ภาพปก

กำไลอุบาทว์ โดย จ. โรจนพันธุ์

ดาบศักดิ์เหล็กน้ำพี้

โดย อายัณโฆษ

และเรื่องของ

ส. อันตริกานนท์ ฯลฯ

สิงห์.

๒๔๖๗

๑๗

ระเบียบการของหนังสือรายเดือน "ไทยเขษม"

กำหนดเวลาออกของ "ไทยเขษม"

หนังสือ "ไทยเขษม" จะออกในวันที่ ๑๕ ของเดือนทุก ๆ เดือนไป หากจะคลาดเคลื่อนไปบ้างโดยอุปสรรคต่าง ๆ คณะก็ตั้งใจว่าจะพยายามไม่ให้เกินกว่าวันที่ ๒๕ ของเดือนนั้น ๆ

ฉนั้น ท่านผู้ใดที่ได้บอกรับบำรุงหนังสือ "ไทยเขษม" ยังไม่ได้รับหนังสือ "ไทยเขษม" ภายในกำหนดเวลาที่แจ้งไว้ข้างบนนี้แล้ว ขอได้โปรดเตือนไปยังสำนักงานด้วย

อัตราค่าบำรุง

๑ ปี (๑๒ เล่ม) เปนเงิน ๑๐ บาท

๑/๒ ปี (๖ เล่ม) เปนเงิน ๕ บาท

การบอกรับ

ถ้าไม่สดวกที่จะส่งคนไปบอกรับที่ **สำนักงาน "ไทยเขษม" เลขที่ ๓๕๙ ถนนน่าพระลาน พระนคร** โปรดเขียนจดหมายแจ้งความประสงค์, นาม และตำบลที่อยู่ให้ชัดเจน ส่งไปยังบรรณาธิการ ณสำนักงานที่ได้กล่าวไว้ข้างบนนั้นแล้ว โดยทางไปรษณีย์

ส่วนเงินค่าบำรุงจะส่งโดยทางธนาณัติไปพร้อมกับจดหมายบอกรับทีเดียวก็ได้ ฤาจะส่งมาภายหลังเมื่อได้รับหนังสือ ๓ เล่มแล้วก็ได้ ถ้าท่านอยู่ในกรุงเทพฯ จะให้ไปรับที่บ้านก็ได้

อัตราค่าลงแจ้งความ

ก. ในแผ่นกระดาดหลังปก พิมพ์ด้วยหมึกสี **เต็มน่า** ปีละ ๖๐ บาท

ข. ในแผ่นกระดาดสีต่าง ๆ มีสีเขียว, เหลือง, แสด, ชมภู, แดง ตัวพิมพ์สีดำ สอดอยู่ภายในเล่ม **เต็มน่า** ปีละ ๕๐ บาท **ครึ่งน่า** ปีละ ๓๐ บาท

การบอกลงแจ้งความ

ถ้าท่านมีความประสงค์จะลงแจ้งความในหนังสือ "ไทยเขษม" ตั้งแต่เล่มประจำเดือนใด หรือ เมื่อลงแจ้งความแล้วต้องการจะเปลี่ยนแจ้งความในเล่มน่าต่อไป ขอให้ท่านแจ้งไปยัง **สำนักงาน "ไทยเขษม"** ภายในวันที่ ๗ ของเดือนนั้น

ส่วนเงินค่าลงแจ้งความจะเก็บเมื่อใด แล้วแต่จะได้กระทำความตกลงกัน.

สารบาญ

มาศานุสร . . . . . “พวงทอง” . . . . น่า ๔๕๕

สหายของข้าพเจ้า . . . . . พ. พรปรีชา . . . ,, ๔๕๖

ศริอนุสร (ต่อ) . . . . . พระราชเดชภักดี . . ,, ๔๖๖

เจ้าหญิงโปแลนด์ . . . . . “บุศราคำ” . . . ,, ๔๘๓

เค้าน์ต์แดร์กคูล่า (ต่อ) . . . . . “ศะระ” . . . . ,, ๔๙๕

กำไลอุยาทว์ . . . . . จ. โรจนพันธุ์ . . . ,, ๕๓๒

เสภาพระยากงพระยาพาน (ต่อ) . . “สำนวนเก่า” . . . ,, ๕๔๗

นักรบเฒ่า . . . . . ส. อันตริกานนท์ . . ,, ๕๗๑

ดาบศักดิ์เหล็กน้ำพ . . . . . “อายัณโฆษ” . . . ,, ๕๘๑

ต้องเสียเหล้าหนึ่งขวด ฯลฯ . . . “ดินสอ” . . . . ,, ๖๐๗

สารเขยม . . . . . ,, ๖๑๖

วิชชาน่ารู้ . . . . . ,, ๖๑๘

ปริศนาวงเวียน . . . . . ศ. เทศะแพทย์ . . ,, ๖๒๑

ธันตวาที . . . . . ,, ๖๓๐

มหามงคล

สิงหาคม

น หิ ตำ สุลภำ โหติ สุขำ ทุกฺกฏการินา

๑๕

๑๐ ชนใดกอบทุรกรรมอะธรรมะนิจกาล

ถ้วนไตรทวารพาล พิสัย

ยากจักปองสุขะผองผดุงดละไฉน

ฤๅสิทธิสมใจ จำนง

"พวงทอง"

ความรักของข้าพเจ้า

โดย ขุนวิจิตร.

ข้าพเจ้าเป็น คนไทย เกิดใน เมืองไทย และนับถือสาสนาพุทธ มี ความ รู้ หนังสือ ไทยพอเอาตัวรอดไปวันหนึ่ง ๆ แต่ข้อที่น่า ประหลาดอยู่ก็คือ ข้าพเจ้ามี สหาย ผู้ หนึ่ง ชื่อมิสเตอร์ยอน เขาเป็นชาติฝรั่ง ผิว ขาว เหลือง _ ไม่ขาวอย่างสำลี แต่จะเป็น ฝรั่ง ชนิดใด - ภาษาไหนนั้น ข้าพเจ้าไม่สามารถ พอที่จะรู้ได้ทั้งไม่ติดใจที่จะสืบให้รู้ซึ้งเข้าไป ถึงเพียงนั้น ด้วยออกรู้สึกเกรงใจเขาอยู่ บ้าง เขาเป็น ชาติ ฝรั่ง มัง ค่า และที่ ข้าพเจ้ารั้งเอาเขาไว้เป็น สหาย อย่าง สนิทได้ เช่นนี้ ก็รู้สึกภูมิใจมาก อยู่แล้ว แท้ จริง มิส เตอร์ยอนไม่สู้ถือเนื้อถือตัวเท่าใดนัก ใครเต็มใจจะวิสาสะกับเขาเมื่อใดก็ได้ เขา ไม่มีการขัดข้องเลย ข้าพเจ้า รู้สึก เสมอ ว่า สหาย อัน ร่วม รัฐบาล เดียว กับ ข้าพเจ้า _ หรือเรียกอย่างที่ ข้า พเจ้า เรียก ติด ปาก อยู่ เสมอว่า "สหาย รัฐบาล" นั้น _ สู้ เขา มิสเตอร์ยอนไม่ได้ เลย แพ้ กัน หลุด ลุ่ย เทียว ดังนี้แหละข้าพเจ้าจึงรู้สึกมี หน้า มี ตาอยู่บ้าง ที่ได้นายยอนหรือ มิสเตอร์ยอน มาเป็นสหายของข้าพเจ้าด้วยผู้หนึ่ง ข้าพเจ้า ได้คบกับเขามา เป็น เวลา ตั้ง ๒๐ กว่า ปี แล้ว ไม่เคยเป็นปากเป็นเสียงกับเขาเลย มีแต่ เคยทะเลาะกับคนอื่น มิสเตอร์ยอนเกิด มี การรักข้าพเจ้ามากขึ้น ถึงกับไปไหน ก็มัก เป็นองครักษ์ ของข้าพเจ้าไปด้วยเสมอ.

ข้าพเจ้าขอยอกให้ท่านทราบ เสีย ก่อน ว่า เมื่อข้าพเจ้ายังมิได้คบค้าสมาคมกับมิสเตอร์ ยอน ข้าพเจ้าเป็นคนขี้อายหน้าบางและขลาด

ด้วย ครั้นวันหนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าลืมเสียแล้วว่า เป็นวันอะไรในปีอะไร ข้าพเจ้าเดินออกจากบ้านเพื่อธุระอย่างหนึ่ง ยังเอินเป็นโชคดีที่ข้าพเจ้าจะได้รู้จักกับสหายวิเศษของข้าพเจ้าผู้นี้หรืออย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าเผอินไปพบกับลุงทิมแกเข้า เมื่อพูดจาวิสาสะกับแกฉานผู้ใหญ่กับเด็กแล้ว ข้าพเจ้าก็ขยับจะลาแกไป แต่แกเอ่ยขึ้นว่า.

"นี่แน่ะ อ้ายหลานแก้ว ข้าอยากจะทำคุณอะไรกับเจ้าสักอย่าง แต่ยังไม่แน่ว่า เจ้าจะพอใจหรือไม่?"

ข้าพเจ้า _ "ลุง _ หลานนับถือลุงอยู่เสมอ และสิ่งไรที่ลุงจะหยิบยกให้แล้วหลานยินดีที่สุด".

ลุงทิม "ข้าไม่มีอะไรจะให้เจ้าหรอก แต่ข้าเห็นเจ้าเป็นเด็กดี สมควรที่ข้าจะยกย่องได้"

ข้าพเจ้าซักงง ด้วยไม่รู้ความหมายของลุงทิมจึงซักต่อไปว่า.

"ที่ลุงว่าก็จริง หลานไม่เคยเสียหายอะไร แต่ตามคำพูดของลุง หลานยังไม่เข้าใจชัด"

ข้าพเจ้ายังมิได้บอกให้ท่านทราบว่า ลุงทิมที่ข้าพเจ้าพูดถึงนี้คือใคร แกเป็นคนอยู่ในตำบลเดียวกันกับข้าพเจ้า คืออยู่หลังย่อนเก่าบ้านทวาย แท้จริงบ้านข้าพเจ้ากับบ้านแกอยู่ไกลกันมาก แม้อยู่ในตำบลเดียวกันก็จริง ข้าพเจ้าจำได้ว่าที่ข้าพเจ้ารู้จักลุงทิมนี้ก็โดยที่แกเป็นนักเลงโตผู้หนึ่งในย่านบ้านทวาย และยิ่งในตรอกวัดดอน ซึ่งเป็นตรอกที่แกอยู่แล้ว แกปรายเสียรายเป็นหน้ากลอง เด็กที่กำลังร้องแงๆ อยู่พอออกชื่อลุงทิมก็เงียบราวกับปลิดทิ้ง ความโตของลุงทิมนี้ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าเกิดขึ้นเพราะอะไร และเหตุใดจึงศักดิ์สิทธิ์นักเด็กรุ่นหนุ่มเช่นข้าพเจ้าชอบเป็นบริวารของแกนัก และเรียกแกว่าลุงทุกคน ข้าพเจ้าไม่อยากน้อยหน้าเพื่อนๆ จึงสมัครเป็นบริวารของลุงทิมบ้าง แกไม่เคยพูดจาวิสาสะกับข้าพเจ้าเช่นวันนี้เลย รู้สึกว่าวันนี้แกใจดีมาก.

ลุงทิมพูดต่อไปว่า "หลานเอ๋ย ลุงก็แก่แล้ว อยากจะให้หลานรับมรดกอะไรจากลุงสักอย่าง"

ข้าพเจ้า "มรดกอะไรกันลุง"

ลุงทิม "หล่อนก็รู้แล้วว่า ลุงเป็นนักเลงโตในย่านบ้านทวาย นับตั้งแต่หน้าโรงหนังสาธรลงไปจนถนนตกแล้ว ไม่มีใครรอหน้าลุงได้"

ข้าพเจ้า _ "แต่เมื่อก็ลุงว่าจะให้หลาน

รับมรดก”

ลุงทิม_ “ก็นั่นน่ะซี เมื่อลุงตาย แล้วความเกะกะระราน ก็จะยังเกิดขึ้นในย่านบ้านทวายและหลานก็จะ พลอย เดิน ถนน ลำบากไปกับเขาด้วย”

ยิ่งพูดยิ่งสงสัย นี่ลุงทิมแกจะให้อะไรแก่ข้าพเจ้าหนอ?

ข้าพเจ้า “ก็ลุงจะให้อะไร หลาน?”

ลุงทิม “ก่อนลุงจะตาย ลุงจะขอฝากความเป็นนักเลงโตไว้ ให้กับ เจ้า ด้วย”

ข้าพเจ้า “นี่หรือมรดก ที่ ลุง ว่า จะให้หลาน?”

ลุงทิม “นี่แหละ หลานไม่ ยินดี กระมัง?”

ข้าพเจ้าเป็นคนอ้วนใหญ่ รูปร่าง แขงแรงกล้ามเนื้อขวมเข่ง เช่นเดียวกับกำลังแตกเนื้อสาว มวยปล้ำ มวยชก มวยเตะหรือมวยถีบ ข้าพเจ้าก็ มี ความ รู้ อยู่บ้าง เมื่อครั้งเป็นลูกศิษย์พระอยู่ที่วัด ลาว ลุงทิม จะ เห็น ข้า พเจ้า มี ลักษณะ สม ความประสงค์หรือถูกตาแกอย่างไร ก็ ตาม แต่ข้าพเจ้าออกรู้สึกหนักใจในมรดกที่แกจะมอบให้นี้มาก.

“ยินดีหรอกลุง แต่เกรง ว่า จะ ครองมรดกของลุงไปไม่ตลอดนะซี”

“เอาเถอะ อ้ายหลานรัก ข้า จะ ช่วย เจ้าซีน่ะ”

ข้าพเจ้า_ “แต่หลาน เป็นคนขี้ขลาด นะลุง คนขี้ขลาดเห็น จะเป็น นักเลงโตกับใครไม่ได้หรอก”

ลุงทิมกล่าวรับรองต่อไป “อ้ายเรื่องนั้นไม่ต้อง วิตกเอย_ มาเถอะข้า จะ พาเจ้าไปฝากฝังไว้กับบุคคลผู้หนึ่งซึ่งข้าเคยนับถือเขาและซึ่งเจ้า จะ ต้อง ยึด เขาไว้ เป็นหลัก ต่อไปภาย หน้าในเมื่อเจ้าจะรับมรดกคือ “ความนักเลงโต”ของข้าไว้”

ที่ ๆ เรายืนสนทนากันอยู่นี้ คือที่ถนนเจริญกรุงตอนหน้าโรง หนัง นครศรีธรรมราช เวลานั้นเป็นเวลาพึ่งจะพลบ ลงไป ลุงทิมเรียกรถมาคันหนึ่งแล้วก็กวัก มือให้ ข้าพเจ้านั่งไปด้วยกันกับแก ความประหลาดใจรวมทั้งความอยากเป็นนักเลงโตแทนลุงทิม ทำเอา ข้าพเจ้า ต้อง ละ ทิ้ง ธุระ ของ ข้าพเจ้า เสียยอมไปกับแกอย่างดุษณีภาพ.

รถคันที่เรานั่งไปนี้ เทียมด้วยม้าเดี่ยว คือเจ็กหนุ่ม ฉนั้นจึงวิ่งเร็วปาน ๆ กับรถ รางที่แล่นไปช้า ๆ ขณะนั่งไปตามทาง ลุงทิม เงียบกริบ ส่วนข้าพเจ้า มอง ดู อะไร เพลิน และสมองก็มัวคิดวุ่นอยู่ว่า ข้าพเจ้าจะเป็นนักเลงโตได้เจียวหรือ? และผู้ที่ลุงทิมจะ

พาข้าพเจ้าไปทำความรู้จัก เพื่อ ฝาก ฝั่ง นี้ คือ ใคร? คิดไปคิดมาจนเลยลืมที่จะ สนทนา กับแก มารู้ สึกตัวเอา ก็ เมื่อ รถ เก๊ก ลาก ผ่าน หลัง กระทรวงเมือง (นครบาลเก่า) มาทางหน้าห้างติสแมนมา วาง กึก ลง ที่ หน้า ร้านชั่วหลงตรงสี่กักตามคำสั่งของลุงทิม.

ข้าพเจ้าลงจากรถ และ ชำระ ค่าโดย สาร ให้เก๊ก ๔๐ สตางค์ เพราะ ลุงทิม แกไม่ มี เศษสตางค์หรือคลำหายังไม่พบก็ ตาม ข้า พเจ้าเลยชิงให้เสียก่อน ด้วย ที่ มา นี้ เพื่อ ประโยชน์ของข้าพเจ้าเอง.

ลุงทิมยืนริ ๆ รอ ๆ อยู่สักหนึ่งอึดใจ จะ เปนด้วยไม่แน่ใจว่าข้าพเจ้าสมควรจะ รับ เปน ทายาทหรืออย่างไรก็ไม่แน่นัก สัก ครู่ แก เอ่ยถามขึ้นว่า.

"อ้ายหลานรัก เจ้ามี เงิน สัก ๓ บาท ไหม?"

ข้าพเจ้ามีกว่านั้น จึง ตอบ แก ออกไป ว่ามีแล้ว ควัก ส่งให้ แก พร้อม กับ รู้ สึก ประหลาดใจอยู่ครัน ๆ ว่า นี่แกจะเรียกค่า ยกครู หรือเรียกค่าพาไปรู้จักกับผู้ที่แกจะ ฝากฝั่งกระมัง! แต่ความ อยาก เปน นัก เลงโตนั่นแหละ ทำเอาข้าพเจ้าหมดความ เสียดายในเงินจำนวนนี้ ข้าพเจ้า ลืม ยอก ท่านไปว่า ข้าพเจ้าเปนคนตระหนี่ จน ชั่นเม็ดแตงโมที่ข้าพเจ้าซื้อมาขบคราวละ ห่อ ยังแบ่งไว้ขบได้ คราว ละ หนึ่ง วัน นับ แต่ เวลาซื้อ ซึ่งเปนเวลาเช้า จน กระทั่ง เวลา นอนหลับซึ่งอยู่ในราว ๔ หรือ ๕ ทุ่ม.

พอลุงทิมได้ รับเงินจาก ข้าพเจ้า แล้ว แก ยิ้ม น้อย ยิ้มใหญ่ ขอกว่าแกจะพาข้าพเจ้า ไปหาฝรั่งคนหนึ่ง ซึ่งเปนคนศักดิสิทธินัก และแกได้คุยเป่น สหาย มา นาน ใน ชีวิต แห่งความเป่นนักเลงโตของแก ๆก็ได้ พึ่งพา อาศรัยฝรั่งคนนี้แหละ.

ลุงทิมพูดต่อไปว่า "อ้ายเงินสามบาท นี่น่ะ ลุงจะให้เปนค่าผ่านบ่ระตู เพื่อเข้า ไปหาฝรั่งคนที่ว่า"

ข้าพเจ้าเกิดมาแต่น้อยคุ้มใหญ่ ก็พึ่ง มาได้ ยินครั้งนี้แหละว่า การไป หา เพื่อน หรือสหายต้องเสียค่าผ่านประตู.

ข้าพเจ้า "ลุง _ เพราะ เพื่อน ลุง เปน ฝรั่งเช่นนั้นหรือ เวลามาหาจึงต้องเสียค่า ผ่านประตูด้วย? ลุงทิม ตบไหล่ ข้าพเจ้า เบา ๆ พลาง ถก สะโหร่ง ขึ้น สูง พ้น น่อง และตอบว่า.

"อ้ายหลานเอ๋ย ธรรมดา ของ พ้น นี้ เมื่อเราหวังกำไร เราต้องลงทุน ถ้าไม่ ลงทุน กำไรก็ไม่เกิด"

พูดพลางแกก็เดินนำหน้า พาข้าพเจ้า

เดินตรงเข้าไปในร้านฮั่วหลง ซึ่งขายเครื่องกระป๋อง เบ็ดเล็ด ต่าง ๆ รวม ทั้ง อาหาร ไทย และจีน แกพาข้าพเจ้าขึ้นไปยนชั้นบน ซึ่งกำลังปลอดคนพอดี.

ข้าพเจ้ารู้สึกเอะใจอยู่แล้ว ที่ว่าลุงทิมแกพาข้าพเจ้ามาหาฝรั่ง ธรรมดาฝรั่งย่อมอยู่ที่ ห้าง หรือโฮเต็ลใหญ่โตงดงาม ก็นี่มันร้านขายของแท้ ๆ ลุงทิมเห็น ข้าพเจ้าทำสีหน้าตกใจ จึงพูดปลอย.

"อ้ายหลานแก้ว _ ไม่ต้องตกใจ ฝรั่งที่ลุงพูดถึงเขาพักอยู่ที่นี่ _ กับเจ๊กเจ้าของร้านนี้ ลุงได้สั่งเจ๊กให้ไปตามตัวเขามาแล้ว อีกประเดี๋ยวเขาก็จะเดินขึ้นมาหาเรา"

ข้าพเจ้า "ฝรั่งคนนี้เขาชื่ออะไรน่ะลุง?"

ลุงทิม _ "ยอน _ มิสเตอร์ยอน"

ข้าพเจ้าจำได้ว่า ข้าพเจ้าทักกับลุงทิมในข้อที่เคยได้ยินฝรั่งชื่อนี้อยู่เสมอ - แต่ไม่ทราบว่าอยู่ที่ไหนและเปนใคร.

ลุงทิม _ "โอย _ ชื่นชื่อว่านายยอน - หรือมิสเตอร์ยอนแล้ว เขาเปนคนโปปูล่ามาก ไม่เสียทีหรอกที่หลานจะทำความรู้จักกับเขาไว้ เพื่อพึ่งพาเขาในภายหน้า"

สักครู่เจ้าเจ๊กก็พาตัว มิสเตอร์ชื่นมาหาเรา ลุงทิมยิ้มต้อนรับ เขาเปนอย่างดี พร้อมกับเอื้อมมือไปรับรอง ผิวเนื้อของมิสเตอร์ยอนขาวเหลือง ผิดฝรั่งตามธรรมดา _ รูปร่างอวบสูง.

พอข้าพเจ้าแลเห็นว่า มิสเตอร์ยอนสหายของลุงทิมมีรูปร่างหน้าตาเปนอย่างไร ข้าพเจ้าก็สดุ้งเฮือกทั้งตัว จะเปนเพราะตกใจหรือประหม่าหรือเพราะฤทธิ์เดชอันศักดิ์สิทธิ์ของมิสเตอร์ยอนสกดจิตต์ข้าพเจ้าหรืออย่างไร ก็ไม่ถูก ลุงทิมสังเกตุเห็นอาการของข้าพเจ้าพลางกล่าวปลอบว่า.

"หลานรัก ลุงไม่อยากให้หลานติได้ว่าลุงพูดไม่จริง มิสเตอร์ยอนผู้นี้ ลุงได้เคยนับถือมานาน เปนผู้มีอำนาจมากอยู่สักหน่อย ถ้าหลานยังสงสัย เอ้า _ หลานเอ๋ยลองวิสาสะกับเขาดูเถอะ ลุงจะแนะนำให้รู้จักกับเขาเสียเดี๋ยวนี้แหล่ะ การแนะนำไม่ยากอะไรนักหรอก"

ข้าพเจ้าในเวลานั้น จิตต์ใจลอย ชอบกลจะว่าถูกสกดจิตต์หรืออย่างไรก็พูดไม่ถูก แต่ยังมีความรู้สึกพอเข้าใจคำพูดของลุงทิม และพอที่จะนึกได้ว่าข้าพเจ้าออกจะไม่ชอบสีหน้าของลุงทิมหรือของมิสเตอร์ยอนนัก แต่ความอยากเปนนักเลงโต _ อยากปรายให้ตลอดย่านบ้านทวายนั้น ไม่ยอมให้ข้าพเจ้ากล่าวขัดขวางลุงทิม.

ข้าพเจ้าตรงเข้าวิสาสะกับมิสเตอร์ยอนตามคำแนะนำทันที.

ท่านผู้อ่านทั้งหลาย! ข้าพเจ้าเกือบๆ ไม่เชื่อว่า เวลานั้นข้าพเจ้าหลับหรือตื่นและยังจำได้ดีว่า ข้าพเจ้าต้องเอามือหยิกขาดูอย่างแรง เมื่อรู้สึกเจ็บจึงรู้สึกว่าข้าพเจ้าตื่นอยู่มิใช่ฝัน ทั้งนี้โดยข้าพเจ้าทำตนให้เปนที่คุ้นเคยกับมิสเตอร์ยอนแล้วก็ให้รู้สึกเหมือนกับตัวเขาขึ้นอีกถนัด ดูๆ ว่าจะลอยไปได้เหมือนพโยมยาน แต่เมื่อความรู้สึกของข้าพเจ้ายังไม่ยอมให้ลอยจริงจริง ข้าพเจ้าจึงเซไปเซมาเล็กน้อย ก่อนยังคับเส้นประสาตร์ได้เด็จขาด.

มิสเตอร์ยอนผู้นี้ช่างมีฤทธิ์มากจริง เพียงแต่ได้รู้จักกันครั้งแรกเท่านั้น ยังแผลงฤทธิ์ทำกับข้าพเจ้าถึงเพียงนี้ แต่ก่อนข้าพเจ้าเคยนึกว่าการเรียนเวทมนตคนคาถาควรจะเรียนกับหลวงพ่อคงวัดไผ่ล้อม หรืออาจารย์นิ่นวัดช่องลม จึงจะเปนการสำเร็จ และไม่เชื่อเลยว่าฝรั่งมังค่าเช่นมิสเตอร์ยอนผู้นี้จะมีภูมิรู้เช่นนั้นด้วย.

ข้าพเจ้าวิสาสะกับเขาต่อไป คราวนี้โดยปราศจากคำแนะนำของลุงทิม ทั้งนี้โดยรู้สึกว่าข้าพเจ้าอาจชุบตัวให้มีฤทธิ์และอำนาจขึ้นได้ โดยการวิสาสะกับมิสเตอร์ยอนนี้เอง และการสิบทายาทแห่งความเปนนักเลงโตของลุงทิมก็จะง่ายเข้าอีก ด้วยข้าพเจ้าจะไม่ต้องไปเรี่ยนคาถากันผิหรือกันดาย หรือผูกพระกริ่งกันบ้างและพลองหรือผูกพระกำแพงขะเหย่งกันถูกเตะเมื่อสู้เขาไม่ได้.

ลุงทิมยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ เมื่อเห็นข้าพเจ้าทำตนเปนที่รู้จักกับมิสเตอร์ยอนเช่นอันดี ไม่พักที่แกจะต้องแนะนำเปนคำรบสอง กล่าวชมเชยข้าพเจ้าด้วยเสียงดัง แต่ข้าพเจ้าแทบไม่ได้ยินว่า_

"อ้ายหลานแก้ว_รู้จักกับเขาไว้เถอะหนามิสเตอร์ยอนน่ะ เพียงรู้จักกันครั้งเดียวเจ้าก็เห็นแล้วว่า เจ้ามีอาการเปลี่ยนแปลงผิดกว่าเมื่อยังไม่รู้จักกับเขาเพียงไร"

ข้าพเจ้า "มัน___มัน___ชอบ___กล___กลลุง ดูหลานตว___ตัว_____เขา_____เขา_____เปนกอง"

ลุงทิม "ถ้าหลานพยายามมาเยี่ยมเยียนวิสาสะกับเขาเนืองๆ หลานจะรู้สึกว่าหลานก็มีฤทธิ์เดช "ไม่แพ้กับนักเลงโตคนหนึ่ง - เชื่อเถอะไม่มีใคร "กล้ารอหน้าเลยเชียว วันนี้เท่ากับหลานได้ชุบตัวแล้วเปนครั้งแรก ถ้าจะให้แก่กล้าขึ้นอีก

ก็ต้องหมั่นมาชุบตัวกับมิสเตอร์ยอนเขาบ่อยบ่อย แท้จริงเขาไม่ใช่เปนคนถือตัว ค่ำคืนดึกดื่นเวลาไร มาหาเขาเปนได้พบทุกเมื่อ”

ข้าพเจ้าฟังลุงทิมดุจฟังเทศน์ ตกเข้ามาเวลานี้ ข้าพเจ้าออกจะเคืองมิสเตอร์ยอนสักหน่อยที่มาพบวิสาสะกันครั้งแรกแท้ๆ ก็ชุบตัวให้ฤทธิเดช แก่ข้าพเจ้ามากเกินไป เกินความสามารถที่ข้าพเจ้าจะทนความครอบงำแห่งฤทธิเดช อันอยู่เหนือความรู้สึกของข้าพเจ้าเวลานั้น.

อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าถือเสียว่าเปนความหวังดีของมิสเตอร์ยอนนั่นเอง ด้วยเขาเกรงว่าถ้าไม่สแดงความสามารถของตนให้ข้าพเจ้ารู้รศเสียแต่คราวพบกันครั้งแรกแล้ว ข้าพเจ้าจะทิ้งเขาเสีย _ไม่มาวิสาสะกับเขาอีกต่อไป.

อา! ท่านเอ๋ย ข้าพเจ้าไม่แกล้งพูดข้าพเจ้ารู้สึกตัวข้าพเจ้าโตขึ้นอีกเปนกองยักษ์วัดแจ้งที่ยืนเผ้าประตูโขลนอยู่ทั้งคู่ก็น่าจะสู้กำลังข้าพเจ้าไม่ได้ เพื่อพิสูตร์ความจริงข้อนี้ หรือเพราะความหมั่นไส้ในอ้ายเจ๊กที่โผล่หน้ามามองข้าพเจ้าด้วยเห็นข้าพเจ้าต้องนั่งยนเก้าอี้สองตัวหรืออย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าลองฉวยเก้าอี้ข้างตัวข้างละมือ ขว้างไปยังอ้ายเจ๊ก แต่แทนที่จะถูกอ้ายเจ๊ก เก้าอี้กลับถูกกันเองหักบ่นยอยู่ตรงนั้นเอง.

ข้าพเจ้าดีใจที่ข้าพเจ้าเริ่มมีกำลังพลังดีขึ้น พออ้ายเจ๊กอีกคนหนึ่ง เดินขึ้นมาเก็บเศษเก้าอี้ที่หัก ข้าพเจ้าก็ตรง (แต่ตรงนี้เห็นจะไม่ตรง น่าจะเซไปเซมา เพราะตัวข้าพเจ้าเบาแทบจะลอยอยู่แล้ว) เข้าจับตัวอ้ายเจ๊กคนนั้นยกชูขึ้น และทำท่าจะขว้างออกทางหน้าต่าง หากลุงทิมมาขัดขวาง เสียอ้ายเจ๊กคนนั้นจึงพ้นจากความคอหักตายไปได้.

สังเกตุดูลุงทิมพอใจในผู้ที่จะเปนทายาทของแกมาก และแนะนำว่าสำหรับวันนี้การวิสาสะกับมิสเตอร์ยอนค่อนข้างพอเพียงแล้ว จึงชวนข้าพเจ้าลงมาข้างล่างเพื่อกลับบ้าน.

ลุงทิมสังเกตุเห็นแล้วว่า มิสเตอร์ยอนทำให้ตัวข้าพเจ้าเบาลงมาก และเกรงว่าข้าพเจ้าอาจลอยขึ้นไปติดเพดาน เมื่อลุกจากเก้าอี้ หรือลงกระไดก้าวเดียวเลยถึงขั้นสุด เพราะตัวเบา จึงตรงเข้าประคองข้าพเจ้า และยึดไว้แน่นขณะที่ค่อยไต่บรรไดลงมาข้างล่าง

ผิวของนักเลงโตมาจับข้าพเจ้าบ้างแล้ว

ด้วยพวกเจ๊กพอเห็นข้าพเจ้าลงมาก็พากันวิ่งหนีเกรียวกราวถึงกับลุงทิมต้องร้องประกาศไปดัง ๆ ว่า.

"ไม่ทำ _ เขาไม่ทำหรอก"

แต่ข้าพเจ้าใจเต้นตึก ๆ นึกอยากจะสแดงความเปนทายาทแห่งนักเลงโตให้เจ๊กพวกนี้เห็นสักที เพื่อให้เปนที่ระฤกในการที่ได้พบปะวิสาสะกับมิสเตอร์ยอนผู้เปนสหายฝรั่งคนแรกของข้าพเจ้า สลัดตัวหลุดออกมาจากความยึดเหนี่ยวของลุงทิม ข้าพเจ้าเดินตรงเข้าไปหาเจ๊กอีกคนหนึ่ง ซึ่งกล้ากว่าเพื่อนและยืนอยู่ข้างตู้กระจก ทรายภายหลังว่า เขาเปนเจ้าของร้าน.

ข้าพเจ้า "นี่ _ _ _ แน่ลือ _ _ _ อั๊วต้องการอ้ายนี่ _ _ _ ลือจะให้อั๊วไหม ?"

สิ่งที่ข้าพเจ้าชี้ คือหมวกสักหลาดสีดำ.

เจ้าเจ๊กทำอิดเอื่อนอยู่หน่อยที่จะไม่เข้าใจคำถามข้าพเจ้า แล้วตอบว่า.

"ใบเดียวหกบาท"

ข้าพเจ้า "ยี๊ะ ก๊ข้าต้องการเปล่า ๆ ให้ไหมให้?"

ลุงทิมยืนยิ้มดูผู้จะเปนทายาทของแกด้วยความพอใจ แต่คงยังไม่แน่ใจว่าข้าพเจ้าจะเดินไม้ไหนต่อไป.

เจ๊ก "เปล่า ๆ เดี๋ยวนี้ก๊ได้ แต่ต้องเซ็นชื่อไว้"

นี่เปนคำตอบซึ่งไม่ถูกหูข้าพเจ้า และเพื่อวางอำนาจนักเลงไว้บ้าง และเพื่อเปนทางผ่อนหัด ข้าพเจ้าหยิบขวดลูกกวาดทุบตู้กระจกแตกดังเปรี้องใหญ่ เจ้าเจ๊กถอยห่างไปสักวา โดยไม่กล้าขัดขวางข้าพเจ้าได้ทีหยิบหมวกสักหลาดดำออกจากตู้ใส่ศีรษะได้พอดิบพอดี.

เจ้าเจ๊กพยักพเยิดกับลุงทิมที่จะยอมตกลงให้ข้าพเจ้าเปนเจ้าของหมวกใบนั้นชั่วคราวหรือตลอดไปก็เปนแน่ ข้าพเจ้ามิพักเอาใจใส่กับใคร ด้วยมัวยินดีเลื่อมใสในฤทธิเดชที่มิสเตอร์ยอนประสิทธิ์ประสาทให้ข้าพเจ้าในครั้งนี้ จนเจ้าเจ๊กไม่กล้ามาข้องแวะ ข้าพเจ้าอยากจะไปให้ถึงบ้านทวายเสียเร็ว ๆ เพื่อจะได้วางอำนาจเปนนักเลงโตในถิ่นที่ข้าพเจ้าอยู่ _ เพราะการที่จะวางโตที่นี่ไม่สู้เหมาะ ด้วยไม่มีใครรู้จักข้าพเจ้าและฉวยพลาดท่าข้าพเจ้าจะเข้าร้ายด้วย.

พอรถเจ๊กผ่านมา ข้าพเจ้าก็ลากลุงทิมขึ้นนั่ง ออกคำสั่งให้พาไปส่งที่ "อั๊วตั้วเฮีย" (บ้านทวาย) รถเคลื่อนพ้นหน้าร้านไปได้หน่อย ข้าพเจ้าเหลียวหลังไปมอง เห็นพวกเจ๊กออกมายืนดูข้าพเจ้าเปนหมู่ใหญ่ เสียงอวยพรนักเลงโตโล้เล้ ๆ

ซึ่งข้าพเจ้าฟังไม่เข้าใจเลย.

ขณะที่นั่งรถมาตามทาง ข้าพเจ้าอดชมตัวเองไม่ได้ ที่ข้าพเจ้าเคยเปนคนขลาดแท้ ๆ แต่ชอบกลที่ข้าพเจ้าวันนี้กลายเปนคนเก่งกาจไปได้ ข้าพเจ้าลงทุนไปแล้วจนถึงเวลานี้รวมเปนเงิน ๓.๔๐ บาท ได้หมวกสักหลาดราคา ๖ บาทมาหนึ่งใบ เพียงเท่านี้ก็นับว่ากำไรแล้ว หนำซ้ำกลับได้ความรู้จักกับมิสเตอร์ยอน และวางท่าเปนนักเลงโตอีกเล่า! นับว่าทุนที่ลงไม่เสียเปล่า กลับได้กำไรทั้งเงินและทั้งชื่อเสียงคือความเปนนักเลงโตครั้งแรก.

"ถ้าไม่ลงทุน กำไรก็ไม่เกิด" นี่เปนวาทะของลุงทิม ซึ่งเวลานี้ข้าพเจ้าเห็นจริงแล้ว.

เจ็กได้ลากเรื่อยไปตามถนนเจริญกรุง อากาศเย็นทำให้ข้าพเจ้าหันศีรษะไปพิงไหล่ลุงทิมและนั่งหลับคริ่งตื่นคริ่งไปตลอดทาง โดยมิได้สนทนากับแก.

นี่คือครั้งแรกที่ข้าพเจ้าได้รู้จักกับมิสเตอร์ยอน และมิได้รู้สึกเสียใจเลยที่ได้สหายคนนี้ คืนนั้นข้าพเจ้าเลยไปนอนค้างที่บ้านลุงทิมในตรอกวัดดอน จะเปนด้วยเพื่อสแดงความจงรักภักดีต่อผู้จะให้มรดกหรือข้าพเจ้าง่วงนอนเต็มแก่ไม่สามารถจะกลับบ้านได้นั้น ข้อนี้ข้าพเจ้าเองก็ไม่สู้แน่ใจนัก ข้อที่แน่นอนที่สุดก็คือ ข้าพเจ้าหายไปจากบ้านตลอดคืนทำให้ทางบ้านพากันเปนทุกข์ไปหมด.

พอรุ่งเช้าลุงทิมตื่นขึ้นก่อน ข้าพเจ้าพอข้าพเจ้าลุกขึ้นแกพูดปลอบโยนเอาใจด้วยเกรงว่าข้าพเจ้าจะพ่องผู้ปกครองหาว่าแกชักนำข้าพเจ้าไปคบกับผรั่งมังค่า ทำเอาข้าพเจ้ากลับบ้านไม่ได้.

ต่อจากนั้นมา ข้าพเจ้าก็เริ่มทำตนเปนนักเลงโตตามบทและบาทที่ลุงทิมแกจะมอบให้เปนมรดกแก่ข้าพเจ้า แต่ทุกคราวที่จะวางโตหรือทำโตเช่นต้องไปเยี่ยมมิสเตอร์ยอนขอความศักดิ์สิทธิ์ชุบตัวมาเสียก่อนเสมอ.

ข้าพเจ้าได้ความรู้ใหม่ขึ้นอีกว่า ฝรั่งที่มีฤทธิ์เดชคือมิสเตอร์ยอนนี้มิได้สถิตย์อยู่แต่ที่ร้านฮั่วหลงแห่งเดียว แกเที่ยวอยู่ทั่วไปตามร้านแลภัตตาคารไม่ว่าสูงแลต่ำและพบกับแกได้โดยไม่สู้ยากนัก.

จำเดิมแต่ข้าพเจ้ารู้จักกับมิสเตอร์ยอนมาจนบัดนี้ รู้สึกว่าเขาเปนมิตร์กับข้าพเจ้าเปนอย่างดี และคราวไรที่ข้าพเจ้าวางโตโดยปราศจากเขาเปนผู้ช่วยแล้วคราวนั้นข้าพเจ้าก็โตไม่สนิทหรือโตไม่จริง.

อ้อ! ข้าพเจ้าลืมคุยไปว่า พอข้าพเจ้า

เริ่มริคบกับมิสเตอร์ยอนได้สักหกเดือน ข้าพเจ้าก็เกือบ ๆ จะปรายบ้านทวายรายอยู่แล้ว แม้บางครั้งข้าพเจ้าก็เคยขยับจะปรายลุงทิมเสียเอง หากแต่ข้าพเจ้าไม่อยากต่อกรกับแกเท่านั้น หาไม่ชื่อของลุงทิมนักเลงโต ก็จะต้องกลายเป็นนักเลงไม่โต และเพราะข้าพเจ้าถือว่าเป็นครู และการหลู่คมครูเป็นเสนียดร้ายแก่ข้าพเจ้าผู้เป็นศิษย์

ว่าง ๆ ข้าพเจ้าจะเล่าเรื่องผจญภัยอันข้าพเจ้าได้ประสบเมื่อครั้งเป็นนักเลงโต สืบมรดกของลุงทิมให้ท่านฟัง ลุงทิมผู้นี้พออยู่มาได้อีกได้ปีกว่า ก็ถึงแก่กรรมด้วยโรคเส้นโลหิตแตก ข้าพเจ้าเลยโตเต็มที่ปราศจากผู้กีดขวาง และก่อนหน้าลุงทิมจะตายยังสั่งข้าพเจ้าไว้อีกว่า ขอให้ช่วยหาทายาทรับมรดกคือ "ความเป็นนักเลงโต" สืบลงไปเป็นชั้น ๆ ต่อข้าพเจ้าลงไปที่แกสั่งทั้งนี้ก็เกรงว่า พวกตำบลบ้านทวายจะอยู่ไม่เป็นศุขเมื่อขาดนักเลงโต เพราะพวก "บ้านมหาภัย" และพวก "สพานยาว" จะแผ่อำนาจลงมาแถวล่าง ทำให้พวกเราซึ่งเป็นเจ้าของถิ่นเดือดร้อนโดยใช่เหตุ.

ข้าพเจ้าลืมบอกท่านไปว่า มิสเตอร์ยอนสหายรักของข้าพเจ้าผู้นี้ มีนามสกุลว่า "เดวา" คือมิสเตอร์ยอนเดวา ตามที่เราเรียกกันอย่างไทย ๆ ว่า "นายยอนเทวดา" นั่นเอง.

๑๐. ถ้าท่านไม่แสดงอาการแปลก ในเมื่อท่านประสพสิ่งที่ล่อใจ แลสิ่งแสลงใจ นับว่าท่านมีใจหนักแน่นพอดูได้แล้ว เพราะน้อยคนนักที่จะทำได้.

ของ ฉ. ล. พิชยญาติ

ศรีวิชัยชาดก

พระภาษาเขมรภักดี

(ต่อจากน่า ๓๒๘ ฉบับ ถรกฎ)

๙๑ จากนิทรมุ่งหน้าเมือ เมิลทาง
ทรวงพี่พ่างเพี่ยงไฟ ฟอกล้าง
จากรักนิราศปาง ไปศึก เสมอฤา
เปลี่ยวอกเปล่าอ้างว้าง เทวศทวี่
๙๒ ไป่คลายวายนึกน้อง นฤมล แม่เฮย
ปานปลิดดวงฤดี เด็ดไว้
ห่วงหลังแต่กังวล วายคิด เจ้าฤา
แต่ทุกข์แต่ร้อนไห้ ห่อนประทัง
๙๓ อ้าแม่จักคิดแม้น เหมือนเรี่ยม คิดฤา
โฉมแม่อยู่ลำพัง พี่ร้าง
จรทุกข์จรเทิญเที่ยม มิคลุท แลแม่
แรมเถื่อนเผื่อนพื้นกว้าง กรากกรำ

๙๔ สงเหล่งเลาะเลียบบ้าน พงหวาย
หวายไป่เห็นสักลำ หนึ่งเลื้อย
เห็นแต่ลัดดาราย รุกชชาติ์
แกมกกกอหญ้าเพื่อย แฝกคา

๙๕ ลงลุลำน้ำชื่อ เชิงไกร
เชิงเช่นชั้นเชิงหา เปรียบน้อง
สามารถฉลาดไหว พริบยิ่ง
รู้เลศฉุกตื่นพร้อง เพราะเพรา

๙๖ โคพาข้ามชื่นฝั่ง ฟากสลิล
สั่งพักอาไศรยเงา ร่มไม้
ปล่อยโคแสะตริบติณ ชาติเกลื่อน ตาแล
ตกแต่งเกวี่ยนล้อไว้ ครบครัน

๙๗ สบไถงบ่ายรถเยื้อง ยอดเมรุ
รันแทะเที่ยนโคพลัน ยกย้าย
อวยท่างท่องท่างเจน จำแม่น
นำน่าอยู่รั้งท้าย ทฤษดิ์

๙๘ หลิ่กไม้ไต่มรรคเขมัน เมิลผลู
ทถันถึงเมืองที่ ทุ่งแล้ง
พื้นแผ่นมหิดลดู ดินแตก รแหงแฮ
หญ้าเหี่ยวใบไม้แห้ง โหดฝน

๘๙ ดินแกร่งแพร่งกร้าวผ่าว เพี่ยงกุณฑ์
เห็นมลากแก่ตายล ยิ่งล้ำ
แต่หยาดแห่งพิรุณ ฤาร่วง เลยพ่อ
อากาศเหือดแห้งน้ำ ระสาห์

๙๐ เลยตลอดมาลุบ้าน กระถิน
กฐินแต่เพรงใครมา ทอดไว้
เอานามฝากฝั่งดิน โดยเหตุ นี้ฤา
ฤๅกระถินต้นไม้ ดอกหอม

๙๑ ตะวันรอนเรี่ยไม้ มิดดวง
อากาศชรมัวมอม เมฆคล้ำ
ถวิลหวั่นหวาดเสี่ยวทรวง สนทเยศ
เซาสั่งที่ใกล้น้ำ เปลี่ยวคน

๙๒ อยู่ริมชำแระหว้า ใจหวาม
สงเหล่งต่างโดรณ รอบล้อม
จำหรัสรุ่งพระยาม เห็นเด่น
จากค่ำที่ค้างต้อม ด่วนพลัน

๙๓ ไต่ทางตัดทุ่งท้อง ทรหน
มาลุบ้านสี่พัน ใฝ่น้อง
ปรุงชี่เชดฤทน์ต์ เที่ยมรัก ลงแล
ดำสนิทพิศพริ้มพร้อง เพริศพราย

๙๔ ภาศกรไกลเมฆไม้ ฤาบัง
ผผ่าวเพี่ยงเพลิงราย เรี่ยร้อน
โคบาลเร่งโคผัง ผลูบท
เผือผุ่นทรายพุ้งก้อน กรวดกรัน

๙๕ หนองชวีกฦกแล้งอาบ อัตคัด
ผอผุดกกกอตน แตหญ้า
ไสเกวี่ยนท่องข้ามบัด ตลฝั่ง หนองแล
แสงแดดแผดร้อนจ้า จวบเภร์

๙๖ ปลงพักแมกพุ่มไม้ มี่เงา
สุริเยศเยื้องยอดเมรุ มาศคล้อย
ยกจากที่พักเซา สาวอย่าง
พฤศภฤาอ้อยสร้อย เสริดจร

๙๗ อกเรี่ยมรึงรักเร้า รัญจวญ
ฤาเสื่อมในอนุสร เสน่ห์น้อง
วายทรวงไป่วายควญ คิดครุ่น
จากรักมาเข้าข้อง เชตร์เช็ญ

๙๘ สุริฉายชายพฤกษ์เข้า โคกหลวง
บ่าใหญ่ไปก็เย็น ยากล้ำ
หวั่นเสี่ยวสยองทรวง สรทึก ใจนา
จักอยู่ฤาเมื้อก้ำ กึ่งเกรง

๙๙ ท่องทางเที่ยวนี้ถูก ทำนาย
เข้าป่าจวนเพลาเพรง เก่าอ้าง
จรทกจรเทิญวาย ความหวั่น หวาดฤๅ
ไภยเผื่อนภูมิพื้นกว้าง กว่าตา

๑๐๐ สำพรรค์สรรพพิศม์เหี้ยม หากแกลน
แต่เกิดฤๅกรายมา สักครั้ง
ไป่เคยท่องดงแดน ดาลอก
เกรงทั้วกลัวถ้วนทั้ง พระไพร

๑๐๑ รำพึงรึงทุกข์ร้อน ริ่บเดิน
เคล่าคล่องคาวี่ไว วิ่งเคล้า
แข่งคู่ขยันเมิล มุ่งน่า ไปนอ
เรื่อยเรื่อยฤๅเร้งเร้า ริ่บไป

๑๐๒ รถยาป่าเปลี่ยวแล้ว มิหนำ
อากาศดับดวงไถง เงี่ยบหล้า
อกเรี่ยมระรัวรำ พึงพรั่น ไภยแฮ
สยองยิ่งเย็นย้อนฟ้า ดับเดือน

๑๐๓ ถึงห้วยกระทุ่มท้อ ท้อดใจ
ชรอับอากาศเหมือน หมึกไล้
ปลงพักเกลื่อนกองไฟ โพลงป่า
แปดทุ่มเดือนชื้นให้ เคลื่อนคลาย

๑๐๔ อาทิตย์ท่องชิ้นทิศ อุไทย
ไพโรจจำหรัสฉาย ช่วงฟ้า
นกหกตื่นเพรี่ยกไพร พนาเวศ
เสี่ยงเกริ่นเสี่ยงร้องจ้า ไจษจรร

๑๐๕ หลายอย่างต่างเพศเพี้ยน ผิดสี่
กำเนิดต่างนามพรรณ์ แผกพร้อง
เกาะกิ่งรุกขวัลลี่ โลดเล่น
กางปีกว่ายฟ้าร้อง ร่อนรา

๑๐๖ ฝูงกากวากวักร้อง เรี่ยกแก
แกเกริ่นฝูงกากา พลอดพร้อง
รวังไพรเพรี่ยกไพรแล เล็มภักษ์
มยุเรศเร่าร้องก้อง พะนานต์

๑๐๗ กระแวนดุเหว่าแก้ว ตาไว
ตขาบ นกหัวขวาน แขวกเค้า
นางนวลนกกระไน ในเรศ
เอี้ยงแอ่นอีลุ้มเคล้า คู่เคี่ยง

๑๐๘ แซงแซว นกแสรกไสร้ สิงคลี่
ขมิ้นโคกกระม้าเมี่ยง หมู่คล้า
ขุนแผน นกเปดผี โพรโดก
เทงทูตท่อถ้อยท้า ทึกทื่อ

๑๐๙ กางแขนเคี่ยงคู่ค้อน ทองมอง
บึกบึกสำเนี่ยงคือ เคาะค้อน
ฝูงเงือกถูกฟอง ตกลูก
ผัวพักเมี่ยเผ้าบ้อน ปากโพรง

๑๐๑ เสือขบขานข่าวก้อง กาษดง
แมวม้วหมู่เค้าโมง แมกไม้
กระลงกระลางลง เลมเหยอ
แก้วเกาะกิ่งแก้วไซ้ บึกหาง

๑๑๑ เขาขันคูคู่ค้า คารม เร่งแฮ
ยางกรอกยางโทนยาง เจ่าจ้อง
แอ่นลมร่อนเล่นลม ลอยเลื่อน
สุโนศเสี่ยงร้องก้อง เกริกคาม

๑๑๒ พิหคหลายหลากล้วน เหลือจำ
สุดจะพรรณานาม นกอน
กล่าวไว้แต่ที่สำ เหนี่ยกนึก ได้น้อ
ยังนอกจากนี้นั้น เอนกนาม

๑๑๓ ห้วยขมิ้นคิดขมิ้นแม่ ปรุงจันทน์
มลายสูบสรรพางค์งาม เงื่อนพ้า
เหลืองเล่ห์อุไรพรร โณภาศ
งามเฉกจันทร์เยื้อนหล้า เลื่อมเหลือง

๑๑๔ มาดลกุดเต่าตั้ง ตามอง
ฤๅเต่าเนาในเหมือง แมกลี้
ใครเห็นเต่าเขตร์ของ อารักษ์ ท่านเอย
คลานเคลื่อนให้ข้านี้ ประณาม

๑๑๕ ห้วยทรายทรายสูบน้ำ เหือดหาย
ท่องบ่ามาสบยาม เมื่อแล้ง
บงสินธุ์ไป่เห็นทราย สองตราบ ผั่งแฮ
กลอกพี่นี้แห้ง ห่อนอื่น

๑๑๖ หนักทรวงห่วงน่าเผ้า นึกหลัง
กระเหม่นหน้าตามืน ไม่เปลื้อง
อกเต้นเฉกกลองหนัง กราวนอก
วิตกฤๅตื่นกะเตื้อง ตึงอุรา

๑๑๗ กุดฉนวนไหนท่าน้ำ ตรงไหน
สนเท่ห์เที่ยวเสาะหา ซอกค้น
เห็นแต่กกฉนวนใน แถวเถื่อน
ฉนวนนาฎไปพ้องพ้น พี่กราย

๑๑๘ ห้วยลึกแต่หากแล้ง ชลาสินธุ์
ตกยากยามกัลหาย โหดน้ำ
สักหยาดไป่มี่กิน กลอยเทวศ
ห้วยลึกฤๅตื้นซ้ำ งอกดอน

๑๑๙ เชี้ยวชับคาเวศเต้า ตามทาง
มล่นเตลิดตลอน ล่วงล้ำ
มลัดลุบ้านปราง ปลงพัก
ชายท่งแกล่ใกล้น้ำ ขอบหนอง

๑๒๐ บ้านปรางกอบเกื้อกุ ฐาคาร
เหลี่ยมย่อไม้สิบสอง เศรกไว้
ผีมือช่างเบาราณ รังสฤษดิ์
แลงก่อกลบั้นได้ ดุจดิน

๑๒๑ เสี่ยยอดโหดเหี้ยมอยู่ เพี่ยงผนัง
ตกเกลื่อนแต่ล้วนหิน หักม้าง
พุทธรูปปรักพัง พิศเคราะห์
ชำรุดรอยร้อร้าง รกรุง

๑๒๒ ภาศกรอ่อนอับหล้า ลมชาย
ฉิวเฉื่อยชื่นใจจุง จากยั้ง
สงเหล่งแล่นก้าวกราย โคกเขตร เขินแล
ค่อยขับค่อยต้อนตั้ง น่าไป

๑๒๓ ชามเวี่ยนเวี่ยนหน้าหว่น ตาวิง
ชามคิดวันเด็ดใจ จากน้อง
เวี่ยนสั่งนั่งแนบคิง นางเนิ่ง
เวี่ยนออกเวี่ยนเข้าห้อง แวะเวี่ยน

๑๒๔ มลักถึงย่านบ้าน หัวนา
จวนค่ำเขาเซาเกวียน แกล่ใกล้
ริมบ้านแก่บ้านมา นอนเพื่อน
กูณฑ์ก่อบูรพ์เบื้องใต้ ตกเหนือ

๑๒๕ จากแรมจวบรุ่งขึ้น เสววาร
ไต่ทุ่งสองตราบเกลือ เกลี่ยพื้น
ท่องเหมืองมาบละหาน หาผั้ง
หลีกหล่มเลาะน้ำตื้น เตลิดกราย

๑๒๖ ลงลุลำน้ำแม่ ภาชี ชื่อนา
พักผั้งหาเรือพาย พ่วงข้าม
สิ้นเขตรนครสี่ มาราช
จรดหลิ่งลำน้ำด้าม ด่านเดียรถ์

๑๒๗ กวักเรียกเรือข้ามรับ ฤๅหึง
สู่สำบ้านกุดเวียน วิ่งคลื้น
ตะรณเที่ยบท่าถึง บรรลุ
วาหะไหมข้ามชื้น ผั้งชี่

๑๒๘ พร้อมพรั่งยั้งหยุดล้า เลยถาม
ศุขทุกข์ฉันใดมี่ บอกบ้าง
เขาตอบปราศจากความ เคืองขุ่น ใจนา
เลี้ยงชี่พด้วยไก่นสร้าง เสาะหา

๑๒๙ ยินเขาเล่าเลี้ยงชี่พ ชอบธรรม์
สารสั่งสงเหล่งคลา เคลื่อนคล้อย
จากบ้านกุดเวี่ยนผัน เพ่งพิศ
ชุนขับโคค้อยค้อย กระไล

๑๓๐ โคพามาลุบ้าน สำโรง
สำรวจเทิงตูบใน ที่นั้น
รุกรุยเย่าเรือนโกรง เกรงเกลื่อน ตาแล
ภายนอกหนามรั้วกั้น รอบราย

๑๓๑ ถึงบ้านโค้งน้ำตับ ตาแสวง
น้ำตับใครมี่ขาย ใครรู้
ถามเขาเล่าตาแสง สมมติ
คิดเที่ยบเอาโค่งคู้ ชื่อคาม

๑๓๒ ตลบ้านโค้งวัดคุ้ง คลองชี่
อาวาศสมณาราม สะอ้าน
เรือนราษฎร์เรี่ยรายมี ริมวัด
วัดอยู่แกล่ใกล้บ้าน แวดวง

๑๓๓ ห้วยบึกนึกเปรี่ยบด้วย ดวงสมร
บึกแผ่นประยูรพงศ์ พรักพร้อม
ปางวันวิวาห์กรณ์ การฤกษ์
ฝ่ายพี่ฝ่ายน้องล้อม แน่นหนา

๑๓๔ ถึงหนองบึงบีดไป้ย แปลกหู
วิเคราะห์ตามภาษา ศรัพท์นี้
คิดเทียบเปรียบแปลดู โดยบท เชานา
ยาวยืดเยิ่นเย้อชี้ ชื่อหนอง

๑๓๕ ท่างอยเงื่อนหนึ่งเอ้น ละลม
กุดหนึ่งแต่นามสอง ชื่ออ้าง
ธารทึกลึกอุดม โดยดื่ม
สอาดกว่าน้ำสร้าง สั่งเชา

๑๓๖ อาไศรยร่มไผ่แผ้ว ปรัถที่ พักเอย
สุริเยศบ่ายบังเงา แดดได้
สามโมงแปดนาที ถะถั่น
จากพักเตือนต้อนให้ เคลื่อนคลา

๑๓๗ ถึงมาบกระทุ่มทึง ตัวผลุง
กรก่ายนลาตลา ลดให้
หวนคิดสุคนธ์ปรุง ปรางมาศ
ทาทั่วกรแก้มไส้ ชะโลม

๑๓๘ ห้วยกอกกอกพล่ากุ้ง กินฤา
ฤๅกอกเลือดลมโทม นัศได้
ในทรวงกลัดกลุ้มคือ เพลิงพิศม์ ผ่าวแฮ
ห้วยกอกกอกกลุ้มให้ เหือดหาย

๑๓๙ ชี่ลองชี่เจ้าท่าน ชี่ตน ใดนา
ปลุกเสกซ้อมสาธยาย อย่างกล้า
ชี่ลองเวทย์มนตร์ดล โดยผั้ง ชี่ฤา
ผั้งชื่อไว้คุ้งหล้า ประไลย

๑๔๐ โคพาวาหะข้าม ขี้นโดน
ตัดทุ่งเลาะทางไป เรื่อยเรื้อย
กรายหนองเรี่ยกหัวโพน พฤศภ
ไป่แล่ไป่ล้าเลื้อย เล่ห์ปอง

๑๔๑ ตระบัดบันลุบ้าน หนองสัง
สังข์ถ่วงฤาสังข์ทอง ที่อ้าง
สังข์ทักขิณวัฏผั้ง แฝงอยู่ นี้ฤา
ใครทราบใครรู้บ้าง บอกเรา

๑๔๒ มลักเห็นนายร้อยสิบ ทวยหาร
นาหมู่จากเมืองมา อยู่ตอน
สารแสะส่ำกรมการ เตรี่ยมรับ
ไทยส่วนลาวเสี้ยงซ้อน แทรกแซง

๑๔๓ จากเกวี่ยนตรงกรากเข้า คำนับ กันแฮ
โดยจิตยินดี่แสดง ต่างพร้อง
ศุขทุกข์แต่ควรกับ คราวแรก
อย่างเพื่อนพลัดเพล้พ้อง พบพาน

๑๔๔ เสร็จสุนทรพจน์แล้ว จรลี
ขึ้นสู่วาหะยาน ยกเท้า
นายร้อยสิบโทตรี คืนกลับ ก่อนแฮ
เคียนขับโคคล้อยเข้า สู่เมือง

๑๔๕ ห้าโมงมี่เศษก้ำ เกือบไถง
จรจากเวหาศเรือง เรี่ยฟ้า
สงเหล่งลุเมืองไชย ภูมิพัก จวนแฮ
คฤหาศผู้รั้งข้า ราชการ

๑๔๖ พระหลวงขุนหมื่นล้วน ไทยลาว
ตำแหน่งพนักงาน ทั่วหน้า
เสนอเหตุยื่นเรื่องราว ร้องทุกข์
สารบบความค้างช้า วินิจฉัย

๑๔๗ ผิดชอบช่วยแนะให้ เห็นความ
พอกระจ่างจูงใจ แจ่มแจ้ง
โดยเลาลักษณนาม บัญญัติ
เก่าใหม่บ่ได้แสร้ง สาสน์สนอง

๑๔๘ ตริตั้งตำแหน่งข้า ราชการ
ตามกฎความปกครอง เขตรไค้
แผนกงบประมาณ ร้อยสิบ หกแฮ
คุณวุฒิใครรู้ให้ ศักดิ์สม

๑๔๙ ตุลาการศาลแพ่งทั้ง อาญา
คลังแผนกโยธากรม หนึ่งทั้ง
อำเภอแก่บ้านตา แสงเลือก กันแฮ
ชุมราษฎร์ชอบชี้ตั้ง แต่งตาม

๑๕๐ เสร็จกิจคิดใคร่ต้น ทฤษดี่
สถูปหรืออาราม เก่ากี้
ถามเขาเล่าว่ามี วัดกู่ เก่าแฮ
ภูพระไทยบ้านนี้ นับถือ

๑๕๑ สั่งเขาผูกม้าเผ่น โผนผยอง
สบัดย่างใหญ่น้อยหรือ เร่งรู้
กรมการแก่บ้านผอง พาจาก
ที่พักพรักพร้อมผู้ พนักนำ

๑๕๒ ถึงกู่บูรพสร้าง สรรค์แลง ก่อแฮ
แลงเล่ห์ชมาทำ หลากล้วน
จัตุรัศวัตรี่แวง วิเคราะห์
ปรางยอดกุดม้างด้วน ตกดิน

๑๕๓ หลังซุ้มจำหลักห้อง คูหา เห็นแล
มรุเทพกรายกรบิน โบกพ้า
ก้านขดกระหนกนา เคนทร์คาบ เครือเฮย
มือช่างปางไพ้นกล้า แกะแลง

๑๕๔ ศิลาคาเรศร้าง รูปพุทธ์ พระนา
แตกหักฤๅเห็นแปง ปล่อยทิ้ง
กำแพงแล่งชำรุด รานหล่น
ผาแผ่นเกลื่อนทิ้งกลิ้ง กลาดตา

๑๕๕ ตรึกไตรใคร่รู้แรก รังสรรค์
วัดกู่ผู้ใดมา ก่อสร้าง
ถามเขาดึกดำบรรพ์ บ่ทราบ เลยนา
หลายชั่วจักรู้บ้าง ไป่มี

๑๕๖ ยินเขาท่อถ้อยหลาก เหลือถวิล
กู่แก่กว่าพันปี ปลอดรู้
ใครใดบ่ยลยิน คำเล่า เลยนอ
สอบซักเสี่ยงเสี้ยงผู้ พจนา

๑๕๗ เสร็จทัศน์นิวัตคล้อย คืนไป
คฤหาศฤๅวายปรา รภเร้า
ราชกิจวินิจฉัย ชอบสั่ง สอนแฮ
เปลี่ยนผลัดดัดแก้เข้า สู่คลอง

๑๕๘ ใคร่เห็นภูพระตื้อ ปฏิมา กรเฮย
สถิตย์แทบสิขรของ เก่าเกื้อ
สั่งผูกอัศวรา เร็วเร่ง
มรรคุเทศนำม้าเมื้อ ไม่แคลง

๑๕๙ เดินทางเมื่องน้อยถั่น ถึงคาม
โพธิใหญ่พักเอาแรง ร่มด้วย
วายร้อนริ่บเร็วตาม ทางท่ง
เลี่ยบเสาะลงข้ามห้วย ประเทา

๑๖๐ ท่องทางบ่าไม้แมก มีวัลย์
ยื่นยอดสล้างเสลา ลิ่วฟ้า
หลายอย่างต่างต่างพรรณ์ พฤกษ์ชาติ เฌอนา
ร่มรื่นภูมิพื้นหล้า ไล่งแล

(มีต่อในเล่มน่า)

๑๑. ท่านกำลังมีบุญวาสนา เหลียวซ้ายแลขวามีแต่คนนบนอบ แม้ท่านทำผิดสักเท่าไร ใครเขาก็ไม่กล้าว่าท่านผิด ถ้าท่านหลงเพ้อในบุญวาสนาท่านก็เปนบ้าเท่านั้นเอง.

ของ ฉ. ล. พิชยญาติ

บทที่ ๑

โทรเลขด่วน

ก่อนที่ข้าพเจ้าจะนำโอกาศมาบรรยายเรื่องของข้าพเจ้านี้ ทางที่เหมาะ ตรง คือข้าพเจ้าจะขอยอกล่วงหน้าเสียก่อนว่า เรื่องที่ข้าพเจ้า บรรยายนี้ เปนเรื่องที่ เกี่ยว แก่การเปนไปของข้าพเจ้าแลความรักที่ได้กระทำมาแล้วบรรลุถึงสำเร็จ แต่ท่านยังไม่รู้ละซิว่าข้าพเจ้าคือใคร ? ดังฉะนี้ ข้าพเจ้าขอยอกกันความฉงนสนเท่ห์ของท่าน ข้าพเจ้าเปนเลือดตระกูลชาวอังกฤษโดยแท้ นายร้อยเอกเท็ดดิพิทซ์เยอราลด์ นายทหารพิเศษแห่งกองทัพบก อังกฤษ เปนนามจริง ของ ข้าพเจ้า คำว่า นายทหาร พิเศษ นั้น หมาย ความ ดังนี้ ข้าพเจ้าเองมิได้อยู่ในประเทศอังกฤษ แลทั้งมิได้ ประจำการในกิจ ของทหาร ก็เมื่อฉะนี้ บาง ที ท่าน จะ สง สัย อยู่ บ้าง กระมังว่าข้าพเจ้าไปอยู่แห่ง_แลมีน่าที่อันใด ? ข้าพเจ้าขอตอบปุจฉาของท่านว่า เนื่องเพราะข้าพเจ้าเปนผู้รอบรู้ภาษาต่างประเทศ ภาคยุโรป แทบทุกภาษานั่นเอง ท่านเสนาบดีกระทรวงต่างประเทศจึงขอร้องมายัง กระทรวง กระลาโหม เพื่อปลีกตัวข้าพเจ้าจากราชการทหาร ไปเปนเลขานุการคนสนิท ของท่านอรรคราชทูตอังกฤษประจำกรุงเวียนนาพระนครหลวงแห่งออสเตรียฮังการี ประการฉนี้ท่านเสนาบดีกระทรวง กระลาโหม ของข้าพเจ้า ก็ยอมอนุญาตเห็นพ้อง จึงเปนว่าข้าพเจ้าขาดจากน่าที่อันเปนที่รักของข้าพเจ้าแต่ก่อน เนื่องฉนี้คำนำเหตุ ของข้าพเจ้า จึง เปนอันยุติ กันที หนึ่ง ต่อไป เปนเหตุ การณ์ ทั้งหลายแหล่ซึ่งข้าพเจ้ากำลังบรรยาย

◎ ◎ ◎

"ได้ โปรด เถอะ ขอ รับ เปน พระเดช

พระคุณอันล้นเกล้าที่สุด เกล้ากระผมจะต้องขอลาพักราชการสัก ๒ สัปดาห์" ข้าพเจ้าขอร้องต่อท่านเจ้าคุณอรรคราชทูตประจำกรุงเวียนนา

"พ่อหนุ่มน้อยหน้าเกลี้ยงนวลใย" ท่านเอ่ยยิ้ม "จะไปไหนกันละพ่อ ฉันคิดว่าคำตอบของฉันคงจะไม่เป็นผลดีสำหรับเธอเป็นตระหนัก"

"พุทโธ่ได้โปรดเถอะขอรับใต้เท้ากรุณา ตั้งแต่เกล้ากระผมรับราชกิจมา ยังมิเคยหลบหลีกด้วยประการใดๆ เลย ครั้งนี้เป็นการจำเป็นอย่างจริงๆเทียวครับ" ข้าพเจ้าออด

"ว่าที่จริง เวลานี้ก็ยังไม่สมควรจะกลับบ้านดอกอีก ๒–๓ เดือนค่อยไปเถอะ จริงอยู่! เลดี้ฟลิมิงค์แฮมมารดาเธอได้เคยปรารภกับฉันว่า ถ้าเธอว่างกิจละ ขอให้ฉันเตือนให้ไปบ้านด้วย" ท่านกล่าวโดยเข้าใจของท่านเอง

"มิได้ใต้เท้าที่เคารพ" ข้าพเจ้าขัด "เกล้ากระผมจะต้องไปวอร์ซอร์โดยด่วน ตามโทรเลขที่เกล้ากระผมได้รับตอนเช้านี้"

"วอร์ซอร์" ท่านร้องทวนดัง สายตาจับที่หน้าข้าพเจ้าอย่างพิศวงเป็นเอนก

"ครับ – ตามโทรเลขนี้" ข้าพเจ้าตอบเสียงเขาส่งโทรเลขให้ท่านดู อันมีใจความว่า

"จงมาเร็วที่สุดที่จะเร็วได้ – ราดอม"

"อืม! สำคัญ, เธอสำคัญ" ท่านกล่าวพยักหน้าหงึกๆ "เธอรู้จักกับนายร้อยเอกปล็อกไหม? นัยว่าเขาถูกหาว่าเป็นขบถต่อประเทศรัซเซีย" ข้าพเจ้า "ครับ, เกล้ากระผมรู้จักเขา เขาเป็นนายทหารแห่งลานเซอร์ออฟปรากู แต่เรื่องที่หาว่าเป็นขบถแยบเกล้ากระผมมิได้ในเรื่องนี้"

ท่านเจ้าคุณ "เอาเถอะ, เพราะเห็นแก่เธอสักครั้ง ฉันยอมอนุญาต" พลางตบบ่าข้าพเจ้าเบาๆ

ข้าพเจ้ายิ้มด้วยความยินดีสมหมาย ก้มลงคำนับท่านกล่าวคำอำลาท่านแลถอยไป

"ได้ไหมล่ะ?" เมย์เบลยิ้มมิตรของข้าพเจ้าถามเมื่อข้าพเจ้าเข้าไปในห้องเขา

"แน่ลาซี, ลาที, กันไปเดี๋ยวนี้แหละ – วอร์ซอร์" พลางขยับมือเขาส่ายอย่างริบร้อน

"โปรดบอกสำหรับการติดต่อบ้างซิ"

"กันยังไม่แน่, อย่าเลยบางทีกันจะไปอื่นด้วย"

"แต่คงไปไม่พ้นยุโรป, หรือเยรมัน?"

"เปล่า – ไม่รู้ – ไปละ" ข้าพเจ้าตอบพลางฉวยกระเป๋าเดินทางกะวิกะวาดไปฉับพลัน

◎ ◎ ◎

ข้าพเจ้าไปถึง วอร์ซอร์ เปน เวลา ๗ ก.ท. ในวันรุ่งขึ้น แลพักอยู่ที่ภัตตาคารแห่งหนึ่ง เปนสำนักแรก แท้ ที่จริงโทรเลขที่ข้าพเจ้าได้รับ นั้น มาจาก ปรินส์ท๊าดเดอุ๊สราดอม ผู้บัญชาการกองทัพยกแห่งวอร์ซอร์บางที่ท่านจะสนเท่ห์ ที่ผู้บัญชาการทหารแห่งวอร์ซอร์ ทำการติดต่อ กับบุคคลชั้นต่ำ เช่นข้าพเจ้า แล เปนชนต่างชาติอันห่างกันไกลลิบ ทั้งนี้มีผลอันดีที่สมานอยู่ คือปรินส์ราดอมทรงชอบพอคุ้นเคย กับข้าพเจ้า มาเก่าก่อน แล ซ้ำพระองค์มีธิดางามวิลาศ องค์หนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าได้บูชาไว้เมื่อกระโน้น

ข้าพเจ้ายังมิได้มุ่งไปเฝ้าปรินส์ราดอมทันที เพราะข้าพเจ้าอยากจะสืบสวนทวนเหตุให้ตระหนัก แน่ เสีย ก่อน ว่ามี อะไร บ้าง เกิดขึ้น หากว่าไม่ได้เค้าเหตุแน่แล้ว จึงจะตรงไปเฝ้าคราว หลัง เพราะ การไปเฝ้า ผู้บัญชาการทหารซึ่งเปนเจ้านั้นเปนการยากมิใช่น้อย

เช้าตรู่วันต่อมา ข้าพเจ้า รับ ประทานอาหาร แล้ว จึงฉวยโอกาศ ย่างเข้าไปในอุทธยานคาซิเมอร์ อันสถิตย์อยู่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำวิสตูลา ในยามนั้นในอุทธยานยังเงียบเปล่าเปลี่ยว เพราะยังเช้ามาก บัดดล ข้าพเจ้ารู้สึกพิศวง เนื่องจากได้ ยินเสียงเพลงไวโอลิน อันโหยหวล ฉ่ำเฉื่อย มาตาม กระแสลม ซึ่งแสดงให้เห็นชัดว่า ผู้สีมีความชำนาญทางไวโอลินเอกผู้หนึ่ง

"เอ๊ะ, นั่นเปนเพลงซาร์ด๊าส" ข้าพเจ้าถามตนเอง "ในโปแลนด์ตั้งกฎหมายห้ามมิให้ ผู้หนึ่งผู้ ใดสีเพลงนี้ขึ้นเปนอันขาด หาไม่จะได้รับโทษอันหนัก" พลาง มุ่งไป ยังเสียงที่ยังเกิด

"ลิซินสกี!" ข้าพเจ้าร้อง เมื่อเห็นวรรณีพกตามัวยอดซึ่งเปนผู้สีไวโอลิน อันข้าพเจ้ารู้จักมาแต่เดิม "แหม! เราไม่ได้พบกันนานสยายรี? ทำไมจึงสีเพลงซาร์ด๊าสเล่า?"

"อ้ายคน อย่างผมใคร มัน จะมาจับ ครับ, ใต้เท้าว่า ผมก็อยากจะเสวยตรางเหมือนกันแหละ จะได้ ไม่ต้อง มาระเหเร่ร่อนให้ลำยากเข้าหลวงมิกิน จริงไหมใต้เท้าว่า" เขาคน ขอทาน ซึ่งมินามว่า ลิซินสกิตอบ พลางหยุดสี

ข้าพเจ้า "ถูกแล้ว, เออนี่แน่, แกคงรู้บ้างหรือกว่า มีเหตุอะไรเกิดขึ้นกับ ปรินส์ท๊าดเดอุ๊สราดอม"

ลิซินสกี "เถอะครับ, อ้ายจะพูดกันที่นี่น่ะมันไม่เหมาะ เพราะมันออกจะเปนเรื่องตอขาดขาดตาย กันอยู่ด้วย ย่าย ๆ ไป หาผมที่บ้านดีกว่า"

"เถอะน่า_ถ้าใครทำอุยาทว์ขึ้นในเรื่องนี้เขาจะได้รับผลงามจากฉัน" ข้าพเจ้าพูดตอบด้วยโทษะ

"ยากเที่ยว_หากใต้เท้าทราย ผมเองผมทรายอยู่กะผีกเดียวเท่านั้น"

"ขอยใจแก, ฉันจะไปเผ้าปรินส์ราดอมเดี๋ยวนี้แหละ แลย่ายจะไปหาแก" ข้าพเจ้าพูดพลางเดินหลีกไป กอยไปด้วยครุ่นคิดแต่เหตุที่จะบังเกิด

◎ ◎ ◎

บทที่ ๒

กระแสร์เหต

ข้าพเจ้าเดินตามหลังทหารการ์ด คนหนึ่งเข้าไปในห้องกว้างซึ่งลึก ประเดี๋ยวก็ถึงประตูซึ่งมีม่านกั้น รูดแหวกเยิดทางไว้ ทหารการ์ด ๒ นายยืนถืออาวุธประจำอยู่ ห้องที่ข้าพเจ้าเข้าไปนี้เปนห้องวิจิตร์ ตามผนังแขวนรูปภาพโบราณ แลมีลายสลักอย่างหรูหรา กลางห้องอันตระการ ปรินส์ท๊าดเดอุสราดอมประทับอยู่บนพระเก้าอี้ใหญ่ มีสรรพหนังสือวางอยู่บนโต๊ะตรงพระพักตร์ก่ายกอง พระองค์อยู่ในวัยชรา พระพักตร์เหี่ยวพระมัสสุขาวยาวเพิ่ม สรวมแว่นกระจกที่พระเนตร์ซ้าย ข้าพเจ้าน้อมกายถวายคำนับอย่างงาม

"อ้อ! เธอพึ่งมาหรือ?" พระองค์ทรงตรัสประภาษเมื่อทรงเห็นข้าพเจ้า "ฉันกำลังอยากจะพบเธออยู่ทีเดียว"

"ข้าพระยาทได้รับโทรเลขของพระองค์แล้วก็รีบมุ่งมาทีเดียวพ่ะย่ะค่ะ" ข้าพเจ้าทูล

"อิลมาลูกสาวฉันมันหายไปไม่ได้ร่องรอย" พระองค์ทรงตรัสได้เพียงแค่นี้ก็ทรงถอนพระทัยเฮือก

ลำดับนี้หน้าอันยิ้มแย้มของข้าพเจ้าก็เปลี่ยนจากสภาพเดิมโดยเร็วพลัน แลสีหน้าอันสลดซึดก็บังเกิดขึ้นแทนที่

"ข้าพระยาทอยากทรายนักว่าเจ้าหญิงหายไปเมื่อใด?" ข้าพเจ้าทูลถามเกือบหายใจแทบไม่ทัน

"อิลมาหายไป ๓ วันแล้ว ในขณะที่เธอไปเที่ยวเล่นกับมาริเลนซ์พี่เลี้ยง"

"แลมาริเลนซ์หายไปด้วยริ้ผ้าพระยาท?"

"แน่นอนละ ถ้าแม้นมาริกลับมา เราคงทรายต้นสายปลายเหตุบ้างพอเปนเค้า"

"แลผู้บัญชาการตำรวจเล่าผ้าพระยาท"

"นายพันตำรวจเอกปลาท๊อฟฟ์น่ะริ! เขาทำเปนไม่รู้ทั้งสิ้น แม้ฉันเองได้ขอร้องต่อเขา ฉันเกลียดอำนาจรัฐบาลรัซเซียนัก"

พระองค์ทรงตรัสด้วยน้ำพระเสียงขุ่นแค้น

"แล นายร้อยเอก ปล็อก เขามิได้มาเฝ้าใต้ฝ่าพระยาทบ้าง ____"

ข้าพเจ้าพูดได้แค่นี้ พระองค์ทรงตรัสแย้งว่า "เธอหมายความถึงนายร้อยเอกปล็อกลานเซอร์ออฟปรากูนะหรือ? ฉันไม่พบเขาเลยแต่ฉันรู้เรื่อง เขาได้ถูกไล่ออกจาก กองทัพ ของ สมเด็จ พระราชาธิราช ซาร์แล้วโดยพระองค์ทรงขับไล่เอง"

"เรื่องอันใดเล่าฝ่าพระยาท" ข้าพเจ้ากะเซ้า

"นี่แหละเธอ, นัยว่าเขาถูกหาว่าเปนพวกอนาคิทส์" พระองค์ทรงตรัสแผ่วเบาแลช้า

"ไม่เปนไรมิได้ข้าพระยาทจะสืบเค้าเงื่อนเหตุผลทั้งสิ้นเอง แต่ ข้าพระยาทจะไปหาลิยีนสะกีก่อน ด้วยเขาบอกกับ ข้าพระยาทว่า เขา ทราย เรื่อง ของ เจ้าหญิง อยู่ บ้าง" ข้าพเจ้าทูลพลางถวายคำนับลาออกจากวังไปโดยด่วน

◎ ◎ ◎

เวลา ๓ ล.ท. ข้าพเจ้าได้ผ่านไปในตรอกเล็กแห่งหนึ่ง อันมีตึกแถว ย่อม ๆ ตั้งขนานไปสอง ข้างทาง ห้อง หนึ่ง ซึ่งเปนที่ พำนัก ของลิยีนสะกีข้าพเจ้าจำได้ ดังนั้นข้าพเจ้าจึงตรงเข้าไป เคาะประตู ร้องเรียก บัดดล ชายชราคือลิยีนสะกีก็เปิดประตูออกมา แล นำข้าพเจ้าเข้าไปในห้อง อันปราศจากการตบแต่งคล้ายกับรังหนู เขาเชิญให้ข้าพเจ้านั่ง แต่ข้าพเจ้าปฏิเสธด้วยเห็นว่าชั่วเวลาประเดี๋ยวเดียว

"ใต้เท้า ไม่ รู้ เรื่อง ที่ เกิด ขึ้น จริง ๆ นะหรือ?" เขาถามเปนเชิงไม่แน่ใจ

"เอาเถอะ __ ต่อไป"

"ก็ เจ้า หญิง อิลมา ราดอม หายไป น่ะ ซิ เธอถูกขับโดยคำสั่งของรัฐบาลรัซเซีย แล เพื่อนของใต้เท้าด้วย คือนายร้อยเอกปล็อก นอกราชการ กับอีกคนหนึ่งใต้เท้าไม่รู้จัก ยาค็อปปรินท์" ลิยีนสะกีเริ่มเหตุ

"ก็จับกันเช่นไรเล่า?" ข้าพเจ้าถามติดจะสงสัย

"ง่าย เปน รับประทานเข้า เทียวใต้เท้า" ลิยีนสะกีตอบพลางหัวเราะ

"ทุกคน ถูกขับในเวลา เดียวกับ เจ้าหญิง อิลมา พระนางถูกขับก่อน เมื่อทรงย่างออกมาจากร้านขายของแห่งหนึ่ง แลมิช้า นาย ร้อยเอก ปล็อก นอก ราชการ กับ ยาค็อบ ปรินส์ก็เดินมา เขาก็เลยถูกผสมโรงด้วย"

"แกรู้ ระแคะระคาย บ้างไหมว่าเจ้าหญิง อยู่แห่งหนตำบลใด?" ข้าพเจ้าออกปากถาม

เห็นใจของหล่อน.

"หล่อนเอ๋ยสมกับที่สุภาษิตว่าไว้ ว่าฝนไม่ตกดอกแต่เทที่เดียว ฉันผู้ซึ่งจะอายุครบยี่สิบในเดือนกันยายนนี้ ยังไม่เคยเลยที่จะได้ยินว่ามีใครมาขอหมั้นจนกระทั่งวันนี้ วันนี้ฉันได้รู้ถึงสามคนขอให้คิดดู! สามคนในวันเดียวกัน! ชอบกลไหม ฉันรู้สึกเสียใจแลสงสารชายสองคนที่เก้อกลับไปแท้ๆ โอ๊ย! มีน่า ฉันปลื้มเสียเหลือเกินจนไม่รู้ว่าตัวจะทำอย่างไรดี มาขอหมั้นถึงสามคน! หล่อนอย่าไปเล่ากับใครหนา เว้นเสียแต่จอนาแทนเท่านั้น หล่อนจะบอกกับเขาก็ได้ เพราะเปนฉันก็คงบอกอาเธ่อร์เหมือนกัน ผู้หญิงย่อมจะต้องบอกเล่าสามีของตัวทุกสิ่งทุกอย่าง - ยังงั้นไม่ใช่หรือหล่อน? ฉันจะต้องเล่าถึงคนทั้งสามนี้ให้พ่อคนนำเบอร์หนึ่งเข้ามาก่อนเวลารับประทานอาหารกลางวันหน่อยหนึ่ง ฉันจะต้องบอกชื่อให้หล่อนรู้ คือหมอจอนซีเวิดหมอที่โรงพยาบาลคนเสียจริตนั่นเอง กิริยาภายนอกนั้นเขาทำเปนว่าข้าใจเย็นเฉยๆ ชาๆ แต่ที่จริงสั่นไปหมดทั้งตัว จะพูดจะจาอะไรนั้นท่าราวกับว่าเด็กนักเรียนเล่าบทเรียนให้ครูฟัง ครั้นนั่งลงจะนั่งบนหมวกเสียให้ได้ ซึ่งไม่ใช่เปนนิสัยของคนที่มีใจเฉยชาจะทำเลยเปนอันขาด เขาพูดแก่ฉันตรงๆทีเดียว มีน่า อธิบายว่ารักใคร่ฉันเพียงไร ถึงแม้จะได้รู้จักกันไม่สู้ช้าไม่สู้นานก็จริง แลถ้าแม้ว่าฉันยอมรับหมั้นเขาแล้ว ก็จะบำรุงให้อยู่โดยความรื่นรมย์ชื่นบาน เขาตั้งท่าจะอธิบายต่อไปว่าถ้าฉันไม่รับรักของเขาแล้ว เขาจะสิ้นความสุขเพียงไร แต่พอเห็นฉันร้องไห้ จึงรีบด่าตัวเสียว่าเปนคนเลวทรามอย่างที่สุดที่รบกวนให้ฉันขัดเคือง แลจะไม่รบกวนอีกต่อไปหละ แล้วกลับย้อนถามอีกครั้งหนึ่งว่า เวลาอื่นฉันจะตอบรักเขาบ้างสักนิดได้ไหม ครั้นฉันสั่นศีรษะ มือไม้เขาก็สั่นไปหมด นิ่งตรองอยู่ครู่หนึ่งถามว่าฉันรักใครเสียแล้วหรือ เขาพูดจาเรียบร้อยอ่อนหวานดี เพราะฉะนั้น มีน่า ฉันจึงต้องบอกเสียให้รู้ว่าฉันรักคนอื่นเสียแล้ว พอได้ยินเช่นนั้นเขาลุกขึ้น สีหน้าเปนทุกข์เศร้าโศรกพลางจับมือฉันเข้าไว้ทั้งสอง แลอวยพรให้ฉันมีความสุข เสริมว่าถ้าฉันต้องการหาเพื่อนคนใดคนหนึ่งแล้ว ก็จงนับเขาเข้าในพวกนั้นด้วยคนหนึ่ง อุ๊ย! มีน่าฉันกลั้นร้องไห้ไว้ไม่ได้ ต้องขอโทษที่จดหมายนี้เปรอะเยิ้อน เพราะฉันเหลือจะอดกลั้นที่จะได้เห็นผู้ชายซึ่งรักตัวโดยสุจริต

นั้น เดินไปใจลอยราวกับจะขาดแลจะต้องพ้นออกไปจากชีวิตร์ของตัว แม่ยอดรักฉันต้องหยุดที่ ยังไม่รู้ถึงฉันจะมีความศุขก็รู้สึกใจคอชอบกล.

"เวลาเย็น

"อาเธ่อร์พึ่งจะไป ฉันค่อยรู้สึกใจคอปลอดโปร่งสบายกว่าเวลาที่ละจดหมาย ค้างไว้อีก เพราะฉนั้นก็จะเล่าให้ฟังถึงเรื่องนี้ต่อไปคนนำเบอร์สองนั้นมาที่หลังเวลารับประทานอาหารกลางวัน ออกจะเปนคนดีพอใช้อยู่ เปนชาวอเมริกันมาจากเต้กซ้าส ท่าทางหน้าตาดูสดชื่นหนุ่มแน่น เกือบไม่เชื่อได้ว่าเปนคนที่เที่ยวไปในประเทศต่างๆ เขาชื่อคิ้นซีพิมอรริส เคราะห์ดีเขามาพบกำลังฉันอยู่คนเดียว ฉันจะต้องบอกล่วงหน้าเสียก่อน ว่ามิสเตอร์มอรริส คนนี้ไม่ใคร่พูดคำแสลงไพร่อย่างชาวอเมริกันอะไรนัก ด้วยเขาเปนคนที่ได้รับการศึกษาที่ดี แต่พอรู้ว่าฉันชอบฟังคำแสลงของเขา ก็ตั้งพิธีพูดให้ฟังเสียใหญ่โต เขาช่างหาเรื่องคุยสนุกสนาน วันนั้นเขามานั่งลงข้างฉัน หน้าตาดูสดชื่นผ่องใส แต่มีกิริยาสั่นๆ อยู่สักหน่อยเขาจับมือฉันไปกำไว้ แล้วพูดด้วยเสียงอ่อนหวาน_

'มิสลูซี่ ฉันรู้ตัวอยู่เหมือนกันว่าฉันไม่ดีพอที่จะล้างเท้าหล่อนได้ แต่นั่นแหละเมื่อไม่มีผู้อื่นเขาล้างเท้าหล่อนแล้ว หล่อนก็คงจะอนุญาตให้ฉันได้มีโอกาสพยายาม"

"กิริยาท่าทางเขาริ่นเริงสนุกคนองจริงๆ เพราะฉนั้นออกจะไม่สู้เปนการลำบากที่จะปฏิเสธเขาเหมือนกับหมอซิเวิด แต่ก่อนที่ฉันจะได้พูดอะไรจนสักคำ เขาก็ปล่อยพิศม์ย้าแสดงความรักใคร่ออกมาเปนคุ้งเปนแว ขอมอบชีวิตร์จิตร์ใจอะไรของเขาไว้ที่ผ้าเท้าฉันทั้งสิ้น กิริยาที่ทำตลกคนองดูหายไปหมด ฉันเข้าใจว่าเขาคงจะเห็นสีหน้าฉัน จึงทำให้เขาหยุดพล่ามทันที แล้วกลับพูดอย่างอ่อนหวานน่ารักซึ่งอาจชักให้ฉันหวนรักเขาได้ แม้ว่าไม่มีที่ติดขัดในใจแล้ว_

"ลูซี่ หล่อนเปนหญิงที่มีใจซื่อตรงเหลือเกิน แม้ว่าฉันไม่ได้มีความเชื่อถือว่าหล่อนเปนคนบริสุทธิ์ทั้งกายแลใจแล้ว ฉันก็คงจะไม่มาพูดกับหล่อนดังเช่นในเวลานี้ จงบอกฉันอย่างฉันท์เพื่อนฝูงมิตร์สหายที่จะบอกต่อกันว่าหล่อนรักใครบ้างหรือเปล่า? แลถ้าแม้ว่ามีแล้วฉันก็จะไม่รบกวนหล่อนให้ร้อนใจสักเท่ากะผิกเส้นผม นอกจากจะขอเปนสหายอันซื่อสัตย์ของหล่อนเท่านั้น"

"มีน่า ทำไมผู้ชายจึงบูชาผู้หญิงที่ไม่มีค่าราคาอะไรนัก! ฉันมีความเวทนาเสีย

เหลือเกิน ทนไม่ไหวต้องร้องไห้ หล่อนคงจะคิดว่าฉันเปนคนใจเสาะเต็มที แต่จะทำอย่างไร สงสาร สังเวช เสีย เหลือ ล้น มิน่า ถึงแม้ฉันจะร้องไห้ ฉันก็ยังมีความกล้าที่จะตอบเขาไปตรง ๆ ว่า –

"ข้ะ ดิฉันรักใครเสียแล้ว ถึง แม้เขาจะไม่ได้บอกว่ารักดิฉันก็จริง!" เปนการถูกที่ฉันได้พูดออกไปตรง ๆ เพราะสีหน้าเขาผ่องใสขึ้นทันที จับมือฉันเข้าไว้ทั้งสองข้าง แลพูดอย่างรื่นเริงว่า –

"นั่น แหละ จึง จะ เรียก ว่า เปน คน กล้า ไม่เปนไร ถึงแม้ว่า ฉัน มาไม่ ทันได้ ไชย ชนะต่อตัวหล่อนได้ ก็จริง แต่ยังรู้สึกว่า ดีกว่าที่จะไปทันได้ชัยชนะต่อหญิงผู้อื่น อย่าร้องไห้เลยแม่คุณ ตัวฉันต่างหากที่ควรจะร้องไห้หาใช่ตัวหล่อนไม่ แต่ฉันก็ยังทนได้ หล่อนเอ๋ย ความซื่อสัตว์สุจริต ของ หล่อน กระทำให้ฉันเปนเพื่อนของหล่อนคนหนึ่ง ถึงแม้จะเปนการหย่อนความศุขอยู่สัก หน่อย แต่ก็ยังดี หล่อนจับมือ ฉัน สัก หน่อยได้ ไหม เพื่อว่าใจฉันจะได้ โปรดโปร่งไม่มืดมน อ หวังว่าชายผู้ที่หล่อนรักนั้นคงเปนคนดีแลคนงามมิฉนั้นที่ไหนหล่อนจะหลง รัก เขาได้ แม้ว่าเขาจะยังไม่ได้ พูดขาอะไรมาก แต่ คำที่เขาพูดนั้นอ่อนหวานไพเราะเหลือเกิน มิน่าฉันต้องจับมือเขา เขายื่นขึ้นตัวตรง จับ มือฉันไว้พลางจ้องดูหน้าพูดว่า –

"หล่อนเอ๋ย หล่อนได้จับมือ ฉัน แล้ว เครื่องหมายนี้จะไม่เรียกว่าเปนเพื่อนกันแล้วจะมีอะไรอีกเล่า ขอบใจ สำหรับ ความ ซื่อสัตย์ของหล่อน ฉันลาที เขาจับมือสั่น แล้วหยิบหมวกเดินออกไปจากห้องโดยไม่เหลียวแลมาดข้างหลังอีกเลย ส่วนฉันได้แต่ร้องไห้ราวกับลูกแดง ๆ พุโธ่ทำไม หนอ คน ดี ดีเช่นนี้ จึงจะถูกทำให้ปราศจากความ ศุข เมื่อมีผู้หญิงอีกตั้งหมื่นตั้งแสน ที่ เขา จะ รัก ใคร่ได้? แม้ว่าฉันไม่มี ติดขัดแล้ว ก็คง รักเขาเปนแน่ เวลานี้ฉันไม่ สบายใจ เลย ยังไม่ยากจะเล่าถึงเรื่อง คน ที่ สามให้หล่อนฟัง จนกล่าจะสบายใจเสียก่อน จาก – เพื่อนที่รักของหล่อน.

"ลูซี่"

"ป,ล,_ อ้อ เรื่องคนที่ สาม นั้น_ ไม่จำเปนต้องเล่าให้ฟังก็ได้จริงไหม! เขา เปนคนเคราะห์ดีที่ไม่มีอะไรติดขัดหมด พอเข้ามาในห้องก็พูดขาดลอดปรุโปร่งไปได้ ฉันรู้สึกปลื้มใจเสีย เหลือ เกิน จนไม่รู้จะทำอย่างไรถูก ขอขอบคุณพระที่ทรงสร้างโลกที่ได้ โปรดประทานคนรักเช่นนี้มาให้ฉัน แลทั้งเพื่อนอย่างดีด้วย.

"ลาที

ล"

จดหมายรายวันของนายแพทย์ซีเวิต

ที่ ๒๕ เมษายน – วันนี้ออกจะฟก ๆ เต็มที กินไม่ได้ นอนไม่หลับ ตั้งแต่วานนี้แล้วรู้สึกใจว้าเหว่ซอยกลทำอะไรก็สักแต่ว่าทำไป ไม่มีใจมีคอ เมื่อรู้สึกตัวดังนั้นจึงเห็นว่าสิ่งที่จะรักษาโรคนี้ได้ ก็แต่ทำงานเสีย ฉันจึงไปเที่ยวตรวจดูคนเจ็บ เห็นเจ้าคนหนึ่งซึ่งมีอาการที่ทำให้ฉันทึ่งมาก เขามีความคิดแปลก ปลาด ซอยกล ไม่คล้ายกับคนเสียจริตตามธรรมดา วันนี้ฉันได้เข้าไปใกล้ชิดมากกว่าที่เคย ใกล้จนเกือบจะถึงขั้วหัวใจแห่งความมหัศจรรย์อยู่แล้ว.

ฉันได้ซักถามอะไรต่ออะไรมากมาย เพื่อจะสอดส่องเล็งดูให้รู้แน่ รู้สึกว่าออกจะบาปนิด ๆ เพราะอยากยั่วให้ถึงที่ จะได้ดูว่ามันจะไปสักแค่ไหน เจ้าคนนี้ฉันพลิกดูสมุดริยิศเตอร์ เขาจดไว้ดังนี้.

“อาร์. เอม. เรนฟิลด์ อายุ ๕๙ ปี โมโหจัด กำลังมาก คลั่งย่อย มักมุ่งไปในทางเดียวกันเสมอ ไม่ใคร่จะเปลี่ยน”

คนบ้าชนิดนี้แปลกพอใช้อยู่ ตามธรรมดาบ้าทั้งปวง มักจะไม่อยู่กับร่องกับรอย เจ้าคนนี้มันมีรอยอะไรเป็นหลักสำหรับเพ้อทุกวัน จะต้องหมั่นดูให้รู้แน่.

จดหมายควินซี.พี.มอริส ถึง ออนะเรเบ้อลอาเธ่อโฮมวู๊ด.

ที่ ๒๕ พฤษภาคม

“อาธิที่รัก

“ฮูเร! มาบ้านได้ละเพื่อนเอ๋ย เออแน่ช่างดีใจนี่กระไรสงครามสงบแล้ว วันข้างน่าจะนับเป็นวันมาบ้านได้แล้ว ไง! ดีใจไหมที่กันยังไม่ตายเสีย ได้มาเห็นหน้ากันใหม่ หวังใจว่าแกจะอย่างน้อยก็คงมีดินเน่อร์เต้นรำ ดีใจเหลือเกินเพื่อนเอ๋ย ดีใจจนไม่รู้จะพูดจะเขียนมาว่ากระไร ได้ยินว่าหมู่นี้แกออกจะธุระมากหรือ? ไง? จริงไหม? สวยไหม? อ้า! ข้อนี้ไม่ต้องถามกระมัง ว่าแต่ “แน่หรือ?” กันจะคอยอวยพร”

“แต่เพื่อนยาก

“ควินซี. พี.มอริส”

โทรเลข อาเธ่อโฮมวู๊ด ถึง ควินซี. พี. มอริส.

ที่ ๒๖ พฤษภา

“นับวันคอยถ้า มีข่าวอะไรดีพิลึก.

อาธิ”

ต่อไป

"เจ้าหญิงกับพวกถูกส่งไปยี้เตอร์สเยอร์คเมื่อวานนี้" เขาตอบ

"แกรู้เท่านั้นเองรึ?"

"เอาเถอะครับใต้เท้า" ลิยีนสะกิกล่าวพลางสั่งให้ข้าพเจ้าขดถ้อยคำของเขาดังนี้

'ยี้โอ๊ทซ์ทอลส์สก๊อฟฟ์ ห้อง เลข ที่ ๒๐๑๘ ของชาโต้โปรส์เยีคท์'

"ใต้เท้าควรเชื่อถือเขา" ลิยีนสะกิกำชับ

"ขอบใจแกมาก" ข้าพเจ้าพูดพลางยัดเยียดธนบัตร์ให้เขาตามสมควร ๒_๓ แผ่น

ภายหลัง ๒ ชั่วนาฬิกา ข้าพเจ้าก็ขึ้นไปอยู่บนขบวนรถไฟ อันจะแล่นออกจากสถานีวอร์ซอร์ไปยังพระมหานครยี้เตอร์สเยอร์ค อันสง่าตระการตา

◎ ◎ ◎

บทที่ ๓

การจับกุม

ดวง รัชนิ กร อันโอ ภาสได้ ส่อง จำรัสอยู่กลางทิฆัมพรอันปราศจากเมฆหมอก ลม พระพายพัดเฉื่อยนำเอากลิ่นแห่ง ผกา แผ่ซ่านกระจายออกไปดุจ ของสิ่งหนึ่ง ซึ่งตกลงกลางน้ำ แลกลายเปนละลอกวงกลมขยายแผ่ออกไปจนสุดกำลังฉะนั้น อากาศค่อนข้างหนาวจัด ขบวนรถไฟสายหนึ่งกำลังแล่นผ่าแสงจันทร์มาโดยรวดเร็ว มิช้า ก็บรรลุถึงสถานี อันสง่างาม ยี้เตอร์สเยอร์ค นั่นเอง ลำดับนั้นข้าพเจ้าจึงลงจากรถ มุ่ง ตรงไปยังภัตตาคารที่พัก ซึ่ง เวลา นั้น อยู่ใน ราว ๙ ล.ท. ข้าพเจ้า จัดแจงที่อยู่ชั่วคราวเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงสรวมเสื้อคลุมกับหมวกแก๊ปเฟอร์ หวังจะออกไปเดินชมแสงเดือนชั่วขณะ ข้าพเจ้า เดิน ทอดน่องไปเอื่อย ๆ ตามถนนจนกระทั่งมาถึงแนว อัน เปนสถานที่ตั้งของ ย้อมยี้เตอร์แอนด์ปอล ข้าพเจ้าใช้สายตา จับลงไปที่ เงามืดใน น้ำ อันเปน สีนวลงามเนื่องด้วยรัสมีแห่งพระจันทร์ ทอดมาจากเงาด้านซ้ายของย้อม

อา! อิลมา เธอเปนเจ้าหญิงแห่งราชวงศ์ตระกูลซึ่งมีเกียรติศักดิ์อันสูงละลิ่ว เธอหรือจะยอมใช้นามว่า อิลมาพีร์ซ์เยอราลด์ ไม่ได้_ คงเปนไปไม่ได้อย่างตระหนัก เราเองเปรียบเสมือนกระต่ายที่ชมเดือน อนิจจา เอ๋ย, เดี๋ยวนี้ เธออยู่ที่ไหน? เธอรู้หรือไม่ว่าทายอันจงรักของเธอกำลังตามหา เธออยู่ในย้อมนี้หรือ?

ขัดคลความรำพึงลม ๆ ของข้าพเจ้า ก็อันตรธานไปสิ้น ด้วยข้าพเจ้าเหลือบเห็นชายคนหนึ่ง ซึ่งอยู่ไม่ห่างจากข้าพเจ้านัก จ้องดูข้าพเจ้าอย่างพินิจพิเคราะห์ ข้าพเจ้าพลันรู้สึกว่าได้ถูกสกดรอยเสียแล้ว ข้าพเจ้าริบเดินห่างออกไป แต่เขาผู้นั้นกลับสาวเท้าตาม เข้ามา ข้าพเจ้าหลบเข้าไปที่มุมตึกพลางจุดบุหรี่สูบ แลลอยชำเลืองดูเขา ซึ่งเขาเองก็เลียนแบบอย่างทำนองเดียวกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้ารู้สึกได้ดีว่าตรงนี้ข้าพเจ้าถูกเล่นเปนตัวละครตอนสำคัญที่สุด หากแม้นเล่นพลาดท่าทางลงไป แม้แต่น้อยแล้ว การแสดงก็จะลดถอยความสนุกลงตามลำดับ ที่สุดข้าพเจ้ามาถึงภัตตาคาร แลผลุนผลันเข้าไปยังภายใน แต่เมื่อชโงกออกมาจากหน้าต่าง ก็คงเห็นเจ้าหมอนั่นยืนสูบบุหรี่เฉยอย่ ข้าพเจ้าสนเท่ห์เปนอันมาก พลางตรงไปยังห้องพัก

"เอ๊! นี่มันยังไงกันโวย!" ข้าพเจ้าคำรามด้วยความโกรธ เมื่อเห็นกระเป๋าเดินทางถูกงัด ซ้ำมีรอยค้นกะจุยกะจาย

ข้าพเจ้ารู้สึกหัวเสียเปนกำลัง กดกริ่งเรียกคนใช้เข้ามา

"แกจงไปบอกนายแกมานี่หน่อย เร็ว" ข้าพเจ้ากำชับ

คนใช้ภัตตาคารหายไปไม่นานนัก พาเอาหัวหน้าผู้ดูแลเข้ามา ข้าพเจ้าไม่รอตั้งกะทู้ว่า

"อ้อ! ท่านใครมางัดกระเป๋าฉัน?"

"ตำรวจรัซเซียครับใต้เท้า" เขาตอบอย่างมั่น

ข้าพเจ้าตรองอยู่ครู่หนึ่ง จึงหันไปบอกผู้จัดการให้กลับออกไป ตลอดคืนข้าพเจ้าแทนหาหลับสนิทไม่ ด้วยรู้สึกว่าเหตุการณ์มันใกล้เข้ามาทุกที รุ่งเช้าข้าพเจ้ารับประทานอาหารอย่างริบ แลตรงไปยังสถานทูตทหารอังกฤษประจำกรุงปีเตอร์สเบอร์ค ทันที

"อ้อ. พ่อมหาจำเริญ, ไงระเห็จมาถึงนี่เจียว" ท่านพันเอกวิลมอทสโตร์ด็อฟฟ์ ราชทูตทหารพิเศษอังกฤษประจำกรุงปีเตอร์สเบอร์ค ร้องทักข้าพเจ้าเมื่อข้าพเจ้าย่างเข้าไปในห้อง

"เกล้ากระผมมาเที่ยวสืบเสาะค้นเจ้าหญิงอิลมาราดอมธิดาของปรินส์ท๊าดเดอุ๊สราดอมผู้ขัญชาการทหารวอร์ซอร์ครับ" ข้าพเจ้าตอบพลางนั่งลง

"แล้วยังไงกันล่ะพ่อ?" ท่านถามต่อไป

"เกล้ากระผมมาหวังจะขอความกรุณาจากใต้เท้าเปนที่พึ่ง" ข้าพเจ้าตอบ

"เมื่อคืนนี้ เกล้า กระผม มาถึงนี่ แล ขณะ เกล้า กระ ผม เดิน ออกไป ตาก ลม เล่น เกล้ากระผมก็ทราบว่ามีผู้สกดรอย ไม่แต่เท่านั้นซ้ำเมื่อมาถึงภัตตาคารกระเป๋าเดินทางก็ถูกงัดมีรอยค้นกะจุกกะจุย แลได้ความว่าเจ้าน่าที่ลับของรัซเซียเปนผู้ค้น"

"เอาละซี แต่อย่าว่าไรเลย เธอคง สนใจ รักใคร่ใน เจ้าหญิง กระมัง ?" ท่าน ดักคอ "ก็ ทำไม น่ะ ฉัน อยาก จะรู้ นัก ว่า ตำรวจของรัฐบาลรัซเซียทวอร์ซอร์จึงไม่ช่วย เหลือปรินส์ราดอมเล่า ?"

"ครับ, นับ กันว่าปรินส์ราดอม กำลัง ถูก รัฐบาลรัซเซียสงสัยว่าจะก่อการขบถ แลนาย พันตำรวจปลาท็อฟฟ์ก็ไม่ถูกกับ ปรินส์ราดอม เสียอีกด้วย" ข้าพเจ้าไขความ

"เชื่อฉันดีกว่า อย่ามาวุ่นวายเกี่ยวข้อง ในเรื่องนี้เลย สัตรีสาวชาวอังกฤษถมไป" ท่านชี้ช่อง

"ไม่ได้ละครับ บางทีเกล้าผมไม่หวัง ในเจ้าหญิง แต่ เกล้า กระผม หวังจะช่วย เหลือปรินส์ราดอม" ข้าพเจ้าแย้ง

"ตามใจเถอะ แต่ น่า กลัว อัน ตราย อยู่มาก"

"พุทโธ่ ! ใต้เท้าจะไม่ช่วยเหลือทางอ้อม เกล้ากระผมบ้างรึครับ ?"

"ก็ได้บ้าง อย่ากลัวเลย เธอกับฉันมิ ใช่ใครที่ไหนจริงไหม ?"

"เปน พระเดช พระคุณ เทียวครับ แต่ เกล้ากระผมมีกิจที่จะต้องกระทำ" ข้าพเจ้า ตอบ พลางโค้งตัว คำนับลา ท่าน ผลุน ผลันไป โดยพลัน

◎ ◎ ◎

ข้าพเจ้าว่าจ้างรถตร็อชกีคันหนึ่ง สั่งให้ นำไป ยัง ซาโตโปรส์เซ็คท์ แต่ ข้าพเจ้าไป ทั้งนี้หาสดวกไม่ ด้วยมีชายกำยำคนหนึ่ง ว่าจ้างรถตร็อชกีอีกคันหนึ่งตามรถข้าพเจ้ามา รถทั้งสอง แล่นไล่ ๆ กัน ผ่านถนน ตีกราม อัน วิจิตร์ไปหลายสาย ผลที่สุดรถเราทั้งสอง ก็แล่นมายังถนนนอกเมืองสายหนึ่ง ซึ่งเปน สายตรง ทางขรุขระไม่เรียบ สองฝาก ถนนมีตึกโบราณเก่าๆตั้งเรียงขนานไปห่างๆ แต่การสกดรอยนข้าพเจ้าจะทราบเสียแต่เบื้อง ต้นก็หาไม่

"ถึง ซาโตโปรส์เซ็คท์ แล้วครับใต้เท้า" คนขับรถหันมาบอกข้าพเจ้า พลางยังคับรถ ให้หยุด

ข้าพเจ้าให้ค่าจ้างแล้ว จึงเข้าไปในตึก ใหญ่แถวยาว จนบรรลุถึงห้อง ๆ หนึ่งเลข ที่ ๒๐๑๙ ตามที่ลิขิตสะกิดอก แท้ที่จริงห้อง นั้นเปนห้องทำขนมปัง ประจวบกับหญิงแก่

คนหนึ่งเปิดประตูออกมา ข้าพเจ้าจึงชิงโอกาศถามว่า

"ขอโทษยาย บี่โอทซ์ทอลสก๊อฟฟ์อยู่ที่นี่ไม่ใช่รึจะ?"

แทนที่ได้ฟังคำตอบของแก ยายแก่กลับส่นศีร์ษะสายตาจับอยู่ที่หน้าข้าพเจ้า

"ยังงั้นเห็นจะผิดไป ขอโทษเถิด"

"ใครบอกเล่าว่าบี่โอทซ์ทอลสก๊อฟฟ์อยู่ที่นี่ แลขอโทษท่านเปนใคร?" เปนเสียงห้าวๆของชายคนหนึ่งในห้องนั้นถาม เขาใส่เสื้อขาดๆหน้าเหี่ยวแห้ง หน้าผากเปนรอยริ้วแสดงว่าทำงานหนักตรากตรำ

"ถ้าไม่รู้จักแล้ว ก็อยากจะรู้ไปทำไมเล่า?"

"ขอโทษ, ยาริน __ ตามสำเนียงของท่านดูเหมือนเปนชาวอังกฤษ ท่านมาจากวอร์ซอร์กระมัง?"

"ถูกท่าน ฉันมาจากวอร์ซอร์ แลฉันเปนชาวอังกฤษตามที่ท่านคิด"

"แลท่านรู้จักขอทานตามัวลิยีนสะกีไหม? เขาสี่ไวโอลินขอทานอยู่ในอุทธยานคาซิเมอร์เสมอ"

"ฉันรู้จัก แลลิยีนสะกีบอกให้ฉันมาที่นี่เพื่อพบกับบี่โอทซ์"

"อ้อเชิญข้างในเถอะยาริน" เขาผู้นั้นเชิญ

"ขอโทษ, ท่านคงมีนามว่าบี่โอทซ์" ข้าพเจ้าทาย

"ถูกแล้วยาริน _ ผมเปนคนชอบพอกับลิยีนสะกีมาก เขาเคยมาหาผมเนืองๆเมื่อก่อน" เขาตอบ "แลใต้เท้าคงเปนเท็ดดิพิทซ์เยอราลด์แน่มั่นคง"

"แน่เทียว, ฉันกำลังริบร้อนแลลิยีนสะกีบอกว่าท่านทรายเรื่องราวของเจ้าหญิงอิลมาราดอม" ข้าพเจ้าพูดเร็วปรื๋อ

"รู้บ้างแต่ไม่มากนัก เจ้าหญิงถูกขังอยู่ในป้อมบี่เตอร์แอนด์ปอล แลนายร้อยเอกปล็อกนอกราชการกับยาด๊อยก็ถูกขังอยู่ที่นั่นเหมือนกัน แต่ดูเหมือนเขาถูกยิงเสียแล้ว" บี่โอทซ์บรรยาย

"ท่านรู้ได้เช่นไรว่าปล็อกเพื่อนฉันถูกยิง แลเจ้าหญิงละ?"

"ตามข่าวทหารประจำป้อมได้โจษกันเมื่อวานนี้ ส่วนเจ้าหญิงกับมารีพิเลียงได้ถูกส่งไปไซบิเรียเสียแล้ว"

"ไซบิเรีย!" ข้าพเจ้าร้องด้วยความตลึง "ท่านเชื่อใจรึ?"

"แน่เสียยิ่งกว่าแน่ ใต้เท้ารีบไปไซบิเรียเถอะคงยังไม่เปนไร" บี่โอทซ์แนะนำ

ขอบใจท่านมากที่สุด ฉันจะไปตามท่านเดี๋ยวนี้แหละ" ข้าพเจ้าเอ่ย

◎ ◎ ◎

รถไฟขบวนหนึ่งได้แล่นออกจากสถานีบีเตอร์สเบอร์ค ซึ่งลำดับนั้นข้าพเจ้าได้โดยสานไปในรถคันนั้นด้วย รถแล่นผ่านสถานีต่าง ๆ ไปหลายแห่ง จนกระทั่งลุถึงชานสถานีม๊อสโกล์ อันเปนสถานีที่โอฬารแห่งหนึ่งในประเทศรัซเซีย ณะ บัดนั้น ข้าพเจ้าได้เยี่ยมหน้าต่างรถออกมา เห็นบุรุษผู้หนึ่งยืนอยู่กลางฝูงชนที่ชานสถานี ท่าทางคมสันผึ่งผาย ข้าพเจ้าพินิจอยู่สักครู่ก็ทราบตระหนักว่า เขามิใช่อื่นคือ เมย์เบลเพื่อนเกลอนั่นเอง ข้าพเจ้าพรวดพราดลงจากรถตรงไปหาเขา

"อ้าวพ่อขวัญเมือง ทำไมมาถึงนี่เชียวเล่า" ข้าพเจ้าทัก

"กันคิดว่าโลกยังแคบไม่พอที่กันจะไปตลอดเสียอีก" เขาตอบอย่างเคร่งขรึม

"ยะ! อ้ายเรื่องของกันมันระยำใหญ่เทียว" ข้าพเจ้าออกตัว

"โฮ้ย! อ้ายเรื่องของแกน่ะ มันยุ่งอยู่วันยังค่ำ ยิ่งสางยิ่งยุ่ง" เมย์เบลพูดหวัวเราะ

"แกอย่าบ้าไปหน่อยเลยเมย์เบล"

"มาว่ากันบ้าเสียละพ่อเอ๊ย"

"ถามจริง ๆ เถอะแกจะไปไหน เมย์เบล?"

"มาตามแกน่ะซี"

"มาตามกัน!" ข้าพเจ้าตอย

"ท่านเจ้าคุณเข้าใจว่า แกมาติดกับอยู่ในรัซเซียเสียแล้ว แลให้กันมานี่เพื่อบอกท่านพันเอกวิลมอชเรื่องแก"

"กันคิดว่าจะออกจากราชการที่รักของกันเสียแล้วละเพื่อน" ข้าพเจ้าตอย

"บางทีแกจะหางานอื่นได้ แต่ท่านเจ้าคุณได้เอาเรื่องของแกไปบอกมารดายังเกิดเกล้าของแกแล้ว ท่านร้อนใจเพราะแกใหญ่ไงไปกับกันเถอะ" เมย์เบลชวน

ณลำดับนั้นชายกำยำผู้หนึ่งสูงหนวดดกสรวมเสื้อคลุมหนาใหญ่ถือกระบี่สั้น ได้มาหยุดยืนจ้องดูข้าพเจ้าอย่างพินิจพิเคราะห์ สักครู่เขาจึงพูดขึ้นว่า

"ได้โปรดเถอะครับ, ใต้เท้าชื่อยาริน เท็ดดิพิทซ์เยอราลด์หรือครับ"

"ถูกแล้ว" ข้าพเจ้าตอย

"ข้อกระผมได้รับคำสั่งจากผู้บัญชาการตำรวจให้มาเชิญตัวท่านไปที่ที่ทำการสักหน่อย" เขากล่าวต่อไป

"เรื่องอะไร?" เมย์เบลสอด

"กระผมไม่ทราบ แต่เชื่อว่าท่านคงรู้เมื่อไปถึงแล้ว"

"กันไปคนเถอะเท็ด" เมย์เบลขอ

"เสียใจ_ยาริน" เขาขัด

"อุวะ! มันไม่เห็นจะเสียหาย ตรงไหนนี่ท่าน" เมย์เบลขึ้นเสียงเอก

"อย่าหน่อยเลยเมย์เบล" ข้าพเจ้าห้าม "ได้_เท็ด, กันจะพบแกภายหลัง แต่กันจะไปรายงานต่อท่านวิลมอซเดี๋ยวนี้แหละ"

ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวข้าพเจ้าเองกลายเปนนักโทษ ก็เมื่อนั่งในรถแล้ว ซึ่งมีตำรวจ ๒ นายยืนถือยืนคุมไปข้างรถที่บรรใด มิช้านักรถก็ถึงที่หมาย ข้าพเจ้าพร้อมด้วยเจ้าน่าที่รัซเซียก็ย่างเข้าไปในที่ทำการตำรวจ ซึ่งภายในมีชายคนหนึ่งนั่งอยู่บนเก้าอี้บนยกพื้น เขามีเคราดกดำ หวีผมแสกกลางตาพองหมูกใหญ่งุ้มคางกลม รูปร่างค่อนข้างเตี้ย

"ท่านทำการที่สถานทูตอังกฤษที่เวียนนามิใช่หรือ?" เขาผู้เปนประมุขถามเสียงกระด้าง

"ถูกแต่เดี๋ยวนี้เปล่า" ข้าพเจ้าตอบอย่างไม่พอใจ

"ท่านมาที่ประเทศรัซเซียทำไม?"

"นั่นไม่ใช่กิจของท่านที่จะถาม ฉันจะมาเพื่ออันใดก็ช่าง"

"ท่านเปนเพื่อนกับนายร้อยเอกปล็อกลานเซอร์ออฟปรากูงั้นมิใช่รึ?" เขาถามเสียงดังกว่าเก่าแลตาขึง

"เปล่า"

"อย่าโกหกให้มากนัก" เขาเสริมต่อไป "แกรู้ไหมว่ากิจการพิเศษของปรินส์ท๊าดเดอ๋อสเปนเช่นไร? พระองค์ตั้งพระทัยจะขบถต่อพระราชาธิราชมิใช่รึ?"

"เปล่า, ฉันไม่รู้เรื่อง ฉันขอยอก ฉันเปนชาวอังกฤษ บังคับอังกฤษ" ข้าพเจ้าชี้แจง

"เจ้านักโทษน้อย เจ้าควรสารภาพแลยอกความจริงต่อเรา ซึ่งจะเปนกำไรแลผลดีกับเจ้ามาก" เขาพูดเลิกคิ้วอย่างน่าหมั่นไส้

"อ้าว, แกทำไมมาเรียกข้านักโทษเล่า?" ข้าพเจ้าพูดอย่างเดือด

ทั้งนี้ทำให้อาย พวกตำรวจในนั้นพากันหัวเราะคุจนัดกันไว้

"ข่าวรายงานของนักสืบลับของรัฐบาลเราแจ้งว่า แกเปนผู้เกี่ยวข้องกับพวกอนาคิทส์ซึ่งเปนสัตรูภายในของรัซเซีย" เขาพูดอย่างเอาจริง

"ใครยอกกับเอง ข้าไม่รู้ในเรื่องบ้าๆ เช่นนี้" ข้าพเจ้าพูด แลรู้สึกหัวใจเต้นแรงหูแลหน้าร้อนฉ่า

"เจ้าไม่ต้องมาแจงสี่เบี้ยนี่ แลเจ้าคงรู้จักกับเจ้าหญิงอิลมาราดอมด้วย เอาเถอะ

เจ้าหนูน้อยข้าให้เวลา หากแม้นแกสารภาพความจริงต่อเรา เจ้าก็จะพ้นข้อหา และจะส่งเจ้าออกจากรัซเซีย" เขาพูดยิ้มแสยะ

"อ้ายเปรต ข้าไม่รู้ด้วย" ข้าพเจ้าพูดพลางหันหลังจะไป

พลันอานัติของผู้บัญชาการตำรวจก็อุบัติ เจ้าพวกตำรวจก็ตรงเข้าจับข้าพเจ้า ครั้งแรกข้าพเจ้าต่อสู้ ทำให้มันรู้สึกว่าข้าพเจ้าเปนเสือมวยคนหนึ่ง แต่มิช้าข้าพเจ้าก็ถูกมันจับได้ แลนำเอาไปทิ้งขังในห้องมืดแห่งหนึ่งอันกำแพงแลเพดานล้วนเปนศิลา แลมีน้ำซึมรั่วเข้ามามิหยุด อา! ข้าพเจ้าตกอยู่ในห้องขังใต้ดินเสียแล้ว

◎ ◎ ◎

บทที่ ๔

อวสาน

ดวงทินกรกำลังชักรถลับเหลี่ยมพสุธาภาคประจิมทิศ ตามพื้นธรณีเต็มไปด้วยหยาดหิมะปกคลุมอยู่หนาแน่น จนไม่สามารถจะแลลอดเข้าไปเห็นพื้นดินได้ ยัดนั้นณะแถบไซบีเรีย ประเทศอันปราศจากหมู่ไม้ กำลังกะเถิบเข้าใกล้ห้วงแห่งความมืดซึ่งเปนเวลาที่วังเวงยิ่ง จากเขตร์แดนเมืองอิเคทเตรินเบอร์คมีขบวนนักโทษทั้งหญิงชาย แลเด็กเล็กน้อยก็พลอยผสมปนขบวนเดินกันไปอย่างช้า ๆ ตามทางระหว่างเมืองโตบัลสค์แลเมืองทอมสค์ ผู้คุมล้วนแล้วแต่เปนทหารคอสแซ็คสรวมเสื้อเขียวเดินสับสนปะปนควบคุมไปด้วย ทุกคนถือแซ่แลสพายปืนสรวมหอกขาวคมกริบ

ฝูงนักโทษเหล่านั้น ต่างโศรกเศร้าในความทุกข์อันใหญ่หลวงของตนที่จะได้รับในนักโทษเหล่านี้ข้าพเจ้าได้ถูกผสมเข้าไปด้วย แต่ข้าพเจ้าไม่ได้สรวมเหล็กเครื่องหมายเพราะรัฐบาลรัซเซียให้เกียรติยศแก่ชนต่างชาติ แลไม่แต่ข้าพเจ้ามีบุรุษหนุ่มโสภาคย์คนหนึ่ง ซึ่งไม่ได้สรวมเหล็กเครื่องหมายนักโทษ เขาเปนคนต่างชาติเช่นข้าพเจ้า ข้าพเจ้าสังเกตุดูโฉมเขาซึ่งปรากฏว่าอายไม่เกิน ๒๐ ปี แลร่างค่อนข้างท้วมไม่อ้วน ใบหน้าอันงามของเขาแสดงให้เห็นว่าเขามีความทุกข์อย่างมหันต์ ดวงตาอันกลมดำของเขาจ้องมองนายทหารคอสแซ็คผู้คุมอย่างจะกินเลือดกินเนื้อทีเดียว ถ้าทำได้ ข้างๆ บุรุษน้อยผู้นี้มีหญิงกลางคนเดินไปด้วย

ขณะนั้นเจ้านายทหารผู้คุมก็เดินเข้าไปใกล้เขาผู้นั้นแลใช้คำพูดเยาะเย้ยเสียดแทงไม่น่าฟัง แต่แทนที่เขาจะตอบโต้เถียงเขา

ได้ไหม ? กันคือนายร้อยเอกโยริสวอลก๊อฟฟ์ นายทหารแห่งแดร์กกูนออฟกร๊อดโนยังไงละเกลอ" เจ้านายทหารแถลงต่อไป

"อ้ายหมิบ้า, เอ็งไม่ต้องเอ่ย" ข้าพเจ้าพูดพลางดื่นสยัด

"ถอดเสื้อนอกมันออก" วอลก๊อฟฟ์บัญชา "อ้อ ! แล้วจับแม่นกสิชมภูสวนนั่นมานี่ด้วย" พลางจุดบุหรี่ออกสูบด้วยท่าอันแสนจะหยิ่ง

"เอาบุหรี่มวนหนึ่งก็ได้นี่เกลอ" วอลก๊อฟฟ์พูดพลางจุดบุหรี่ส่งเข้าปากข้าพเจ้า แต่ข้าพเจ้าไม่รับ ตรงนี้มันจำใช้แซ่หวดหลังข้าพเจ้าทีหนึ่ง ข้าพเจ้าปวดแลพยายามดื่นแต่ปราศผล

"อ้ายกาก" ข้าพเจ้าคำราม

"วันนี้เปนวันสุดท้ายของเจ้า" วอลก๊อฟฟ์พูดต่อไปแลพ่นควันบุหรี่มายังหน้าข้าพเจ้า "เอ้าพวกเรามัดมันกับหลักไม้ล์ใหญ่นั่นแหละ จะได้ส่งวิญญาณมันเสียที"

ข้าพเจ้าคิดในใจว่าครั้งนี้คงหมดหวังเสียแน่ จะเหลียวหาผู้ช่วยเหลือแม้แต่คนเดียวก็หาไม่ อนิจจา ! จะสิ้นชื่อกันเสียเพียงนี้เองหรือ ข้าพเจ้ารำพึงอย่างหมดท่าแก้

"เอ้า, ดึงแม่โฉมแก้วมาใกล้ๆนี่ซิ จะได้ดูใจกัน" วอลก๊อฟฟ์พูดยิ้มแสยะ "ดีแล้วเรียบร้อย" เขากล่าวเมื่อข้าพเจ้าถูกมัดเสร็จอย่างมั่นคง

"เอ้าแก ๓ คนไปยืนเรียงกันตรงนั้นซิ ถ้าเห็นผ้าเช็ดหน้าตก แกจงสำเร็จโทษมันเสีย" วอลก๊อฟฟ์กะการ

"โธ่, ท่านจะยกโทษการยิงเสียมิได้เจียวรึ๋ะ" เจ้าหญิงวอน

"ไม่ต้องเกี่ยว" เขาพูดพลางชูผ้าเช็ดหน้าขึ้นแลเอ่ยต่อไปว่า

"ในนามแห่งสมเด็จพระราชาธิราช ซาร์ของเรา_____" ยังมิทันสิ้นประโยค เจ้าหญิงสยัดจากทหารที่คุม แลโผเข้าผลักวอลก๊อฟฟ์เพื่อยังมิให้ทิ้งผ้าเช็ดหน้า

"เจ้าทำเสียพิธี" เขาคำราม

ณขัดนั้นมีรถคันใหญ่เทียมด้วยม้าเทศคำ ๒ ตัววิ่งตรงเข้ามายังเขาทั้งหลาย แท้ที่จริงรถคันนี้แล่นมุ่งมาแล้วแต่ไกล หากไม่มีใครสังเกตในเบื้องต้น ขัดดลชายแก่ผู้หนึ่ง ท่าทางสง่าผ่าเผยกระโดดลงมาจากรถร้องว่า

"หยุด"

ทุกคนเหลียวหน้าไปดูผู้แปลกหน้าที่ทำการบังอาจเข้ามาเปนตาเดียวกัน

"ท่านเปนนายทหารผู้คุมพวกนักโทษเนรเทศมิใช่หรือ ?" ผู้แปลกหน้าถาม

"ถูก" วอลก๊อฟฟ์ตอบ จ้องดูหน้าเขาอย่างไม่พอใจ

"ผมเสียใจที่จะต้องขัดขวางการท่าน" เขาพูดต่อไป "ท่านมีนักโทษชาวต่างประเทศมาในนี้คนหนึ่งมิใช่หรือ เขาชื่อเท็ตดิพิทซ์เยอราลด์"

"ก่อนที่ฉันจะตอบข้อหาแก ฉันอยากรู้ว่าแกคือใคร"? วอลก๊อฟฟ์ตั้งกระทู้ด้วยคำพูดห้าวแลใช้สายตาอันปองร้ายจ้องดูหน้าเขาผู้นั้น

"ฉันคือนายพันเอกวิลมอซสโตร์ดอฟฟ์ราชทูตทหารพิเศษอังกฤษประจำกรุงบี๊เตอร์สเบอร์ค" เขาตอบอย่างแน่นแฟ้นเน้นคำ

"แกมีสิ่งอะไรที่จะแสดงให้เราทราบ" วอลก๊อฟฟ์พูดยังอ้าก้ามอยู่

"นี่ๆ ท่านเชิญดูหนังสือนี้ ซึ่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยของท่านได้เซ็นนามอนุญาตประทับตราสำคัญมาเสร็จถูกต้องแล้ว" ท่านวิลมอซพูดอย่างมีหลักแลส่งหนังสือราชการให้วอลก๊อฟฟ์ดู ประดุจพยัคฆ์ถูกคมอาวุธของนายพรานนายร้อยเอกโบริสวอลก๊อฟฟ์กระโดดหยงด้วยความโกรธอย่างสุดแสนมิรู้จะทำประการใดดีกับปรปักษ์ให้สาสม.

"เร็วหน่อยท่าน จงส่งคนที่ฉันออกนามเมื่อกี้มาเร็ว แลอีกคนหนึ่งคือเจ้าหญิงอิลมาราดาม" ท่านวิลมอซพูดแขะท่าเต็มที่มองดูวอลก๊อฟฟ์

เสือเมื่อหมดเขี้ยวเล็บเสียแล้วเหตุไฉนกวางจะกลัว ฉันใดนายร้อยเอกโบริสวอลก๊อฟฟ์ก็ฉันนั้น เขายอมทุกประการไปโดยความแค้นๆ เจ้าหญิงทรงจูบศพมาริเลนซ์เป็นการลาครั้งสุดท้าย แล้วเราทั้งหลายก็คำนับลาท่านร้อยเอกด้วยท่าอันเรียบข้าพเจ้าแอบสังเกตุดูเมื่อเราคำนับเขา ซึ่งเขาได้แสดงกิริยาอาฆาตต่อเรายิ่ง

"อ้ายสัญชาติ__" วอลก๊อฟฟ์ร้องเมื่อรถเราแล่นห่างออกไป เขามองดูรถที่แล่นไปโดยลับตาแล้ว จึงชวนทหารของเขากลับไปกระทำน่าที่ดุจเดิม

◎ ◎ ◎ ◎ ◎

ข้าพเจ้ากับเจ้าหญิงแลท่านพันเอกนั่งไปในรถโดยมิได้พูดจาประการใด สักครู่เจ้าหญิงก็ซบพักตร์ลงบนทรวงอกข้าพเจ้าเข้าสู่นิทรารมย์ด้วยความเหนื่อยอ่อน

"เธอโชคดีเหลือเกิน" ท่านสโตร์ดอฟฟ์เอ่ย

"เกล้ากระผมต้องขอยพระเดชพระคุณต่อใต้เท้าอย่างล้นเหลือ ซึ่งมิฉะนั้นเกล้ากระผมแลเจ้าหญิงก็คงไม่ลุถึงความสำเร็จ

ดังนี้" ข้าพเจ้ากล่าวตอบ

"ไม่ถูก ควรต้องขอบคุณคนขับรถนั่นจึงจะถูก หากเขาขับรถช้าหรือมิได้ไปยอกฉันแล้ว เธอก็คงไม่เปนองค์เทียว" ท่านสโตร์ดอฟฟ์ค้านพลางอมยิ้ม

"อ้อเมย์เบล _ แกทำดีจริง กันไม่มีอะไรจะตอบแทนบุญคุณอันนี้ของแกเลย นอกจากความรักอันบริสุทธิ์ ซึ่งสิ่งอื่นก็ไม่เท่าคู่ควรกับ บุญคุณ ของแก" ข้าพเจ้าโชงกหน้าออกไปพูดกับเขา ซึ่งเขาเอง ยิ้มแฉ่งมิได้ตอบว่าประการใด

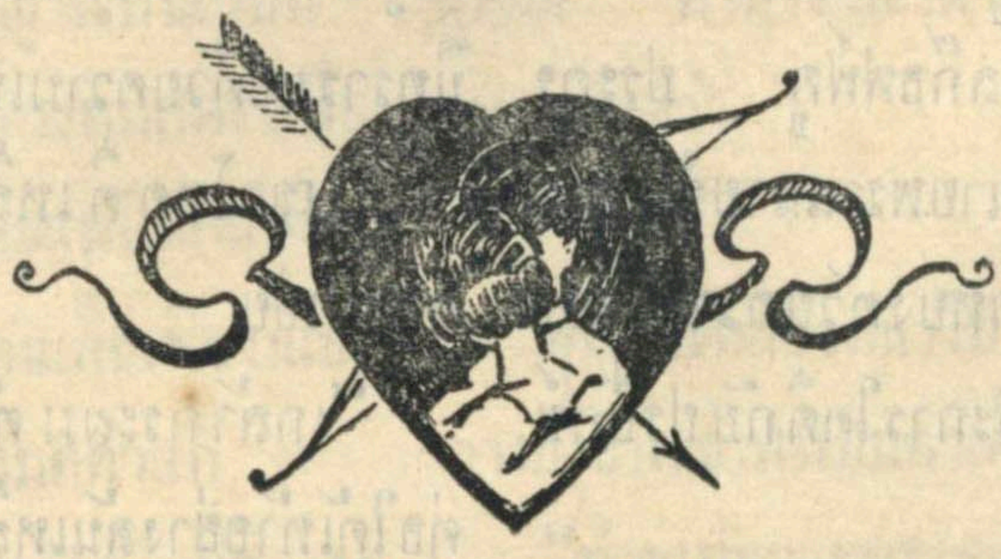
ตลอด ทาง ข้าพเจ้าได้ เล่า เหตุการณ์ ให้ท่านพันเอกแลเมย์เบลฟัง ในวันรุ่งขึ้นเราทั้งหลายก็มาถึงเขตร์รัซเซีย เจ้าหญิงทรงตื่น แลชำเลืองดูข้าพเจ้า, ท่านสโตร์ดอฟฟ์แลเมย์เบล

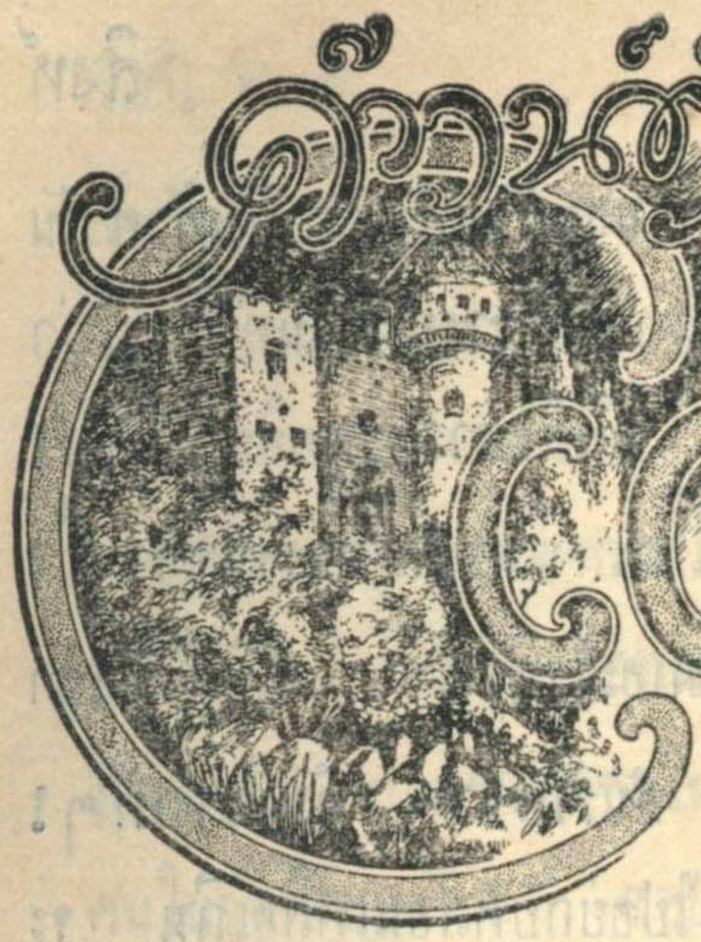
"เธอ ควร รู้จัก กับมิตร์ ของฉัน เมย์เบล เขาเปนผู้ที่ช่วยชีวิตเราทั้งสอง" ข้าพเจ้า กล่าวกับเจ้าหญิง แลการที่ ข้าพเจ้า มิได้ ชักชวนให้ รู้จักกับท่านสโตร์ดอฟฟ์นั่นก็เพราะเธอทรงรู้จักกับท่านมาแต่เมื่อแรกพบแล้ว

"ดิฉันขอบคุณเธอเปนที่ยิ่งเจียวค่ะ" เจ้าหญิงกล่าวด้วยน้ำคำอันอ่อนหวาน พลางยื่นหัตถ์อันอ่อนระทวยให้เมย์เบลสัมผัส

การต่อมาเราก็สนิทชิดเชื้อกันดี ในวันที่ ๓ เรามาถึงซามารา แลลงเรือม่งไปยังยากู จาก ยากู เราไปถึง ยาโตอุม จาก ยาโตอุม เรา ก็ขึ้น เรือ อีก ลำ หนึ่ง ตรงไป ยัง ตริสติ ท่าเรือใหญ่ แห่งหนึ่ง ของประเทศ ออสเตรีย ฮังการี แล เปน ท่าเรือใน ย่าน เทล อะเดรียติก เปนอันว่าเรา ทั้งหลายได้ รอด พ้นจากย่วงมารโดยสวัสดิภาพ

ตอนลงเอยของบทก็คือ ข้าพเจ้าพร้อมด้วยเจ้าหญิงอิลมายอดสิเน่หาได้ทำการสมรสที่เวียนนา แล สถานที่ ชมน้ำผึ้ง พระจันทร์ คือลอนดอน

ดังหวังดังใจ

ตอนที่ ๕

จดหมายจากมิสมีน่าเม่อร์เร่
ถึงมิสลูซี่เว็สต์เต็นร่า

"วันที่ ๙ พฤษภาคม

"แม่ลูซี่ยอดรัก _

"ขอโทษเสียทีที่ไม่ได้เขียนไปให้มนาน เพราะฉันยุ่งยิ่งมีงานมากเต็มที หมู่นี้ต้องทำงานมาก ไหนยังจะต้องเรียนตัวเลขอักษรของจอนาแทนอีก เมื่อเราแต่งงานกันแล้วเชื่อว่าฉันจะช่วยเหลืออะไรเธอในทางนี้ได้มาก ขณะนี้ฉันกับเธอกำลังเขียนตัวเลขอักษรส่งไปมากันอยู่เสมอ การที่เดินทางไปคราวนี้เธอก็จดรายวันเป็นตัวเลขอักษรให้เหมือนกัน ฉันได้รับข่าวย่อ ๆ ของจอนาแทนจากแทรนซิลแวนเนียว่าสบายดี จะกลับในอาทิตย์นี้ ๆ ฉันร้อนใจคอยฟังข่าวเธออยู่เสมอ ท่าคงจะสนุกใหญ่ที่ได้ไปเที่ยวเมืองต่าง ๆ อยากจะไปได้เห็นบ้าง หวังว่าคงจะได้พบกัน ต้องหยุดที ลาก่อน.

เพื่อนที่รัก

มีน่า"

ป.ล. "ถ้าหล่อนจะเขียนจงเล่าอะไรต่ออะไรให้ฉันฟังบ้าง ไม่เล่าอะไรให้ฉันฟังนมนานแล้วหละ ฉันได้ยินข่าวโจทย์กันว่า...อะแฮ้ม!... ออยังงี้เทียว ลูซี่ ไง? เก๋ไหม? หงิม ๆ หยิบชิ้นปลามัน!

มีน่า"

จดหมายจากมิสลูซี่เว็สต์เต็นร่าถึง มิสมีน่าเมอร์เร่

"ที่ ๑๗ ถนนแช็ดแธม

"วันพุฒ

"แม่มีน่าที่รัก_

"ฉันต้องขอแก้ตัวว่า หล่อน เกณฑ์ให้ฉันเปนคนขี้เกียจเขียนจดหมายถึงนั้นเปนการเกินไป ตั้งแต่จากกันมา ฉันได้เขียนให้หล่อนถึงสองครั้งแล้ว แลจดหมายของหล่อนก็มีที่ตอยจดหมายฉบับที่สอง ของฉันเท่านั้นเอง เต็มทีหล่อน ฉันไม่มีอะไรจะเล่าให้ฟังเลย นอกจากจะเล่าว่าเมืองนี้สนุกดี ได้ขี่ม้าเล่นในป๊ากแลเดินเที่ยวเล่นทุกวัน ได้พบชายผู้หนึ่ง แม้ว่าหล่อนไม่ได้หมั้นกับจอนาแทนเสียแล้ว เข้าใจว่าจะสมกับหล่อนทีเดียว เขาเปนคนดีมาก รูปร่างสระสรวย เปนผู้ดีแต่กำเหนิดหากินในทางแพทย์ มีความฉลาดไหวพริบพอตัว ขอให้คิดดู ? อายุ ๒๙ เท่านั้น มีโรงพยาบาลคนเสียจริตของตัวเองอยู่ทั้งโรง มิสเตอร์โฮล์มวูดเปนผู้ที่แนะนำให้รู้จัก ตั้งแต่นั้นเขาก็มาเยี่ยมเยียนไปมาหาสู่เนืองๆ ฉันรู้สึกว่าเขาเปนคนที่เรียบร้อยอย่างดีคนหนึ่งที่ยังไม่เห็นใครดีเท่า มีน่า เราเคยบอกความลับลึกปฤกษาอะไรกันมาตั้งแต่ยังเปนเด็ก เคยนอนด้วยกัน กินด้วยกัน ศุขทุกข์ด้วยกัน เพราะฉนั้นในที่นี้ แม้ว่าจะได้พูดแล้ว ฉันก็อยากจะพูดอีก อุ๊ย! หล่อนทายได้ไหม มีน่า? ฉันรักเขา ถึงแม้เขาจะไม่บอกอะไรสักคำ ฉันก็รักเขา อุ๊ย! มีน่า ฉันรักเขา รักเขาแท้ๆ! เวลานี้อยากจะไปอยู่กับหล่อนเหลือเกิน จะได้นั่งหน้าเตาไฟ แล้วฉันก็จะอธิบายให้ฟังตามที่รู้สึก ฉันอยากบอกให้หล่อนรู้หมดทุกสิ่งทุกอย่าง จงตอบฉันโดยเร็วหน่อยว่า หล่อนเห็นยังไรบ้าง มีน่า ฉันต้องหยุดที กุ๊ดไน้ต์ ขอจงอวยพรให้แก่ฉันในเวลาสวดมนต์ มีน่า อ้อนวอนความศุขให้ฉันด้วย"

"ลูซี่"

"ป,ล,_ ไม่ต้องบอกหล่อนก็ได้ ว่านี่เปนความลับ กุ๊ดไน้ต์อีกครั้งหนึ่ง."

"ล"

จดหมายจากลูซี่เว็สต์เต็นร่า ถึงมีน่าเมอร์เร่.

"ที่ ๒๔ พฤษภา

"แม่มีน่าที่รัก_

"ขอบใจแล้ว ขอบใจอีกจนได้พันครั้งสำหรับจดหมายอันไพเราะของหล่อน! เปนการดีอย่างยิ่งที่ได้บอกแลได้รับความเห็นอก

กลับเดินเฉย เจ้านาย ทหาร จึงใช้แขนดึง เด็กหนุ่ม พลางคำรามว่า

"อ้าย นกกะจอก! มึง อย่าทำถือหัวอวดดี ไปหน่อยเลยวะ"

ทันใดหญิง ที่เดิน มาข้าง ชาย หนุ่ม นั้นก็ ปราดเข้าตบหน้า จนเจ้า นายทหารเซ มัน โกรธยิ่งนักแลร้องให้ทหาร จับหญิง ผู้เคราะห์ร้ายกดลง แลหวดด้วยแซ่อย่างแรง เด็ก หนุ่มผู้นั้นทนดูไม่ได้ จึงปราด เข้าไปแย่ง แซ่จากทหารคอสแซ็ค แต่หาทันท่วงทีไม่ เจ้านายทหารได้ ผลักเขา ล้มลงจน หมวกตก บัดดลร่างของหนุ่มน้อยก็กลับกลายเป็นหญิง สาวทันที ด้วยผมสีทองที่ขมวดไว้ ในหมวก ขยายลุ่ยออกยาวประบ่า

ข้าพเจ้ารู้สึกทันทีว่าถึงบทที่ข้าพเจ้าจะต้อง แสดงมาถึงแล้ว เพราะเด็กหนุ่มผู้นั้นมิใช่อื่น ไกลคือ เจ้าหญิงอิลมา ดวงยิหวา ของข้าพเจ้า นั่นเอง เจ้านายทหารหวั่วเราะเมื่อการเป็น ดังนั้น แลมันกลับสั่งให้พวกมันตีหญิงนั้น คือมาริเลนซ์ต่อไป จนกระทั่งมาริร้องขึ้น จนสุดเสียง ด้วยความ ปวดร้าว แลล้มฟุบ ลงบนหิมะปราศจากชีพ เจ้าหญิงร้องพลาง โผเข้ากอดศพมาริเลนซ์ร่ำไห้

"อ้าว, แม่โฉม เฉลาอย่าวุ่นวาย นักซิยะ มา ขอรับ ขวัญ แก้มอัน เป็นพวง สักที เถอะ"

เจ้าชายทหารชาติสัตว์พูดกระซากเสียง แล ตรงเข้าจับเจ้าหล่อนจะจุมพิต

หากเป็นท่าน ท่านจะยอมละหรือที่จะ ให้มนุษย์ใจสัตว์ทำการ อุกอาจต่อคนที่ท่านรัก ท่านบูชาต่อหน้าท่าน คงไม่ได้เป็นแน่ ฉะนี้ ข้าพเจ้าก็เช่นเดียว ข้าพเจ้าเผ่นเข้าจับข่า เขาแล เอา ลูกมะขัน ยัดเข้าให้ ราวคาง ทำให้ เขาลืมกลืนลงทันควัน

"เท็ดดี" เจ้าหญิงร้อง "เธอมาที่นี่ ด้วยรึ?" เธอ ตรัส พลาง ก้ม พักตร์ ด้วย ความละอาย

ตรงนี้ทำให้ดวงหทัยของข้าพเจ้า อิ่ม เอิบไป ด้วยความ ปลื้มสุดแสน ทันใดเจ้า ทหารคอสแซ็ค ๒–๓ คนก็เข้าจับข้าพเจ้า

"ไปบอกให้พวกนักโทษหยุดก่อน" เจ้า นายทหารสั่ง พลางลูบคลำหิมะที่ติดเสื้อเขา

"นี่แน่ะเกลอ" เขาพูด "แกมีเหตุผล อันใดหรือจึงได้ยื่นมือเข้ามาเกี่ยวข้อง ดีที่ เดียว แลเจ้าจะเห็นอำนาจของข้าในคราวนี้ อ้ายหน้าพันนี้ก็เผยอเข้าด้วย อ้ายไก่ที่เขา ไม่กิน"

"อ้ายสัตว์นรก มึง จะทำไมกู ก็เชิญ ซิวะ" ข้าพเจ้าตอบ ด้วย ความ เกลียด แล แค้นยิ่ง.

"อย่าพูดหยาบคายนักซิน่า แกจำกัน

ตอนที่ ๖

จดหมายรายวันของมิน่าเมอร์เร่

วันที่ ๒๔ กรกฎา วิตบี้ ลูซี่ได้มาพบกับฉันที่สถานี ดูสดใสชื่นบานกว่าที่เคยมาก เราขึ้นรถไปที่บ้านที่เครสเซ่นต์ด้วยกัน เพราะหล่อนจัดที่ไว้ให้พัก เมืองนั้นงดงามมาก มีแม่น้ำเล็กชื่อเอ็สก์ไหลผ่านหุบเขามา หุบเขานั้นเล่าก็มองดูเขียวฉอุ่มงามแท้ๆ สูงชันโตรกทีเดียว แม้ว่ายืนทางฝั่งหนึ่งไกลออกไปหน่อยแล้วไม่อาจเห็นลงไปข้างล่างได้ เว้นไว้แต่จะได้มายืนอยู่ริมฝั่งน้ำ หมู่บ้านทางต่อไปข้างหน้านั้นล้วนหลังคาแดงๆ ทั้งสิ้น ปลูกไว้ติดกันจนมองดูไกลเห็นเหมือนว่าซ้อนกันอยู่คล้ายกับเมืองนูเร็มเบิกในรูปมาก ต่อจากเมืองไปหน่อยมีโบสถ์ รอบโบสถ์เป็นป่าช้าเต็มไปด้วยศิลาจารึก ตรงนี้ฉันชอบมากด้วยมองออกไปเห็นท่าเรือแลอ่าวได้สนัด หน้าป่าช้ามีทางเดินแลมีที่นั่ง ทุกๆ วันมีคนไปนั่งเล่นที่นั้นตลอดวัน เพื่อดูวิวอันงามแลรับลมอันบริสุทธิ์ ฉันเองก็ตั้งใจว่าจะมานั่งให้เสมอเวลาที่เขียนนี้ฉันก็ยังนั่งอยู่ที่นั่น พ่งคนสามคนซึ่งนั่งอยู่ใกล้ๆ สนทนากัน คนสามคนนี้ดูไม่เห็นเขาทำอะไรเลยทั้งวัน เห็นแต่นั่งคุยโปกฮากันเรื่อยไป หิวขึ้นมาก็กินขนมเสียที แล้วก็คุยกันไปใหม่.

ท่าเรือมีอยู่ลงไปจากที่นั่งนี่หน่อยหนึ่ง ทางข้างใต้โน้นมีกำแพงหินยาวลงไปในเทลปลายทำคุ้มๆ ตรงกลางมีกระโจมไฟ ข้างด้านนอกกำแพงมีเขื่อนแข็งแรงอีกชั้นหนึ่ง ข้างปลายเขื่อนทางด้านข้างนี้มีกระโจมไฟอีกกระโจมหนึ่ง.

เวลาน้ำขึ้นเอ่อก็ดูดีหรอก แต่เมื่อถึงเวลาน้ำลงดูไม่ใคร่งามเลย แม่น้ำเอ็สก์นั้นไหลคดๆ เคี้ยวๆ มาตามฝั่งทรายลงมาสู่ที่ตรงอ่าวท่าเรือนี้ ต่อออกไปจากท่าเรือประมาณครึ่งไมล์มีเขาลูกใหญ่ แลติดต่อกันเรื่อยเจื่อยเปนหินโสโครกมาจนถึงหลังกระโจมไฟด้านใต้ สุดหินนี่แล้วมีทุ่นระฆังใบหนึ่ง เวลาถูกลมตีแรงๆ เข้าแล้วทำเสียงดังสนั่นก้องไปตามลม เขาเล่ากันว่าเวลาที่เรืออัยปางแล้วก็มีเสียงระฆังดังก้องเทล จะต้องลองถามชายแก่ๆ ที่นั่งอยู่ที่นั่นดูว่าเรื่องราวเปนยังไงกัน.

ลูซี่กับฉันนั่งเล่นอยู่ที่นั่นด้วยกันครู่หนึ่ง ความงามที่ตรงหน้าเรานั้นทำให้รู้สึกปลื้มชื่นบานเปนอย่างยิ่ง หล่อนได้เล่าถึงเรื่องอาเธ่อร์แลการที่จะแต่งงานกันนั้นให้ฟังอีก ข้อนี้ทำให้ใจฉันไม่มีความสุข ด้วยคิดถึงจอนาแทนขึ้นมาบ้าง เหตุใดจึงไม่ได้รับ

ข่าวคราวจากเขาเดือนเต็ม ๆ เข้านี่แล้วก็ไม่ทราบ.

ภายหลังวันเดียวกัน ฉันกลับมาที่นี่อีกคนเดียว เพราะรู้สึกเหี่ยวแห้งเต็มทีจอนาแทนเปนอย่างไงก็รู้ไม่ได้ไม่เห็นมีจดหมายมาเลย เวลานี้นาฬิกาพึ่งตีเก้ายังไม่สิ้นกังวาฬไสวทั่วไปทั้งเมือง มองเห็นแสงไฟสว่างที่ไหนที่เปนถนนก็เห็นเปนแถวไป บางทีก็เห็นแวว ๆ ดวงเดียว แสงไฟนี้เรื่อยไปตามริมน้ำเอ็สก์ไปหยุดหายข้างในหุบเขา ต่อออกไปข้างหลังเปนที่นาสำหรับเลี้ยงแพะแกะ เสียงฝีเท้าพ่าวิ่งก้บ ๆ อยู่บนถนนปูนข้างล่างก็ได้ยิน ยังมีเสียงแตรทำเพลงว้อลซ์ เพราะวังเวงวิเวกใจเปนอย่างยิ่งอีก จะดูอะไรฟังอะไรล้วนเปนเครื่องสำราญไปทั้งสิ้น อยากรู้นักว่าเวลานี้จอนาแทนอยู่ที่ไหนแล คิดถึงฉันหรือไม่? อยากจะให้มาอยู่ที่นี่ด้วยจริง ๆ.

จดหมายรายวันของนายแพทย์ซีเวิด

ที่ ๕ มิถุนา - อาการของเร็นฟิลด์ยิ่งทำให้ทึ่งขึ้นมาก ฉันอยากสืบค้นดูโรคของชายคนนี้จริง ๆ เวลานี้อาการเปลี่ยนแปลกไปกว่าเดิม ดูเหมือนมีสิ่งมีอะไรคิดขึ้นสมอง แต่จะเปนอะไรก็ยังหาทราบได้ไม่ เขาเปนคนที่รักสัตว์ไม่ว่าชนิดใด สัตว์ที่เลี้ยงนั้นมีต่าง ๆ กัน เวลานี้กำลังคลั่งขับแมลงวัน ฉันได้ลองว่ากล่าวดูออกปลาดใจที่ไม่ยักคลั่งพลุ่งพลั่งตุมตามดังที่นึกคาด เปนแต่ตรองอยู่ครู่หนึ่งแล้วตอบเฉยเฉยว่า "ให้ฉันเอาไว้สักสามวันไม่ได้หรือแล้วฉันจะไม่เล่นอีกหละ จะปล่อยเสียให้หมด" ฉันก็ตอบว่าได้แลคอยระวังดูอยู่.

ที่ ๑๘ มิถุนา - คราวนี้เขากลับเปลี่ยนความคิดใหม่กลายเปนเล่นแมลงมุม จับได้ตัวโต ๆ มาไว้ในหีบเปนหลายตัว แล้วเอาแมลงวันที่เลี้ยงไว้นั้นให้กิน แมลงวันจึงเลยน้อยไปมาก จนเขาต้องคิดเอาอาหารของตัวเองมาดัก.

ที่ ๑ กรกฎา - แมลงมุมที่เอามาเลี้ยงไว้นั้นออกลูกออกหลานจนมาก เท่ากับแมลงวัน วันนี้ฉันได้บอกให้ทิ้งมันเสียเขาทำหน้าเศร้าทีเดียว ฉันนึกสงสารจึงว่าให้เอาทิ้งเสียบ้างอย่าเลี้ยงไว้ทั้งหมด จึงค่อยชื่นบานยินยอมรับ แล้วฉันก็ยอมให้เวลาสามวันเหมือนดังเช่นคราวก่อนอีกขณะที่อยู่ด้วย เขาทำกิริยาแปลกมาก เวลาหนึ่งแมลงภู่คายเหยื่อเกสรบินเข้ามาในห้อง เขาลุกขึ้นโดดตะครุบทันทีแลกำไว้ในมือครู่หนึ่ง ก่อนที่ฉันจะนึกเดาได้ว่าจะเอาไว้ทำไมเขาเอาหย่อนเข้าไปในปากกลืน

เข้าไปจนหมด ฉันดูเอาก็กลับตอบเรื่อย ๆ ว่าดีเปนยาอายุวัฒน ข้อนี้ทำให้ออกจะสงสัยขึ้นมา จะต้องคอยระวังดูว่าเขาจะปล่อยอ้ายแมลงมุมนั้นอย่างไร ท่านนั้นคงจะมีความคิดอะไรอยู่ในสมองสักอย่างหนึ่ง ด้วยเห็นมีสมุดอยู่เล่มหนึ่งจดอะไรต่ออะไรไม่ได้หยุด หน้าหนึ่ง ๆ นั้นเต็มด้วยรอยขีดเปนหมู่ ๆ เข้าใจว่าคงรวมรอยขีดอันหนึ่งนี้เข้าเปนหมู่ และรวมหมู่เข้าเปนจำนวนใหญ่อีกจำนวนหนึ่ง ราวกับว่าเปนท่านนักปราชญ์อะไรคนหนึ่ง.

ที่ ๘ กรกฎา – มีอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งเปนแน่ในการข้าของพ่อเพื่อนของฉันคนนั้น ทำให้ความสงสัยของฉันเปนทวีคูณขึ้น ฉันไม่ได้ไปมาหาสู่เสียสองสามวัน ไม่ได้สังเกตุกิริยาว่าจะมีอะไรเปลี่ยนแปลงไปอีกบ้าง แต่ก็เห็นคงอยู่ดังเช่นเดิม เปนแต่ปราศจากสัตว์ที่เลี้ยงเสียบ้างแลหามาใหม่ เขาได้พยายามจับนกกระจอกมาตัวหนึ่งเลี้ยงจนเกือบเชื่อง การที่ทำเช่นนี้ง่ายนิดเดียว คือใช้เข้าแมลงมุมนั่นเปนเหยื่อ ส่วนที่เหลืออยู่ก็ยังเลี้ยงดูอยู่ดี เขายังเอาอาหารล่อแมลงวันจับอยู่เสมอ.

ที่ ๑๙ กรกฎา – เพื่อนของฉันนั้นสังเกตุว่ามีนกกระจอกอยู่ด้วยกันมากมายหลายตัว บัดนี้แมลงมุมกับนกกระจอกนั้นก็กร่อนหายไปจนเกือบหมด พอฉันเข้าไปหาเขาวิ่งออกมารับแลบอกว่าอยากจะขออะไรสักอย่างหนึ่ง ขณะที่พูดนั้นพัวพันอยู่ที่ ฉันคล้ายกับสุนักข์ทำแก่เจ้าของ ฉันจึงถามว่าอะไรเล่าเขาก็ตอบด้วยเสียงอุ้มอ้ำว่า –

"ลูกแมวสักตัว เอาอ้วน ๆ น่าเล่นที่เดียว ฉันจะเอาไว้เลี้ยง _ เลี้ยง _ เลี้ยงมัน!" ฉันไม่เห็นด้วยอย่างเอก ด้วยได้สังเกตุมาแล้วว่า สัตว์ที่เขาเลี้ยงนั้นทีขึ้นแต่แล้วก็หายไป ฉันไม่อยากรับยาปที่นกกระจอกจะต้องสูญไป ด้วยอาหารเช่นแมลงวันหรือแมลงมุมนั้นเลย จึงเปนแต่พูดว่าจะดูก่อน แล้วลองถามว่าแม่แมวไม่เอาหรือจะดีกว่าลูกแมวกระมัง เขาดิใจนิ่กระไรตอบว่า –

"แหม! ดีเทียว ฉันชอบหละแม่แมวหน้ะ! ที่ขอลูกแมวก็โดยเกรงไปว่าจะไม่ให้ ถ้าเปนลูกแมวแล้วไม่มีบ่ฏิเสธไม่ใช่หรือ" ฉันสั่นศีร์ษะบอกว่าเวลานี้เห็นจะยังให้ไม่ได้จะต้องดูไปก่อน หน้าเขาดุขึ้นทันที บอกยี่ห้อว่าอันตรายจัด ความเหี้ยมโหดดุร้ายกลับมาสู่เกือบฆ่าคนได้ ชายคนนี้เปนบ้าฆ่าคนชัด ๆ ทีเดียว ฉันจะต้องทดลองดูในเรื่องนี้แล้วก็คงจะได้ความรู้ขึ้น

อิกมาก.

เวลา ๔ ทุ่ม – ฉันได้ไปเยี่ยมอิกพบนั่งแอบอยู่มุมห้อง พอฉันเข้าไปเขาคุกเข่าลงตรงหน้าวิงวอนขอให้ ๆ แมวสักตัวหนึ่ง เถอะมิฉนั้นเขาก็คงตายแน่ ฉันก็ทำใจมั่นไว้ตอบไปว่าจะยอมให้ไม่ได้ เขาลุกขึ้นไปทันที ไม่พูดจาอะไรอิกจนสักคำ กลับไปนั่งแทะนิ้วมืออยู่ที่มุมห้อง พรุ่งนี้แต่เช้าฉันจะมาเยี่ยมเขาอีก.

ที่ ๒๐ มิถุนา – ได้ไปเยี่ยมเร็นฟิลด์แต่เช้ามืด ก่อนที่คนพยาบาลจะลงมาทำงาน พบเขาตื่นแล้วลุกขึ้นนั่งร้องเพลงงึมงึมกระจายน้ำตาล ซึ่งเก็บไว้ตรงหน้าต่างออกล่อให้แมลงวันเข้ามาเพื่อได้พยายามจับอิก ฉันเหลียวหานกกระจอกก็ไม่เห็นจนสักตัวเดียว ถามว่าไปอยู่ที่ไหน ก็ได้รับตอบโดยไม่เหลียวมาดูว่า บินหนีไปหมดแล้ว มีขนสองสามอันทิ้งอยู่ในห้องนั้นแลที่หมอนมีเลือดอยู่หยดหนึ่ง ฉันมองเห็นความจริงได้แน่แล้ว แต่หาได้พูดจาว่าขานประการใดเป็นแต่กลับไปบอกคนที่พยาบาลว่าในระหว่างเวลานี้ถ้ามีอาการอย่างใดแปลกปลาดขึ้นแล้วก็ให้ไปรายงานแก่ฉัน.

เวลา ๕ โมงเช้า – คนพยาบาลได้มารายงานแก่ฉันว่าเร็นฟิลด์มีอาการหนักมาก อาเจียรออกมาเป็นขนนกมากมาย "ความเชื่อของผมเช่นนี้และครับ" เขาว่า "ว่าเขากินนกที่เลี้ยงนั้นเข้าไปทั้งดิบ ๆ!"

เวลา ๕ โมงเย็น – คืนนี้ฉันได้ให้เร็นฟิลด์กินยานอนหลับเข้าไปแรงอยู่สักหน่อย พอที่จะทำให้เขาหลับได้นาน แล้วจึงไปขโมยล้วงเอาสมุดพกออกมาดู ความคิดที่นึกคาดคะเนไว้นั้นเป็นการจริงแน่แท้ทีเดียว หลักฐานพยานเหล่านี้ยืนยันให้เห็นจริงได้ คนไข้ของฉันนี้เป็นคนบ้าอย่างแปลก จะต้องคิดอ่านหาทางรักษาเขาอย่างหนึ่ง จะต้องเรียกว่าโรคบ้ากินเลือดกินเนื้อ ตามที่เขาต้องการนั้นก็คืออยากกินของสดของคาวเลือดเนื้ออะไรต่าง ๆ การที่คิดกระทำก็เป็นวิธีอย่างฉลาดพอดูที่อ เขาเอาแมลงวันให้แมลงมุมกิน เอาแมลงมุมให้นกกระจอกกิน แล้วคราวนี้ถ้าได้แมวจะเอานกให้กินอิก ต่อไปนี้เขาจะเอาอะไรให้แมวกินอิก หนออยากรู้นัก? แม้จะปล่อยให้เป็นไปตามเรื่องท่าก็คงจะสนุกดีทีเดียว คงจะหาสัตว์ใหญ่ ๆ เข้าทุกทีให้กินต่อ ๆ กันเรื่อยไป ฉันต้องคิดอ่านหาวิธีรักษาโรคนี้ให้จงได้.

จดหมายรายวันของมีน่าเมอร์เร่

วันที่ ๒๖ กรกฎา – ในที่นี้ฉันจะต้อง

แสดงตนเอง ว่าไม่ มิ ความ สุขใจ เลย แล มิ ความร้อนใจเปนที่สุด เรื่อง เรียน ตัว เลข อักษรนั้น ทำให้ยากแก่ใจมาก ทั้ง ฉัน ไม่ สบาย ใจ ทั้ง เรื่อง ลูซี่ แล เรื่อง จอนาแทน ด้วยจอนาแทนนั้นฉันไม่ได้รับข่าวคราวมาบ้าง ก็จริง แต่วานนี้ มิสเตอร์ฮ้อคกินส์ซึ่งเปนคน ที่เคยเม็ตตากรุณาอย่ ได้ส่งจดหมาย ของ เธอมาให้ฉบับหนึ่ง ด้วยฉันได้เขียนไปถาม เขาว่าได้รับข่าวคราวอะไรบ้างหรือเปล่า แก ก็ตอบมาว่าจดหมายฉบับนี้แหละที่ พึ่ง มา ถึง ในนั้นมี คำ สอง สาม คำ เขียน จาก ค๊าสเซิล แด๊รกคูล่า บอกว่ากำลังจะ ออก เดิน ทาง กลับบ้าน จดหมายเช่น นี้ ไม่ใช่ เปน นิสัย ที่จอนาแทนจะเขียนฉันไม่เข้าใจเลย ให้หนัก ใจเปนที่สุด เรื่อง ลูซี่ นั้น ถึง แม้ หล่อน จะ สบายดีก็จริงแต่ได้กลับประพฤติ ดัง แต่ เดิม อีก คือลุกขึ้นละเมอเดินไปไกล ๆในเวลา นอนหลับ มารดา หล่อนได้ พูด แก่ ฉัน ถึง เรื่องนี้ว่า เวลาจะ นอน ควรใส่ กลอน หรือ กุญแจประตูทุกคืน ด้วยแกมีความเห็นว่า คนที่เดินในเวลาหลับนั้นอาจขึ้นหลังห้วยหลัง คา เมื่อตกใจตื่นขึ้นพาให้ตัวตกหกขะเมน ลงมาตายก็จะเปนได้ น่าสงสารแก ๆ ช่าง มีความร้อนใจเรื่องลูซี่เสียเหลือเกิน แก เล่า ว่า สามี ของ แก ยิดา ลูซี่ นั้น เปน เช่น นี้ เหมือนกัน เวลากลางคืนนอนหลับ ๆ แล้ว เปน ลุก ขึ้น แต่ง ตัว จะไปไหน ต่อไหน ให้ได้ แม้ ไม่มีคนกั้นกางยึดหน่วงไว้หรือปลุก เสีย ให้รู้ตัวแล้วก็ไปจริง ๆ ใน ฤดู อ๊อดตั้ม นี่ ลูซี่ก็จะแต่งงาน ในเวลานี้หล่อนได้เตรียม บ้านช่องแลเครื่องแต่งตัวไว้พร้อมแล้ว ฉัน ยอกว่าตัวฉันก็จะ มี เรื่อน เหมือน กัน เว้น ไว้แต่จอนาแทนจะไม่ ทำให้ หรู หรา อะไร นัก ออนเนอเรเบิ้ล อาเธ่อร์ โฮมวู๊ด นี้ เปน บุตร์ ชายคนเดียวของหลอดโกแดลมิ่ง เพราะ ฉนั้นย่อมเปนเคราะห์ดี ของ ลูซี่ ที่ จะได้ สามี เช่นนั้น ในไม่สู้นานนักเขาก็จะมานี่เหมือน กัน เวลานี้ยิดายังป่วย อยู่จึง มา ยังไม่ได้ เข้าใจว่าลูซี่คงจะตั้งตาคอยอยู่ทุกวินาที แล อยากจะให้เขามานั่งชม ความ งาม ของ วิตบี้ ด้วยกัน การที่ต้องทรมานตัวของตัวเพราะ ความคิดเช่นนี้หน้ะเองจึงทำให้ หล่อน ละเมอ เพ้อพบ เมื่อไหร่เขามาถึงเสีย ก็ คง หาย เปนแน่.

วันที่ ๒๗ กรกฎา – ไม่มีข่าวจากจอ นาแทนเลย ทำให้ ฉันรู้สึก หนักใจ เปน ที่ สุด ไม่ทราบว่าเปนอะไรไป แม้ว่าเปน อย่างไรเธอจะเขียนจดหมายมาให้รู้ เพียง สัก บรรทัดหรือสองบรรทัดก็ยังจะดี ลูซี่นี่ยิ่ง ลุกขึ้นละเมอเดินในเวลากลางคืนหนักขึ้นทุก

ที่ เวลาที่หล่อนลุกขึ้นที่ไรฉันเปน ต้อง ตื่น เสมอ เคราะห์ดีที่ อากาศ ค่อน ข้างร้อน มิ ฉนั้นก็คงเปนหวัด ถึงเช่นนั้นก็ทำเอา ต้อง นอนตาแข็งอยู่ตั้งครึ่งคืนค่อนคืน อาการ ของ ลูซี่ กลับ ยิ่งหนักขึ้น มิหนำ มิสเตอร์ โฮมวู๊ดต้องถูกเรียกให้ไปที่บ้านเดิมด้วยบิดา ป่วยหนักอีก ลูซี่มี ความ เศร้าโศรก เปน อย่างยิ่งที่ไม่ได้พบเขา หากเปนคนใจ คอ อดทนจึงหาได้แสดงกิริยาอา การใน สี หน้าสี ตาให้เห็นได้ไม่ แก้มก็ยังคงแดงอยู่ เช่น นั้น เปนแต่ความสนุกรื่นเริงดู เบา ซา ลง ไปมาก.

วันที่ ๓ สิงหาคม – อาทิตย์หนึ่งล่วง ไปก็แล้ว ไม่มีข่าว จาก จอนาแทน จน ชั้น มิสเตอร์ช้อคกินส์ก็หายเงียบไปด้วย โอ๊ย! ฉันไม่อยากนึกเลยว่าเธอป่วย แต่เหตุใด ไม่เขียนมาบอก เอาจดหมายฉบับที่สุดมา อ่านดู ยังไงไม่รู้ดู มันไม่ พอใจ เสีย เลย ราวกับว่าไม่ใช่จดหมายของเธอ ส่วน ลูซี่ นั้นเมื่ออาทิตย์ก่อนก็ดูไม่ใคร่ ลุก ขึ้น เดินใน เวลากลางคืนดึกดื่นอะไรกี่มากน้อยนัก มา บัดนี้กลับยิ่งหนักขึ้นไม่ทราบว่าเปน ด้วย เหตุ ใด ถึงแม้ หล่อน จะ หลับ ๆ เช่น นั้น ดูท่า เหมือนหล่อนจะคอยระวังดูฉัน อยู่ หล่อน ลุกขึ้นพยายามเบิดประตู เมื่อเห็นใส่กุญแจ ก็เที่ยวเดินหากุญแจรอบ ๆ ห้อง ดู เหมือน ตื่น ๆ อยู่เหมือนกัน.

วันที่ ๖ สิงหาคม อีกสามวันล่วงไป ก็ยังไม่มีข่าว ข้อนี้ทำให้เกิด ความ หวาด เสียวขึ้นในใจ แม้ว่าจะรู้ที่อยู่แลได้ เขียน ไปให้ ได้บ้าง ใจคอก็จะค่อยสบายขึ้น แต่ ถามใคร ๆ ก็ไม่มีใครได้ รู้ข่าวของจอนาแทน เลยตั้งแต่จดหมายฉบับที่สุดนั้น ฉันมีความ ร้อนใจเปนที่สุด ได้แต่ขออ้อน วอน พระให้ ทรงโปรด อากาศหมู่นี้ไม่ใคร่จะปลอดโปร่ง เมื่อคืนนี้คนหาปลาบอกข่าวว่าจะมีพยุใหญ่มา ฉันจะต้องคอยดูอยู่เพื่อจะได้ เรียน ความ แปร ปรวนของอากาศของเมืองนี้ที่ลือนั้นบ้าง วัน นี้อากาศมืดครึ้มไปหมด พระอาทิตย์ เข้า ไปฉายอยู่เสียภายในกลีบเมฆ เพราะฉนั้น จะมองไปข้างไหนจึงครึ้มไปหมด เห็น แต่ ต้นหญ้าซึ่งยังคงเขียวฉอุ่ม อยู่ ตาม ซอก หิน น้ำในเทลก็เปนคลื่นซัดกระทบฝั่งดังก้อง ทำ ให้เปนฟองขาว ๆ แสง แดด นั้น หาย อยู่ ภายในเมฆหมดสิ้น เมฆหรือก็ตั้งเปน ก้อน ก้อนราวกับลูกเขาใหญ่ ตามหาดมี รูปคน ดำ ๆ เปนหย่อม ๆ บางทีก็มองเห็นอยู่ แต่ ภายในหมอกแลดูคล้าย ๆ กับ ต้นไม้ เดินได้ หาเห็นเปนรูปคนชัดไม่ ส่วน เรือ หา ปลา ต่าง ๆ ก็กำลังจ้ำแข่งกันกลับบ้าน ลอยขึ้น

ลอยลงไปตามละลอกคลื่นจนกระทั่งมาถึงท่าเรือ มิสเตอร์สเว็ลส์ ชายแก่ที่นั่งอยู่ที่เก้าอี้ทุก ๆ วันนั้น เมื่อเห็นฉันแกเดินตรงเข้ามาเปิดหมวก บอกว่าอยากพูดด้วย ชายแก่คนนี้เปนคนที่ฉันได้เคยซักถามเรื่องโบราณต่าง ๆ ต่อแกบ่อย ๆ.

ฉันออกจะปลาด ๆ อยู่สักหน่อย ที่ได้เห็นแกเปลี่ยนแปลง พอแกนั่งลงข้างฉัน แกก็เอ่ยขึ้นด้วยกิริยาอย่างไม่มีศุขว่า_

"ฉันอยากพูดอะไรด้วยสักหน่อย มิส" เมื่อฉันเห็นแกไม่มีความศุขเช่นนั้น จึงจับมือแกมากำไว้ แล้วขอให้แกพูดมาให้หมดเถอะ แกจึงพูดขึ้นว่า_

"แม่หนู ฉันเกรงว่าตามที่ได้เคยเล่าเรื่องตาย ๆ แลเรื่องอะไรคล้าย ๆ เช่นนั้นให้ฟัง แม่หนูคงจะตกใจมาก แต่ฉันไม่ได้ตั้งใจเลย เมื่อฉันไปแล้วแม่หนูก็จงจำไว้ คนแก่แล้วไม่มีความหวาดกลัวในเรื่องเช่นนั้นหรอก ชีนเสียแล้ว แม่หนูพระยังทรงโปรดอยู่คงจะไม่เปนไร ฉันหนะไม่กลัวแก่ความตายเลยจนสักนิดเดียวชั่วแต่ยังไม่อยากตายเท่านั้น เวลานี้ความตายคงใกล้เข้ามาเต็มทีอยู่แล้ว คนที่อายุได้ถึง๘๐ ปีเช่นนี้ก็จัดเอาว่าหายากอยู่ ฟัง! ฟัง!" แกร้องดัง "มีเสียงในลม ฟังเสียงบอกคล้ายกับความตายอยู่ในอากาศนั้น ฉันรู้สึกว่ากำลังมา เมื่อฉันถูกเรียกไปเมื่อไหร่ ฉันก็จะไปโดยยินดีชื่นชมเปนที่สุด!" แกยกแขนขึ้นแล้วเบิดหมวก ทำปากขมุบขมิบคล้ายกับว่าจะสวดมนต์ เมื่อหยุดอยู่ครู่หนึ่งแล้วก็สั่นมือกับฉัน อวยไชยให้พรลาไป การนี้ทำให้รู้สึกใจเหี่ยวแห้งเปนอย่างยิ่ง.

มารู้สึกดีใจเอาเมื่อทหารยามรักษาฝั่งที่เดินส่องกล้องมา หยุดพูดด้วยตามเคย ขณะที่พูดนั้นไนย์ตาของเขายังคงจับอยู่ที่กล้องเช่นนั้น.

"ฉันเดาไม่ได้เลย" เขาพูด "ดูรูปร่างนั้นก็คงเปนเรือรัสเซีย แต่ช่างกระไรโคลงไปมาเหลือเกิน ท่าคงไม่ตกลงว่าจะทำอย่างไร เห็นพยุแล้วก็ยังไม่รู้ว่าจะเลยต่อขึ้นไปทางเหนือหรือจะแวะจอดที่นี่ ดูซี! หันหางเสือริ ๆ ขวาง ๆ ลมกรรโชคเข้าทีก็เปลี่ยนไปที พรุ่งนี้คงจะได้รู้ดีกว่านี่!"

ตอนที่ ๗

ข่าวตัดมาจาก “เดลี่กร๊าฟ” ที่๘ สิงหาคม ติดไว้ในสมุดจดหมาย รายวัน ของมิน่าเมอร์เร่

(จากผู้ส่งข่าวของเรา)

วิตชี้ วันที่ ๘ สิงหาคม

ยังไม่มีใครเคยพบพยุที่จะร้ายแรงเท่ากับเมื่อคืนนี้เลย ก่อนสี่ทุ่มหน่อยหนึ่งอากาศสงัด สงัดจนเสียงแกะร้องหรือสุนัขเห่าก็ได้ยิน เสียงแตรที่ปลายสพานก็ได้ยินชัดหมด ก่อนสองยามหน่อยหนึ่งมีเสียงอะไรปลาดมาจากทางเทล ส่วนข้างบนอากาศก็มีเสียงกระหึมซอยกลอย่างที่ไม่เคยได้ยิน.

ต่อไปไม่ทันให้รู้เนื้อรู้ตัว พยุรเบิดมาอย่างรวดเร็วเหลือเกิน คลื่นก็เบ่นลูกสูงชัดแรงราวกับเปนข้า ในคร่เดียวพื้นเทลที่รายรื่นเปนสนามนั้นก็กระทำเสียงดังสัตว์ร้าย น้ำซัดขึ้นมาจนกระทั่งบนสพาน ลมพัดแรงจนแทบว่าถึงแม้คนจะเกาะเสาเหล็กไว้ทั้งแท่งก็จะปลิวตามไป เจ้าหน้าที่จำเปนที่จะต้องไล่คนที่มาพังแตรแลพวกที่อยู่ปลายสพานนั้นขึ้นให้หมด มิฉนั้นก็อาจเกิดอันตรายขึ้น พยุใหญ่เท่านี้เปนสิ่งอันตรายพออยู่แล้ว ยังแถมมีหมอกเทลลงจัดเพิ่มเติมเข้าอีกด้วยหมอกนั้นทั้งขัน แฉะ แลขาวคลุ้มทีเดียว ทำให้เย็นเยือก สยด สยอง แก่ผู้ที่ได้สัมผัส ราวกับว่าบิศาจที่จมน้ำตายในเทลขึ้นมากระทำอำนาจพร้อมกัน ต่อไปสักหน่อยหนึ่งหมอกค่อยจางไป ครานี้ทางเทลไกลออกไปทางทิศใต้มีแสงสว่างแวบ ๆ แล้วเมฆก็หนาเข้าเดินเร็วขึ้นทุกที มีเสียงฟ้าคนองอยู่ครื้นเครงราวกับเทลจะแยกออกเปน ๒ ภาค ภาพที่ปรากฏอยู่ในเวลานี้จะเรียกว่าเปนสิ่งที่น่าดูอยู่ก็ได้ คือคลื่นซัดเปนละลอกขาวสูงขึ้นไปถึงไหล่เขา มีเรือหาปลาที่เที่ยวทอดแหทอดอวนอยู่ที่นั่นบ้างที่นี่บ้าง รีบจ้าหาที่พักกันก่อนที่พยุจะมาถึง นกนางนวลตื่นตกใจพากันบินหาที่อาไศรยกันเปนฝูง ๆ แลเห็นแต่ปีกขาว ๆ สล้างไป เมื่อเรือหาปลาลำใดเข้ามาถึงท่าได้ก็มีเสียงพวกคนบนฝั่งต้อนรับชื่นชมยินดี ไม่สู้นานนักแสงสว่างที่ฟ้าแลบแวบ ๆ นั้นฉายให้เห็นเรือลำหนึ่งเอาใบขึ้นแล่นอยู่ไกลออกไปทางทิศใต้ ซึ่งเข้าใจว่าเปนเรือลำที่ได้สังเกตเห็นเมื่อเย็นวานนี้เอง เวลานี้ลมพัดกลับไปทางตวันออก ทำให้พวกที่คอยดูอยู่หน้าเสียไปตามกัน ด้วยเห็นความอันตรายอันจะพึงบังเกิดแก่เรือลำนั้น คือระหว่างเรือกับท่ามีหินโสโครกซึ่งมีเรือนับ

ด้วยร้อยเปนอันตรายลงเพราะหินนี้ เหตุฉนั้น เมื่อพยุพัดมาที่ไหนเรือลำนั้นจะ แล่น เข้า มา ตามร่องรอดเข้าท่าได้ เสียงพวกที่ อยู่ บน ฝั่งร้องตะโกนเปนเสียงเดียว กัน ว่า ควร หาที่พักเสียที่ไหนที่หนึ่ง เมื่อ เทล กำลัง เปน เมืองนรกเช่นนี้ สักครู่มีหมอกเทล พัดมา อีก ครานี้ใหญ่ยิ่งกว่าครานก่อน ดูมืด คลุ้มราวกับจะยึดบังเมืองเสียทั้ง เมืองได้ ยิน แต่เสียงพยุคนอง ร้องฮือ ๆ แล เสียง ฟ้า ร่ำคำรามดังขึ้น ๆ ทุกที่น่าสพึงกลัว คลื่น ก็ราวกับลูกเขาซัดเรือลำนั้นโคลงเคลงเพียง จะอับปางลง บางคราวคลื่นตีขึ้นสูง ยึด ลำ เรือนั้นจนสิ้นทีเดียว เคราะห์ดีแท้ ๆ เกือบ จะว่าเทวดามาช่วยหรืออย่างใดอย่างหนึ่งเช่น นั้น เรือลำนั้นแล่นเร็วมาเข้าปากท่า แล เลยเข้าไปจนเกือบถึงหาดได้ พอ ถึง พวก คนบนฝั่งต่าง โยนเชือกแลช่วย ฉุด เปนโกลา หลพร้อมมือกันทั้งสิ้น จนชั้นลูกเด็ก เล็ก แดงก็เซ็งแซ่อีกทีกวุ่นวายไปด้วย ปลาด แท้ ๆ มีสุนัขห์ใหญ่ตัวหนึ่ง พอเรือมา ถึง ก็กระโดดขึ้นไป บน ดาด ฟ้า แล้ว วิ่ง กลับ มา เมื่อผู้ส่งข่าวของเราได้ไปถึงที่นั่น พบคน ดูซึ่งพลตระเวรกับ ยาม รักษา ฝั่ง กันไว้ไม่ให้ ขึ้นไปบนเรือนั้น ยืนอยู่เปนกลุ่มใหญ่ แต่ ส่วนตัว เขา โดย ความ เอื้อ เฟื้อ ของ นาย พล ตระเวร ได้ยอมอนุญาตให้ ขึ้นไป บน ดาด ฟ้า จึงเห็นคนหันหางเสือตายคาที่อยู่ที่จักร์.

ผู้ส่งข่าวของเราเหลือจะพรรณาได้ว่าการ ทั้งนี้น่าปลาดพิศวงงง งวย เพียงใด คน ที่ ถือหางเสือนั้นมือยังแน่นอยู่ที่จักร์ ถือ ท้าย ใน กำมือ มีกางเขนทำด้วยไม้กับที่ข้อมือผูก ลูก ประคำ มือทั้งสอง นี้ ผูก ติด แน่น กับ จักร์ ในเวลาที่เรือโคลงไปโคลงมา เชือก นั้น ถูเนื้อบาดเข้าไปลึกจนถึงกระดูก การชันสูตร์ พลิกศพนี้ ได้ทำกันโดยเลอียดลออ หมอ เจ. เอม. แค็ฟพี่นบ้านเลขที่ ๓๓, อีสอีเลียต เพลีสผู้ ซึ่งมาที่หลังหน่อยหนึ่งนั้น ได้แจ้ง ว่าชายคนนี้คงจะได้ ตาย นาน สัก สอง วัน มา แล้ว ใน กระเป๋า เสื้อ มี ขวด ใบ หนึ่งยึดไว้ แน่นสนิท แต่ ครั้น เยิด ดูไม่ มีอะไร นอก จากกระดาษ ม้วน เข้าไว้ แล ท่า คง เปน จดหมายเหตุรายวัน ยามรักษาฝั่งคาด ว่า ชายผู้นี้คงจะมัดตัวเองเข้าไว้ โดยใช้ผูกด้วย ปาก ศพชายผู้นี้ได้ยกเอาไปจากที่ ๆ เขา ได้กระทำการโดย ซื่อ สัตย์ จน ถึง แก่ ชีวิตร์ เอา ไป ไว้ ที่ ๆ พลิก ศพ เพื่อ รอ การ ไต่ สวนแล้ว.

ต่อไปนี้พยุก็พัดมาใหญ่ พวกชาวบ้าน ร้านตลาดที่มาดูต่างพากันกลับเข้า บ้าน หมด ผู้ส่งข่าวจะส่งข่าวมาอีกในวันหน้า แล จะ

แข้งเรื่องเรื่อนี้ให้เลอียดลออต่อไป.

วันที่ ๙ สิงหาคม – เรื่องเรื่อที่ติด พยุเมื่อคืนนี้ดูเปนเรื่องควรฟังยิ่งเสียกว่า ตัว พยุเองอีก เรื่อใยลำนี้สิยได้ความ ว่า เปน เรื่อรัสเซียมาจากวารน่า ชื่อ เดมี่เต้อร์ บรรทุกทรายขาวมาเกือบเต็มลำ แลมีของอื่น มาบ้างเล็กน้อยกับมีหีบหลายใบบรรจุดินมาด้วย ของที่บรรทุกมานั้นเซ็นส่งมาที่ วิตยี่ เนติบัณฑิตย์ มิสเตอร์ เอ็ส เอ็ฟ บิล ลิงตั้นบ้านเลขที่ ๗ เดอเคร็สเซ่นต์ ผู้ซึ่งเมื่อเช้านี้ได้ ไปที่เรือนั้นได้รับของ ๆ ท่านมา กงซุลรัสเซียเปนผู้รับภาระในเรื่องเสียหาย ของ เรือนี้มาก ได้ออกเงินออก ทอง แจก จ่าย แก่พวกเจ้าท่า ที่ได้ ช่วย เหลือ แล อะไร ต่อ อะไร ต่าง ๆ ฯ ล ฯ วันนี้โจทย์กันไม่ มี เรื่อง อื่นนอกจากเรื่องนี้ ส่วนสุนักข์ ที่ กระโดด ขึ้นกระโดดลงอยู่ในเรือ ได้ มีผู้ พยายาม จะเอาไปเลี้ยงดู แต่ไม่ทราบ ว่า หายไป ข้างไหน ดูราวกับว่าหาย ออกไป จาก เมือง ทีเดียว บางทีอาจเปนเพราะความตกใจ เลยเตลิดเบิดเบิงสาปสูญไป มีบางคนออก จะกลัวสุนักข์ว่าจะนำ ความ อันตราย อย่างใหญ่มาสู่ คือ จะ เที่ยว กัด ผู้ กัด คน เพราะสังเกตดูเห็นได้ว่าเปนสุนักข์ที่ดุมาก เมื่อเช้ามืดนี้สุนักข์แม็สตีฟผ่านใหญ่ตัว หนึ่ง เปนของพ่อค้าถ่านหินที่ เท็ดฮิลเบียร์ ได้พบนอนตายอยู่ที่ใกล้ ๆ รางรถไฟตรง ข้าม กับ ที่อยู่ของเจ้าของนั้น อาการที่ ตาย เข้าใจ ว่าคงจะเปนกัดกันกับสุนักข์ตัวใดตัวหนึ่ง เพราะที่คอเปนแผลฉีกออกไป แลที่ท้องก็มีแผลแยะออกไปราวว่าถูกเล็บคมสัตว์ร้าย.

เวลาเย็น – โดย ความ เอื้อ เฟื้อ ของเจ้าท่า ผู้ส่งข่าวได้รับอนุญาตให้ดู จดหมายเหตุรายวันของเรือเดมี่เต้อร์ ซึ่ง บัดนี้ได้ซ่อมแซมสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่ มี อะไร ที่ควรต้องตื่นเต้นอีก กระดาด ที่ ม้วน อยู่ในขวดนั้น วันนี้ได้ พิจารณา ในการไต่สวน ที่ศาลอำเภอด้วย เมื่อไม่มีการขัดข้องอะไร เช่นนี้ แล้วเรา จะ เอา ลง ให้ ทราย ได้แปลออกจากภาษารัสเซียได้ความดังนี้ –

จดหมายเหตุรายวันของเรือ "เดมี่เต้อร์" จากวาร์น่าถึงวิตบี้

วันที่ ๑๘ กรกฎาคม – เกิด เหตุ ขึ้นอย่าง ปลาด จะ ต้อง โน๊ตไว้ โดย เลอียดลออ จนกว่าเราจะถึงฝั่งดังนี้ ÷÷

วันที่ ๖ กรกฎา – เรา บรร ทุก ของเสร็จเรียบร้อยดี มี ทราย ขาว กับ หีบ ดิน เวลาจ่ายออกเรือ ลมทาง ตวัน ออกปรอดโปร่งลูกเรือห้าคนด้วยกัน ... ต้นหน สอง คน กุ๊ก กับตัวฉัน (กัปตัน)

วันที่ ๑๑ กรกฎา – เวลาเช้าเข้าช่องแคบบ๊อสพอรัส หยุดที่ศุลกสถาน เตอร์กิ ตรวจตราถูกต้องดีแล้ว เดินทางต่อไปเวลาบ่าย ๔ โมง

วันที่ ๑๒ กรกฎา – แล่นผ่านมาทางดาร์ดาเน็ลส์ เรือตรวจภาษีมาตรวจอีกแต่ตรวจอย่างเร็วเต็มที อยากให้เราไปเสียเร็วหน่อย เวลาค่ำผ่านไปหมู่เกาะต่าง ๆ.

วันที่ ๑๓ กรกฎา – ผ่านเคปมัตตาพาน พวกลูกเรือออกจะไม่พอใจอะไรกันอยู่สักเรื่องหนึ่ง บ่นอุบอิบไปตามกัน แต่ไม่พูดออกมา.

วันที่ ๑๔ กรกฎา – พวกลูกเรือยิ่งวุ่นวายไม่พอใจขึ้นอีกมาก คนเหล่านี้เปนคนที่ใจคอแข็งแรงมั่นคง เคยเดินเรือมาด้วยกันกับฉันก่อน ๆ หลายคราว ถามต้นหนดูก็ไม่ได้ความว่ามีเหตุอย่างไร ขอกว่าได้ยินมันว่ามีอะไรสิ่งหนึ่ง แล้วก็ทำหน้าน่วคิ้วขมวด ในวันนั้นต้นหนบันดาลโทษะขึ้นมาว่าเหลวไหลซกเอาลูกเรือเข้าคนหนึ่งเข้าใจว่าจะเกิดวิวาทกันใหญ่โต แต่ก็เลยเงียบไป.

วันที่ ๑๖ กรกฎา – ต้นหนมารายงานเมื่อเช้านี้ว่า ลูกเรือคนหนึ่งชื่อเปตร้อฟสกี หายไป เดาเหตุผลไม่ถูกว่าเปนอย่างไร อายรามือฟให้การว่า เวลารุ่งตี๊แปดเมื่อคืนนี้ ได้เห็นออกไปจากน่าที่แต่หาเห็นเมื่อลงไปนอนไม่ ข่าวนี้ทำให้คนยิ่งแตกตื่นกันใหญ่ต่างคนต่างคิดกันว่ามีอะไรจำพวกอันตรายอย่างลึกลับ แต่ไม่มีใครพูดออกมาว่าอะไรได้ นอกจากจะพูดว่ามีสิ่งหนึ่งในเรือนี้ ต้นหนเปนทุกข์เร่าร้อนกลัวอันตรายข้างหน้าเสียเหลือเกิน.

วันที่ ๑๗ กรกฎา – วานนี้มีคนเรือคนหนึ่งชื่ออลกาเร็น ได้เข้ามาหาฉันในแคบิน กระทำกิริยาให้ฉันเชื่อได้ว่าบัดนี้เขาจับอะไรได้อย่างหนึ่งแล้วในเรือ เขาเล่าว่าขณะที่ทำการอยู่เมื่อฝนตกใหญ่ เขาได้ไปอยู่หลังห้องยนดาดฟ้า ก็ได้เห็นชายคนหนึ่งสูง ๆ ผอม ๆ ไม่เหมือนกับพวกลูกเรือคนไหนคนหนึ่งเลย เดินขึ้นบรรไดมาแล้วก็เดินไปตามดาดฟ้าหายไป เขารีบตามไปทันที ครั้นไปถึงท้ายเรือก็หาพบใครไม่ ประตูยังคงหมดทุกประตูเขาออกจะมีความหวาดอยู่สักหน่อย แลกลัวว่าเรื่องนี้จะแพร่หลายไปตามคนเรืออื่น ๆ จะพากันตกใจกลัวเปนอันมาก.

ต่อมาในวันนั้น ฉันได้เรียกพวกลูกเรือมาหมด แลเล่าให้ฟังตามที่ได้รู้ว่ามี

ใครคนหนึ่งแปลกหน้าอยู่ในเรือนี้ เพราะฉนั้นให้ช่วยกันค้นให้ทั่วโดยเต็มแรงทุกคน ต้นหนโกรธเปนพื้นเปนไฟหาว่าเปนการเขลาต่าง ๆ แลไม่ควรจะเชื่อถือในความคิดเขลาเช่นนี้ จะทำให้คนเหนื่อยเปล่า ๆ ฉันจึงขอให้เขาสงบนิ่งเสียก่อน ขอให้รีบค้นหาเถอะ ตกลงไม่ได้เว้นสักซอกหนึ่งมุมใดเลย คนค้นจนหมดทุกแห่งทุกหน เมื่อหาทั่วไม่พบอะไรแล้วพวกคนเรือต่างก็พากันสิ้นความกลัวกลับไปทำงานรื่นเริงตามเคย ต้นหนบ่นอุบอิบแต่ไม่พูดว่ากระไร.

วันที่ ๒๒ กรกฎา – ลมพัดจัดถึงสามวัน คนเรือต่างยุ่งเอาใบขึ้นใบลงแลงานอื่น ๆ จนไม่มีเวลาจะคิดถึงความกลัว ดูท่าก็จะลืมเรื่องราวกันหมดแล้ว ต้นหนหน้าซื่นตาบานดังเคยแลทำงานปรองดองกันเรียบร้อย ต้องชมเชยคนเรือที่ทำงานขยันขันแขงในเวลาอากาศเช่นนี้ เรือผ่านจิบรอลต้า และออกมาพ้นช่องแคบแล้วสบายและเปนปรกติดีด้วยกันหมด.

ที่ ๒๔ กรกฎา – เรือลำนี้ราวกับถูกลงโทษ เมื่อเข้าอ่าวบีสเคอาการคลื่นลมก็เต็มที่ มิหนำซ้ำเมื่อคืนนี้ คนเรือยังหายไปอีกคนหนึ่ง มีอาการเหมือนคนที่หนึ่งเหมือนกัน คืออกจากน่าที่รักษาการแล้วก็ไม่พบหน้าค่าตาอีก คนเรือพากันมีความกลัวไปตามกัน ร้องขอให้อยู่รักษาการสองคน ด้วยอยู่คนเดียวไม่ได้เสียแล้ว.

ที่ ๒๘ กรกฎา – สี่วันเต็ม ๆ ต้องอยู่ในขุมนรก เรือถูกพยุโคลงไปโคลงมาราวกะจะล่ม ไม่มีใครได้หลับได้นอนต่างเหนื่อยกันไปทุกคน ไม่รู้จะให้ใครไปเฝ้ายามรักษาการ เพราะไม่มีใครกล้าทิ้งสิ้นเพื่อนต้นหนคนที่สองรับรองจะไปอยู่ยามให้แลให้พวกอื่นพักผ่อนหลับนอนกันเสียสักสองสามชั่วโมง ลมตีจัดเหลือเกิน เทลทำเสียงดังสยดสยองแต่ยังค่อยรู้สึกไม่สู้กระไรนัก ด้วยเรือไม่ค่อยแคลงจนน้ำเข้าก็มากน้อย.

ที่ ๒๙ กรกฎา – เกิดเหตุอันน่าหวาดเสียวขึ้นอย่างหนึ่ง เมื่อคืนนี้ให้คนเฝ้ายามคนเดียว เพราะว่าลูกเรือพากันอิดโรยทั้งสิ้นไม่สามารถจะให้อยู่สองคนได้ ครั้นรุ่งขึ้นเช้าพอคนยามเข้าขึ้นมายนดาดฟ้าก็ไม่พบใครเลย เว้นไว้แต่คนถือท้าย จึงร้องตะโกนเรียกกันขึ้นมา แลช่วยกันหาจนทั่วก็ไม่พบ จึงรู้ว่าต้นหนคนที่สองหายไปอีกคนหนึ่งแล้ว กระทำให้พวกคนเรือที่เหลืออยู่หน้าไม่เปนตาไปตามกัน ต้นหนที่หนึ่งกับฉันได้ตกลงกันว่าจะไปไหนด้วยกันแลจะ

คอยดูเหตุอันจะบังเกิดขึ้นอย่างระมัดระวัง.

ที่ ๓๐ กรกฎา – เมื่อคืนนี้ดีใจที่ใกล้เมืองอังกฤษ อากาศปรอดโปร่งดี ได้เอาใยขึ้นทั้งหมด ความเหน็ดเหนื่อยค่อยบรรเทาลง ครั้นกำลังนอนหลับสนิท ต้องตื่นขึ้นโดยต้นหนมาบอกว่ายามทั้งสองคนได้หายไปเสียแล้ว ตกลงเหลืออยู่แต่ตัวฉันกับต้นหน ลูกเรือคน ๑ กับกุ๊กเท่านั้น.

ที่ ๑ สิงหา – หมอกลงจัดสองวัน ไม่เห็นหนอะไรหมด มีความหวังอยู่ว่าเมื่อเข้าในแชนเน็ลอังกฤษแม้มีเหตุอย่างไรขึ้นก็จะให้ๆ อาณัติสัญญากับฝั่ง ให้ช่วยหรือหาที่พักที่ไหนที่หนึ่งก็คงจะได้ แต่เมื่อหมอกลงจัดจนไม่เห็นหนอะไร เช่นนี้จำเปนอยู่เองที่จะต้องกางใบแล่นเรื่อยไป ตามแต่ลมจะพาไป ใบนั้นจะลดลงหรือก็ไม่กล้า เพราะจะเอาขึ้นอีกไม่ได้ ราวกับใครมาตั้งกองลงโทษเรา เวลานี้ต้นหนเหน็ดเหนื่อยยิ่งเสียกว่าใครหมด หากเปนด้วยใจช้ำอย่างชาติรูมาเนียจึงทนทำไปได้ ส่วนคนเรือกับกุ๊กยังอยู่ในระหว่างความกลัวยิ่งทำงานหนักก็ยิ่งย่นใหญ่.

ที่ ๒ สิงหา เวลาสองยาม – นอนหลับไปงีบหนึ่ง ต้องตกใจตื่นขึ้น ด้วยได้ยินเสียงอะไรร้อง ดูเหมือนจะเปนนอกห้องนี่เอง ครั้นไปดูหาเห็นอะไรไม่ จึงวิ่งขึ้นไปบนดาดฟ้า พบต้นหนบอกว่าได้ยินเสียงร้องก๊วงขึ้นมา บัดนี้ไม่รู้คนยามหายไปข้างไหน คนหายไปอีกคนหนึ่งแล้ว! พระทรงพระกรุณาโปรดเราด้วยเถิด! ต้นหนบอกว่าเวลานี้เรือเราเห็นจะผ่านช่องแคบโดเว่อร์มาแล้ว เพราะเมื่อหมอกจางเมื่อก่อนได้ยินเสียงคนร้องนั้น เขาได้เห็นน็อรช์พอร์แลนด์ ถ้าเปนเช่นนั้นจริงก็อยู่ในเทลเหนือแล้ว มีแต่พระองค์เดียวเท่านั้นที่จะคุ้มครองเรา แต่ดูๆ ไปพระผู้เย่นเจ้าจะมิได้สถิตย์อยู่ด้วยข้าพระองค์เสียแล้วกระมัง?

ที่ ๓ สิงหา เวลากลางดึก – ฉันได้ไปที่ๆ ถือท้ายเพื่อรับยามต่อ แต่เมื่อไปถึงที่นั่นหาพบกุ๊กที่ได้ให้มาถือท้ายแทนคนเรือไม่ พระอนิจา! จนชั้นกุ๊กก็หายไปอีกแล้ว ฉันไม่กล้าจะทิ้งไปเสีย จึงร้องตะโกนเรียกต้นหนให้มา สักครู่เขาวิ่งเลิกลากขึ้นมาทั้งเสื้อชั้นในไนย์ตาเหลือกโตดูท่าจะไม่เปนการเสียแล้ว เขาเข้ามาใกล้ ฉันกระซิบเสียงอุมอ้ำในคอตรงหูฉันราวกับกลัวลมจะได้ยินว่า "มันอยู่นี่ผมรู้แล้วกัปตัน เผ้าดูอยู่เมื่อคืนเห็นมัน รูปร่างผอมๆ สูงๆ ซีดขาว มันอยู่ที่ท้ายเรือมองออกไปข้างนอก ผมย่องตามไปเอามีด

แทง แต่มิดแทงถูกมันคล้ายกับ แทง ลม แทงแล้งครับ" ขณะที่พูดพลางก็ออก ท่า เอามิดนั้นแทงอากาศแล้วพูดต่อไป "อย่าง ไรก็ดีมันยังอยู่ที่นี่ ผม จะไปหา มัน อยู่ ในรูในเรียวจะหาให้ ได้ คงอยู่ในหิบเหล่านั้น เอง ผมจะไปเบิดมันออกดูทีละใบ ๆ ใต้ เท้าดูงานบนนี้ไปพลางก่อนน่ะครับ" พูด แล้วมอง ดู ตา ครั้ง หนึ่ง แล้ว ลงไป ข้าง ล่าง เวลานี้มิลมพัดมาหน่อย ๆ เพราะฉนั้นฉัน ไม่กล้าที่จะละงานไปเสียได้ ๆ พย เขา ขึ้น มา บนดาดฟ้าอีกครั้งหนึ่ง พร้อมด้วย หิบ เครื่อง มือแล โคมหิ้ว กำลังจะลงไปทาง ท้าย เรือ ฉันเห็นเขาคลั่งเปนบ้า จึงไม่เห็นประโยชน์ อย่างไรที่จะขัดขวาง ทั้งการที่จะไปงัด หิบ ดินนั้นก็ไม่ผิดร้ายอะไรนัก เพราะฉนั้น ฉัน จึงคอยอยู่ทำน่าที่พลางเขียนจดหมายราย วันนี้ ด้วยไม่มีอะไรจะทำได้นอก จาก จะ คอย จนกว่าหมอกจะจางแม้ว่าพยุจะเรื่อยไปเช่นนี้ ฉันไม่อาจถือท้ายเข้าจอดท่าไหนท่าใดได้ เห็น จะเปนอันต้องตัดใบลงทำเครื่องอาณัติสัญญา ให้คนช่วย...

ในเวลานี้หมอกค็ค่อยนับว่า เกือบ จะ จาง หมดแล้ว ขณะที่ฉันกำลังนึก ถึง เรื่อง ต้น หน่วาคงจะกลับ มาในไม่ ช้า ก็พอได้ ยิน เสียงร้องดังอย่างตกใจขึ้น ที บรรได ข้าง ท้าย เรือ ทำให้ โลหิตฉัน แข็ง ข้น เย็นไป หมด ต้นหนพรวดพราดขึ้นมาบนดาด ฟ้า ราว กับ ว่า ถูกไล่ยิงมา อาการไม่ผิด อะไร กับ คน บ้า ทีเดียว ไนย์ตากลอกไปมาเห็นแต่ตาขาว สีหน้าแสดงความกลัวอย่างล้นพ้น "ช่วย ด้วย! ช่วยด้วย!" เขา ร้อง ดัง แล้ว เหลียวมองดูรอบ ๆ ความกลัวนั้น ดู เกิน มนุษย์ทีเดียวเขาพูดด้วยเสียงสั่น หน่อย ๆ ว่า "ใต้เท้าควรมาด้วย กันกัปตัน ก่อน ที่ เวลาจะช้าเกินไปเสีย มันอยู่ที่นั่น เดียวนี้ ผมรู้ความลับแล้ว เทลจะ ช่วย ผมให้ พ้น จากมัน มีแต่เท่านั้นที่จะทำได้!" ก่อน ที่ฉันจะได้พูดอะไรสัก คำ หรือ ก้าว เข้าไป ถูก ต้องตัวเขา เขากระโจนลุกขึ้น แล้ว กระโดด ลงไปในเทล ฉันเข้าใจว่าฉันก็ รู้ ความ ลับ แล้วเหมือนกัน คือเจ้าคนบ้าคน นี้ เอง ซึ่ง พยายามกำจัดเพื่อนของตนทีละคน มัดนี้ ถึงตัวของมันเองแล้ว พระ ทรง โปรด ฉัน! เมื่อถึงท่าแล้วฉันจะรายงานเล่า เรื่อง เหล่า นี้ อย่างไรดี? แต่ฉันจะไปถึงท่าหรือไม่ ข้อ นี้ยังเปนปัญหา!

วันที่ ๔ สิงหา หมอกยังคงอยู่ แสง อาทิตย์ไม่ฉายออกมาได้ ที่ฉันรู้ว่าพระอาทิตย์ ขึ้นก็โดยว่าเปนกะลาสีเรือ มิฉนั้นก็คงไม่ รู้แน่ ฉันไม่กล้าลงไปข้างล่าง ไม่กล้า

ละทิ้งที่ถือท้าย จึงเลยต้องอยู่ที่นี่ตลอดคืน ในที่มืดเช่นนั้น ฉันได้เห็นมัน - มัน! พระเจ้าทรงพระกรุณาเถิด! เจ้าต้นหนทำถูกที่ได้กระโดดลงในเทลเสีย เพราะความตายอย่างลูกผู้ชายแลอย่างกะลาสีเรือในท้องเทล แล้วใครจะมาว่ากล่าวติฉินได้ แต่ฉันเปนกัปตัน จะละเรือไปเสียไม่ได้เปนอันขาด จะต้องต่อสู้กับอ้ายยีศาจหรือสัตว์ร้ายนี้ เพราะฉนั้นฉันจะเอามือผูกเข้าไว้กับจักร์นี้ จนหมดแรง สายเชือกนั้นฉันจะผูกสิ่งหนึ่งเข้าไว้ซึ่งมัน - มัน! - ไม่บังอาจถูกต้องได้ แล้วลมดีหรือเคราะห์ร้ายมาเมื่อไหร่ก็จะช่วยวิญญาณของฉันแลออนเน่อร์ของกัปตันให้พ้นไป ฉันรู้สึกอิดโรยหิวโหยเต็มที เวลาก็จะค่ำอยู่รำมร่อแล้ว หากว่าเรือลำนี้อับปางลง บางทีจดหมายนี้อาจมีผู้พบได้แลผู้ที่ได้พบคงจะเข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจ .... นั่นแหละใคร ๆ ก็คงจะรู้ว่าฉันซื่อสัตย์ต่อน่าที่เพียงไร ขอพระผู้เปนใหญ่จงทรงกรุณาแก่วิญญาณน้อยที่ซื่อสัตย์สามารถต่อน่าที่ของตนด้วย ....”

จดหมายรายวันนี้เปิดเผย ไม่มีปิดบังอย่างใด แต่ชายผู้นี้จะได้ฆ่าตัวเองหรืออะไรเช่นนั้นไม่มีใครพูดถึง พวกชาวเมืองต่างพากันลงความเห็นแต่ว่า กัปตันเปนชายกล้าหาญคนหนึ่ง เหตุฉนั้นควรทำการศพให้สมควร ศพกัปตันจึงแห่ลงเรือแล่นไปตามลำน้ำเอ็สก์หน่อยหนึ่งแล้วก็เอากลับมาฝั่งที่ย่าซ้ายบนเขา มีพวกเรือด้วยกันโดยมากไปในการศพนี้ด้วย พรุ่งนี้จะเปนวันแห่ คงจะเห็นกันทั่วหน้าเหตุฉนั้นต้องขอขยความมหัศจรรย์ของเทลเสียที.

จดหมายรายวันของมีน่าเมอร์เร่

ที่ ๑๐ สิงหา - การแห่ศพกัปตันเรือวันนี้ออกจะทำให้คนใจหดหู่อยู่สักหน่อย เรือที่จอดที่ท่าแทบทุกลำดูเหมือนจะมาที่นั่นหมดศพนั้นกัปตันเรือต่าง ๆ เปนผู้หามมาตลอดทางจากเท้ดฮิลเพียร์ขึ้นไปถึงย่าซ้า ลูซี่มาด้วยกับฉันเราพากันไปนั่งที่ ๆ เคยนั่งนั้น เรือตามศพแล่นไปตามลำน้ำจนถึงสถานีรถไฟแล้วก็กลับมา เราอยู่ที่นั่นเห็นขบวนแห่สนัดดีทีเดียว หน้าสงสารลูซี่หล่อนดูไม่มีความสบายเลย นั่งกระสับกระส่ายตลอดเวลา ทำให้ฉันเข้าใจเอาว่าคงเปนฝันอะไรต่าง ๆ ในกลางคืนทุก ๆ คืนนั้นเอง ทำให้หล่อนซุดโซมไป มีอะไรอย่างหนึ่งผิดแปลกในนิสสัยของลูซี่ คือหล่อนมิได้บอกเล่าถึงเรื่องไม่สบายนั้นแก่ฉันเลย หรือบางทีจะเปนเพราะตัวหล่อนเองก็ไม่เข้าใจว่ามันยังไงก็จะเปนได้ ยังมีสิ่งอันน่าสลด

ใจอิก คือ ตาสเวลส์แก่นั่นเขาพบตาย อยู่ที่เก้าอี้เมื่อเช้านี้คอหักพับอยู่ ตามคำหมอว่าหงายพิงเก้าอี้แรงไปด้วยความตกใจอย่างใดอย่างหนึ่ง น่าสงสารแกบางทีแกจะเห็นความตายมาหรืออย่างไงแหละ! ลูซี่นั้นมีอะไรสิ่งหนึ่ง เมื่อครู่นี้เองทำให้หล่อนตกใจหน้าเสียซึ่งฉันเองไม่รู้สึกอะไรเลย คือมีชายผู้หนึ่งที่เคยมานั่งดูเรืออยู่ที่นี่เสมอ กับสุนัขตัวหนึ่งนั้น เดิมคนกับสัตว์ทั้งสองนี้เรียบร้อยอย่างที่สุด ฉันไม่เคยเห็นชายผู้นั้นโกรธหรือสุนัขเห่าเลย มาวันนี้สุนัขหาได้ตามมาไม่ ยืนอยู่ไกลออกไปสักสอกแล้วตั้งหอนเห่ากระหน่ำเรื่อยไป นายจะพูดดีก็แล้วร้ายก็แล้วโกรธก็แล้วมันก็หามาหรือหยุดเห่า ไนย์ตายอกว่าโกรธว่าดุขนลุกชันราวกับหางแมวเมื่อเวลาขู่พ่อ ๆ ในที่สุดเจ้าของโกรธขึ้นมาบ้างกระโดดลงไปเตะเอาทีหนึ่ง แล้วก็ลากลูกกังฉุดสร้อยคอมาโดยไม่ปรานีปราไสย์ แล้วทิ้งลงบนแท่นหินนั้นค่อนข้างแรงอยู่สักหน่อย พอสุนัขนั้นถูกหิน มันก็หดนิ่งตัวเนื้อสั่นไปหมดทันที ไม่พยายามจะวิ่งไปอีก นอนขดนิ่งตัวสั่นริก แสดงกิริยาอย่างน่าสงสารเหลือเกิน ฉันลองไปตบหัวลูบหลังปลอบมันก็หาสงบไม่ ลูซี่มีความสมเพทเหมือนกัน แต่หล่อนไม่ยังถูกต้องมันกลับข้องดูด้วยอาการอย่างน่าพิศวง บางทีเมื่อคืนนี้หล่อนคงจะฝันแลละเมอเพ้อพกถึงเรื่องสุนัขเป็นแน่ การที่เป็นไปในวันสองวันนี้ล้วนแต่ความเศร้าใจไปทั้งนั้น เรือถือท้ายมาเข้าท่าโดยผู้ตาย มือถูกมัดติดกับขากรแลมีลูกประคำกางเขนผูกไว้ด้วย กับการแห่ศพ สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่ความโสมนัสเลยจนสักสิ่งเดียว.

ฉันเห็นว่าควรให้ลูซี่นอนพักผ่อนเสียบ้างจึงพาหล่อนเดินกลับมาทางโรบินฮู้ดส์เบให้เหนื่อยอ่อน จะได้นอนหลับสบาย ๆ ไม่ละเมอเพ้อฝันอันใด.

ตอนที่ ๙

จดหมายรายวันของมีน่าเมอร์เร่

วันเดียวกันเวลา ๕ ทุ่ม – ฉันรู้สึกเหนื่อยเหลือเกิน ถ้าไม่เป็นเพราะตั้งใจเขียนจดหมายรายวันนี้แล้ว ฉันก็คงไม่ลุกขึ้นนั่งอยู่ได้ เมื่อกลางวันนี้ขณะที่เดินกลับมาตามทางอันนามีวัวตัวหนึ่งเดินกรงเข้ามาจะชน ทำให้เราพากันตกใจ ข้อนี้ออกจะทำให้ลูซี่สนุกครึกครื้นขึ้นบ้างถึงแม้จะมีความตกใจเช่นนั้นก็ดี เราแวะเข้าไปรับประทานน้ำชาในโฮเต็ลเล็กที่โรบินฮู้ดส์เบนั้น แล้วก็เดินแวะ ๆ เวียนกลับมาจน

กระทั่งถึงบ้าน ลูซี่เหนื่อยเหนื่อยเต็มที่ พอถึงเราจึงเข้านอน เช้าหล่อนหลับสบาย โลหิตขึ้นที่แก้มแดงกว่าที่เคย หน้าตาดูงามแลอ่อนหวานน่ารักแท้ๆ แม้มิสเตอร์โฮมวู้ดจะได้เห็นในเวลาที่อยู่ห้องรับแขกก็จริง แต่ถ้าได้มาเห็นเวลานี้เข้าแล้วจะว่าอย่างไรหนอ? คืนนี้ฉันรู้สึกสบายใจมากด้วยอาการลูซี่ดูค่อยทุเลาขึ้น เห็นจะเป็นเพราะหล่อนไม่ได้ฝันร้าย ฉันจะดีใจแลสบายใจขึ้นอีกมาก ถ้าว่าจอนาแทน - ขอพระทรงโปรดเธอเถอะ!

วันเดียวกันเวลาสามยาม - เขียนจดหมายรายวันอีก ยังไม่นอน ด้วยกำลังเขียนได้คล่องใจ แม้นอนก็ไม่หลับ เพราะใจคอพังซ่านเต็มที่ เมื่อปิดสมุดจดหมายที่เขียนเมื่อ ๕ ทุ่มแล้ว หลับไปหน่อยหนึ่งตื่นขึ้นตาสว่างนอนอีกไม่หลับไปได้ เลยต้องลุกขึ้นนั่ง ยังไงรู้สึกกลัวขึ้นมานิดๆ ด้วยห้องมืดหมดไม่เห็นเตียงลูซี่ ได้ค่อยย่องไปคลำดูก็พบเตียงเปล่าจึงจุดๆไฟขึ้นก็หาพบหล่อนในห้องไม่ ประตูคงปิดอยู่ยังเดิมแต่ไม่ลั่นกุญแจดังที่ฉันได้ทำไว้ ครั้นจะปลุกมารดาหล่อนขึ้นหรือก็เกรงใจด้วย แกไม่สบายอยู่ด้วย จึงเอาเสื้อสวมเข้าตั้งใจว่าจะไปเที่ยวตามหาหล่อนเอง ขณะที่ออกจากห้องนึกขึ้นมาได้ว่าถ้าไปตรวจดูเสื้อของหล่อนว่าจะสวมเสื้อชนิดไหนไปก็คงเดาได้ว่าหล่อนไปข้างไหน แม้เป็นเสื้อหรูหราก็แปลว่าไปบ้านผู้ใดผู้หนึ่ง หากเป็นเสื้อธรรมดาก็แปลว่าออกไปเดินเที่ยวเล่นข้างนอก แต่เมื่อค้นดูเสื้อทั้งสองนี้ก็ยังอยู่ ทำให้ฉันอุ่นใจขึ้นมากคาดว่าหล่อนคงไม่ไปไกลทั้งเสื้อนอนเช่นนั้น ฉันจึงรีบวิ่งลงบรรไดเข้าไปค้นดูในห้องรับแขกเปล่าไม่มี! ไปเที่ยวค้นดูทุกห้องทุกหับก็หาพบไม่ ใจฉันเย็นเยือกหมด ในที่สุดมาถึงห้องกลางพบประตูเปิดอยู่ แต่ไม่ใช่เปิดไว้กว้างทีเดียว แง้มไว้นิดหนึ่งเท่านั้นเหล็กดาสหาได้เข้าอยู่ที่ไม่ ตามธรรมดานั้นคนบ้านนี้เขาเลื่องลือนักในการที่จะปิดประตู เพราะฉนั้นเข้าใจได้แน่ว่าลูซี่คงออกไปนอกบ้าน ไม่มีเวลาที่จะรีรอคิดหน้าคิดหลัง ฉวยได้ผ้าห่มผืนหนึ่งวิ่งออกไปข้างนอก ขณะเมื่อไปถึงเคร์สเซ่นต์นั้นนาฬิกาตีหนึ่ง ที่นั่นไม่พบใครหรือสิ่งที่มีวิญญาณอะไรสักอย่างเดียว ฉันวิ่งต่อไปอีกทางนี้อร์ธเทอเร์สก็หาพบรูปคนขาวๆดังที่นึกว่าจะพบไม่ แต่บนไหล่เขาเหนือสพานขึ้นไปฉันมองแลไป เพื่อนกำลังนั้นดวงจันทร์ส่องแสงสว่าง เมฆเป็นก้อนดำมะเมื่อม

ไหลแล่นไป แสงพระจันทร์ก็ปรากฏสว่างออก ความคาดหมายของฉันจะผิดหรือไม่ก็รู้ไม่ได้ ฉันได้เห็นรูปขาว ๆ อยู่บนเก้าอี้ที่เคยมานั่งบ่อย ๆ นั้น และมีอะไรรูปยาว ๆ ดำ ๆ ก้มลงที่รูปขาว ๆ ถึงแม้แสงจันทร์จะลอดเมฆฉายออกมาแวบเดียวพอให้ฉันเห็นได้ร้าง ๆ ก็จริง ไม่รู้ว่าสิ่งนั้นจะเปนสัตว์ร้ายหรือภูตผีปีศาจชนิดใดก็ดี ฉันหาได้รอชักช้าที่จะพิจารณาโดยถ้วนถี่อีกต่อไปไม่ รีบยืนขึ้นไปที่นั่นทันที แต่ช่างกระไรดูมันช้าเสียจริง ๆ ขาหรือปวดราวกับจะหลุด ยังมิทันถึงฉันตะโกนเรียกโดยความตกใจว่า "ลูซี่! ลูซี่!" รูปดำ ๆ นั้นก็ยกศีรษะขึ้น ฉันมองเห็นหน้าขาว ๆ ในย์ตาลุกเปนมันวาว ส่วนลูซี่ไม่ยักตอบ ฉันจึงวิ่งเข้าไปในประตูบ้าช้า เมื่อใกล้ตัวเห็นหล่อนพิงพนักที่นั่งคอห้อยอยู่ แต่เห็นหล่อนอยู่คนเดียวไม่มีสิ่งอื่นอยู่ที่นั้นด้วยเลย ตาฉันคงจะหวาดไปเปล่า ๆ เปนแน่.

เมื่อฉันเข้าไปถึงมองเห็นหล่อนยังหลับอยู่ ริมฝีปากเผยนิด ๆ แต่หายใจไม่เหมือนดังเช่นเคย ถอนยาวราวกับว่าจะเอาลมออกจากปอดให้หมด ขณะที่ฉันเข้ามาใกล้นั้นหล่อนดิ้งคอเสือนอนให้กระซับเข้าพลางทำกิริยาขนลุกคล้ายกับหนาว ฉันจึงเอาผ้าห่มผืนนั้นคลุมให้ เอาชายทั้งสองให้เข้ามาชิดคอแล้วเอาเข็มกลัด ๆ ไว้ บางทีกำลังรีบร้อนกลัดเข็ม ๆ จะแทงเอาที่คอหรือยังไงหล่อนจึงเอามือกุมคอแลร้องครวญคราง เมื่อห่มผ้าห่มผ่อนเรียบร้อยแล้ว ฉันจึงเอารองเท้าที่ใส่มานั้นถอดออกใส่เท้าให้หล่อน ค่อย ๆ ประเล้าประโลมปลุกขึ้น แรกหล่อนไม่ตอบค่อย ๆ ขยิดตัวไปขยิดตัวมาคล้ายกับคนงวนจะตื่น แล้วถอนใจสอื้นมิครวญครางแกมในนั้น ในที่สุดโดยความร้อนใจอยากจะพาหล่อนกลับบ้าน ฉันจึงปลุกสั่นโดยแรง หล่อนลืมตาตื่นขึ้น แต่ไม่ปลาดใจเลยที่ได้เห็นฉัน ด้วยไม่รู้สึกตัวทีเดียวว่าอยู่ที่ไหน ลูซี่เปนคนที่พอตื่นก็แจ่มใสทีเดียว แต่มาเวลานี้จะเปนด้วยความเย็นของอากาศหรืออิดโรยอย่างไรจึงทำให้หล่อนสั่นน้อย ๆ พลางผวามาเกาะตัวฉันไว้ ครั้นฉันบอกให้หล่อนกลับมาบ้านด้วยกัน หล่อนก็ลุกขึ้นตามมาโดยไม่พูดอะไรสักคำคล้ายกับเด็ก เมื่อถึงข้างนอกมีน้ำที่พยุพาเอามาเมื่อวานนี้นองอยู่ที่นั่น ฉันจึงแกล้งเหยียบโคลนให้เท้าเปื้อนเปรอะเสียเพื่อพบปะผู้ใดเข้าจะได้ไม่สังเกตเห็นได้ว่าเดินมาเท้าเปล่า.

เคราะห์ดีเรามาถึงบ้านโดยไม่ได้พบปะ

หน้าผู้ใด เว้นแต่ครั้งหนึ่งเราเห็นชายผู้หนึ่งเดินเปะปะมาท่าทางก็จะ "โอ" เต็มที ฉันจึงพาลูซี่เข้าไปซ่อนเสียหลังประตูจนเขาไปแล้วจึงได้เดินต่อไป ใจฉันเต้นบึก ๆ ไปตลอดเวลา นึกว่าจะเปนลมเสียแล้ว ให้เปนทุกข์เปนร้อนเรื่องลูซี่เปนที่สุด เพราะไม่ชั่วแต่อาการเจ็บไข้ของหล่อนเท่านั้น ยังกลัวว่าเรื่องนี้จะได้ลมได้แล้งไปถึงหูใครเข้าอีก เมื่อเราเข้ามาในบ้านล้างเท้าเสร็จแล้ว ฉันก็ให้ลูซี่เข้านอนทีเดียว ก่อนที่จะหลับหล่อนขอฉันด้วยถ้อยคำวิงวอนข้อหนึ่งว่า ไม่ให้พูดถึงเรื่องหล่อนละเมอเดินไปนี้แก่ผู้ใดเลย ถึงมารดาหล่อนก็ดี แรกก็ไม่สู้จะตกลงยอมรับสัญญาให้ ครั้นมานึกไปอีกที มารดาหล่อนหรือก็ป่วย เปนการยังไม่ควรที่จะรบกวนด้วยเรื่องร้อนใจเช่นนี้ อนึ่งแม้พูดไปข่าวก็จะแพร่หลายรู้ถึงหูคนมากเข้า เพราะฉนั้นจึงเปนอันตกลงรับสัญญาให้ แต่ฉันใส่กุญแจหลังห้องแล้วเอาลูกผูกไว้ที่ข้อมือเสีย เพื่อกันไม่ให้มีเหตุการณ์ขึ้นได้อีก ลูซี่ก็นอนหลับสบายจนสว่างโร่ พระอาทิตย์ขึ้นสูง.

วันที่ ๑๑ สิงหา เวลาบ่าย – ทุกสิ่งดำเนินไปโดยเรียบร้อย ลูซี่นอนหลับเรื่อยจนกระทั่งฉันปลุกหล่อนขึ้น หน้าตาสดใสดังเช่นเคย เหตุซึ่งเกิดขึ้นเมื่อคืนนี้หาได้เปลี่ยนแปลงรูปหล่อนไม่เลย อนึ่งเมื่อคืนนี้เข็มที่ฉันกลัดผ้าห่มให้นั้นคงจะแทงหล่อนจึงได้มีรอยแผลแดง ๆ สองแผลคล้ายกับเข็มแทงที่คอ ที่เสื้อก็มีเลือดหยดหนึ่ง เมื่อได้ขอโทษขอโพยอะไรในเรื่องนี้หล่อนกลับหัวเราะและว่าไม่รู้สึกเจ็บปวดจนสักนิดเดียว ทั้งแผลนี้คงไม่เปนแผลเปนเหือดน่ากลัวอะไรเปนแต่เพราะเข็มแทงนิดเดียวเท่านั้น.

วันเดียวกันเวลากลางคืน เราสนุกรื่นเริงตลอดวัน อากาศปลอดโปร่ง พระอาทิตย์ส่องแสงสว่าง ทั้งลมก็พัดระเรื่อยเฉื่อยฉิวสบาย เราไปรับประทานอาหารกลางวันที่มัลเกรฟร์วู๊ด มิสสิสเว็สเต็นร่าขึ้นรถไปทางถนน ฉันกับลูซี่เดินไปทางไหล่เขาแล้วมาพบกันที่ประตู ตัวฉันเองรู้สึกใจคอเหี่ยวแห้งหน่อย ๆ ด้วยเห็นทุกข์ถึงจอนาแทนแม้เธอมาถึงเมื่อไหร่นั่นแหละจึงจะเรียกว่ามีความสุขบริบูรณ์ ในชั้นนี้ได้แต่ต้องสงบอารมณ์ไว้ก่อน เวลาเย็นเราไปเดินเล่นทางคาซิโน่เตอร์เร็สแวะพักแตรหน่อยหนึ่งก็กลับมาบ้าน รับประทานอาหารหัวค่ำ ลูซี่ดูค่อยสบายขึ้นมาก พอล้ม

ถึงที่นอนก็หลับทีเดียว ฉันยืดประตูลั่นกุญแจเอาลูกกุญแจไว้ดังวันก่อน.

ที่ ๑๓ สิงหา – เงียบ สบายไปอีกวันหนึ่ง นอนเอากุญแจผูกข้อมือไว้อีก แต่ครั้นตื่นขึ้นในกลางดึก เห็นลูซี่ลุกขึ้นละเมอนั่งอยู่บนเตียง มือชี้ไปทางหน้าต่าง ฉันจึงค่อย ๆ ลุกขึ้นไปรูดม่านเบิดออกดูไปข้างนอก เวลานั้นเดือนหงายลมพัดอ่อน ๆ มาจากทางเทล ด้วยแสงพระจันทร์ที่หน้าต่าง ฉันสังเกตุเห็นค้างคาวใหญ่ตัวหนึ่งบินไปบินมารอบ ๆ ครั้งหนึ่งหรือสองครั้งมันเข้ามาจนใกล้ เมื่อเห็นฉันดูท่ามันจะตกใจกลัวจึงเลยบินผ่านตรงไปที่วัด ครั้นฉันกลับมาจากหน้าต่าง พบลูซี่ล้มลงนอนแล้ว คืนนั้นหลับสบายไม่กระโตกกระตากอีกเลย.

ที่ ๑๔ สิงหา – วันนี้ไปนั่งเล่นที่บนอัสคลีฟว์อ่านหนังสือเขียนหนังสือตลอดวัน ลูซี่ชอบที่ตรงนี้มาก จนกระทั่งถึงเวลากลับบ้านมารับประทานอาหารก็ไม่อยากจะกลับมาเลย วันนี้หล่อนหลุดอะไรชอบกลออกมา คือขณะที่เราจะกลับบ้านมารับประทานอาหารเย็น เมื่อเดินขึ้นไปถึงบรรไดเขาชั้นบนเพื่อดูวิวตามที่เคย เวลานั้นเปนเวลาพระอาทิตย์อัษฎงคตจะลับมิลับอยู่แล้ว ส่องแสงเปนประกายแดงมาจับอยู่ที่อัสคลีฟว์แลโขสถ์เก่าแล้วทอออกมาเปนสีชมภูเรือ ๆ ไปทั้งสิ้นดูงดงามยิ่งนัก ลูซี่พึมพำขึ้นเหมือนพูดแก่ตัวเองว่าดังนี้ –

"ไนย์ตาแดงอีกแล้ว! เหมือนกันไม่ผิดทีเดียว" คำพูดขึ้นเช่นนี้ปลาดมาก เล่นเอาฉันสดุ้งเยือก ฉันจึงถอยมาเสียหน่อยหนึ่ง เพื่อดูลูซี่ได้สนัดโดยมิให้หล่อนรู้ตัว สังเกตเห็นหล่อนคล้ายกับคนเคลิ้มหลับใน ทำหน้าแปลกมากจนไม่อาจบอกไว้เลย แต่ฉันก็หาพูดประการใดนอกจากแลตามตาหล่อนไปข้าง เห็นตาหล่อนจับอยู่ที่ ๆ นั่งเดิมซึ่งเราเคยนั่งเล่นนั้น แลที่นั้นมีชายแปลกหน้าคนหนึ่งนั่งอยู่ ฉันออกจะสดุ้งสักหน่อยที่มองดูในเวลานั้นเห็นไนย์ตาเขาใหญ่แลลุกแดงเปนสายเลือด ครั้นดูอีกครั้งหนึ่งก็หาเห็นเปนเช่นนั้นไม่ จึงเปนอันเข้าใจว่าบางทีตาเรากำลังดูแสงอาทิตย์ที่ฉายแดง มาจับโขสถ์เซ็นต์แมรี่จนติดตาไปจึงได้เห็นเช่นนั้น ฉันเรียกลูซี่ให้ไปหล่อนก็สดุ้งเยือกทีเดียว ขากลับดูเศร้าโศรกตลอดทาง บางทีคงจะคิดถึงผัวเมื่อคืนนี้หรือยังไงเปนแน่ เราไม่ได้พูดจาอะไรกันอีก เดินไปเงียบ ๆ จนถึงบ้าน ลูซี่ปวดศีรษะนอนแต่หัวค่ำ เมื่อเห็นหล่อนหลับ

แล้วฉันก็ออกมาเดินเล่นหน่อยหนึ่ง ด้วยใจคอไม่สบายคิดถึงจอนาแทนต์มทิ ครั้นกลับมาบ้าน_คืนนั้นเดือนหงาย เหลือเกิน ถึงแม้อะไรจะอยู่ในเงามืดก็เห็นได้_ ฉันมองขึ้นไปที่หน้าต่างบ้าน เห็นศีรษะลูซี่โผล่ออกมา เข้าใจว่าบางทีหล่อนจะมาคอย ฉันกระมังจึงเอาผ้าเช็ดหน้าโบก แต่ก็เปล่าหล่อนไม่ยักเห็นหรือกระดุกกระดิกเลย ขณะนั้นพระจันทร์ส่องแสงตรงมาที่หน้าต่าง ฉันมองเห็นได้ชัดว่าลูซี่พิงหน้าต่างหลับตาอยู่ หล่อนกำลังหลับอยู่ดี ๆ ข้าง ๆ หล่อนมีอะไรสิ่งหนึ่ง คล้ายกับนกตัวใหญ่เกาะอยู่ที่นั่น โดยความกลัวว่าหล่อนจะถูกลมเย็น จึงรีบวิ่งขึ้นไปบนโน้น แต่พอฉันเข้าไปในห้องหล่อนก็เดินกลับมาที่เตียงล้มลงหลับสบาย แต่มือนั้นกุมคออยู่คล้ายกับกลัวจะเป็นหวัด ฉันไม่ได้ปลุกขึ้นเป็นแต่ช่วยห่มผ้าให้อบอุ่น และระวังประตูหน้าต่างให้ปิดแน่นสนิทดี.

เวลาที่หล่อนนอนหน้าตาช่างอ่อนหวานเหลือเกิน เว้นแต่เศร้าซึมลงไปมาก ข้างใต้ตามีรอยริ้วดำ ซึ่งเข้าใจว่าหล่อนคงจะมีความทุกข์อะไรสักอย่างหนึ่ง จะเป็นอะไรฉันจะต้องค้นหาให้ได้.

ที่ ๑๕ สิงหา_ ตื่นสายกว่าที่เคย ลูซี่อิดโรยอ่อนเพลียมาก จึงเลยนอนเสียจนเขามาเรียก เมื่อลงมารับประทานอาหารมีความปลาดใจแลยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้ทราบว่าขิดาอาเธอร์ค่อยสบายขึ้นแล้ว แลอยากให้ทำการวิวาห์เสียแต่เร็ววัน ลูซีมีความปลื้มใจเป็นที่สุด มารดาหล่อนนั้นทั้งดีใจแลเสียใจระคนกัน วันต่อมาแกได้อธิบายเหตุผลให้ฉันฟังว่าแกเสียใจที่ลูซีสุดที่รักจะต้องไปจาก แต่ดีใจที่จะได้มีผู้ปกครองหล่อน น่าสงสารแกแท้ ๆ! แกได้กระซิบกระซาบเล่าให้ฉันฟังว่าขัดนี้แกได้รู้เวลาตายแล้ว หมอประจำตัวแกนั้นบอกว่าในไม่อีกกี่เดือนแกจะตาย เพราะเวลานี้หัวใจอ่อนเต็มทีแล้ว แม้แกจะได้รู้เรื่องลูซีละเมอแล้ว คงทำแกให้วายุสั้นเข้าอีกมากทีเดียวอาจตกใจเป็นลมตายในทันทีก็ได้ ฉันจึงเงียบไม่ปริปากเลย.

ที่ ๑๗ สิงหา_ ไม่มีจดหมายรายวันถึงสองวัน ด้วยฉันไม่มีใจคอจะเขียน ดูมีความมืดอะไรมาปกคลุมความสุขเสียสิ้น ข่าวจากจอนาแทนก็ไม่ได้รับทั้งลูซีก็ดูอ่อนเพลียลงไปทุกที มารดาหล่อนเล่าก็ร่อแร่เต็มทีอยู่แล้ว ฉันไม่เข้าใจเลยว่าเหตุใดลูซีจึงมีอาการอ่อนเพลียลงไปฉันด้วย หล่อนก็รับประทานได้น้อนก็หลับ และมีความรื่นรมย์ชื่นบานอยู่เสมอ เหตุไฉนแก้มคางจึงดูซีดเหี่ยวลงทุกวัน ตกกลาง

คืนได้ ยินแต่เสียง หล่อน ถอนใจ ฮึด ๆ คล้าย กับจะหาอากาศบริสุทธิ์เสมอ ฉันเอากุญแจห้องมาเก็บไว้เสีย หล่อนได้แต่ลุกขึ้น เดินรอบ ๆ ห้อง และไปนั่งที่หน้าต่าง เมื่อคืนนี้ฉันตื่นขึ้นได้พบหล่อนไปชะโงกออกไป ที่หน้าต่าง ครั้นพยายามลองปลุกหล่อน ขึ้นก็หาตื่นไม่ กลับเปนลมสลบไป เมื่อฉันพยายามแก้ไปหล่อนฟื้นขึ้น ก็จริง แต่เพลียอ่อนเปียกเปนน้ำ หล่อนร้องคราง กะเสือกกะสนคล้ายกับจะพยายามหาลมหายใจ ฉันลองถามดูว่าเหตุใดจึงได้มาอยู่ที่หน้าต่างนี่ หล่อนก็กลับสั่นศีรษะหันหน้าหนี ขณะที่นอนหลับได้ลองดูแผลที่คอก็เห็นยังอยู่ไม่ยักหาย ครานี้ดูเหมือนจะกว้างกว่าเก่า อีกรอบ ๆ แผลเปนเนื้อขาว ๆ คล้ายกับว่าจุดขาวเล็ก ๆ มีกลางแดง แผลเข็ม แทงนี้ควรที่จะหายในสองสามวันเท่านั้น เรื่องนี้จะต้องถามหมอดู.

จดหมายแซมมูเอ็ล เอ๊ฟ. บิลลิงตั้น เนติบัณฑิตย์ วิตบี้ ถึง ห้างคาร์เต้อร์ แปเต้อร์สันแลบริษัท ลอนดอน

"ที่ ๑๗ สิงหาคม

"แจ้งความ มา ยัง นายห้าง คาร์เต้อร์แปเต้อร์สันแลบริษัท.

"ข้าพเจ้าได้สอดบาญชี สิ่ง ของ ซึ่งส่งมาโดยรถไฟสายเหนือ พร้อมกับ จดหมายฉบับนี้ สิ่งของเหล่านี้ให้ท่านนำส่งไปที่ คาแฝกส์ ที่เพอร์ฟลิต เมื่อได้รับ มา จาก สถานีกิงส์ครอสในทันที ที่บ้านนั้นในเวลานี้ไม่มีผู้ใดอยู่ ข้าพเจ้าได้ส่งลูกกุญแจมาพร้อมนี้แล้ว.

"ขอท่านได้นำหีบของรวมห้าสิบใบนี้ ไปไว้ที่ ๆ หลังบ้านหมายอักษร ก. ในแผนที่ซึ่งสอดซองมาด้วยนี้แล้ว คนใช้ของ ท่านจะหาที่นี้ได้ง่าย ด้วยมีโยถส์ ร้าง อยู่ใกล้บ้าน สิ่งของเหล่านี้จะส่งไปโดยรถไฟยาม ๓๐ นาทีคืนนี้ คงจะถึง สถานี กิงส์ครอสเวลา ๔ โมง ๓๐ นาทีพรุ่งนี้ ข้าพเจ้าได้รับคำสั่งว่าให้นำหีบของเหล่านี้ไปที่นั่นโดย ทันที เพราะฉนั้นจะมีความขอบใจมาก แม้ท่านจะมาคอยอยู่ที่สถานีตามเวลานั้น แลรีบจัดการให้เร็วเปนไปดังประสงค์ เพื่อจะไม่ให้เปนการต้องชักช้า ข้าพเจ้าได้สอดเช็กราคา ๑๐ ปอนด์ (สิบปอนด์) มา ยัง ท่าน เพื่อได้ใช้จ่ายในการที่จะยรรทุกสิ่งของนั้นไป แม้เงินนี้เหลือจากการใช้จ่าย เท่าใด แล้ว ขอท่านได้ โปรดคืน มาให้ ด้วย แล ถ้า ขาดเหลือไปสักเท่าใดข้าพเจ้าจะส่งเช็กไปให้ท่านในเวลา ที่ได้ รับ จดหมาย ของ ท่าน บอก แจ้งมา อนึ่งขอท่านได้นำพวง กุญแจ นี้แขวน

ไว้ที่ห้องกลางในบ้านด้วย เพื่อผู้ที่จะไปอยู่จะได้เข้าไปได้โดยสดวก.

"ขอได้โปรด อย่านึกว่าการที่ให้ทำนี้เร่งรัดจนไม่มีความสุภาพแลทำการยิบยั้นแก่ท่านจนเหลือเกิน.

"โดยความนับถือ

"แซมมูเอ็ล. เอ็ฟ. บิลลิงตั้น"

จดหมายห้างคาร์เตอร์ แปเตอร์สัน แลบริษัท ลอนดอน ถึงนายบิลลิงตั้น แอนด์สัน วิตบี้

"ที่ ๒๑ สิงหาคม

"แจ้งความมายังนายบิลลิงตั้นแอนด์สัน เนติบัณฑิตย์

"ข้าพเจ้าได้รับเงินสิบปอนด์ไว้แล้ว ได้ส่งเงินที่เหลือ ๑ ปอนด์ ๑๗ ชิลลิง ๙ เปนส์ มายังท่านพร้อมกับบาญชีรายจ่ายนี้ สิ่งของได้รับไปส่งโดยเรียบร้อย แลกุญแจก็เอาไว้ในห้องกลางดังที่ได้สั่งนั้นแล้ว.

"โดยความนับถือ

"คาร์เตอร์แปเตอร์สันแลบริษัท

จดหมายรายวันของมีน่าเมอร์เร่

ที่ ๙ สิงหา_ วันนี้ฉันค่อยรู้สึกมีความสุข ได้นั่งเขียนจดหมายรายวันนี้ที่ที่ซึ่งเคยโปรด ลูซี่ค่อยสบายขึ้นมาก เมื่อคืนนี้หล่อนนอนหลับสบาย ตลอดคืนไม่ได้รบกวนเลย ดูค่อยมีเลือดเปนสีสันขึ้นบ้างเล็กน้อย ท่าหล่อนจะเปนโรคอะนีเมีย แต่เช่นนั้นจริงฉันก็คงเข้าใจได้ นี่หล่อนเปนอะไรแปลไม่ออก ใจคอก็ดูเยิกยานแช่มชื่นดีอยู่ ไม่ใคร่เศร้าโศรกอะไรกี่มากน้อย ขณะที่นั่งอยู่ด้วยกันที่นี่หล่อนเอ่ยแนะขึ้นถึงเรื่องคืนวันนั้น ที่ได้มาพบหล่อนนอนหลับอยู่บนม้านั่งนั้น เมื่อเห็นใจคอหล่อนชื่นดีจึงซักถามว่าคืนวันนั้นฝันไปหรือ ก่อนที่จะตอบหล่อนนิ่วหน้านิด ๆ แลพูดคล้าย ๆกับคนหลับใน หรือคนที่ความพวังไปสู่ที่อื่นว่า_

"ฉันก็ไม่เชิงฝันทีเดียว รู้สึกว่าดูเหมือนจะเปนจริงทั้งสิ้น ยังไงไม่รู้ ฉันให้นึกอยากมาที่ ๆ นี่_ ไม่ทราบว่าเหตุใด เห็นจะเปนเพราะกลัวอะไรสิ่งหนึ่ง_ กลัวอะไรก็ไม่รู้อีก จำได้แต่ว่าถึงแม้จะหลับเช่นนั้น ฉันได้เดินมาตามถนนแลข้ามสพาน ขณะนั้นมีปลาตัวหนึ่งกระโดดขึ้นมา ฉันก็หยุดดูได้ยินเสียงสุนักข์หอนเห่าประสานกันดังขรม_ ดังหนึ่งว่าเมืองเต็มไปด้วยสุนักข์แลนัดเห่าหอนขึ้นพร้อมกัน แล้วฉันก็ขึ้นบรรไดเขาไปบนเนิน ต่อไปนี้จำไม่ได้ว่ามีอะไรสิ่งหนึ่งตัวยาว ๆ ดำ ๆ ไนย์ตาแดงคล้ายกับแสงอาทิตย์ในเวลาอัษฎงคตที่เราเห็น รอบ

ตัวฉันนั้นมีทั้งสนุกทั้งทุกข์รคนกันอยู่ แล้วยังไงรู้สึกเหมือนตัวจมลงไปในน้ำลึก หูดังหวิงๆ อย่างคนที่ดำน้ำ จิตต์ใจก็ลอยออกไปจากตัว ไปลอยอยู่ในอากาศ ฉันรู้สึกจำได้หน่อยๆ ว่า กระโจมไฟนั้น อยู่ข้างขวามือลงไปข้างล่าง แต่แล้วยังไรรู้สึกเหมือนตัวไปอยู่ในที่ๆ แผ่นดินไหว พอสติกลับมาสู่ที่ก็พอเห็นหล่อนเขย่าปลุกที่จริงฉันได้เห็นหล่อนปลุกก่อนที่ฉันจะรู้สึกตัวอีก"

แล้วหล่อนก็หัวเราะ ฉันไม่ใคร่พอใจที่จะให้ลูซีคิดถึงเรื่องนอกจากเลยหาเรื่องอื่นมาพูด หล่อนก็ครึกครื้นเริงไป ดังเดิม เมื่อเรากลับไปถึงบ้าน หน้าตาหล่อนแช่มใสขึ้นกว่าเก่า มารดาหล่อนมีความชื่นชมยินดีกระไร เย็นวันนั้นเราต่างสนทนาสนุกสนานยิ่งขึ้นกว่าที่เคยมาก.

วันที่ ๑๙ สิงหา สวรรค์! สวรรค์! (ถึงแม้จะไม่ขึ้นสวรรค์จริงก็เถอะ) ได้รับข่าวจากจอนาแทนว่าเธอเจ็บ เพราะเหตุฉะนั้นจึงไม่ได้เขียนมาให้ มิสเตอร์ธ้อคกินส์ได้เขียนบอกมาและส่งจดหมายนั้นมาให้ด้วย เช้านี้ฉันจะต้องรีบไปหาจอนาแทน เพื่อปฏิบัติพยาบาลเธอแลพามาบ้าน เมื่อได้รับจดหมายหญิงพยาบาลฉันร้องไห้เอาเข้ากอดแนบอก จนรู้สึกน้ำตาที่หยดลงถูกจดหมายนั้นเย็นชืนทั้งนี้เพราะความยินดีเปนที่ยิ่งที่ได้ยินข่าวจากเธอ ทางที่ไปนั้นได้กะลงไว้เสร็จแล้ว ทั้งเข้าของก็เตรียมพร้อม ฉันจะเอาเสื้อไปเปลี่ยนสำรับเดียว ส่วนหีบห่อเข้าของลูซีจะเปนผู้เอาขึ้นไปลอนดอนให้จนกว่าจะไปเรียกเอาคืนมา ฉันจะไม่เขียนอีก จะเล่าให้แต่จอนาแทนฟังเท่านั้น.

จดหมายหญิงพยาบาลอาคั้ตธ่า โรงพยาบาลเซ่นต์โยเซฟแลเซ่นแมรี่ บูคาเป๊สธ์ ถึงมิสวิลเฮ็ลมีน่าเมอร์เร่

"ที่ ๑๒ สิงหาคม

"แมดามได้ทราบ

"ฉันได้เขียนจดหมายฉบับนี้มาโดยความประสงค์ของมิสเตอร์จอนาแทนซ๊าคเค่อร์ ผู้ซึ่งในเวลานี้ยังไม่มีแรงจะเขียนเองได้ เธอได้มาเจ็บอยู่ที่นี่เกือบอาทิตย์แล้ว โดยเปนโรคสมองพิการได้สั่งให้ส่งความมรฤก ถึงมายังท่านด้วย อนึ่งเธอได้ให้ฉันเขียนถึงมิสเตอร์ปี่เตอร์ธ้อคกินส์ที่เอ็กซิเต้อร์เหมือนกันว่า การที่ให้ไปนั้นสำเร็จเรียบร้อยแล้ว เสียใจที่ต้องมาช้าหน่อย เธอจะพักอยู่ในโรงพยาบาลของเราอีกสักสามอาทิตย์ก่อนแล้วจึงจะกลับไป เวลานี้เงินที่ติดตัวมาหาพอใช้สรอยไม่ และอยากจะให้แก่โรงพยาบาลเปน

ค่าโสหุ้ยที่มาอยู่ข้าง เพราะฉนั้นหวังว่าผู้ที่ได้ทราบคงจะไม่ขาดซึ่ง ความ เมตตา กรุณา ช่วยเหลือ.

"จงเชื่อฉันเถอะ

"อาค้ตัธ่า

ป.ล._ เวลานี้คนเจ็บของฉันนอนหลับอยู่ ที่ฉันต่อจดหมายนี้ก็เพื่อว่าจะให้หล่อนรู้อะไรอีกบ้างเล็กน้อย เธอได้เล่าให้ฉันฟังถึงเรื่องหล่อนหมดแล้ว ว่าจะเปน ภรรยาเธอในไม่สู้ช้านานนัก ขออวยพรให้ทั้งสองคน! ตามคำที่หมอว่าๆ เธอ ได้รับ ความตกใจอย่างน่ากลัว มา จน สมอง พิการ ในเวลาที่เจ็บมากเธอเพ้อแต่เรื่องสุนักข์บ้า ยาพิษแลเลือด เรื่องบีศาจ, เรื่องอสุรกาย, แลอะไร ๆ ร้อยแปดพันเก้า เพราะฉนั้นจงระวังอย่าเพ่อทำให้ตกใจ ฉันนึกจะเขียนมา นานแล้ว แต่ไม่ทราบว่าเธอ มี เพื่อน ฝูง ที่ไหนบ้าง อนึ่งมีอะไรอย่างหนึ่งในตัว เธอ ซึ่งไม่มีใครเข้าใจได้ เธอมารถไฟจากเคลาเซ็นเบิก กาดรถเล่า แก่ นายสถานี ว่า เธอ วิ่งพรวดพราด เข้า มาใน สถานี ร้อง ตะโกน เรียกตั๋วเดินทางกลับบ้าน เมื่อ เห็น เค้าหน้าแลสุ้งเสียงเปนชาวอังกฤษ นายสถานีจึงให้ตั๋วมาสถานีที่สุดของรถไฟสายนั้น.

"ขอให้นอนใจเสียเถอะว่าเธออยู่ในความปกป้กษ์รักษาอันดี กิริยาอันอ่อนหวานแลเรียบร้อยของเธอเปนที่รักใคร่ แก่ คน ทั้งปวง เวลานี้สบายขึ้นมาก เข้าใจว่าอีก สัก สาม อาทิตย์คงจะเปน ปรกติ ดี แต่ ขอ จง ระวังอย่างที่สุด ฉัน ขอ อวย พรให้ อยู่ ด้วย กันโดยความสุขตลอดชั่ออายุ"

อ"

จดหมายรายวันของนายแพทย์ซีเวิด

ที่ ๑๙ สิงหา_ เมื่อคืนนี้อาการเร็นฟิลด์เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วแลน่าอัศจรรย์ที่สุด ประมาณ ๒ ทุ่มเขามีกิริยากระสับ กระส่าย ทำจะมูกฟุดฟิดคล้ายกับสุนักข์ทำในเวลาที่จะหาที่ลงนอน ตาม เคย นั้น เมื่อ คนพยาบาลเห็นกิริยาแปลกเช่นนี้ ก็ชวนพูดสนทนาเสีย เขาก็ทำสงบเสงี่ยมเรียบร้อยดีแก่คนพยาบาล แต่คืนนี้มีอาการโกรธขัดไม่ยอมพูดจาด้วยเลย พูดแต่เท่านี้ว่า_

"ข้าไม่อยากพูดด้วยเจ้า เวลานี้ เจ้าไม่เกี่ยว นายข้ามาถึงแล้ว"

คนพยาบาลให้การว่าเข้าใจว่า เขา จะเปนบ้าโดยสมองเสียในเรื่องสาสนา และ เชื่อผีสางลัทธิต่าง ๆ ถ้าเปนเช่นนั้น ก็ ออก จะเปนการน่ากลัวอยู่ เวลายามหนึ่งฉันได้ไปเยี่ยม เขาก็มีอาการดังเช่นที่ได้ทำแก่ คนพยาบาลฉนั้น ดูท่าความเห็นของคนพยาบาล

ออกจะถูกต้อง แลไม่ช้าคงจะคิดว่าตัวเองเปนพระเจ้า.

ราวครึ่งชั่วโมงหรือกว่า เร็นพีลด์มีอาการคลั่งหนักขึ้น ๆทุกที ฉันก็คอยสังเกตุสังกาอยู่อย่างถ้วนถี่ที่สุด สักครู่เห็นที่ไนย์ตาเขาขวางแล้วรู้สึกเหมือนมีความคิดอะไรอันหนึ่ง อย่างที่คนเสียจริตมักเปน ลุกขึ้นไปนั่งอยู่ริมเตียงตาเปนมันวาว ฉันอยากจะรู้ว่าการที่เขาทำเช่นนี้เปนเพราะคลั่งจริงหรือแกล้งหรอก จึงแกล้งชวนให้พูดขึ้นถึงเรื่องสัตว์ที่เลี้ยง แรกเขาไม่ตอบ ภายหลังจึงตอบออกมาห้วน ๆว่า_

"ไปพูดถึงมันทำไม? ฉันไม่ห่วงอะไรมันสักนิดเดียว"

"อะไร?" ฉันว่า "แกหน้าริไม่ห่วงแมลงมุม?" (เวลานี้กำลังเล่นแมลงมุม แลในสมุดพกก็เต็มไปด้วยรอยขีดเปนรูปเล็ก ๆเปนแถว) เขาตอบเปนเจ้าเล่ห์เจ้ากลว่า_

"เวลาที่คอยเจ้าสาวเพื่อนสาวก็มองดูทั่วทั่วโดยความศุข ครั้นพอเจ้าสาวเข้ามาใกล้ เพื่อนสาวก็ตาตกหมด"

เขาไม่ยักปรารถนาอธิบายอะไรอีก นั่งอ้ออยู่ริมเตียงตลอดเวลาที่ฉันอยู่ด้วย.

คืนนี้เหน็ดเหนื่อยเต็มที ใจคอไม่สบาย ดูเหมือนจะคิดถึงลูซี่ โธ่เอ๋ยวาศนาเราไม่มีเลย! แม้ว่านอนไม่หลับก็จะต้องกินมอเพียแต่ต้องระวังไม่ให้ติด อ๊ะ! คืนนี้ฉันจะไม่กินหละ แม้ใจจะคิดถึงลูซี่แลนอนไม่หลับ ก็จะปล่อยให้มันเปนไป ดีกว่าที่จะดูถูกหล่อนด้วยกินยาเมาเช่นนั้น.

ยินดีเสียอีกที่ฉันได้คิดถึงเรื่องหล่อนแลทั้งไม่เปลี่ยนความคิดด้วย นอนพลิกไปพลิกมาพอได้ยินเสียงนาฬิกาตีสองครั้งก็พอยามกลางคืนเข้ามาหาบอกว่าเร็นฟีลด์หนีไปได้แล้ว ฉันรีบสรวมเสื้อวิ่งลงไปทันที การที่จะปล่อยคนชนิดนี้ไปเที่ยวเพ่นพ่านนั้นอันตรายใหญ่อยู่ พบคนพยาบาลคอยอยู่ข้างล่าง ให้การว่าในไม่ถึงสิบนาทีนี่เอ็งยังพบเขาอยู่ เห็นนอนหลับสบาย คนพยาบาลได้รู้สึกตัวเวลาที่ได้ยินเสียงพังหน้าต่าง จึงวิ่งไปดูเห็นไว ๆหายลงไปทางหน้าต่างจึงให้คนมาตามฉันไปทีเดียว เขาเข้าใจว่าเวลากลางคืนเช่นนี้คงจะไม่ไปได้ไกล ครั้นจะวิ่งไปตามหรือก็กลัวว่าจะพ้นไปจากตาเสียดูอยู่เช่นนี้ดีกว่า ด้วยจะรู้ได้ว่าไปข้างไหน คนพยาบาลคนนี้เปนคนรูปร่างอ้วนโต จะออกไปทางหน้าต่างไม่ได้ ส่วนฉันเปนคนผอมเมื่อได้เขาช่วยเหลือบ้างนิดหน่อยก็กระโดดลงไปได้ โดย

ไม่มีบาดเจ็บอะไร คนพยาบาลชี้บอกว่าเจ้าคนบ้านั้นได้ไปทางซ้ายมือ แล้วก็ตรงไป ฉันก็รีบวิ่งตามไปโดยเร็ว เมื่อพ้นแนวไม้ไปได้หน่อยหนึ่งฉันเห็นรูปคนขาว ๆ ปีนข้ามกำแพงสูงซึ่งแบ่งเขตร์เรากับบ้านร้าง.

ฉันรีบวิ่งกลับไป ทันทีบอกให้ยามเรียกคนมาสามหรือสี่คน แล้วให้ตามไปที่บ้านคาร์แพ็กส์เดี๋ยวนี้ เพราะเผื่อว่าจะต้องต่อสู้ปล้ำอะไรกันกับเจ้าคนบ้าบ้าง ส่วนตัวเองเอากระไดพาดเข้า แล้วปีนข้ามกำแพงไป ฉันเห็นเร็นฟิลด์พึ่งจะหายแวบเข้าไปหลังมุมบ้าน ก็ตามไปหน่อย พบเขากำลังยืนดันประตูโบสถ์เก่าอยู่แลพูดพึมพำคล้ายพูดกับใครคนหนึ่ง ฉันไม่กล้าเข้าไปใกล้พอที่จะได้ยินคำซึ่งเขาพูดได้ ด้วยเกรงว่าจะเตลิดเปิดเปิงหนีต่อไปใหญ่ ครั้นยืนดูอยู่ไม่เห็นเขาพวงเหลียวหน้าเหลียวหลังระวังตัวอย่างใดจึงค่อยย่องเข้าไปใกล้ จึงได้ยินเสียงพูดว่าเขา ๆ ห้าว ๆ ว่า –

"ข้าพระองค์มาที่นี่ เพื่อทำตามที่จะมีพระประสงค์ ข้าพระองค์เปนข้าของพระองค์ได้มาเฝ้า เพื่อกราบทูลขอบำเหน็จรางวัลค่าที่ได้จงรักภักดี ข้าพระองค์ได้นับถือบูชาพระองค์มานมนานแล้ว เวลานี้ข้าพระองค์เสด็จมาอยู่ใกล้ ข้าพระองค์ก็คอยรับรับสั่งอยู่พระองค์จะไม่ทรงละลืมข้าพระองค์เสียเมื่อทรงมีของอร่อย ๆ"

ที่จริงเจ้าคนบ้านี่ก็ชอบกล แม้จะคิดถึงพระถึงเจ้าแล้วใจก็ยังพวงนึกถึงเรื่องกินอยู่อีกอาการช้าเช่นนี้ออกจะทำให้ค่อนข้างน่าทึ่งอยู่เมื่อคนของเราเข้าไปใกล้มันต่อสู้ราวกับเสือตัวหนึ่งทีเดียว กำลังวังชาแข็งแรงเหลือเกิน ยิ่งกว่ามนุษย์ธรรมดา ฉันยังไม่เคยเห็นคนเสียจริตที่ไหนที่จะแรงเท่านี้ ทั้งเข้าใจว่าคงจะไม่พยบ่ะอีก คนแรงเช่นนี้เอาไปเข้ากรงขังก็คงพังกรงออกมาได้ บ่ล้ำกันครู่๑ สยัดหลุดออกไปได้ เราเหลือสติกำลังที่จะจับมาได้ไหว มันลากสายโซ่เปิดประตูเข้าไปในนั้น ได้ยินเสียงร้องดังก้อง ๆ สนัดทีเดียวว่า –

"ข้าพระองค์จะสงบงบเงียบไว้ก่อน มันมาแล้ว – มาแล้ว มาแล้ว?"

ฉันไม่อยากจะตามไปอีก มันอยู่ในนั้นดีแล้ว จึงเลยกลับมาบ้าน คืนนั้นใจคอกระสับกระส่ายนอนไม่หลับ หากเขียนจดหมายรายวันนี้จึงได้สงบเปนปรกติไปได้ ฉันรู้สึกว่าคืนนี้จะต้องขอนอนให้สบายสักหน่อย รุ่งเช้าจึงจะค่อยคิดอ่านไป เอาตัวเร็นฟิลด์กลับมา.

(ยังมีต่อ)

ก้าวลูกกวาง

อ้ายมืด.

(เปนเรื่องลึกลับ นักสืบ ผจญภัย, หวาดเสียว พร้อมทั้งความรักบริบูรณ์)

โดย เรวนันธุ์.

บทที่ ๑

"ว้าย! ตายแล้ว! ช่วยด้วย!" เปนเสียงร้องของสตรีสาวดังขึ้น ในท่ามกลางความสงัดเงียบแห่งรัตติกาล

คืนวันนั้นค่อนข้างมืดกว่าธรรมดาสักหน่อย ท้องฟ้าเปนพยับอับอ้าว คล้ายๆ ฝนจะตก นานๆ ก็มีเสียงครืนครานดังขึ้นในเบื้องบนเสียทีหนึ่งแล้วก็เงียบไป ดวงจันทร์ที่เคยฉายแสงส่องโลกอยู่เมื่อตอนหัวค่ำนั้น ถูกเมฆดำวิ่งเข้ามาบดบังรัศมีให้เหือดหายไปเสียสิ้น ภายในถนนราชดำเนินกลางตอนเบื้องหน้าห้างแบดแมน จะหาแสงสว่างแม้แต่น้อยหนึ่งก็ทั้งยาก ส่วนโคมไฟฟ้าดวงใหญ่ที่ประจำเสาอยู่ริมถนนนั้นดับมืดไม่มีแสง เพราะนอกจากเปนเวลาดึกสงัดปราศจากผู้คนที่จะสัญจรไปมาแล้ว ยังเกี่ยวกับเปนกาลสุณหีบกษ์ข้างขึ้น บริษัทไฟฟ้าสามเสนย่อมปิดไฟเปนธรรมดา

"ช่วยด้วย! ช่วยด้วย เจ้าข้า! ตายแล้ว!" เสียงนั้นร้องทำลายความเงียบขึ้นอีก และพอขาดคำก็มีภาพแห่งชายฉกรรจ์สามคนตรูกันมาขึ้นรถยนต์ที่จอดแอบอยู่ข้างทาง คนหนึ่งโดดเข้าติดคนขับล้มพับอยู่กับที่ ส่วนอีกสองคนกระชากสตรีสาวเจ้าของเสียงลงไปจากรถ และใช้กำลังกายอันล่ำสันปลุกปล้ำเข้าหล่อนอย่างโกลาหล แต่เจ้าหล่อน

ไม่ใช่สตรีชนิดที่ใครๆ จะทำเล่นได้ง่ายๆ ดังนั้น เมื่อรู้สึกว่าถูกกลุ้มรุมกันทำร้าย จึงดิ้นอย่างเต็มที่ ในพักเดียวก็ถีบอ้ายคนหนึ่งกระเด็นลงไปหลังติดดิน และพยายามแกะมืออ้ายคนที่สองซึ่งอุดปากอยู่เป็นสามารถ พอรู้สึกว่ามืออันเถอะถะเคลื่อนออก ก็ตะโกนร้องขอความช่วยเหลือขึ้นอีกโดยเร็ว

"อีห่านี่เสียงดังจริง" เจ้าคนที่โดดตีคนขับรถกระชากเสียงพูดด้วยความฉุนพลางเผ่นเข้าช่วยเจ้าเพื่อนด้วยอีกแรงหนึ่ง

"เฮ้ย! กำไลก้านแข็งไงล่ะวะ" เจ้าคนที่ปล้ำอุดปากร้องบอก "แกะเร็วๆ เข้าอยู่ข้างซ้ายมือ"

เจ้าคนที่ถูกถีบตรงเข้าปล้ำจับแขนตามคำสั่งของเจ้าเพื่อนทันที แต่จะแกะออกได้โดยง่ายดายก็หามิได้ เพราะแม่สตรีสาวเจ้าของทรัพย์คอยพยายามดิ้นสบัดอยู่เสมอ ซึ่งทำให้ชายทุรชนทั้งสามต้องออกกำลังมากขึ้นกว่าเก่าหลายเท่า

การปลุกปล้ำในระหว่างชายกับหญิงย่อมเป็นธรรมดาอยู่เอง ที่จะต้องเสียเปรียบซึ่งกันและกัน ด้วยนอกจากเจ้าหล่อนจะเป็นสตรีที่มีกำลังวังชาอย่างผู้หญิงแล้ว คู่ปรปักษ์ยังมีจำนวนมากกว่าถึงสามต่อหนึ่ง แต่ละคนล้วนเป็นชายฉกรรจ์รูปร่างล่ำสันมีกล้ามเนื้อเป็นมัดๆ ตรงกันข้ามกับเจ้าหล่อนซึ่งมีรูปโฉมอ้อนแอ้นลออตากอปร์ไปด้วยความเป็นสาวอย่างเพริดพริ้ง ควรที่บุรุษจะค่อยๆ ประคองรับขวัญมากกว่าฉุดกระชากด้วยอาการอันหยาบคายเช่นนี้

เสียงร้องของเจ้าหล่อนที่ทำลายความสงัดเงียบแห่งรัตติกาลขึ้นบ้างเป็นครั้งคราวนั้น แม้ว่าจะตะโกนร้องให้คอแตกก็ไม่สู้มีประโยชน์อันใดนัก เพราะในเวลาดึกดื่นเที่ยงคืนเช่นนี้ อย่าว่าแต่จะหามนุษย์มาเดินเลย ต่อให้สัตว์ที่มีชีวิตรแต่สักตัวเดียวยินมาก็ทั้งยาก ห่างจากที่เกิดเหตุนี้นิดหน่อย มีรถยนต์ชนิดสองตอนที่ห้อโอเวอร์แลนด์ของแม่สตรีสาวเจ้าของทรัพย์จอดอยู่ แต่ไฟฉายหน้ารถถูกอ้ายผู้ร้ายดับเสียในขณะที่มันตีคนขับลงไปพับแน่นิ่งอยู่บนนวมตอนหน้า กับที่ริมถนนข้างๆ กันมีรถยนต์ยี่ห้อฟอร์ดทาสีดำของอ้ายผู้ร้ายจอดอยู่อีกคันหนึ่ง ซึ่งยังคงเปิดเครื่องดังลั่นอยู่ โดยไม่มีผู้จัดการปิดให้หยุด

อ้ายผู้ร้ายพยายามใช้ความสามารถอย่างเต็มที่จงแกะเอากำไลก้านแข็งฝังเพชร์ของเจ้าหล่อนออกมาได้ ณะทันใดที่เจ้าหล่อนรู้สึกว่าเครื่องอาภรณ์อันมีค่าถูกเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ไปอยู่ในมืออ้ายมหาโจรแล้วนั้น

ได้มีเสียงร้องตวาดมาจากเงามืดภายใต้ต้นมาโฮกานิริมยาทวิถีว่า

"เฮ้ย! ปล่อย! อ้ายสัตว์! ปล่อยเจ้าหล่อนเดี๋ยวนี้!"

ชายทุรชนทั้งสามสดุ้งและพากันหันขวับไปทันที ภาพที่มันประสบแก่คลองจักษุนั้นทำให้อ้ายโจรใจฉกรรจ์นักยิ่งเยาะในใจเพราะบุรุษผู้เปนเจ้าของเสียงมีรูปร่างตรงกันข้ามกับพวกมันทุกอย่าง บุรุษผู้นี้เปนชายหนุ่มอายุราว ๒๓ ปี ท่าทางคล่องแคล่วว่องไว ผมหยิกหยักโศกเปนลูกคลื่นน้อยๆ หวิเลยเรียบอยู่กับศีรษะ รับกับดวงหน้ายาวรีอันมีลักษณะคมขำเปนเสน่ห์ เสื้อชั้นนอกลายริ้ว ๆ ซึ่งเย็บแยะโดยไม่ได้ขัดลูกกระดุม ตัดเหมาะเจาะได้รูปสมกับร่างอันสูงสันทัด แต่กระเดียดไปข้างสะโอดสะองสักเล็กน้อย กางเกงแพรสีชมภูที่สวมอยู่ได้ถูกหยักรั้งมาอยู่ในท่าเตรียมรบเต็มที่ พอขาดจากคำสั่งอันหนักแน่นของเขา ชายหนุ่มผู้นี้ก็พุ่งตัวปราดเข้าใส่อ้ายมหาโจรทันที ซึ่งทำให้มันต้องวางมือจากแม่สตรีสาวหันไปรับหน้าสัตรูใหม่โดยเร็ว

เมื่อรู้สึกว่าตนเปนอิสระแล้ว เจ้าหล่อนจึงใช้กำลังเท้าออกวิ่งหนีไปขึ้นรถยนต์และตรงเข้ากระทำหน้าที่แทนคนขับ ในไม่ช้ายานอันวิเศษก็พาเจ้าหล่อนออกแล่นหายไปตามถนนอันปราศจากแสงจันทร์

การต่อสู้ในระหว่างชายหนุ่มแต่ผู้เดียวกับปรปักษ์ซึ่งมีจำนวนตั้งสามคนได้เปนไปอย่างทรหดอดทน สุดที่จะประมาณต่างผลัดกันล้มลุกคลุกคลิ กลิ้งไป กลิ้งมาตามพื้นถนน แต่ฝ่ายสัตรูจะกำความมีชัยเข้าไว้ก็หาได้ไม่ เพราะถึงแม้ชายหนุ่มผู้นี้จะค่อนข้างเปนคนสะโอดสะอง อยู่ข้างก็จริง เขาก็ยังว่องไวในเชิงหนิที่ไล่สมลักษณะแห่งชายหนุ่ม ยิ่งกว่านั้นดูเหมือนจะเปนผู้มีฝีมือในเชิงหมัดมวยอีกด้วย ซึ่งเปนการยากไม่ใช่เล่นที่จะทำลายชีวิตรคนชนิดนี้ได้ง่าย ๆ เมื่อได้กลิ้งไปกลิ้งมาอยู่สักครู่ใหญ่ ชายหนุ่มก็สยัดหลุดจากวงแขนของสัตรู และเกือบจะเปนเวลาเดียวกันหมัดซ้ายของเขาได้ทิ่มโครมเข้าให้ที่ถูกหอ้ายมหาโจร บังเกิดผลคืออ้ายนั่นกระเด็นลงไปนอนชมดาวอยู่สักพักใหญ่ เจ้าคนที่สองทยานเข้าใส่ด้วยอาการอันดุร้าย แต่กลับถูกขัยฟาดด้วยวิชชายิวยิตสูลงไปดิ้นอยู่อย่างงามหน้า เจ้าคนที่สามเห็นคู่ปรปักษ์มีฝีมือเข้มแข็งนัก จึงเปลี่ยนวิธีรบเปนโจนเข้าตวัดคอทางเบื้องหลัง ซึ่งทำให้ชายหนุ่มกระเด็นลงไปล้มฟาดกับพื้นถนนโครม

ใหญ่ เมื่อความได้เปรียบตกอยู่กับมันเช่นนั้นแล้ว อ้ายทุรชนทั้งสามจึงพากันเข้าปล้ำปลุกคลุกคลีเป็นสามารถ ส่วนชายหนุ่มได้พยายามดิ้นรนจะสบัดให้หลุดจากเงื้อมมือของมันจนเต็มกำลัง แต่ไม่สำเร็จ เพราะตนเองออกจะเต็มเพลียอยู่แล้ว และในที่สุดก็ถูกอ้ายมนุษย์ใจทมิฬจับขึงพิดไว้กับพื้นยาทวิถี มีอ้ายคนหนึ่งขึ้นนั่งคร่อมอยู่บนอก มันชักมีดพกขาวเป็นเงาปลาบออกมาพร้อมกับคำรามว่า

"มึง, อ้ายชาติเสือกทลึง มึงจะตายเดี๋ยวนี้แล้วรู้ไหม!"

พอขาดคำมันก็เงื้อดเงื้อมีดขึ้นสูง ตั้งใจจะจ้วงแทงลงไปอย่างสุดแรงเกิด อนิจจา! ชายหนุ่มผู้หมดทาง ต่อสู้ หมดทาง เลี่ยงหลีกที่จะให้รอดพ้นจากความมรณะไปได้ ในไม่ช้า พญามัจจุราช ก็จะมาคร่าเอาชีวิต อันกล้าหาญไปสู่ยมโลก เสียแล้ว เธอไม่มีวิธีที่จะป้องกันให้หลุดพ้นจากมหาภัย อันนี้ละฤา?

◎ ◎ ◎

รถยนต์ยี่ห้อโอเวอร์แลนด์แล่นนำแม่สาวน้อยไปในท่ามกลาง รัตติกาล อันเต็มไปด้วยความร้ายกาจน่าสพึงกลัว แท้จริงในชีวิตร์ของเจ้าหล่อนยังไม่เคยประสบเหตุการณ์ชนิดนี้เลย พึงจะรู้สึกว่านี่แหละเป็นการผจญครั้งแรก ที่นำความตื่นตระหนกตกใจมาสู่เจ้าหล่อน เจ้าหล่อนไม่เคยนึกว่าการเดินทางด้วยรถยนต์ในเวลาค่ำคืนจะมีอุปสรรคมาขัดข้อง จริงอยู่, เมื่อรถแล่นลงสพาน ผ่านพิภพมา แล้วได้มีรถยนต์อีกคันหนึ่งแล่นตรงมาข้างหน้า แต่เจ้าหล่อนไม่ได้เอาใจใส่ในอาการอันน่าปลาดของมันนอกจากจะนึกว่าที่มันแล่นเลี้ยวไปเลี้ยวมาคงเป็นเพราะความเอียมของเจ้าคนขับมากกว่าอย่างอื่น อันตรายที่พึงจะได้รับในขณะนี้ก็คืออาจชนกันเข้ากับรถของเจ้าหล่อนเท่านั้น ดังนี้เจ้าหล่อนจึงสั่งนายเล็กคนขับให้หยุดแอบเสียข้างทาง ปล่อยให้รถยนต์เมาแล่นเลยไปเสียก่อน จึงค่อยไปต่อไปทีหลัง แต่แทนที่รถเมาจะแล่นเลยไปกลับมาหยุดอยู่ข้างรถของเจ้าหล่อน แล้วคนที่ไม่เมาเลยตรูกันเข้ามาทำการโดยพละอำนาจ จนเป็นเหตุให้เจ้าหล่อนเสียกำไลก้านแข็งฝังเพ็ชร์อันเป็นส่วนหนึ่งแห่งเครื่องอาภรณ์ของเจ้าหล่อน แต่นั่นแหละ, ถึงอย่างไรก็ดีเจ้าหล่อนก็นำชีวิตร์ผ่าอันตรายมาได้ นับว่ารอดพ้นจากมหาภัยไปหนหนึ่ง เมื่อนึกถึงน้ำเสียงอันหนักแน่นและร่างอันสะโอดสะองของชายหนุ่มที่เผ่นโผนโจนทยานเข้าทำการชิงชัย

เพื่อช่วยเหลือเจ้าหล่อนแล้ว ทำให้เจ้าหล่อนใจ หาย และ รู้ สึก วิตก ถึง เขา เป็น อย่าง ยิ่ง เพราะถึงจะอย่างไรก็ตาม เขาก็ยังเป็นผู้มีบุญคุณที่ได้ช่วยเหลือให้รอดพ้นมาได้ ซึ่งถ้าหากไม่ได้เขาบางทีเจ้าหล่อนอาจไม่ได้มามีโอกาศ นั่งขับ รถยนต์อยู่ดังขณะนี้ ก็เป็นได้ ส่วนการ รู้จัก หรือไม่ รู้จัก นั้นไม่ใช่ เป็น ของสำคัญ

เจ้าหล่อน คง ก้ม หน้า ขับ รถยนต์ ต่อไป พร้อมด้วยความเป็นห่วงและความระทมทุกข์ตลอดเวลา ในไม่ช้าก็มาถึงบ้านอันใหญ่โตระโหฐาน ซึ่งตั้งอยู่เชิงสพานนารถจรจรัลริมถนนนครสวรรค์ เวลานั้นไฟฟ้าดวงใหญ่ที่ซุ้มประตูยังคงฉายแสงส่องสว่างออกมาทั่วบริเวณถนนหน้าบ้าน ทำให้เห็นได้ว่าประตูบ้านยังเปิดร่าอยู่ทั้งสองบาน จากประตูบ้านมองเห็นไฟฟ้าสว่าง อยู่ที่ เฉลียง ชั้นล่าง ซึ่งมีชายอายุ กลางคน เดิน กลับไป กลับมา อย่างกระวนกระวายใจ

บุคคลผู้นี้คือพระจรัสวัฒนาการ (อัมพรล่ออลักษณ์) ขุนนางนอกตำแหน่งผู้ลาออกจาก น่าที่ เนื่องด้วยพยาธิเบียดเบียน แต่เดิม คุณพระ จรัส เคย รับ ราช การ เป็น คลังมณฑลอยู่ณะนครสวรรค์ พะเอินภรรยาที่รักถูกฆาตกรรมด้วยอาการลึกลับ ซึ่งได้ยังความเศร้าโศกให้ ท่านอย่างสุดที่จะ ประมาณ จึงได้ทำรายงานขอลา ออกจาก น่าที่และหอบหิ้ว อัมพวัน บุตรี น้อยยอดสุดสวาทมาตั้งเคหะสถาน อยู่ใน กรุงเทพ พระ มหา นคร อันเป็นที่ปราศจากภัย เปลี่ยนทางดำเนินชีวิตร์ใหม่กลายเป็นพ่อค้าผู้ถือหุ้นอยู่ในบริษัทต่าง ๆ จนดำเนินเข้าสู่ความมั่งคั่งเกือบเป็นเศรษฐี มีผู้คนข้าทาย สำหรับใช้สอยพรักพร้อม แต่ท่าน จะได้ ลืมนึกถึง ความมรณะ ที่ยังเกิดขึ้นแก่ภรรยายอดรักของท่านตั้ง ๑๕ ปี มาแล้ว ก็หามิได้

พอเห็นบุตรีสาวขับรถเลี้ยวเข้าประตู บ้านมาหยุดอยู่ที่บันไดหน้าเฉลียง ท่านก็ถอนใจใหญ่ ด้วยความโล่ง อก พลาง กะวี กะวาด ลงมารับ

"แหม! คุณพ่อยังไม่นอนอีกหรือคะ?" แม่สาวน้อยบุตรีถามในขณะที่ก้าวลง จากรถ

"โธ่, คุณพ่อจะเป็นห่วงลูกทำไมก็ไม่รู้ละ อดหลับอดนอนเปล่า ๆ"

"ห่วง, ลูก พ่อต้องห่วง" คุณพระจรัสตอบ "อ้าว! นั่นนายเล็กไปไหนล่ะ?" ท่านถามเมื่อมองไม่เห็นคนขับเหมือนเช่นเคย

นางสาวอัมพวัน "นอนกลิ้งอยู่นั่นแน่ะค่ะ ถูกอ้าย ผู้ร้ายตีเอาสลบยังไม่ฟื้นเลย"

"อ้ายผู้ร้าย! ลูก หมายความ ว่า อย่างไร

กัน!" คุณพระจรัสร้องด้วยอาการตื่นเต้น

นางสาวอัมพวันลออลักษณ์จึงเริ่มบรรยายเรื่องที่ยังเกิดขึ้นในยามรัตติกาลให้ฟังโดยละเอียด ซึ่งคุณพระจรัสได้ตั้งใจฟังเป็นอย่างยิ่ง ในตอนที่สุดเจ้าหล่อนเล่าว่า

"พอมันแกะเอากำไลก้านแข็งออกไปจากมือดิฉันได้ ก็มีชายหนุ่มผู้หนึ่งมาแต่ทางไหนไม่ทราย วิ่งเข้ามาช่วยดิฉัน เวลานั้นดิฉันไม่ทันเห็นว่ารูปร่างเขาเป็นอย่างไรหรอกค่ะ เพราะออกจะมืดมาก รู้แต่ว่าเขาเป็นคนสูงสันทัดเท่านั้น ถ้าไปเห็นที่ไหนอีกคงจำไม่ได้____"

"เออแล้วอย่างไรต่อไป" คุณพระถามแซกขึ้นอย่างกระหาย

"ไม่มีอะไรหรอกค่ะ นอกจากเมื่อดิฉันมีโอกาสเช่นนั้นจึงสบัดหลุดจากวงแขนของมันวิ่งมาขึ้นรถขับหนีมา ไม่ทันที่รออยู่ขอบอกขอบใจนายคนนั้นเขาโธ่! บ้านนี่จะเป็นอย่างไรก็ไม่รู้ อ้ายผู้ร้ายถึงสามคน"

คุณพระจรัสถอนใจใหญ่คล้ายกับเสียดายเครื่องอาภรณ์ของบุตร์สาว พูดสั้นๆว่า "เอาเถอะ! ลูกไปนอนเสียเถอะ ดึกดื่นแล้ว พ่อจะจัดการทางนี้เอง"

มีการเกี่ยงงอนกันอยู่พักหนึ่ง นางสาวอัมพวันก็ยอมทำตามคำสั่งของบุรุษผู้เป็นบิดาด้วยอาการไม่สู้จะเต็มใจนัก ส่วนคุณพระจรัสหันไปปลุกเด็กคนใช้ที่นอนหลับอยู่ริมเก้าอี้ให้ตื่นขึ้น พลางสั่งว่า

"ไปปลุกนายฉันท์มาหาข้าเดี๋ยวนี้เร็วๆเข้า"

เจ้าเด็กน้อยทำท่างัวเงียอยู่สักครู่ และในที่สุดก็ออกไปตามนายฉันท์คนใช้เข้ามาให้ตามคำสั่ง

"อ้อ, นายฉันท์ ช่วยพานายเล็กไปหาขุนแพทย์ที่เถอะ" คุณพระจรัสพูด "เขาเกิดไปถูกตีมาที่ถนนราชดำเนิน เอารถคันนั้นไปก็แล้วกัน"

พอนายฉันท์ออกไปตามคำสั่งแล้ว คุณพระจรัสจึงดับไฟฟ้าขึ้นไปห้องชั้นบน พลางหัวเราะหึๆในใจ

"นึกแล้วว่ามันคงไม่สิ้นเชื้อ" ท่านย่น "แต่เราก็ได้จัดการป้องกันไว้ทันท่วงที ไอ้กำไลอันนั้นมันเก๊จะมีประโยชน์อะไรกับมัน ราคาไม่แพงด้วย ๕๐ บาทเท่านั้น จ้างช่างทองที่ถนนวรจักร์เขาทำเหมือนราวกับพิมพ์เดียว ส่วนอันจริงเก็บไว้เสียเรียบร้อยแล้ว นั่นมันคงหัวเสียไม่ใช่เล่นที่ได้อันปลอมไป"

พระจรัสวัฒนาการเดินตรงเข้าห้องนอนด้วยความพากพูมใจที่ได้ซ้อนกลอ้ายผู้ร้ายสำเร็จสมประสงค์ แท้จริงท่านคงจะรู้สึก

ตัวอยู่ดีว่ามีผู้มุ่งจะแย่งกรรมสิทธิ์เครื่องอาภรณ์ปลาดของบุตรีสาว ท่านจึงได้เตรียมการป้องกันล่วงน่าไว้ ยิ่งกว่านั้นท่านต้องรู้ว่ามันคงจะมีค่าเกินกว่าราคาอันแท้จริงของมัน หรือมิฉะนั้นคงมีความลับอะไรบางอย่างเกี่ยวเนื่องอยู่ด้วยเป็นแน่ หากแต่ท่านไม่เผยออกมาด้วยวาจาเท่านั้น

ท่านเปิดไฟฟ้าในห้องนอนให้สว่างขึ้น พลางเหลียวไปรอบ ๆ ห้องคล้ายกับจะตรวจดูว่ามีใครซุ่มซ่อนอยู่บ้างหรือเปล่า เมื่อปรากฏว่าไม่มีใครแล้ว ท่านจึงเดินตรงไปยังกรอบรูปขานใหญ่ข้างฝา เอื้อมมือไปกดปุ่มสปริงลับที่หัวมุม ทันใดนั้นกรอบรูปก็เลื่อนไปเปิดให้เห็นเป็นช่องลับ มีหีบทาสีดำเล็ก ๆ ใบหนึ่งวางอยู่ภายใน

พระจรัสเหลียวไปรอบ ๆ เพื่อดูให้แน่ใจอีกหนหนึ่ง แล้วค่อย ๆ หยิบหีบใบนั้นออกมาไขกุญแจตรวจดู

"ชี! ใครจะมารู้ว่าเราเก็บไว้อย่างนี้" ท่านพึมพำออกมาด้วยความพอใจ

"ข้าเองแหละรู้!"

เสียงที่ปรากฏขึ้นใหม่นี้แห้งแหบเครือแต่ดังแน่นแฟ้นอย่างเอาการเอางาน จริงจังคุณพระจรัสสดุ้งจนตัวลอย พลางค่อย ๆ เหลียวไปดู ณะทันใดก็ประสบภาพอันน่าสพึงกลัวยืนอยู่ริมเตียงเบื้องหลัง เป็นภาพที่คุณพระยังไม่เคยพบเคยเห็นเลยในชีวิตร์

บุคคลเจ้าของภาพนั้นเป็นชายฉกรรจ์ รูปร่างลำสัน อกผายไหล่ผึ่งท่าทางประเปรียวว่องไว มันสวมรองเท้ายางกำมะหยี่สีดำสนิทรับกับกางเกงขี่ม้าซึ่งเป็นสีอย่างเดียวกันสวมเสื้อเชิ้ตผ้าสินดำปล่อยแขนยาวปรกออกมาถึงข้อมือ คาดเข็มขัดหนังอันใหญ่ซึ่งมีฝักพกห้อยอยู่ข้างหนึ่ง และมีดซุยเล่มน่ากลัวอีกข้างหนึ่ง เครื่องแต่งกายทุกอย่างตลอดจนเข็มขัด นอกจากจะเป็นสีดำเหมือนกันหมดยังตัดได้รูปสมตัวราวกับเตรียมไว้สำหรับอาชีพอันอุบาทว์ของมันอีกสิ่งที่น่าปลาดขึ้นไปยิ่งกว่านี้คือมันสวมหมวกนักบินขนสัตว์เป็นเครื่องปิดบังโฉมหน้าอันแท้จริงเสียหมด ดูจไม่ต้องการให้ผู้ใดจำได้เลย เหลืออยู่แต่ช่องนัยตาที่แหวะไว้ฉะเพาะพอให้เห็นดวงตาอันดำเป็นเงาวาวน่าสพึงกลัวอยู่ภายในเท่านั้น พอมันเห็นพระจรัสขยับตัว มนุษย์ปลาดผู้มีลักษณะเป็น 'อ้ายมืด' ก็ชักปืนออกจ้อง คำรามว่า

"อย่า_อย่ามันไม่มีประโยชน์หร็อก ส่งหีบนั่นมานี่เถอะ"

พระจรัสหมดหนทางต่อสู้อย่างไม่มีปัญหา ความคิดครั้งแรกที่ชมตัวเองว่า

"อย่าร่ำไร–ส่งมาเร็ว" อ้ายมืดร้องเร่ง

ฉลาดยัดนิกลัยกลายเปนความโกรธแค้นและความเสียดายระคนกัน นิกพิศวงว่ามนุษย์ปลาดผู้นีมีอานุภาพอย่างไรจึง เข้ามาในห้องได้ โดยไม่มีเสียง แต่แท้จริง ถ้าท่านจะละเอียดกว่านีอีกสักหน่อย ท่านก็จะพบอ้ายมหาโจรนอนซุกอยู่ใต้เตียง คอยรอหาโอกาศอยู่ก่อนแล้ว หากท่านไม่แลลอดเข้าไปเห็นเองเท่านั้น

"อย่าร่ำไร_ส่งมาเร็ว ๆ" อ้ายมีดร้องเร่งพลางขยับขึ้นในมือเข้ากับแสงไฟฟ้าวับวาย

พระจรัสจำใจต้องส่งหีบอันบรรจุกำไลก้านแข็ง ฝังเพ็ชร์ให้ด้วยความ เสียดาย เปน ที่ยิ่ง แล้วอ้ายมนุษย์ใจทมิฬจึงใช้อำนาจขึ้นพกบังคับให้ท่านเดินเร่เลี่ยงไปเสียทางหนึ่ง ส่วนมันเองเดินอ้อมท้ายเตียงมายังประตูห้อง พลางบัญชาว่า

"เอ้า, หันหน้าไปทางโน้น ระวัง_อย่ากระดุกกระดิก"

คุณพระจรัสรู้ดีว่ามันจะใช้ประตูนีเปนทางหนี แต่ไม่รู้จะทำอย่างไรได้นอกจากจำต้องกระทำน่าที่อย่างลูกแถว และในขัดดลนั้นเองอ้ายมนุษย์ ปลาดก็ เออมมือไปยึด สวิตไฟฟ้าพร้อมกับกระชากประตูให้เยิดออก แล้วตัวมันเองกระโจนแผล็วหายไปในความมืด แห่งห้องนอก

พอไฟฟ้าดับพิบลงในทันใดคุณพระก็กลับหลังหันเผ่นถึงสวิตอีก พลางเยิดไฟให้สว่างจ้าขึ้นโดยเร็ว แล้วปราดตามออกไปห้องนอกเยิดไฟฟ้าให้สว่างขึ้นบ้าง แต่แทนที่จะได้ เห็นสิ่ง ที่มีชีวิตร์ กลับเห็นห้อง นั่นว่างเปล่าปราศจาก ผู้คน ซึ่งทำความ สนเท่ห์ให้ท่านเปนที่ยิ่ง เมื่อได้เสียเวลาค้นหาโดยปราศจากผลอยู่สักพักใหญ่แล้ว คุณพระจรัสจึงกลับเข้าห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัวใหม่ จัดการดับไฟฟ้า ภายใน คฤหาศน์ให้ มืดหมดแล้วค่อย ๆ ย่องจดปลายเท้าเล็ดลอดออกจากคฤหาสน์ไปด้วยอาการอันซ่อนเร้น

◎ ◎ ◎

การ ต่อสู้ ระหว่างอ้าย ผู้ร้ายใจฉกรรจ์ กับชายหนุ่มแปลกหน้าซึ่งกำลังตกอยู่ในอาการเสียเปรียบโดยถูกจับ ขึงพืด อยู่กับ พื้นยาทวิถี มีอ้ายคนหนึ่งเงื้อมีดขึ้น จะจ้วง แทงให้ถึงแก่ความมรณะนั้น เปนภาพที่น่าสยดสยองที่สุด ใครเล่าจะเปนผู้มาช่วยเหลือให้พ้นจากมหาภัยอันนี้ ไม่มีแล้ว_ไม่มีจริง ในไม่ช้าชีวิตร์อันกล้าหาญก็จะลอย ออกจากร่างไปสู่ความมืด ความมืดซึ่งจะไม่มีเวลากลับมาเห็นแสงสว่างแห่งดวงอรุโณทัยอีก อา! ชายหนุ่มผู้กล้าหาญ เธอจะมาสูญชีวิตเสียในสถานที่วิเวกวังเวงฉะนี้ละหรือ?

ณะทันใดที่ชายหนุ่มผู้เคราะห์ร้ายนึกหมดหวังในชีวิตร์ และในเวลาเดียวกันที่อ้ายผู้ร้ายใจทมิฬ ข้วงขะแทง อย่างเต็มรัก นั้นได้มีเสียง นกหวีด ดังลั่น ทำลาย ความ วิเวกแห่งรัตติกาลขึ้น แล้วมีแสงไฟโคมตาวัวฉายส่อง กวาดมายัง ภาพ อันน่า หวาดเสียว นี้พร้อม กับเสียง ฝีเท้า แห่ง นายตำรวจ ผู้ตรวจท้องที่วิ่งตรงเข้ามา อ้ายผู้ร้ายเห็นการจวนตัวเช่นนั้นจึงเปลี่ยนความคิดที่จะ ทำการ สังหารชายหนุ่มกลายเปนลุกขึ้นวิ่งหนีไปขึ้นรถยนต์ของมันขับแล่นหายไป

นายร้อยตำรวจโท ขุนโจรระย่อเดช พร้อมด้วยพลตำรวจอีกสองนาย วิ่งมาถึงที่เกิดเหตุไล่ ๆหลังกัน เมื่อหมดหนทางที่จะติดตามอ้ายผู้ร้ายไปแล้ว ท่านจึงหันมาทางชายหนุ่มซึ่งลุกขึ้นนั่งหอบด้วยความเหนื่อย พลางซักถามอย่างสุภาพว่า

"ประทานโทษ, คุณชื่ออะไร?"

ชายหนุ่มเงยหน้าขึ้นมอง "จินดาครับ จินดา สุนทรวิทย์

"ครับ, ขอบใจ อ้า_ คุณมาเกิดวิวาทกันด้วย เรื่อง อะไร คุณ จะ เล่า ให้ ผม ฟัง ได้ไหม?"

"ได้ครับ. คือผม กลับจาก ช่วยงานศพที่บ้านหลวงลิขิต ฯ ข้าง โรงเรียนนายร้อย ถนนราชดำเนินนอก โน่น เดินมาทางนี้ เห็นรถยนต์ จอด อยู่ สอง คัน ๆ หนึ่ง เปิดไฟ สว่างที่ข้างรถมีอ้ายพวก สามคน เมื่อ ตะกี้ นี้ กำลังปล้ำผู้หญิงคนหนึ่ง ผมจึงโดดเข้าช่วย มันเลยหันมาเล่นผมลงไปจมอยู่กับถนน ส่วนแม่ ผู้ หญิง คน นั้น เปิด หนีไป เสีย ตั้ง แต่ ที่แรกแล้ว"

"หมดเท่านั้น หรือครับ?" ท่าน ขุนโจรระย่อถาม

"ครับ, หมดเท่านั้นแหละ แหม! นี่ถ้าไม่ได้คุณอ้ายพวกนั้นมันคงสังหารผมแน่ ผมต้องขอขอบใจคุณอย่างที่สุด"

"ไม่เปนไรหรอกครับ เปนน่าที่ของผมที่จะต้องทำอย่างนั้น อ้า_ คุณเห็นจะมีแรงไปไหวแล้วละกระมัง?"

"พอจะไหวหรอกครับ แต่ผมเห็นจะต้องนั่งพัก หายเหนื่อย อยู่อีก สักหน่อย คุณมีธุระก็เชิญเถอะครับ ไม่ต้องเป่นห่วงหรือกผมนั่งอยู่คนเดียวก็ได้"

"ครับ. ถ้างั้นผมลาที"

ขุนโจรระย่อเดชไป แล้ว นาย จินดา สุนทรวิทย์จึงลุกขึ้นยืนยืดเนื้อยืดตัว พลางปัดฝุ่นที่เปื้อนเปรอะตามกางเกงและเสื้อนอก ซึ่งขาดวิ่นไม่เปนชิ้นดี ใจรำพึงนึกถึงแม่สาวน้อยที่เขาได้ช่วยเหลือให้รอดพ้นจาก มหาภัย

ไปได้ อา! ถ้าเจ้าหล่อนได้เห็นภาพในขณะที่เขากำลังต่อสู้กับอ้ายผู้ร้ายอย่างทรหด เมื่อสักครู่นี้ เจ้าหล่อนจะรู้สึกอย่างไรบ้างหนอ แน่นอน นอกจากเจ้าหล่อนจะตื่นเต้นตกอกตกใจ ยังจะต้องเต็มไปด้วยความขอบคุณอีกเป็นเอนกประการ ออกนึกเสียใจที่เจ้าหล่อนรีบชิงหนีไปเสียก่อน หาไม่เขาก็จะได้ฟังน้ำเสียงพูดพลอดของเจ้าหล่อนไต่ถามถึงอาการบาดเจ็บ ซึ่งนับว่าพอจะเป็นยาขนานเอกที่จะกำจัดความเมื่อยขัดให้บรรเทาเบาบางไปได้บ้าง แต่ช่างเถอะ การที่เขาได้ช่วยเหลือหาได้มุ่งหมายถึงสิ่งเหล่านี้นัก นอกจากจะบำเพ็ญตนให้สมกับที่เป็นพลเมืองดีเท่านั้น

นายจินดาคงกัมหน้าสาละวนปัดฝุ่นอยู่โดยปรกติ พอรู้สึกว่าหมดสายตาอันคมไวก็ทอดไปประสบของสิ่งหนึ่งส่งรัศมีแวบวายอยู่ริมถนน นายจินดาเพ่งพิจารณาอยู่สักครู่จึงก้าวไปหยิบมาดู ปรากฏว่าเป็นกำไลก้านแข็งฝังเพชรลูกอย่างงาม

"ชื่อ, ราคาไม่ใช่น้อย" เขาพึมพำออกมาเบา ๆ "ไม่ใช่อื่นไกล คงเป็นของเจ้าหล่อนแน่ที่เดียว อ้ายผู้ร้ายแย่งเอาไป ทำตกแน่นอน นี่ดีแต่เรามาช่วยทัน หาไม่มันคงแย่งเอาไปจนหมดตัว

เขาควักผ้าเช็ดหน้าขึ้นมาห่อเก็บไว้เรียบร้อยแล้ว จึงตั้งเข็มออกเดินกลับบ้าน

แท้จริงนายจินดาสุนทรวิทย์ไม่ใช่เป็นคนที่มีตำแหน่งหลักฐานในทางราชการนัก เพราะตนเองไม่มีความรู้พิเศษพิศดารอะไรไปยิ่งกว่าอ่านออกเขียนได้ การงานที่ทำก็ทำอย่างที่เรียกว่าไม่ง้อหรือดีกว่าไม่ทำ ขาดๆ เหลือๆ ส่วนความเป็นอยู่ทุกอย่างดำเนินตรงกันข้ามกับหน้าที่ในตำแหน่งราชการกล่าวคือใช้จ่ายเงินทองอย่างฟุ่มเฟือยโดยไม่ต้องกลัวฉิบหาย มุ่งแต่บำรุงตนเองให้ได้รับความสุขเต็มตามแต่จะได้ ทั้งนี้ก็เพราะนายจินดาเป็นบุตร์ผู้มีอันจะกินได้รับทรัพย์สมบัติเป็นมรดกมากมาย มีอาทิเช่นห้างสุนทรวิทย์ และโรงเลื่อยโรงสีอีกหลายแห่ง ในเดือนหนึ่งๆ มีจำนวนเงินไหลเข้าบ้านมากกว่าเงินที่นายจินดาหาได้หลายสิบเท่า ฉะนี้หรือนายจินดาจะต้องหันหน้าเข้าง้อรัฐบาล

ในเช้าวันรุ่งขึ้น นายจินดาได้ตื่นนอนผิดจากเวลาปรกติ อันที่จริงดูเหมือนจะเร่งให้สว่างเร็วๆ เสียอีก เพราะคืนนั้นเมื่อกลับมาถึงบ้านแล้วพยายามข่มตาจะนอนให้หลับมันก็ไม่หลับ เฝ้าแต่ครุ่นคิดถึงกำไลก้านแข็งและแม่สตรีสาวเจ้าของทรัพย์อยู่จนเกือบ

สว่าง ตริกตรอง ถึงวิธี ที่จะส่งกำไลกลับคืนให้เจ้าหล่อน แต่ยิ่งคิดก็ยิ่งเหลว โดยไม่รู้ว่า เจ้าหล่อน อยู่แห่งหนตำบลใด เลยหมดปัญญา ต้องรอจนสว่างจึงจัดแจงแต่งเนื้อแต่งตัวเข็น รถจักรยานยนต์ ออกจากบ้านขึ้นขับไป

บ้านที่นายจินดากระทำตนเปนแขก มาหาแต่เช้านั้น เปน บ้านของ พระยา ประเสริฐธนสาร (เชลง จิตร ปริชา) ข้า ราชการ นอกตำแหน่ง ซึ่งอยู่ริมถนนพญาไทย ท่วงทีทรวดทรงโอ่โถง สมเปนบ้าน ข้า ราชการ ผู้มีบรรดาศักดิ์ หน้าบ้านมีกำแพงกั้นเปนเขตร์แดน เต็มไปด้วยต้นตรุษจีนขึ้นพันส่งดอกชูก้านอยู่ไสว ภายในเปนคฤหาศสามชั้นสร้างอย่างวิจิตร์พิศดาร ส่อให้เห็นว่าบุคคลผู้เปนเจ้าของพำนัก นิยมการตบแต่ง บ้านเปนอาทิ พอนายจินดามาถึงหน้าบ้านก็หยุดรถ และค่อย ๆ เข็นเข้าไปภายในเงียบ ๆ เห็นได้ว่าเปนผู้คุ้นเคยต่อบ้านนี้ดี เมื่อได้ผ่านสนาม หญ้า และ หมู่ พุ่มไม้ ไป ตาม ถนน หินเล็ก ๆ แล้ว จึงแอบรถของตนเข้าไว้ริมทางพลางเดินตรงเข้าไปใน คฤหาศอันตระการตา

"เอ๊ะ, มาแต่เช้าเทียวพ่อคุณ จะไปไหนกันรึ?" ชายอายุเลยกลางคน คือตัวเจ้าคุณ ประเสริฐ เอง ถามใน ขณะ ที่ท่าน ลงบันไดจากห้องชั้นบนมาพบเข้า

เจ้าคุณประเสริฐเปนผู้มีนิสสัยสนุกสนาน ท่าทางยัง กะปรี้ กะเปร่าไม่สมกับ ที่อยู่ใน วัยแห่งความชรา ผมบนศีร์ษะมีลักษณะขาวหงอกประบ่าย นัยตาภายในแว่นกรอบทองแจ่มใสแสดงความสมบูรณ์พูลสุข พร้อม ทุกประการ ท่านเอ่ยปากทักทายชายหนุ่มด้วยอาการยิ้มย่อง

นายจินดา ยกมือไหว้แสดงความเคารพท่านผู้เปนเจ้าของบ้าน ตอบว่า "มีธุระมาหาคุณชลอหน่อยขอรับ"

"อ้อ, เข้าไปซิ เขา อยู่ใน ห้อง สมุดนั่นแน่ะ"

นายจินดาคงเดินเข้าไปใน ห้องสมุด ตามมีอชี้ด้วยอาการนอบน้อม ห้องนั้นค่อนข้างใหญ่ได้รับแสงสว่างทั่วกัน ที่ ข้างฝา มีตู้หนังสืออย่างงามตั้งเปนระยะน่าดู ตรงกลางมีโต๊ะเขียน หนังสือตัวใหญ่เต็มไป ด้วยสรรพกระดาด สมุด หนังสือ และเครื่องสับเพเหระอีกตั้งร้อยแปดประการ ตามริมห้องมีเก้าอี้นวม, เก้าอี้นอน กระถางต้นไม้ลายครามตั้งเปนระเบียบเรียบร้อย ตัว นายชลอ เองกำลังนั่งก้มหน้าทำธุระอยู่กับกรอบรูปสตรีสาวผู้หนึ่งอย่างเอางานเอาการ

นายชลอ ผู้นี้เปน บุตร์ชาย คนเดียว ของ

พระยาประเสริฐธนสาร รูปร่างสันทัด, อกผายไหล่ผึ่ง ผิวเนื้อสองสีแต่กระเดียดไปข้างขาวสักเล็กน้อย ใบหน้าคมคายแสดงว่าเปนผู้มีความคิดละเอียดสุขุม เส้นผมสลวยหวีแสกข้างตัดอย่างเรียบร้อย หน่วยก้านขอก ชัดว่าเปนผู้องอาจไม่หวาดหวั่นต่อภยันตรายใด ๆ ทั้งสิ้น ถ้าจะให้คะเนอายุอานามก็คงอยู่ในราว ๒๔ ปีกว่า ๆ ท่าทางเปนคนพูดน้อยซึ่งตรงกันข้ามกับลักษณะของนิดา พอนายชลอเหลือบเห็นอาคันทุกะแปลกหน้าเข้ามาก็เงยหน้าขึ้นมอง แล้วก้มหน้าทำธุระกับรูปต่อไปพร้อมกับพูดอย่างไม่เอาใจใส่ว่า

"มาแต่เช้าเทียวนะจินดา"

ที่จริงจะลงความเห็นว่านายจินดาเปนอาคันทุกะแปลกหน้าของนายชลอก็ไม่สู้แน่นัก เพราะนายจินดาไม่ใช่เปนคนแปลกหน้าสำหรับนายชลอเลย. ตรงกันข้ามกลับเปนเพื่อนน้ำมิตร์ที่สนิทสนมรักใคร่กันอย่างแท้จริงผู้หนึ่ง หากแต่ไม่ได้อยู่บ้านเดียวกันจำเนอกจากจะไปมาหาสู่ด้วยกิจธุระบ้างในบางคราว จึงจำต้องเปนของใหม่สำหรับผู้ที่ไม่ทราบเรื่องราว อาการที่กำลังสาละวนอยู่กับรูปถ่ายนั้นทำให้นายจินดายิ้ม แล้วเอ่ยขึ้นเปนคำตอบว่า

"ชะ กำลังเพลินเทียวนิ"

"เปล่า, เอารูปใส่กรอบหน่อยเดียวแหละเขาพึ่งให้มา" นายชลอพูดโดยมิได้หันมามอง

นายจินดาหย่อนก้นลงนั่ง "ใครกัน?"

"คู่หมั้นของกันเองแม่นงเยาว์" นายชลอตอบเรื่อย ๆ พลางส่งกรอบรูปให้ดู "หล่อนเปนบัตรของคุณอาว์ เมื่อคืนนี้คุณอาว์มาค้างนี่หล่อนเลยฝากรูปมาให้กันด้วย"

"หลวงเชี่ยวชาญทะเลใช่ไหม คุณอาว์แก?" นายจินดาถาม

"นั่นแหละ, นายนาวาตรีหลวงเชี่ยวชาญทะเล"

นายจินดายิ้ม "เจ้าหล่อนสวยพอใช้"

"อือ! กันก็นึกว่าอย่างนั้นแหละ" นายชลอพูดเรื่อย ๆ

นายจินดาส่งรูปกลับคืนไปยังสหาย แล้วเปลี่ยนสีหน้าเปนพูดอย่างเอางานเอาการว่า "นี่แน่ะ, ชลอ กันมีเรื่องที่จะต้องหารือกับแกสักหน่อย_____"

"เออ! ว่าไงว่าไป" นายชลอหันมาทำท่าอย่างตั้งอกตั้งใจฟังเต็มที่

นายจินดาจึงเริ่มบรรยายประพฤติการที่ตนได้เข้าผจญมาในตอนกลางคืนให้ฟังโดยละเอียด ซึ่งทำให้สหายหนุ่มรู้สึกทึ่งไม่ใช่

น้อย พอเล่าจบลงแล้วนายจินดาก็ล้วงหยิบกำไลก้านแข็งออกมาให้นายชลอดู พูดว่า

"เมื่อนายตำรวจคนนั้นกลับไปแล้ว กันจึงลุกขึ้นคัดแข้งคัดขา และบิดผ้นที่เมื่อยเปรอะออก พะเอินเหลือบไปเห็นกำไลอันนี้แหละตกอยู่ข้าง ๆ ที่เกิดเหตุ กันเลยเก็บเอามาด้วย ตั้งใจว่าจะเอาไปส่งแม่คนนั้นแก แต่ไม่รู้ว่าอยู่ที่ไหน จึงได้มาหารือแกดูว่าจะควรทำอย่างไรต่อไปดี"

นายชลอเพ่งพิจารณาดูกำไล ก้านแข็งอันนั้นคล้าย กับจะ พยายาม ค้นคว้า หาหลักฐาน แต่ดูเหมือนจะไม่ สมหมาย เพราะ สีหน้าของเขา ยิ่งขรึม แสดง ว่า กำลังใช้ ความ คิดอย่างลึกซึ้ง ในที่สุดย่นพิมพ์ออกมาว่า

"เต็มที หา ร่องรอย ที่จะนำให้รู้ ไปถึงเจ้าของไม่ได้เลย"

"นั่น น่ะ ซิ กัน ก็ ตรองอยู่คืนยังรุ่งแล้วมิดแปดด้านเทียว"

นายชลอนิ่งอึ้งลุกขึ้นเดินเอามือไพล่หลังกลับไป กลับมา อย่าง กระสับ กระส่าย เต็ม ที่ เปนนานจึงเอ่ยขึ้นว่า

"แกจำเจ้าหล่อนไม่ได้เลยเจียวรึ?"

"ไม่ได้เลย นอกจากรู้ว่าเจ้าหล่อนสูงสันทัด ท่าทางโปร่ง ๆ"

"รถของเจ้าหล่อนล่ะ จำได้ ไหม?"

"เห็นจะได้บ้าง"

"สีอะไร?"

"สีดำ"

"กี่ตอน?"

"สองตอน"

"ฟอร์ดหรืออะไร?"

"ไงไม่รู้ ได้ แต่ กัน นึกว่า ถ้า จะเปน โอเวอร์แลนด์มากกว่า"

นายชลอผู้มีนิสัยชอบในทางสืบสวนทำคิ้วขมวดนิ่งอยู่สักครู่ ทันใดนั้นสีหน้าของเขา ที่ แสดงว่า กำลังใช้ หัวคิด อยู่ได้เปลี่ยนแปลงกลายเปนปลาดใจขึ้นทันที เพราะที่ธรณีประตูเบื้องหน้านั้นมี กระดาด แข็ง แผ่นเล็ก ๆ ขนาด การ์ดชื่อ ค่อยสอด ลอด เข้า มา นายชลอเผ่นพ้นถึงประตู และเปิด ออกไปเต็มแรง แต่จะได้พบสิ่งที่มีชีวิตรปรากฏอยู่ณะที่นั้นก็หามิได้

"อะไรกัน _ อะไรกันรึ?" นายจินดาร้องถามขึ้นด้วยความตกใจ

นายชลอนิ่งไม่ว่ากระไร นอกจากทำหน้ายิ้ง พลางก้ม ลงเก็บ กระดาดแข็งแผ่นนั้นเดินมา ที่โต๊ะ วาง กำไล ก้านแข็ง ลง บน หนังสือเล่มหนึ่งแล้วยื่นกระดาด ที่เก็บ มาส่งให้ นายจินดา ดู ในนั้น มี ตัว อักษร เขียนยุ่ง ๆ ว่า

"เจ้าของ กำไล ก้าน แข็ง ชื่อ นางสาวอัมพวันอยู่บ้านลออลักษณ์ เชิงสพานนารถรจรัล ถนนนครสวรรค์ ถ้าจะนำไปให้เขาก็จงนำไปที่นั่นเถิด คนอื่นไม่ใช่เจ้าของขืนเอาไว้จะเปนภัยแก่ตัว"

นายจินดาทำหน้าเล่อล่าถามว่า "นี่หมายความว่าอะไรกันนี่ ?"

พอนายชลออ้าปาก จะพูดก็มีเสียงขึ้นลั่นขึ้นนัดหนึ่งบนห้องชั้นบน ชายหนุ่มทั้งสองสดุ้งเยือกขึ้นทั้งตัว และพอได้สติก็พากันวิ่งออกจากห้องขึ้นบันไดไปโดยเร็ว จะได้นึกถึงกำไลก้านแข็งที่วางไว้บนโต๊ะก็หามิได้

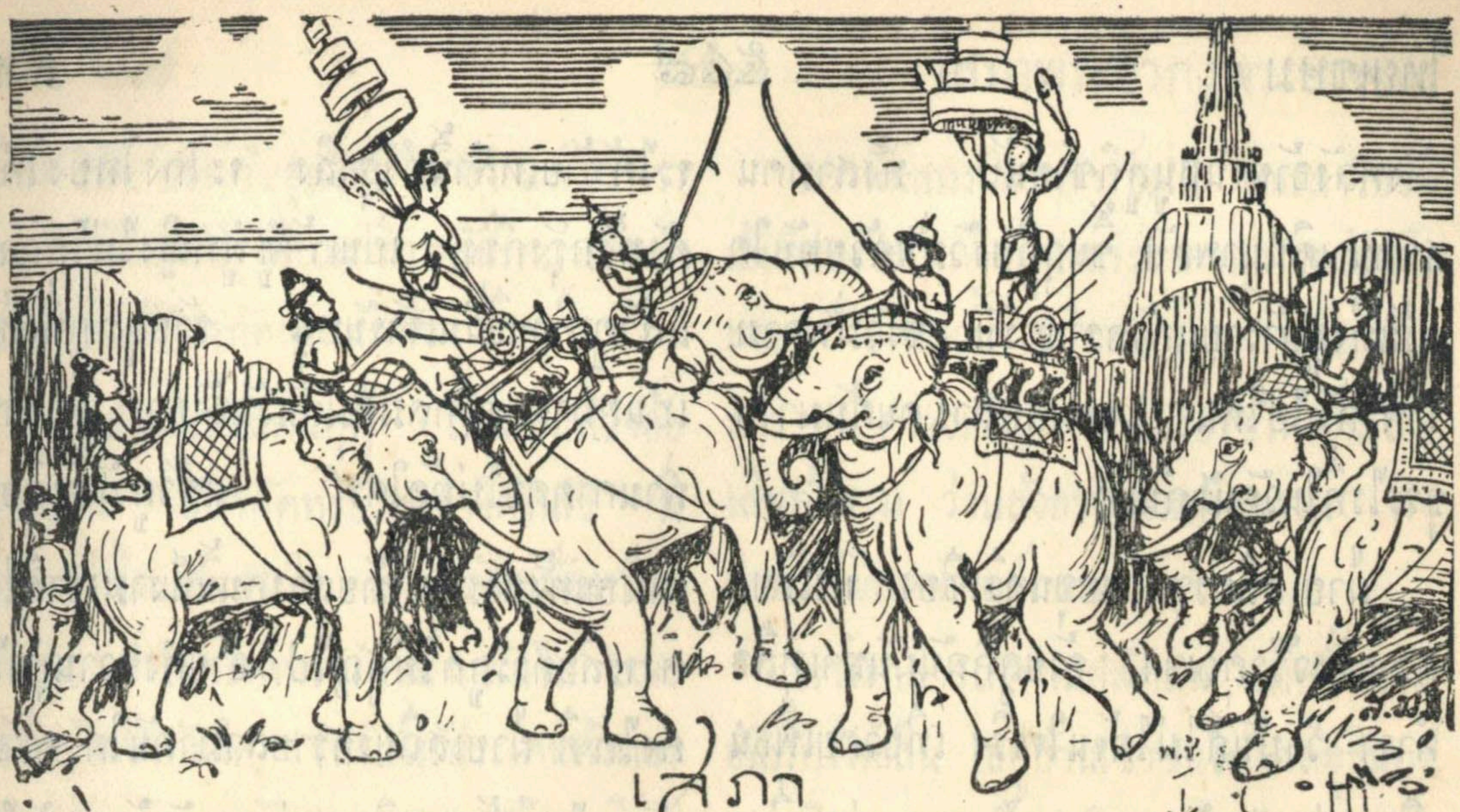
นายชลอวิ่ง นำหน้าพา สหายปราดขึ้นไปห้องนอนของพระยาประเสริฐก่อนคนอื่น พอเปิดประตูพรวดเข้าไปก็ประสบภาพอันน่าหวาดเสียวจนถึงกับทำให้ยืนชะงักงันอยู่กับที่ เพราะเบื้องหน้าริมหน้าต่างนั้นมีร่างของบุคคลสองคน คนหนึ่งคือพระยาประเสริฐธนสารนอนเหยียดอยู่กับพื้น ส่วนอีกคนหนึ่งคือมนุษย์ปลาดผู้มีนามสมญาว่า 'อ้ายมืด' กำลังขึ้นคร่อมท่านอยู่ด้วย อาการอันได้เปรียบ มือหนึ่งเค้นคอหอยเพื่อห้ามมิให้ท่านส่งเสียงร้องเอะอะ อีกมือหนึ่งเงื้อดเงื้อมืดชายธงขึ้นสูงมุ่งจะสังหารชีวิตร์เสียด้วยความอาฆาตมาดร้ายข้าง ๆ ตัวท่าน มีกำไล ก้านแข็ง วางทิ้งอยู่อันหนึ่ง เห็นได้ว่าอ้ายมนุษย์ใจทมิฬมุ่งจะยืดกรรมสิทธิ์ของสิ่งนี้เองเปนเหตุ

จบบทที่ ๑

อ้ายมหาโจรลึกลับผู้นี้คือใคร ? นายชลอ และสหายจะช่วยเหลือบิดาบังเกิดเกล้าให้รอดพ้นจากห้วงแห่งมฤตยูได้หรือไม่ ?

เชิญอ่านบทที่ ๒

ในตอนน่า

เสภา

พระยกง พระยาพาน

(สำนวนเก่า)

(ต่อจากน่า ๔๓๕ ฉบับ กรกฎ)

จะกล่าวถึงขุนไชยผัวยายตื่อ มิบุตร์นั้นชื่อเจ้าคงขวาน พ่อแม่รักใคร่ใครจะปานอยู่บ้านวัดบ่าเลไลทอง เปนเศรษฐีมั่งมีทั้งพ่อแม่ กุศลแท้แต่หลังคนทั้งสอง ก็อยู่เย็นเปนสุขไม่ทุกข์ครอง จึงปรองดองกันว่าลูกเราคนเดียว ไปไว้วัดจะได้หัดวิชาการท่านสมภารดูกระไรมิให้เที่ยว ทั้งเคร่งครัดมัธยัตอยู่จริงเจียว แต่ไม้เรียวบ่กรายไว้เปนราว

ครานั้นเศรษฐีชื่อเสถียร เมียชื่อยายเพียนผิวเนื้อขาว อยู่บ้านเขาชนไก่ที่ไผ่ยาวต้นมพร้าวรายเรียงอยู่ริมเรือน มิบุตร์ผู้ชายชื่อพลายจัน ตาดำเปนมันไม่มีเหมือน อายุสิบสี่ปีกับสี่เดือน คบเพื่อนพวกพาลเที่ยวราญคน แล้วผัวเมียพูดจาปฤกษากัน ว่าลูกเรานี้มันไม่เปนผล สอนมันไม่เชื่อมันเหลือทน ต้องนิมนต์ไปอยู่วัดหัดวิชา

มาจะกล่าวถึงขุนศรีเชียง เมียชื่อยายเอี้ยงน้องตาหา ลูกชื่ออุ่นไฟไฝที่ตา ชันษาก็ได้สิบห้าปี บ้านเรือนอยู่ริมวัดตะไกร ภูมิถานโตใหญ่เปนเศรษฐี เงินทองไร่นาช้างม้ามี เปนศรีในสองพันภารา ให้คนึงถึงบุตร์สุดสวาสดิ์ ต้องนิราศไปอยู่วัดพลัดเคหาด้วยลูกตนคนเดียวเปลี่ยววิญญา เพราะอยากได้วิชาเข้าตาจน แล้วพาเจ้าอุ่นไฟออกไปวัด เดินลัดทุ่งทางกลางถนน พบขุนไชยคงขวานพวกบ้านบน ทั้งสี่คนเดินมาพูดจากัน ถึงทางเกวียนพบเสถียรเออเรอลอกู

ข้างหลังอ้ายจันหนูลูกชายนั้น ทั้งสามคน สนทนาเดินมาพลัน ขึ้นกุฏิขรัวมั่นด้วยทันใด ครั้นถึงปูผ้าราบแล้วกราบครัน ขรัวมั่นถามว่าพากันไปไหน ออพสกสามคนค้นมาไย ธุระไรที่ในวัดนัดกันมา

ฝ่ายเสถียรขุนไชยขุนศรีเชียง นั่งเรียงกราบไหว้ว่าคุณขา อ้ายลูกฉันมันทำเหลือตำรา ว่ามันก็ไม่ได้จนใจจริง เที่ยวคบเพื่อนเชื่อนเล่นเปนนักเลง โฉงเฉงแต่จะเที่ยวเกี้ยวผู้หญิง แม่ตีหนีไล่เหมือนลูกลิง ฉันก็ชิงเอามาวัดถวายตัว ขุนไชยคชกรรจ์ฉันก็คน อ้ายคงขวานหลานยายมนตาหมอกผัว มันดื้อดึงดุร้ายเปนควายวัว ฉันนึกลัวแต่จะยับเมื่อลับตา คุณศรีเชียงขอผะเดียงเจ้าคุณบ้าง ลูกฉันยังไม่สู้รู้เดียงสา ขอลำยากพากเพียรเรียนวิชา เจ้าคุณอย่าตามใจให้มันซน แม้นหลบลี่เลี่ยนตีตามอาญา ขอแต่วิชาให้เปนผล ให้ร่ำเรียนเขียนอ่านการคงทน เอาไว้เมื่อจนเปนคนธง

ฝ่ายเจ้าอธิการณ์สมภารมั่น ว่าคืนนี้กูฝันว่าลูกหงษ์ ทั้งสามตัวกลัวสัตว์วิ่งลัดพงตรงขึ้นกุฏิรี่เข้ามา ครั้นเข้าห้องมองเห็นว่าเปนห่าน ยืนทยานทั้งสามงามนักหนา ร้องสำเนียงเสียงดังทั้งวัดวา พอลืมตาอ้อฝันสำคัญจริง คืนนี้วันเสาร์เข้ายามสาม งามจะได้อ้ายเหล่านี้ทำสุงสิง จะโกงโหยงโด่งดังทั้งกรุงกริง เปนเจ้าชู้ผู้หญิงไม่ได้การแล้วดูเดือนบ่วันเจ้าจันหนู อ้ายลูกกูนี่เห็นเปนทหาร ตากลมคมสันวันอังคาร สายรกพานคาดคอไม่ท้อใคร แล้วดูวันบ่เดือนเหมือนทั้งสาม อ้ายสองคนนี้ก็งามเอาดีได้ คงจะสืบตระกูลไม่สูญไป อ้ายคงขวานอุ่นไฟคงได้ดี ฝ่ายเสถียรกรายลามาทันใด พร้อมกับขุนไชยทั้งขุนศรี ต่างกลับบ้านพลันไปทันที ต่างมีความสุขทุกคืนวัน

ครานั้นเณรนนต้นกุฏิ กับเณรมีสวดมนต์ขบหอฉัน ครั้นเห็นรูปกายเจ้าพลายจัน ตากลมคมสันขยันจริง จะเกี้ยวเล่นเอาเปนลูกสวาสดิ์ สวยสอาดพิศดูเหมือนผู้หญิง พูดเกี้ยวนี้อ้ายมีมันคงชิง อ้ายมันก็เชื่อเสื่อสมิงด้วยกันมา พิศพลางย่างเหย่าเข้าในห้อง ร้องพ่อนั่นจันหนูจ๋า มาพูดเล่นเปนไรไฉนนา เพสัชเพลาก็มีกิน เสียแรงเรียกน้อยหรือดือเสียได้ ชะใจพ่อหนูจันไม่ผันผิน ฉันนี้รักนักหนาเท่าพ่าดิน จนสุดสิ้นชีวิตก็ไม่คิดคลาย นายจันผันผินได้ยินเณร เออออ้ายเณรนั้นมามั่นหมาย สำคัญกูรู้ไม่เท่าเรากระซาย คงอุบายตีหัวให้เห็นมือ แล้วเหลียวหน้าว่ากับเจ้าอุ่นไฟ กูตีเณรนี้ไม่ได้อย่านับถือ มาเกี้ยวเล่นเปนน้องจะต้องลือ คงจะออองดัง

เสียทั้งวัด บอกกับอุ่นไฟมิได้ช้า แล้วมาหาเณรนนค้นเพสัช พี่เณรเรียกฉันริบมาเร็วลัด ฉันอยากได้ปลากัดเล่นสักตัว

ครานั้นเณรนนต้นกุฎิ เห็นเปนที่ว่าอ้อพ่อทูลหัว ปลากัดหรือไก่อย่าได้กลัว พี่เที่ยวทั่วมิถมคงสมใจ ถ้ารักกันหมั่นหามาให้เล่น ทำไมจะเห็นว่ารักอย่าผลักไส เณรจับมือจันเข้าทันใด จันจับไม้ประเคนหัวเณรลง เณรหัวแตกจันแหกออกจากห้อง จิตต์ปองสมหวังดังประสงค์ เธียรตั้งจิตต์คิดได้แล้วอ้ายคง ที่กูขงใจไว้นั้นได้การ เณรนนต้นกุฎิเสียทีเด็ก อ้ายหนุ่มเล็กหนักหนามันกล้าหาญ อยู่มิได้ต้องลาท่านอาจารีย์ ถ้าแม้นานก็จะอายไม่วายวัน ครั้นโพล้เพล้พลบค่ำสนทยา ครองผ้าทันทีขมีขมัน แล้วเข้าหาอาจารีย์กรายกรานพลัน ขรัวมั่นถามว่ามาทำไม เณรนนกราบว่าขอลาสึก ระฤกถึงโยมแก่แกหลงไหล ทั้งอัตคัดขัดสนจนสุดใจ ไม่มีใครสงเคราะห์เมื่อคราวจน สมภารนั่งฟังว่าจะลาไป ตามใจเองเถิดไม่ขัดสน เอาผ้าขาวคราวเมรุให้เณรนน กูก็จนเองไปจ่ายขายซื้อกิน เณรก็กรายสามคราผลัดผ้าเหลือง แล้วย่างเยื้องลงบันใดไม่ผันผิน ยิ่งเสียใจนักหนาน้ำตาริน พอพ้นถิ่นเลยแล้วก็ลับไป

ครานั้นสมภารอาจารีย์มั่น เณรลาไปวันนั้นก็ผ่องใส ถ้าอยู่นานจะรำคาญด้วยร้อนใจ เพราะอ้ายเหล่านี้จึงเกิดความ มันมักล่อสาวๆ ทำคราวเข็ญ จะต้องบวชให้เปนเณรเสียทั้งสาม ว่าแล้วบวชหมดก็งดงาม ส่งย่ามให้บิณฑบาตร์ตลาดกิน

มาจะกล่าวถึงท่านปลัดสน เมียชื่อยาย อันมีทรัพย์สิน อยู่บ้านเขาชนไก่ใกล้บูรินทร์ แถบถิ่นกาญจนบุรีแต่เดิมมา แล้วยกมาตั้งอยู่แขวงสุพรรณ หากินเลี้ยงกันเปนสุขา มีบุตร์หญิงหนึ่งนั้นพึงตา ชื่อว่าทองประศรี ก็สมตัว จะขายค้านาไร่ได้ทุกสิ่ง แต่ผู้หญิงเหมือนกันแล้วสั่นหัว ทั้งปากเปราะเราะรายผู้ชายกลัว ลือทั่วทั้งบ้านสท้านดัง

ครานั้นนายบัวหัวกระดูก เปนลูกพระพรรณสมบัติสัง เที่ยวคบเพื่อนเชื่อนแชพ่อแม่ชัง มิได้ตั้งตัวอยู่เปนผู้ดี แต่กินเหล้าเมายาหนักหนานัก แต่ในจิตต์คิดรักทองประศรี ให้พ่อแม่มาขอไม่รอริ ปลัดสนเหลือที่จะทัดทาน ด้วยเกรงใจพระพรรณสมบัติสัง จึงพูดรั้งรอราไม่ว่าขาน แล้วเธอร้างห่างมาเปนช้านาน ก็เกิดการขะโมยควายผู้ร้ายซัด นายบัวหัวกระดูกก็ถูกด้วย ทั้งพวกเพื่อนก็ช่วยกันเข่นสัตย์ ทุกจำเพาะเคราะห์ร้ายเปนหลายนัด เพราะคบ

เพื่อนจึงวิบัติเผอิญเปน แต่เสียเงินเสียทอง สักสองหาย มันไม่เข็ดไม่หลายก็เลงเห็น สูบฝิ่นกินเหล้าทั้งเช้าเย็น ไม่วายเว้นเปนเหี้ยเสียเงินทอง

ครานั้นท่านท้าวปลัดสน กับยายอันปฤกษากันทั้งสอง ว่าลูกเราที่เขามาว่าปอง ถ้าปรองดองให้แล้วคงโลเล นายบัวหัวกระดูกลูกนายสัง อ้ายขี้ถังนี้ข้าเห็นไม่เปนเก่ชาตินักเลงระยำซ้ำเสเพล จึงพูดชวนรวนเรไม่ลงรอย มันนั้นหมายจะขายให้เราบ่นเราเปนคนรู้คิดไม่ติดสรอย พูดแต่ดีมีร่าซ้ำตะบอย ถ้าเราพลอยเห็นด้วยแล้วเสียการ พูดกันก็ตะวันลงยอแสง เฮ้ยนางแตงนางตุ้มนางนุ่มหลาน พรุ่งนี้เช้าเขาเล่นเปนสงกรานต์ ได้ทำบุญให้ทานฟังเทศน์ธรรม ทองประศรีเปนสาวจะใส่ยาตร์โตกถาดขันขัดขงจัดสรร เข้าเหนียวไข่ต้มขนมชั้น ห่อละอันใส่ถาดสอาดดี ครั้นเช้าคดเข้าออกใส่ขัน ชวนกันยกมาพวกทาษี เรียงตั้งหลังม้าไม่ช้าที ทองประศรีแต่งกายแล้วกรายมา ห่มผ้าปิดตะโพกสีโศกสด ลูกสกดใส่ไขว้ไว้ข้างขวา เดินตรงลงบันไดรีบไคลคลา มาถึงอภิวาทใส่ยาตร์พลัน พระรับแล้วเณรคงตรงเข้ารับเปนลำดับพระแล้วมีเณรคั่น ทองประศรีครั้นเห็นเณรพลายจัน ยิ่งกระศัลย์แสนโสมนัศนัก ด้วยบุญหลังทั้งสองได้สร้างสม ให้นิยมตลึงจึงประจักษ์ พลายจันเพ่งพิศก็คิดรัก นึกจะทักรับยาตร์แล้วเลยไป เณรอุ่นเณรจันคั่นเณรคง ทั้งสามองค์เดินมาพลางปราสัย ฝ่ายเณรคงขวานว่ารำคาญใจ อุ่นไฟว่าข้าเห็นแล้วเณรจัน ใส่ยาตร์รับยาตร์ปลาดนัก ทองประศรีทีรักเปนแม่นมั่น เจ้าจันหนูคนนี้ก็ดีครัน ไปด้วยกันได้ดีแต่คนเดียว เณรจันพึ่งดูเพื่อนรู้ที คิดถึงทองประศรีกระศัลย์เสียว ในอุระร้อนยิ่งอยู่จริงเจียว ไม่แลเหลียวริบลัดถึงวัดพลัน

ฝ่ายทองประศรีใส่ยาตร์แล้ว คลาดแคล้วขึ้นเรือนขมิ้นขมัน ในจิตต์คิดคนึงถึงเณรจัน ให้อัดอั้นไม่พูดกับผู้ใด จะนั่งนอนร้อนที่ไม่มีสุข เหมือนจะจุกจะเจ็บจะจับไข้เข้าปลาก็ไม่หยากลำยากใจ ใครๆก็ไม่รู้ทุกผู้คน ครั้นย่ำค่ำเสียงระฆังประดังลั่นเหมือนได้เห็นเณรจันที่ถนน กำเริบรักร้อนกายกระวายกระวน เหลือทนแล้วหลับระงับไป ครั้นดึกดื่นค่อนคืนเข้ายามสี่ ทองประศรีก็ฝันจิตต์หวั่นไหว ครั้นสิ้นฝันตื่นตัวกลัวสุดใจ ก็จำได้เจียวจริงทุกสิ่งอัน ลุกจากที่นอนแล้วล้างหน้า มาหาพ่อแม่ให้แก้ฝัน ทั้งแม่ทั้งพ่อพูดจ้อกัน ทองประศรีตัว

สั่นแล้วบอกพลาง ว่าคืนนี้ลูกนิมิตร์ผิดปลาด เห็นนาคราชเหลืองลายตลอดหาง ในฝั่นว่าลูกเดินไปตามทาง นาคนั้นกั้นขวางไม่ให้ไป แล้วรอบรัดมัดริงไว้ครึ่งตัว ความกลัวดิ้นไม่หลุดฉุดไม่ไหว แล้วจิกลงตรงหน้าขากรรไกร ใจลูกจะขาดอนาถจริง แต่โดยดิ้นสิ้นแรงแย่งไม่คลาย พอพุ้นกายตัวสั่นดังผีสิง เออฝั่นดอกกระมังยังประวิงเอามือติงตัวดูจึงรู้ความ

ครานั้นปลัดสนผู้ยิดา รู้ตำรานิมิตร์ยิ่งคิดขาม ลูกเราจะได้คู่เจ้าชู้งาม นามนาคนั้นเห็นเปนบัณฑิตย์ แม้นจะทายไปตามยามที่ฝั่น ลูกเรานั้นจะกริ่มขยิ่มจิตต์จะต้องว่าเหมือนความตามนิมิตร์ คิดแล้วก็ว่าไม่ช้าที เจ้าฝั่นว่างูใหญ่มาไล่มัด รวบรัดตามกลางหว่างวิถี แล้วซ้ำกัดเอาหน้าเปนราคี พ่อนี้จะทำนายให้หายเคราะห์ ที่ต้องเขี้ยวต้องงาเขาว่าเจ็บ มักเปนเหน็บเปนหนองต้องสะเดาะ รดน้ำมนต์สักหน่อยค่อยละเลาะ จำเพาะสามยาตร์จึงคลาดคลาย จะอยู่ดีกินดีไม่มีโรค ทุกข์โศรกสาระพัดจะเสื่อมหาย อายุยืดยืนนานกาลสบาย อันตรายอย่าให้มีมาบีฑา จงอยู่เย็นเปนสุขอย่าทุกข์ร้อน ผันผ่อนรดน้ำมนต์เสียเถิดหนา ท่านขรัวมั่นนั้นดีมีวิชา ให้แม่พาไปรดอย่างดเลย

ครานั้นท่านอั้นผู้มารดา เรียกนางมานางมีนางสี่เอ่ย มาแล้วนั่งตั้งหน้าท่าไม่เสยย เคยตัวอีเหล่านี้กระไร จงหาหมากจีบพลูแล้วใส่พาน ลนลานทำสำรับสับปลาไหล กระดูกแหลกแทรกน้ำแกงแดงสุดใจ แล้วจัดใส่ในถาดสอาดดี จึงลูบตัวทาแป้งแต่งกายา หยิบผ้านุ่งห่มให้ทองประศรี เดินลงบันไดพลันด้วยทันที บ่าวทั้งสี่สามคนขนของตาม ทองประศรีเดินทางกลางถนน เห็นคนอีกกระทีกให้นึกขาม เขามีงานการดังทั้งอาราม ก็ข้ามทุ่งมาบ่าเลไลทอง ถึงหลังวัดลัดขึ้นบนกุฎี ทองประศรีเหลือบเห็นเณรทั้งสอง คงขวานอุ่นไฟไล่แลมอง เณรคงเห็นร้องว่าน้องสีกากู แล้วจึงทักโยมอ้นคนเดินหน้า โยมมาแล้วเราได้กินหมู ทองประศรีมาด้วยรวยหมากพลู จันหนูได้ยินก็ออกมา แลดูทองประศรีดีใจวับแล้วกลับเข้าห้องมองมาหา ขรัวมั่นครั้นเห็นก็พูดจา เออสีกาธุระประการใด

ครานั้นท่านอันเปนคนซื่อ ฉันนับถือเจ้าคุณแต่ไหน ๆ พ่อนางหนูอยู่กับบ้านรำคาญใจ ว่าทองประศรีนี้ไซร้มันฝั่นร้าย เขาให้ฉันพามารดน้ำมนต์ ที่ทุกข์ทนเคราะห์โศกให้โรคหาย เจ้าคุณโปรดสักหน่อย

จะค่อยคลาย ความสบายได้เปนสุขทุก วันคืน

ครานั้นขรัวมั่นตอบสิกา เออรดได้ดอกข้าไม่ขัดขืน เฮ้ยบอกพสกพ่อกูขอพื้น อ้ายของอื่นไม่นิยมไม่สมควร จะได้ไว้ต้มกรักเปนพักผล กูรู้ว่าตาสนแกมีสวน เฮ้ยยกเพลมาฉันตวันจวน แล้วบ้วนปากฉันเสร็จสำเร็จดี จึงเรียกเณรตักน้ำทั้งสามคนทำน้ำมนต์รดนางทองประศรี จึงเสกแล้วรดพลันในทันที ยายอ้นอัญชลีจะลาไป

ครานั้นขรัวมั่นจึงตอยมา หยุดก่อนสิกาจะยอกให้ ที่วัดแคขรัวคงปลงยายไทยทำศพโตใหญ่โยมขรัวคง พร้อมพรักนักเลงมันเก่งกล้า หลังข้าช้าตายฉะเอาพระสงฆ์ จะเปนตายหลายคนบ่นในพง สิกาจงระวังตั้งใจดู จะให้เณรทั้งสามตามไปส่งทั้งเณรคงอุ่นไฟอ้ายขันหนู มันก็เปนคนดีย่อมมีครู สู้ได้ถึงร้อยไม่ถอยเลย แฮ้เณรสามองค์ไปส่งออสิกา เร็วเข้าเถิดว่าอย่านั่งเฉย จงไปกับยายอ้นคนคุ้นเคย ถ้านักเลงประเปรยดูข้องกัน ทั้งสามรับคำแล้วอำลา ขันหนูเดินหน้าขมีขมัน ออกจากวัดลัดทุ่งมุ่งมาพลัน ถึงวัดแคตวันก็เย็นลง เสียงกลองลครสท้อนดัง คนคั่งเดินวุ่นวุ่นเปนผง อุ่นไฟว่าไปเล่นหรือเณรคง แล้วจึงส่งโยมอ้นให้พ้นไป เณรคงจึงว่ากับโยมอ้น ฉันสองคนจะเข้าดูให้จงได้ โยมจงหยุดยั้งเล่นให้เย็นใจ ไม่ช้าจะกลับมารับโยม ว่าแล้วเดินขู่เข้าดูงาน สมภารแลแต่ไกลยอกอ้ายโสม อ้ายอุ่นไฟคงขวานหลานขุนโจม เข้าไหนแล้วโครมไม่กลัวใคร เองจงบอกมันให้เข้ามา เณรโสมวิ่งร่ายอกมาได้ สมภารว่าคงขวานเข้าอุ่นไฟ อัชฌาศรัยเถิดหลานงานของเรา

ครานั้นอุ่นไฟกับคงขวาน กรายท่านสมภารว่าทำไมเล่า ถ้าคนผิดวัดว่านั้นมาเมา เข้ามาในวัดจับมัดมัน แต่กระผมเดี๋ยวนี้ท่านใช้มา ให้ไปส่งสิกาโยมอ้นนั้นจึงแกล้งเดินแชเชือนหาเพื่อนกัน ครั้นพบแล้วจะไปไม่ทันนาน ว่าแล้วกรายลาขรัวตาคง ตรงมาตามทางข้างวิหาร แล้วเลี้ยวไปในที่เขามิงาน ผ่านหน้านักเลงไม่เกรงคน

ครานั้นนายบัวตัวเก่งกล้า พวกมากเดินมาตามถนน เห็นเณรจันนั้นนั่งอยู่ชอบกลกับยายอ้นทองประศรีก็ดีใจ นายบัวจึงทักทองประศรี มาดูลครนี่หรือไปไหน นั่งพูดกับเณรนี้ทำไม ไม่ใช่พวกพ้องพี่น้องจริง จะจับตัวไปส่งสังฆริ ว่าเณรนี้เจ้าชู้เกี้ยวผู้หญิง เฮ้ยพวกเราล้อมไว้อย่าให้วิ่ง

จับมัดเหมือนลิงทั้งสิกา

ฝ่ายว่าเณรจันไม่พรั่นพริ่ง เข้ายิงหรือชื่อบัวตัวเก่งกล้า อวดตนว่าคนดีรีเข้ามาอย่าให้เพื่อนช่วยเล่นมวยกัน ทองประศรีเรียกพี่คงขวานขา นานนักไม่มาทำไมนั่นนายบัวเขาจะจับพี่เณรจัน พวกเขาต้นล้อมรายเป่นหลายคน

เณรทองได้ยินสิกาอึง ลุกทลึ่งจากกุฏิมาที่ถนน เห็นนายบัวตัวเก่งทำซอยกลกับยายอ้นทองประศรีทิ่มทาง แล้วมาบอกคงขวานกับอุ่นไฟ ริบไปที่ถนนต้นทองหลางพวกอ้ายบัวตัวกลั่นมันกั้นทาง เสียงนางทองประศรีร้องมึง

คงขวานอุ่นไฟได้ยินว่า คว้าได้ไม้สะแกวิ่งแร่ถึง ผลักอกนายบัวชกเณรคงตึง จันทลึ่งชกนายบัวหัวขมำ อุ่นไฟไล่ตีนายมีฉาด เลือดสาดศีร์ษะไม่เป่นสำ เณรจันเตะนายบัวจนหัวตำ เณรคงซ้ำคอต่อคอหักตาย เณรจันเตะปากอ้ายนากย้บล้มพับผ้าล่อนลงนอนหงาย สิ้นชีวิตร์ดับจิตต์ไปตามนาย พวกเพื่อนกระจายวิ่งหนีไป

คราน้นทองประศรีทั้งมารดา กับย่าวก็มาหาช้าไม่ ฝ่ายจันหนูคงขวานกับอุ่นไฟตกใจมาวัดเสียทันที

คราน้นพระพรรณสมยัตสัง อยู่ยังหอนั่งเกษมศรี คนมาบอกว่าลูกนั้นถูกตี ตายไปเย่นผีที่วัดแค กับอ้ายนาคหนุ่มคนองทั้งสองคน ถูกท้ายกำด้นไม่เห็นแผล คอหักสองท่อนลงนอนแย แลเห็นสองคนทั้งย่าวนาย

พระพรรณครั้นสิ้นได้ยินบอก น้ำตาออกด้วยเปนลูกก็ใจหาย ทั้งรักทั้งแค้นแสนเสียดาย ทั้งเงินทองต้องละลายเปนหลายครา แต่เสียทรัพย์ยังย่อยกว่าร้อยชั่ง สอนสั่งกับซ้ำทำขายหน้า เที่ยวคบเพื่อนสูบฝิ่นกินสุรา รักช้างม้าขะโมยคนปล้นสดมภ์อ้ายลูกเปรตเทศน์ธรรม์มันไม่เชื่อ ชาติลูกเสือดอกมิใช่ลูกประสม จะทิ้งผีเสียไม่เผาเน่าเปนตม ให้มันจมอยู่กับดินสิ้นอาลัย

คราน้นยายเบี้ยผู้เมียหลวง จึงทักท้วงว่าจะโกรธไปถึงไหน ลูกเราคนร้ายมันตายไป อย่าร่ำไรเคืองข้องไม่ต้องการ อันเราก็เปนที่เขานับถือ ร่ำลือเกรงกลัวชั่วลูกหลาน จะนิ่งเสียก็จะยับอับประมาณ ต้องก่อการด้วยเปนความแผ่นดินเมือง ไปกราบทูลตามมูลคดีมา อันโทษฆ่าคนตายมีหลายเรื่อง ด้วยแทงฟันกันมีเนืองๆ ได้ทรายไว้ในเบื้องบาทยงส์

พระพรรณครั้นยายเบี้ยเมียหลวงว่า จึงตรึกตราเรื่องความตามประสงค์ แล้วเรียก

บ่าวลงเรือไปโดยขง ตรงเข้าวังพลันด้วยทันที

ครานั้นพระองค์ผู้ทรงเดช ยับยั้กนัคเรศร์อันเรืองศริ สถิตย์ท้องพระโรงอันรูจิ พระภูมิคอยฟังราชการ ขุนนางเข้าเฝ้าเปนเหล่าหลั่น พระพรรณกรายสามครา ตรงหน้าฉาน ขอเดชะยัดนิมิคนพาล มิงานวัดแคท่านขรัวคง นายบัวบุตร์ข้าพระพุทธเจ้าไป คงขวานอุ่นไฟศิษย์พระสงฆ์ กับเณรจันนั้นดั้นมาในพง ว่าไปส่งสิกาห้าหกคน ครั้นมาพบนายบัวที่วัดแค ติดด้วยคุ้นสะแกท้ายกำดัน อ้ายนาคทายเข้าแก้แย่เต็มทน ติบ่นตายเปล่าทั้งบ่าวนาย

พระองค์ดำรงเมืองฟังเรื่องจบ อ้ายยัดซบมันช่างไม่กลัวหวาย เปนหนามเสี้ยนเอามาเฆี่ยนเสียให้ตาย อ้ายผู้ร้ายจับให้หมดอย่าลดมัน เธ้ยพิเรนทร์เกณฑ์คนให้ไปจับ จงกำชับขัดแจงให้แขงขัน อ้ายเหล่านิมิครูได้สู้มัน คาดคั้นเอาตัวอย่ากลัวใคร

พระพิเรนทร์รับพระราชโองการ ถวายบังคมคลานหาช้าไม่ ออกจากท้องพระโรงไชย จัดได้สิ่กองทั้งตัวนาย ให้ขุนรุดเร่งรัดลงเรือม่วง ริบล่วงเสาะสอดให้สิ้นสาย พวกพ้องพ่อแม่และตายาย อ้ายผู้ร้ายเผ่าพงษ์คงจะมิ แล้วให้พระพรรณนั้นนำไป ถึงบ้านขุนไชยยายตือหนิ จับได้ขุนไชยไว้ทันที แกนิเปนพ่ออ้ายเณรคงลำหนึ่งถึงบ้านขุนศริเชียง จับยายเอียงทั้งสองดังประสงค์ ก็รีบเร่งลงเรือมาโดยขง ตรงใส่เสถียรยายเพียนเมีย ได้หมดแม่พ่อไม่รอช้า ทุกหมวดได้มานั้นไม่เสีย ต่างตนตกใจขอไกล่เกลี่ย เบี้ยเลี้ยงก็จะให้ได้ทุกคน ครั้นถึงท่าพาเข้ายังทิมดาบหมอยรายพระพิเรนทร์อยู่สับสน ความกลัวตัวสั่นสิ้นทุกคน จนอยู่ด้วยกลัวพระอาญา

พระพิเรนทร์ให้ขุนรุดยังคับถาม ได้ความตามจริงไม่มุสา คงขวานขุนไชยเปนบิดาศริเชียงนิว่าพ่ออุ่นไฟ ยศเสถียรยายเพียนอิกทั้งคู่ เปนพ่อแม่จันหนูสิ้นสงสัย ทั้งสามนัดกันอยู่วัดป่าเลไล มิได้อยู่บ้านสถานตน จะเกิดความกันอย่างไรก็ไม่แจ้ง มิได้แกล้งมุสาหาเหตุผล ถ้าได้ตัวมาถามทั้งสามคน ถ้ามันวนว่าอยู่บ้านเปนการเท็จ ขอทำทานบนคนละใบ ถ้าได้ดังฉบับให้ปรับเสร็จ มันหนีไปไม่ตลอดเที่ยวลอดเล็ด ความกลัวแล้วก็เข็ดคงจะกลัว สิ้นคำให้การแต่เท่านั้น แล้วผูกพันหยิกเล็บเก็บฉบับ ทั้งเสมียนผู้คุมรุมสำทับ เห็นจะยับลงหลายแล้วยายตา

คราน้ันขุนแผลงแจ้งเหตุผล กับยาย
อ้นว่ารับสั่งให้หา ทองประศรีต้นความตาม
กันมา อย่าช้าเร็วพลันตวันขวน ลูกสาว
ยังไม่ได้ไปแต่แม่ จะเชือนแชชักช้ามา
ริบด่วน มาพูดพร่ำร่ำไปก็ไม่ควร ชวน
กันลงเรือเร่งผีพาย ครั้นเรือถึงจึงชวนยาย
อ้นมา นั่งหน้าทิมดาบดังใจหมาย ขุน
แผลงกรายเรียนพิเรนทร์นาย ได้แต่ตัวยาย
อ้นมาคนเดียว แต่ทองประศรีวิ่งหนีหน้า
ยายอ้นให้คอยท่าช้าประเดี๋ยว กระผมดู
อุบายปลายจะเรียว จึงได้เหนี่ยวยายอ้น
ต้นลงเรือ พระพิเรนทร์ชมว่าขุนแผลง
มันแขงแรงสามารถชาติเช่นเสือ แล้วให้
ถามความจริงอย่าเท็จเจือ ในเนื้อความทูล
ทุกประการ

จะกล่าวถึงทองประศรีวิ่งหนีหน้า เรียก
นางทานางนุ่มนางตุ้มหลาน เดินลัดตัดไร่
ไต่สพาน เซอะซานริบลัดไปวัดแค ถึง
กุฎิขรัวคงตรงเข้าหา ขรัวตาจึงถามตาม
กระแสร์ เณรเหลือบอกว่าเรือมาอัดแอ
ตำรวจเขาเอาแม่ของมึงไป ทองประศรี
บอกความท่านสมภาร วุ่นทั้งบ้านครั้งนี้จะ
ทำไฉน จันหนูคงขวานพี่อุ่นไฟ ตีอ้าย
บัวบรรลัยที่หลังวัด แล้วตำรวจข้าหลวง
มาจับตัว ทั้งเมียทั้งผัวไม่ให้ผลัด พ่อ
ไม่อยู่ๆแต่แม่เขาขับมัด ฉันก็ลี้หนีลัดลง
เรือนมา

สมภารพึ่งกลัวยิ่งตัวสั่น ไปหาท่านขรัว
มั่นด้วยกันหวา แล้วห่มคลุมซุ่มซ่ามรุ่มร่าม
มา สีกาเดินหลังประดังตาม ถึงวัดบ้า
เลไลขึ้นกุฏิ เดินรี่เข้าไปไม่ไถ่ถาม ขรัว
มั่นครั้นเห็นเออเกิดความ จึงขับยามเข้าดู
ก็รู้จริง แล้วถามขรัวคงมาทำไม แลไป
ที่ประตูเห็นผู้หญิง ขรัวคงว่าอ้ายทั้งสาม
มันงามพริ้ง พ่อแม่เปนลิงไปหมดแล้ว
เรองตีเขาตายที่หลังวัด ตำรวจเขามามัด
ไปเปนแถว ทองประศรีหนีมาหน้าเปนแมว
ด้วยว่าแนวเนื้อความตามเรื่องราว

ขรัวมั่น ครั้น ขรัวคงบอกเรื่องความ จึง
เรียกเณรทั้งสามเออ ความฉาว พ่อแม่
มึง เขามัดไป เปนราว ทอง ประศรี เปน
สาวยังซานมา เองจงลีกไปส่งทั้งสามคน
พ่อแม่มึงจะพ้นซึ่งโทษา พวกเองเหล่านี้
มิวิชา ขี้อคาโซ่ตรวนกลัวมันไย ทั้ง
พระเวทก็ชงัดข่มทมัง ที่กูสอนสั่งอย่าสงสัย
ทำก็ขลังทั้งตัวอย่ากลัวใคร เปนได้ทุก
อย่างทางลมปราณ แล้วพาน้องทองประศรี
นี้ไปด้วย จะได้ช่วยป้องกันมันเหมือนหลาน
เดินตามถนนล้วนคนพาล คงขวานเปนผู้
ใหญ่ใจใส่มัน สั่งแล้วให้ลีกทั้งสามคน

รดน้ำมนต์ดีขมีขมัน ทั้งสามคนกราบลา แล้วมาพลัน ฝ่ายทองประศรีนั้นก็เดินตาม ริบเร็วเร่งรุดไม่หยุดหย่อน เข้านครทันใด เที่ยวไต่ถาม ครั้นถึงศาลาเขาว่าความ ค่อยล่วงลามหลีกลัดแล้วแลดู เห็นคาหลักปักรายเปนหลายอัน ทองประศรีตัวสั่นลมออกหู คงขวานว่าไม่พ้นสามคนกู จันหน่อนไฟว่าเปนไรมี่ พ่อแม่แลเห็นทั้งสามคน ยายอ้นแลเห็นทองประศรี เรียกลูกสาวพลันไปทันที ทองประศรีเข้าไปร้องไห้งอ

เสถียรยายเพียนเห็นจันหนู เออลูกกู คนนี้มันดีหนอ จันหนูเข้ามาน้ำตาคลอ เห็นแม่พ่อติดตรวนก็เสียใจ ขุนศรีเชียงยายเอียงเห็นเจ้าอุ่น อ้ายระยำทำวุ่นอยู่หวั่นไหว ออกชื่อลือเสียงทั้งเวียงไชย เปนหัวไม้พ่อแม่จึงติดตรวน มันยกตัวหัวสูงทำกร่งกริ่ง เย่อหยิ่งในจิตต์ไม่ผิดผวน ความชั่วมันนิยมว่าสมควร มันจึงชวนกันงามทั้งสามคน ทุกข์ยากฝากไว้กับพ่อแม่ บุญแท้แลเห็นว่าเปนผล มันแทนคุณถึงใจให้ทุกข์ทน เปนกุศลคนนี้ได้ดีนาน ขุนไชยคชกันกับยายตือ อ้อมาหรือลูกข้าพ่อคงขวาน ขอเชิญพ่อมาอย่าช้านาน จะได้ให้การแต่จริงไป

ฝ่ายท่านผู้รับสั่งที่นั่งถาม เห็นสามคนมาจึงปราไสย จันหนูคงขวานเจ้าอุ่นไฟ ให้คนไปไม่พบหรือหลบตัว ถามเขาว่าเจ้าอยู่กับบ้าน ครั้นเกิดความออกไปวัดแกล้งโกนหัว เปนนักเลงกินเหล้าเที่ยวเมามัว เขารู้ทั่วทุกสิ่งจริงหรือเรา

คงขวานกรานกราบ อกราบอิฐ ความนี้มิให้ผิดถึงผู้เฒ่า จะขีดเดือนใดมิได้เดา ยิดาเราเอาไปไว้อยู่วัด ขรัวมั่นนั้นยวชให้ทั้งสาม ไม่จริงถามสิ้สวนให้เปนสัตย์ ไม่ยักย้ายหลายยี่ดังมีชัด มิได้ขัดความจริงทุกประการ

คราน้นพระพิเรนทร์ได้ฟังว่า มันแกล้วกล้ายกตัวอ้ายคงขวาน จึ่งสั่งเสมียนมิทันนาน ให้เทียบทานกับคำพ่อแม่มัน เสมียนดูทานบนที่ทำไว้ ก็ได้ความจริงทุกสิ่งสรรพ์ มิได้อยู่ที่บ้านมานานครัน ทั้งสามนั้นก็ยวชเปนเณรจริง สมคำทานบนคนที่บ้าน ให้การความสัตย์ได้ทุกสิ่ง ถูกต้องกันทั้งสองไม่ประวิง ขุนรุดชิงเอาทานบนไปค้นดู

พระพิเรนทร์สั่งผู้คุมแลเสมียน ให้ถอดเสถียรพ่อแม่อ้ายจันหนู ทั้งพ่อแม่อ้ายเหล่านั้นมันพวกกู ทั้งสามคู่เรียกค่าฤชาเอา ค่ารับสั่งทูลฉลองต้องเรียงตัว ทั้งเมียทั้งผัวต้องให้เขา ทั้งผูกคอมาค่าทุเลา รวม

เข้าคนละชั่งยังไม่พอ ทองประศรีรายอันเปนต้นเหตุ บิบให้ถึงเสลดอย่าให้ขอ อ้ายสามคนจำครบให้กบคอ แล้วจะต่อข้อถามตามคดี

ครานั้นจึงท่านปลัดสน ผัวยายอันเปนพ่อทองประศรี ออกชื่อลือดังว่ามั่งมี เข้าเดินที่ท่านท้าววรจันทร์ ขอของกราบทูลให้คิดไกล่เกลี่ย ทั้งลูกทั้งเมียกระผมฉันถ้าหลุดได้ ไปข้างนอกออกได้นั้น หลุดทั้งโทษทัณฑ์ไม่ติดไป ทูลได้ดังนี้เปนที่พึ่งเงินตราหายหนึ่งทูลหัวให้ เปนความสัตย์ชัดจริง อย่ากริ่งใจ ขอได้โปรดเถิดจะแทนคุณ

ครานั้นท่านท้าววรจันทร์ ว่าจริงจังอย่างนั้นหรือตาขุน ข้าก็จะทูลความไปตามบุญเอาต้นทุนของแกออกนอกตราง ครั้นเวลากลางคืนก็ขึ้นเฝ้า เปนคราวทรงลครไม่ขัดขวาง จึงถวายบังคมไม่ระคาง พลางบังคมทูลพระทรงธรรม์ ว่ายายอันมารดาทองประศรี แกเปนบุตร์ผู้พี่กระหม่อมฉันมาดูงานวัดแคแต่กลางวัน เห็นวิวาทติกันข้างหลังวัด ทองประศรีกับพี่กระหม่อมฉันว่าพวกหนึ่งมากางกั้นล้วนคฤหัศ เข้าฉุดคร่าทองประศรีที่จะมัด มีพวกเณรแล่นลัดมากั้นกาง แล้วเกิดวิวาทกันวายวุ่น ชุลมุนคึกคักผลักอกผาง เห็นคนหนึ่งนอนกลิ้งอยู่กลางทาง แม่ลูกก็วางวิ่งหนีไป ครั้นสองวันกำนันเกาะตัวมา หาว่ายายอันต้นเหตุใหญ่ ซึ่งวิวาทติกันถึงบรรลัย จะเปนใครติใครไม่ทรายจริง

พระองค์ทรงฟังในเรื่องความ ก็เห็นงามคิดดูเพราะผู้หญิง อ้ายนั่นรักอีที่ชังยังประวิง อ้ายโน่นชอบเข้ามาชิงชวนเกิดความ จะสังเกตุสาเหตุให้ได้ก่อน จึงจะย้อนเอาต้นคนทั้งสาม ใครเปนคนลงมือจนฮือตามมันจึงลามชกติกันจนตาย พระตรัสเสร็จเสด็จออกข้างหน้า ขุนนางเฝ้าท้าวพระยาอยู่มากหลาย จึงถามพิเรนทร์ด้วยเรื่องจะโมยควาย เออเรื่องติตายเมื่อวานนี้

พระพิเรนทร์ตรัสมีรับสั่งถาม ว่าความเดิมยายอันกับทองปรงศรี ดูลครวัดแคแต่เดิมที ยังมีนายบัวคุมพวกมา พยทองประศรีที่หลังวัด เกี้ยวสกัดอุตรุดเข้าฉุดคร่า ครั้นเณรทั้งสามเดินตามมรคาสีกาให้ช่วยเข้ากั้นกาง ยายอันมารดาทองประศรี พาลูกสาวหนีความอายหมาง กับข่าวมีสี่คนด้นผิดทาง พลางเหลียวมาเห็นว่าติกัน จะเปนใครติใครก็ไม่ทราย เห็นแต่คนนอนรายอยู่ที่นั่น ก็ตกใจไปบ้านเสียเร็วพลัน สิ้นความเท่านั้นเปนความจริง

คร้านั้นพระองค์ได้ทรงฟัง ดังท้าววรจันทร์ทูลทุกสิ่ง ฝ่ายอิสองคนต้นความอิงแต่ผู้หญิงโทษทัณฑ์มันไม่มี อ้ายสามคนติกันถึงบรรลัย ก็มิใช่พวกพ้องอิทองประศรีทั้งอ้ายสนกับอ้อันสองคนนี้ ลูกตามีผัวยายเพิ่มแต่เดิมมา ส่วนอิทองประศรีกับอ้อันทั้งสองคนก็ไม่อยู่ในพ้องหา ส่งมาข้างในให้สัญญา ทานบนไปข้างน่าถ้าใครซัดแม้นอ้ายสามคนมันให้การ ว่าลูกหลานอิอ้นเอาเปนสัตย์ ถ้าจะถามความให้ถูกอย่าผูกมัด อย่าริบรัดผ่อนโรยเอาโดยนวล แล้วหลอกหลอนล่อลวงดูท่วงที ดูให้ดีเยืองยักอย่าหักหวน ถ้าไม่รับผูกถามตามกระบวน ริบด่วนเอาความแต่ตามจริง จงกำชับอย่ารับสินบนเขา มันจะเข้าท้ายรั้วกลัวผู้หญิง ถ้าแม้นานกาลเนิ่นเกินประวิงกจะนิ่งปรับมิงกิงคนร้าย

พระพิเรนทร์รับพระราชโองการ ถวายบังคมก้มคลานให้ใจหาย เรียกขุนรุดถามเรื่องขะโมยควาย ทั้งเรื่องติคนตายเอาตัวมา แต่ยายอ้นสองคนกับทองประศรีพวกเหล่านี้เดิมกาลนานหนักหนา ทรงรู้จักทักทายแต่ยายตา รับสั่งว่าให้ส่งไปข้างใน

ผู้คุมรับคำพิเรนทร์สั่ง มายังทิมพลางทางปราสัย ขอกยายอ้นทองประศรีให้ดีใจเดียวนี้ให้ถอดท่านทั้งสองคน ส่งไปในวังทั้งสอง จะเกี่ยวข้องอย่างไรไม่เห็นหนจะหลุดจากโทษทัณฑ์ที่ทุกข์ทน พ้นเคราะห์คราวนี้ที่เปนการ

ยายอ้นยินดีจะมีไหน ทองประศรีเสียใจไม่ว่าขาน กลัวนายพลายจันจะกันดารแสนสงสารด้วยความรักหนักอุรา ยิ่งสร้อยเศร้าเปล่าจิตต์จะจำจาก น้ำตาพรากพรั่งพรายทั้งซ้ายขวา พี่สามคนจงอยู่เวทนาน้องจะลาพี่แล้วล่วงลับไป ถ้าแม้นอยู่ในวังเหมือนอย่างว่า จะออกมาเห็นหน้าให้จงได้ หมากพลูบุหรี่มีอย่างไร คงหาให้ส่งเสียทั้งสามคน

คร้านั้นมารดาทองประศรี เหลือที่ทานทัดให้ขัดสน เห็นลูกสาวร้องไห้กระวายกระวน แกสุดทนร่ำว่าน้ำตาพร ไปไหนจะไม่ได้มาเห็นกัน จงกลืนกลั้นเงื่อดงดจะอดสู ทั้งอุ่นไฟคงขวานเหมือนหลานกู แต่จันหนเหมือนลูกผูกใจรัก ทั้งสามคนอุส่าห์ทนเถิดลูกหลาน ไม่ช้านานคงจะมีที่ประจักษ์เปนยามเคราะห์ต้องจำเภาะต้องมาพัก อย่าหาญหักใจคอแต่พอควร ด้วยเปนกรรมนำตนทนลำยาก ตกยากวิปริตให้ผิดผวนจงตั้งจิตต์ภาวนาอย่ารันจวน โซ่ตรวนก็จะ

คลายละลายไป

ผู้คุมเหมื่อนเตือนว่าอย่าช้าเนิ่น ริบเดินเถิดขาช้าไม่ได้ โขลนจ่ามารับริบฉับไว ทองประศรีร้องไห้ตามแม่มา ครั้นถึงทิมดาบพระพิเรนทร์ ขุนรุดร้องเกณฑ์ว่าเจ้าคุณให้หา เรียกค่าถอดตรวนค่าฤชา พิเรนทร์ว่าคราวนี้เสียทีจริง

คราน้ันท่านท้าววรจันทร์ วันนั้นทูลดูเรื่องผู้หญิง รับสั่งให้แน่นอนไม่ค้อนติง ถ้าจะนิ่งก็จะนานกาลจะยาว โยราณว่าของได้ให้เร่งเอา แม้นช้าเล่าก็จะเหลวเปนเปลวฉาว ต้องริบรัดตัดความตามเรื่องราว สาวเอายายอ้นแกต้นความ แล้ววิ่งสั่งจ่านนเปนคนกล้า ไปหาพระพิเรนทร์แล้วไต่ถาม ว่าทองประศรียายอ้นต้นเหตุลาม ให้ส่งมาตามรับสั่งอย่ารั้งรอ

คราน้ันจ่านนคนแข็งแรง ครั้นแจ้งกรายลาริบมาปร๋อ พวกโขลนศาลาตามมาพอพูดข้อก็ถึงทิมดาบพลัน ถามพิเรนทร์ด้วยเรื่องติกันตาย ว่ายายอ้นกับทองประศรีนั้นเดี๋ยวนี้เข้าคุณวรจันทร์ ให้ดิฉันมารับเอาตัวไป

พระพิเรนทร์ร้องดังสั่งขุนแผลง ได้ความแจ้งทุกสิ่งไม่สงสัย เดี๋ยวนี้จ่ามารับริบฉับไว ส่งให้ข้างในอย่ารอริ ขุนแผลงแจ้งหมดแล้วจดหมาย ว่ายายอ้นสองคนทองประศรี ศักราชไม่เคลื่อนเดือนวันมี ว่ามีรับสั่งส่งสองคน ครั้นจดแล้วโขลนจ่าพาตัวไป เข้ายังวังในไม่ขัดสน ทองประศรีเปนสาวย่าวสามคน ทั้งยายอ้นมารดามาด้วยกัน จ่านนนำหน้าพาขึ้นเรือน เตือนให้ไหว้หมอบขมิบมัน จ่านนเรียนท้าววรจันทร์ ว่าพระพิเรนทร์นั้นมอบตัวมา

ท่านท้าวกล่าวถามความยายอ้น ปลัดสนผัวแกอยู่ดูเคหา แกกับนางทองทั้งสองรา พากันไปเที่ยวดูลคร จนเกิดความลามถึงติกันตาย ด้วยผู้ร้ายชิงลูกเข้าหลอกหลอน เพราะลูกสาวและจิ่งฉาวได้ทุกข์ร้อน จงผันผ่อนยอกผัวอย่าพัวพัน แกรีบไปบ้านอย่านานช้า ปฤกษาตาขุนอย่าหุนหัน ความที่ว่าให้เสร็จในเจ็ดวัน ถ้าพ้นนั้นแล้วจะปรับให้ยับเยิน แต่ตัวทองประศรีอยู่นี่ก่อน ออกนอกนครจะห่างเหินเผื่อมันสัตย์ในทีติประเมิน จะได้เดินตัวไปให้รอดตัว

คราน้ันยายอ้นได้ฟังว่า ก้มหน้าใจจิตต์คิดถึงผัว ก็กรายลาฝากลูกผูกพันธ์พัวนางบัวคนเดียวเดินตามไป ครู่หนึ่งถึงบ้านไม่ทันช้า ขึ้นบนเคหาที่อาศรัย ฟังดูเงียบ

สงัดแกขัดใจ เข้าในเรือนพลันมิทันนาน
ครานั้นจึงท่านปลัดสน คิดถึงยายอันสุดสงสาร
ก็เหลียวหน้ามาดูประตูบ้าน ยานเยืดแลเห็นยายอันมา
ดีใจดังได้สมบัติทิพ อันลอยลิบเลื่อนเร่มาเคหา
ด้วยสมหวังดังจิตต์เจตนา ทั้งสองราสำราญยานอารมย์
ด้วยต้องจิตต์ติดใจไว้แต่ก่อน ร่วมสุขทุกข์ร้อนทั้งสองสม
แล้วถามถึงทองประศรีด้วยนิยม ไม่มาให้พ่อชมได้ชื่นใจ

ยายอันภรรยาบอกสามี ว่ายัดนี้รับสั่งไม่สงสัย
ให้ท้าววรจันทร์นั้นข้างใน เอาตัวไว้ว่ายังข้องต้องคดี
แต่ตัวข้าให้มาสักเจ็ดวัน ไปผ่อนผันที่ยังข้องทองประศรี
เราเร่งรัดจัดหาอย่าช้าที ของก็มีอย่าเปนเท็จให้เสร็จความ

ครานั้นพระพิเรนทร์เรียกขุนรุด อย่ายั้งหยุดเอาคนโทษมาไต่ถาม
ให้ซัดเพื่อนเตือนชู้ดูให้งาม อ้ายทั้งสามเรื่องตีอ้ายบัวตาย

ขุนรุดก็เรียกผู้คุมมา เฮ้ยอย่าช้ายอกกันสิ้นทั้งหลาย
จงคุมสามคนมาศาลาราย แยกย้ายอย่าให้อยู่เปนหมู่กัน
ทั้งคาหลักขักไว้ดูให้เสร็จ บอกว่าจะเสด็จสุทธัยสวรรย์
ทั้งเครื่องเคราครบจริงทุกสิ่งอัน ดูสำคัญด้วยมันเปนคนดี

ครานั้นผู้คุมกลุ้มมาทีม ชอบใจจะได้ชิมสามเศรษฐี
ยอกคงขวานอุ่นไฟไปทันที แย้จันหนูคราวนี้ไม่รอดตัว

ครานั้นจันหนูได้ยินว่า ผินหน้าดูเพื่อนแล้วยิ้มหัว ทำทีดีใจด้วยไม่กลัว ถ้าแม้นชั่วแล้วยับต้องอับจน

แล้วผู้คุมรุมกันพามาทั้งสาม เดินตามมาพลางกลางถนน ครั้นถึงแยกถามทั้งสามคน มิให้ปนอยู่ที่อันเดียวกัน

ครานั้นพระพิเรนทร์ตันรับสั่ง มานั่งศาลาขมิขมัน ให้เรียกเจ้าคงขวานเข้ามาพลัน เสมียนนั้นก็คอยจดถ้อยคำ พระพิเรนทร์ปลอยถามเจ้าคงขวาน เจ้าให้การกับข้าอย่าถลำ จงบอกจริงเถิดจะเลี้ยงให้เที่ยงธรรม มาทนกรรมทำไมไม่ต้องการ จะได้กราบทูลให้เจ้าได้ดี พ่อเจ้านี่หกเหล่าเผ่าทหาร ได้ชื่อเสียงเรียงนามไปตามปราณ วงศ์วารของเจ้าข้าเข้าใจ บิดาเจ้าเขาก็เห็นเปนเศรษฐี มั่งมีเงินทองเปนไหน ๆ เจ้าจะทำทุจริตก็ผิดไป ข้าก็ไม่เชื่อเขาบอกเจ้าจริง ว่าขรัวคงปลงผมมิลคร เจ้าไปก่อนหรือไปดูพวกผู้หญิง ทองประศรีเปนไรจึงได้วิ่ง หรือเจ้าตีงเอาอ้ายบัวหัวแตกตาย ถึงเจ้าทำโทษกรรมก็ไม่มี ข้า

นี้จะห้ามให้ความหาย แต่เรื่องอ้ายเมืองขะโมยควาย เรื่องผู้ร้ายแล้วยังเลิกด้วยฤทธิ์เรา ถ้าข้าถามบอกความแต่สัตย์ซื่ออย่าคิดคือไม่คิดอกหนาเจ้า จงบอกตามความหมดอย่าปดเรา ถ้าจริงเล่าจงรับอย่าร่ำไร

ครานั้นตัวยงเจ้าคงขวาน ว่าขอประทานตรงนี้จะทำไฉน เปนยามเคราะห์จำเภาะโทษภัย เขาจงใจเจาะจำว่าทำจริง ความก็สมเพราะกระผมไปเที่ยวเล่น แต่ไม่เห็นได้ดูพวกผู้หญิง เห็นจันหนูอุ่นไฟมันไล่ลิงกระผมวิ่งอยู่ทั้งสามตามหลังวัด ลครที่ไหนมิได้ดู เล่นอยู่ทั้งสามเปนความสัตย์ ไม่ได้ทุบได้ตีดังมีชัด แต่เปนคฤหัสศึกเสียสักสิบวัน อยู่กับวัดมิได้ไปอยู่บ้าน การทั้งนี้จริงทุกสิ่งสรรพ์ มิได้ตีอ้ายบัวตัวสำคัญเปนสัตย์ธรรมไม่เห็นได้เอนดู ถึงจะตีให้ตายจนหวายขาด ด้วยสามารถความสัตย์ยังชัดอยู่ ถ้าจริงตีมิให้ความนั้นลามวู ก็จะสู้รับคำว่าทำตาย

พระพิเรนทร์ปลอยถามความอ้ายคง มันเก่งกวดยวดยงนี่ใจหาย พูดจากล้าหาญชาญชาย ตรวนหวายขื่อคาว่าไม่กลัว แล้วจันหนูอุ่นไฟก็ให้การ มันดื้อด้านเหมือนกันคนสิ้นหัว จะโลมเล้าเอาใจไม่พันพัว ปฏิเสธความชั่วทั้งสามคน อุส่าห์ลอยปลอยถามถึงสามครั้ง มันก็ยังยืนคำซ้ำทุกหน มิได้มีพิรุธจะสุดทน จะต้องวนติดไม้ให้มันเจ็บ หลอกหลอนล่อลวงดูท่วงที แล้วจะขยี้เร่งรีบเข้าบีบเล็บ ติดขมับคับเน้นให้เปนเหน็บ แล้วจะเก็บความเห็นให้เปนสัตย์อ้ายรุ่นหนุ่มอย่างนี้คงมีเพื่อน จะต้องเตือนถามไถ่ให้มันซัด ถ้าสามคนทนนิ่งจริง ๆ ชัด ถ้าไม่ได้แล้วจะมัดให้มันรับ แล้วเรียกขุนรุดกับขุนแผลง เอาไปแย้งผูกถามตามฉบับ แล้วกระซิบสอบสวนทวนสำทับไม่ขยายหวายขยับสักห้าที ถ้าดื้อดึงถึงแต้มแถมให้ถ้วน สอบสวนทั้งสามถามเสียดสี ข่มขู่ถูดร่าอย่าปรานี เฆี่ยนตีติดไม้อย่าไว้มัน

ขุนแผลงขุนรุดรับคำสั่ง ไม่ยั้งเรียกมาขมีขมัน ใส่คาถามความเข้าพร้อมกัน ก็ยืนคำซ้ำมั่นไม่พรั่นกลัว แล้วลงหวายหลายทีก็มิเจ็บ ซ้ำบิดบิ้วตอกเล็บติดไม้หัว หน้าชื่นยืนคำไม่ดำมัว ทั้งตัวไม่มีราคีเลย จะเฆี่ยนตีอย่างไรก็ไม่คลั่น เหมือนทำหินทำผาทำหน้าเฉย บิดบิ้วเหมือนไม้ใจเสบย อ้ายคงขวานว่าเฮ้ยไม่หายคัน ทำเล่นเช่นนี้มันดีจริง ทำผู้หญิงเห็นจะกลัวจนตัวสั่น กูผู้ชายทั้งสามไม่คร้ามครัน มาทำเล่น

เช่นนั้นไม่ถึงใจ เอาเพนินเชิญมาห้าหกเล่ม แล้วอย่าเอาเข็มเอาค้อนคอนไม่ไหว เอามาทำดูเล่นก็เปนไร คงจะได้ดูงามอ้ายสามคน

คราน้ันขุนรุดกับขุนแผลง จึงแจ้งข้อความตามเหตุผล กับพระพิเรนทร์ผู้รับสั่งตั้งแต่ต้น ว่าเหลือทนคนโทษมันท้าทาย จันหนุอุ่นไฟอ้ายคงขวาน มันห้าวหาญไม่เข็ดสิ้นทั้งหลาย ให้ติดเครื่องเข้าครบขนกบกาย ยังหัวร่อล้อหวายไม่หายคัน แต่พยมากว่านี้ก็มีถม นี่เหลือที่กระผมจะผ่อนผัน ด้วยคนสามคนนี้มันดีครัน ทำมันไม่เข็ดเห็นจนใจ

คราน้ันพระพิเรนทร์ได้ฟังความ ว่าทั้งสามมันจะดีสักเพียงไหน จะนิ่งความกลัวจะลามลุกเลยไป ต้องงดไว้กราบทูลมลคดี

คราน้ันพระองค์ดำรงราช เสด็จออกยังอาศน์อันเรืองศรี ประโคมแซ่แตรสังข์ทั้งดนตรี มโหรธึกสท้านที่พระโรงรัตน์ ขุนนางถวายบังคมแล้วก้มกราบ หมอบรายทุกตำแหน่งเปนขนัด ต่างนบนอบหมอบเบียดกันเยียดยัด ทั้งตรัสไต่ถามความแผ่นดิน

พระพิเรนทร์ไม่รอขอเดชะ ได้ชำระเทียบถามทั้งสามสิ้น ยังยินที่ไม่มีเปนมลทิน กินใจติดไม้แล้วถามดู มันกลับว่าท้าทายหวายไม่เจ็บ ให้ติดเล็บยิบขมับเร่งคับอยู่ ยังหัวเราะเยาะหยันจะขันสู้ อ้ายนี่มีความรู้เปนแน่นอน

คราน้ันพระองค์ทรงธรณี ยินดีในมโนสโมสร ถ้าความดีมีชัดไม่ตัดรอน ไว้สำหรับกับนครคนวิชา แม้นศึกเสือเหนือใต้ให้มันสู้ เอาไว้อยู่สำหรับรับอาสา มันจะดีอย่างไรให้ว่ามา จะดูท่าทางมันเปนฉันใด แต่ก่อนมีคนดีสำหรับเมือง ย่อมลือเลื่องทุกนครสท้อนไหว วิชาดีมีทหารก็ชาญชัย เดี๋ยวนี้ไม่มีแล้วเลยมานาน ถ้ายังนี้มีมาเหมือนว่าไว้ ก็ขอยใจจะให้เปนทหาร ได้เลื่องชื่อลือนามทั้งวงษ์วาร แม้นเกิดการสัตรูได้สู้กัน อ้ายสามตนคนดีมีวิชา เอามันมาลองเล่นได้เห็นขัน แล้วจัดมาอาวุธให้ครบครัน ให้มันลองวิชาน่าพระลาน ครั้นเสร็จเสด็จยุรยาตร์ ขึ้นยังปราสาทอันไพศาล จึงตรัสกับเจ้าขอมหม่อมอยู่งาน พรุ่งนี้การลองวิชาพาไปดู อ้ายสามคนเวทมนต์มันสุดใจ ชื่อคงขวานอุ่นไฟอ้ายจันหนู วิชาการชาญดีมันมีครู จะได้ดูกันทั้งเมืองเลื่องลือไป

คราน้ันพระพิเรนทร์ผู้รับสั่ง เรียกกรม

วังมาหาช้าไม่ สั่งหมายรายกันในทันใด
ให้ทั่วถ้วนทุกพนักงาน จัดกันล้วนสรรพ
อาวุธ เครื่องยุทธสำหรับกับทหาร ทั้ง
ปืนใหญ่ปืนตับสำหรับการ อย่าเนิ่นนานซัก
ซ้อมให้พร้อมเพรียง คอยประจนคนดีพรุ่ง
นี้แน่ พระกระแสร์รับสั่งคอยฟังเสียง บรรจุ
ปืนยืนหมายอยู่รายเรียง ทั้งดาบหอกออก
เคียงคอยระวัง

ครานั้นพระองค์ผู้ทรงภพ ปรารพถึง
คนดีมีรับสั่ง ครั้นสามโมงถนนคนประดัง
เสด็จออกพระที่นั่งสนามชัย เหล่าขุนนาง
และทหารเตรียมการพร้อม ประนมน้อม
บังคมชื่นไสว

ฝ่ายคงขวานจันหนูเข้าอุ่นไฟ ก็นั่งในมณ
ฑลทั้งสามนาย แล้วคุกเข่าขึ้นถวายบังคม
ครัน มิได้พรั่นงดงามสามสหาย คิด
ถึงครอย่าให้มีอันตราย แล้วลุกขึ้นเดิน
กรายทั้งสามคน พวกอาสาหกเหล่าเข้า
เดินแซง แล้วรุมกันพันแทงโกลาหล ไม่
เจ็บปวดยวดยงด้วยคงทน แต่เส้นขนก็
ไม่ช้ำรำให้แทง คงขวานต้านหน้าผ่าลง
ด้วยดาบ ประกายปลาบเหมือนพันหินไม่
สิ้นแสง อุ่นไฟใจอ่อนนอนตะแคง ทำ
เปนดินสิ้นแรงไม่ลุกเลย ทั้งหอกทั้งดาย
ขนาบพัน ลุกขึ้นตัวสั่นทำหน้าเฉย ไม่
เข้าคันหลังนั่งเสยย เงยหน้าตาแดงร้อง
แทงอีกที จันหนูจ่เข้าไปในกองไฟ คง
ขวานดูไม่ได้ทำวิงหนี แล้วหันหน้ามามอง
กองอัคคี ก็วิ่งเข้าไปนั่งทั้งสองคน อุ่น
ไฟเห็นเพื่อนทำเบือนหน้า ลุกขึ้นตั้งท่าทำ
เสือกสน วิ่งไปวิ่งมาตาเหลือกลน เหลือ
ทนแล้วก็เข้าไปลองดู โดยวิชาแต่ชั้นผ้า
ก็ไม่ไหม้ ทั้งสามนายตัวแดงดังลูกหน
แสนประสิทธิ์วิทยาวิชาครู นั่งอยู่จนไฟดับ
ไปเอง คนมาดูมากมายทั้งชายหญิง ว่า
ดีจริงจำเพาะมาเหมาะเหมง ช่างถูกกัน
สามคนไม่จนเพลง มิได้เกรงอาวุธสุด
เพียงไฟ ทั้งสามนายก็ถวายบังคมลง แล้ว
ปืนตับสำทับส่งไม่ปราสัย ควันกลุ้มตัว
กลบกระหลบไป ไม่พรั่นหวั่นไหวด้วยใจ
งาม ครั้นปืนตับหมดชุดจุดปืนใหญ่ ถูก
ยิบย่ลิวไปสิ้นทั้งสาม ตกลงกลับหันไม่
ครั่นคร้าม ก็เดินตามกันมาถวายบังคมลง
ด้วยสิ้นท่าอาวุธที่ลองแล้ว ผ่องแผ้วเพียง
พระยาราชหงษ์ มิได้ครั่นหวั่นไหวด้วยใจ
จง ความตรงคงชื่อต่อแผ่นดิน ก็ยบ
ยอบหมอบพังอยู่ทั้งสาม เผื่อจะถามหรือ
ประทานการถวิล สำรวมจิตต์เจตนาไม่
ราคิน สิ้นนึกแล้วก็นิ่งไม่ติงกาย

พระองค์ทรงทอดพระเนตร์เห็น อ้าย

นี่มันเล่นหรือจริงสิ่งทั้งหลาย หรือเปนกลคน แอบดูแยบคาย อันตรายที่มันก็ไม่มี คำโบราณท่านว่าหน้าที่นั่ง ถ้ากลเล่นเห็นหลังให้ขัดสี เราอยู่สูงแล้วยังเห็นว่าเปนดี วิชาแท้ถูกที่มิใช่กล แล้วตรัสสั่งคลังวิเศษมหาสมบัติ ก็จัดเงินตราผ้าเสื้ออยู่สับสนมาพระราชทานทั้งสามคน ขุนธนเอาเงินตรามาประทาน ได้คนละชั่งทั่วทั้งสามผ้าแพรสีงามเสื้อทหาร ด้วยมีจิตต์คิดนิยมพอสมการ วงษ์วารจะได้ลืออองไป แล้วมีโองการถามทั้งสามคน ว่าเดิมต้นเจ้าหมู่มึงอยู่ไหน ถึงมาทแม้นจะเปนสมกรมใดๆ ให้อยู่ในกลาโหมทั้งสามคน จะได้เปนทหารในหกเหล่า ได้สีบเผ่าพวกพ้องเปนพันผล กรมหกเหล่าเล่าทหารการผจญ ได้เปนพลพวกกรมวิชาดี เออความหลังทั้งสามกูสังเกตุต้นเหตุเกี่ยวข้องทองประศรี จำจะต้องยกให้อ้ายเหล่านี้ มันชอบที่คนไรจะให้มันจ่านนข้างในครั้นได้ที่ เรียกทองประศรีขมีขมัน ออกไปยังน่าที่นั่งพลัน พระทรงธรรม์ตรัสถามไปทันที อ้ายสามคนพันโทษกูโปรดให้ มึงชอบคนไหนอีทองประศรีจงตรึกตรองใจดูให้ดี กูนี้จะให้จึงสมควรด้วยปู่ย่ามึงเปนข้าทั้งสองคน พ่อมึงอ้ายสนเปนชาวสวน มึงอย่ากล่าวถ้อยคำเปนสำนวน ตามกระบวนชอบใครให้ว่ามา

ครานั้นทองประศรีได้รับสั่ง บังคมประนมเหนือเกษา นายจันหนูดูชอบในอัฌชาชีวาอยู่ใต้บาทยงส์

พระพี่ทองประศรีบังคมทูล นเรนทร์สูรจึงรับสั่งดังประสงค์ ข้ายกให้ดังใจมันจำนงค์ ส่งตัวให้ผัวมันพาไป จงอยู่เย็นเปนสุขกันทั้งสอง ครอบครองอยู่ด้วยกันจนตักษัย อยู่ดีกินดีอย่ามีภัย จงได้สวัสดิ์ทั้งสี่คน พระสั่งเสร็จเสด็จขึ้นยังปราสาทสนมนารถตามเสด็จอยู่สับสน ฝ่ายข้างน่าก็พากันจรดล พวกพลพนักงานไปบ้านเรือน

ครานั้นจันหนูกับทองประศรี ยินดีอิ่มใจใครจะเหมือน ริบเดินทั้งสองไม่ต้องเตือน กับพวกเพื่อนสองคนเดินบ่นตามอุ่นไฟว่าไปกับคงขวาน ทำการเกินหน้าแล้วอย่าถาม สบเหมาะเพราะเห็นเมื่อเปนความ มาสามไปสี่ดูดีครัน

ทองประศรีขัดใจอุ่นไฟว่า ช่างมีหน้าพูดเล่นไม่เห็นขัน ก็เปนโทษติดทิมอยู่ริมกัน รู้กระนั้นกูจะทิ้งให้อดตาย ครั้นพันโทษทั้งสี่จะดีใจ กลับมาว่ากันได้ อ้ายสองหวาย ถ้าขืนว่ากูจะด่าเสียให้อาย ช่างไม่วายพูดขามาแต่ไร

คงขวานว่าอีมารมันหนักหนา พูดพร่ำร่ำด่าไม่ปราสัย เจ้าคารมคมสันมันเหลือใจ อ้ายอุ่นไฟเพื่อนยากก็ปากยอน อ้ายนั่นว่าอีนี่ด่าท้าคารม ก็นึกว่าพรมน้ำมนต์คนถึงก่อน พูดพลางทางออกนอกนครแดดร้อนหยุดร่มแล้วรีบมา

จันหนูจึงว่ากับคงขวาน ไปหาท่านที่วัดก่อนเถิดหวา ได้รดน้ำมนต์พันโทษท่านโปรดปรา แล้วจึงลากรายท่านไปบ้านเรา

ครานั้นสมภารคงอยู่วัดแค ได้ยินคนพูดแซ่เปนวันเสาร์ ว่าสามคนพันโทษโปรดไม่เบา จำเราจะไปถามท่านขรัวดู แล้วหยิบจีวรพาดควายตะพายย่าม เดินตามทางรุดไม่หยุดอยู่ มุ่งไปวัดป่าหาขรัวครู ครูหนึ่งถึงเข้าขันกุฎี

ครานั้นขรัวมั่นอยู่ในห้อง มองเห็นขรัวคงเดินตรงรี่ ขรัวคงกรายขรัวมั่นลงทันที ว่ายังนี้เขาลืออึงมา อ้ายสามคนพันโทษโปรดได้ออก ได้มาบอกเจ้าคุณหรือไรขา โปรดท่านขยายามตามตำรา จะเหมือนว่าหรือจะเห็นเปนอย่างไร

ขรัวมั่นครั้นขรัวคงมาบอกความ จึงขยายามว่าประเดี๋ยวจะมาได้ แล้วพูดกันยังไม่ทันถึงอึดใจ พออ้ายสามคนมาถึงทัน ได้เงินเสื้อผ้ามาทั้งสาม ทองประศรีก็ตามมาด้วยนั่น ครั้นถึงรายกรายกรานอาจารย์พลันขรัวมั่นดีใจแล้วถามมา ทองประศรีนี้ทำไมจึงมาด้วย ทำอย่างไรจึงรวยเปนนักหนา พันโทษโปรดแล้วหรือไรนา กูได้ว่าแต่แรกไม่เปนไร

ครานั้นตัวยงเจ้าคงขวาน กรายกรานแล้วแจ้งที่สงสัย ว่ายังนี้พระองค์ผู้ทรงชัยรับสั่งให้สามคนผจญลอง เห็นคงทนคนยิงไม่ยักเข้า เอาไฟเผาไฟดับไม่ไหม้หมอง พระโปรดให้ด้วยใจก็ปรองดอง ประทานทองประศรีเปนรางวัล รับสั่งถามว่าทั้งสามจะชอบใคร ทองประศรีดีใจเกษมสันต์จึงทูลตามระบอบชอบพลายจัน พระทรงธรรม์ยกให้ดังใจหวัง แล้วตำรัสตรัสสั่งว่าทั้งสาม ให้อยู่ตามกรมทหารการประสงค์แม้นเกิดศึกจะได้ใช้ในณรงค์ แล้วทรงประทานเงินตราเสื้อผ้าแพร

ครานั้นขรัวมั่นได้ฟังความ ว่าทั้งสามนี้มันสุดเสียแล้วแหล วิชาดีรอดได้จึงไม่แพ้ พ่อแม่ก็ไม่รู้ว่าลูกดี แล้วจึงสั่งทั้งสามตักน้ำมา สียาตรีทั้งสีกา ทอง ประศรีออกจากโทษสิ้นเคราะห์เหมาะคราวนี้ ขรัวคงช่วยทำให้มัน อ้ายสองคนน้ำมนต์ทำเมตตา แต่จันหนูกับสีกาต้องแข็งขัน พ่อแม่มันไม่รู้กูทั้งนั้น ก็รดแล้วเศกพลันด้วย

ทันใด

ฝ่ายคนทั้งสี่มีวิชา ต่างคนกรายลาหาช้าไม่ จันหนูทองประศิริ์ดีใจ อุ่นไฟคงขวานไปบ้านเดิม

ครานั้นขรัวคงยังสงสัย ถามไถ่ด้วยวิชาหาเหตุผล ได้ยินข่าวอ้ายเหล่านี้ดีทุกคน เจ้าคุณค้นเอาที่ไหนมาให้มัน

ครานั้นครั้นขรัวคงสงสัยถาม เดิมความที่จะได้หลับไปฝั่น ว่าเที่ยวเพลินเดินทางไปกลางวัน เห็นพระจันทร์ส่องสว่างกระจ่างตา จะแลไปข้างไหนก็เห็นหมด ปรากฏเห็นสิ้นใบพฤกษา เปนอักษรทุกใบครั้นใกล้มา ก็เปนหินศิลาเสียทันที แล้วตื่นขึ้นก็พอสว่างฟ้า เยี่ดหน้าต่างล้างหน้าเห็นผ้าสี ลงบรรไดไปดูเห็นคำภีร์ ก็หยิบขึ้นกุฎีแล้วอ่านดู ว่าศักราชสองร้อยสิบแปดปี พระเจ้าศรีธรรมโศกนั้นยังอยู่ จะแก้พยน์มนต์ยาให้หาครู ยังมีผู้อาสาพระทรงธรรม์ ไปเรียนวิชาสักมาแต่เมืองโรม รูปโฉมสักทั่วทั้งตัวนั่น แล้วกลับมาถึงบ้านเข้าฉับพลัน ครูฆ่าอาสัญเสียทันที แล้วเอาใบลานจานเขียนเรียนวิชา จึงมีมาตามกระบวนได้ถ้วนถี่ ทั้งวิชาว่าแต่งแปลงอินทรีย์ ใช้ผีผูกผ้าพยน์มาร ทั้งหายตัวล่องหนทนคง จะประสงค์เมตตาก็กล้าหาญ มีสำเร็จเสร็จถ้วนทุกประการ ในใบลานคำภีร์ที่มีมา ก็ได้หมดจดจำทำดูเล่น ของท่านเปนบริสุทธิ์ไม่มุสา อ้ายเหล่านี้ได้ในตำรา โดยวิชารู้กันมากอยากจะเรียน

ขรัวคงฟังขรัวมั่นบรรยาย ใจหายอกตันแล้วสั่นเศียร เหลือจะลำยากที่พากเพียร แต่ลูกศิษย์แกยังเฒ่าเจียนจะวาย วิชานี้ที่ไหนไม่ปรากฏ ทั้งเมืองหมดไม่มีแล้วอย่าหมาย เจ้าคุณก็ดีที่จะกันอันตราย แต่ความตายกันไม่พ้นต้องจนใจ แต่พูดกันตวันก็เย็นลง ขรัวคงลามาหาช้าไม่ ครั้นถึงวัดแคเข้าทันใด เข้าในกุฎีด้วยปรีดา

จะกล่าวถึงพระเจ้าสิบสี่ทิศ เปนอิศรพงศ์เมืองหงษา โลภะจิตร์ผิดสังเกตุเจตนา พาราน้อยใหญ่ยาหกไปตี เปนพวกพ้องของตัวพิภพ ให้เลิดลอยลือฟุ้งทั้งกรุงศรี แต่ไปได้มาหลายธานี ก็ยังมิได้สมอารมย์ปอง ครั้นตรึกเสร็จเสด็จออกขุนนางกราบพร้อมพระญาติหมอยเรียงเคียงสนอง พระองค์ทรงระฤกที่ตรึกตรอง ปฤกษาสองเสนีจงตรึตู ว่าเรานี้เมืองก็ได้มาก ไม่ลำยากง่ายดายสบายอยู่ อันสองพันมันก็งามอย่าวามวู ด้วยเปนอู่เข้าน้ำมีลำธาร ถ้าได้แล้วเห็นจะดีมีเขตร์กว้าง ด้วยท่า

ทางเมืองไกลใหญ่สถาน ทั้งเมืองขึ้นก็มากเหลือประมาณ เราคิดอ่านเอาให้ได้ดังใจจง

ครานั้นจึงท่านจักริ์ทูล ตามมูลที่รับสั่งดังประสงค์ ว่าสองพันนั้นเก่าเปนลาวดงเผ่าพงศ์เชี่ยงรายคลายกันมา แต่สองพันบุริมีอำนาจ ฉลาดเลี่ยงที่คนเวทมนต์กล้าผูกหุ่นล่องหนด้วยมนต์ยา ใครฆ่าหุ่นนั้นไม่บรรลัย ไม่ลำยากยากใจกับไพร่พล แต่สามคนรบพันหนึ่งก็ได้ จึงอยู่เย็นเปนสุขทั้งกรุงไกร ไม่เบียดเบียนเมืองใดให้รำคาญ แล้วถือพุทธสาสนาก็กล้าแข็ง ได้ทรายแจ้งเรื่องราวในข่าวสาร ลูกค้ามาไปได้ประมาณ นานแล้วไม่มีใครบีฑา ซึ่งจะยกไปลองเมืองสองพัน เกลือกระหม่อมพร้อมกันขออาสา แต่พระองค์ทรงฤทธิ์อิศรา อย่าเพ่อเสด็จจะเสียที จะขอยกโยธาทัพห้าพัน พร้อมกันชิมลางว่างวิถีไปนมัสการพระปฐมเจดีย์ ยังนครไชยศรีที่เมืองเดิม ด้วยใกล้กันกับสองพันบุรี แม้นคนดีทราบความเห็นห่ามเหิม คงจะยังสังเกตุเหตุตามเติม ได้เห็นเรื่องที่เริ่มลือข่าวมา

พระเจ้าสิบสี่ทิศได้ฟังทูล นเรนทร์สูรย์แสนโสมนัสา ซึ่งจะยกชิมลางข้างพารา โดยบัญญัติชอบเราขอบใจ จงจัดกันยกไปอย่าได้ช้า เปนกระบวนโยธาอัฌชาศรัย จงกำชับกันให้ทั่วอย่ากลัวใคร อย่าข่มเหงเมืองใดให้รำคาญ จึงจัดเงินตราผ้าโพกเสื้อ ประทานเผื่อให้ทั่วตัวทหาร ทั้งนายกองแม่ทัพรัยราชการ จึงประทานอาญาสิทธิให้แม่ทัพ แม้นใครขัดตัดหัวอย่ากลัวเกรง ด้วยท่านเองเปนใหญ่ได้สดับ ทั้งลูกกองทั้งปวงล่วงกำชับ บังคับกันให้ทั่วอย่ากลัวใคร

ฝ่ายมหาเสนาอำมาตย์มอญ ชุลีกรแล้วทูลเฉลยไข ว่ากำหนดสามวันจะครรไล บังคมทัยสุดแท้แต่กรุณา

ครานั้นพระเจ้าสิบสี่ทิศ ประสิทธิ์พรให้อำมาตย์ตามปราถนา ทั้งโภยภัยอย่าได้มาบีฑา เปนมหาพิชัยสงคราม

อำมาตย์กราบถวายบังคมลา รีบมาจัดทัพในวันสาม ครั้นได้ฤกษ์ยกได้ด้วยใจงาม ข้ามแม่น้ำเมาะตะมะกะทางมา เจ็ดวันครั้นถึงกึ่งต่อแดน เข้าเขตร์แคว้นพิทักษ์ด่านรักษา ไม่ริบร้อนผ่อนสบายหลายทิวา ถึงพาราภาญจนบุริให้หยุดพล

ครานั้นพระกาญจนบุริ ในคดีไม่แจ้งแห่งเหตุผล เห็นรามัญยกมาท่าชอบกล ดูคนที่มาสักห้าพัน จึงบอกมาสองพันบุริ

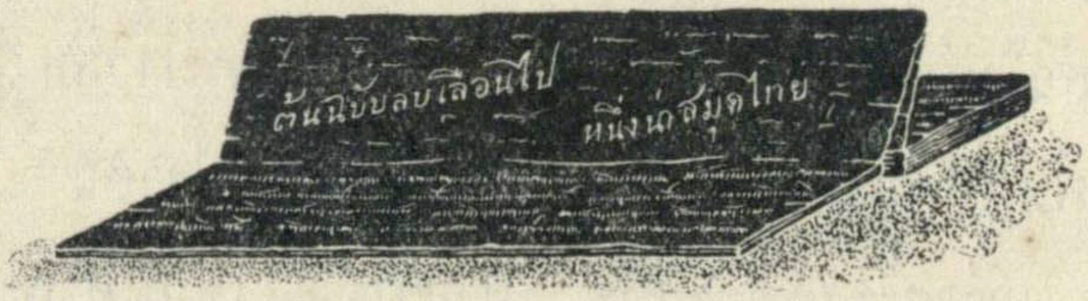
ในคดีความจริงทุกสิ่งสรรพ์ เสร็จสรรพ
ประทับดวงตราพลัน ให้ขุนแพ่งผายผัน
มาทันที วันครึ่งก็ถึงเมืองสองพัน เชิญ
ตราวางพลันขมันขมี พนักงานอ่านดูรู้คดี
แล้วรีบรีกราบทูลพระโองการ ในสาส์นนั้นว่า
ทัพรามัญ ยกมาห้าพันในข่าวสาส์น ไม่
รบราเมืองใดให้รำคาญ จะนมัสการพระ
ปฐมเจดีย์

ครานั้นพระองค์ผู้ทรงภพ ฟังจบในเรื่อง
อักษรศรี ว่ารามัญนี้หนามาเปนที ล่วง
ลามข้ามบุรีเราเข้ามา จำจะต้องให้ อ้าย
สามคน ไปผจญดูทีจะดีกว่า ตรัส
แล้วจึงมีพระวาจา จงให้หาสามคนมาขัดนี้

ครานั้นกองอาสาหกเหล่า รีบเร้าเร็ว
พลันขมันขมี ไม่ต้องหมายบอกกันไปทันที
ว่ายัดนี้รับสั่งเปนการจวน

ครานั้นอุ่นไฟใกล้จันหนู รู้แล้วบอกคง
ขวานบ้านที่สวน ทั้งสามทราบความตาม
กระบวน ชวนกันมาเผ้าพระทรงธรรม์ ครั้น
ถึงถวายบังคมหมอบกมหน้า พงพระราช
บัญชาทุกสิ่งสรรพ์ จะร้ายดีอย่างไรได้
สำคัญ ก็พากันหมอบนิ่งไม่ติงกาย

ครานั้นพระองค์ผู้ทรงเดช ตรองเหตุ
เรืองทัพเห็นเหลือหลาย จึงตรัสกับสาม
คนเปนอุบาย เองผันผาย.....

พระทรงฟังอาการทหารทูล นเรนทร์
สูรย์ตรองตริกนิกสรรเสริญ ทิดนี้ดียิ่ง
สิ่งเจริญ ไม่ต้องเดินไปให้ยากลำยากกาย
จงไปดีศรีสวัสดิ์สถาผล เปนมงคลเลิด
ยิ่งสิ่งทั้งหลาย วิชาเชี่ยวชาญงามทั้งสาม
นาย จงผันผายเถิดอย่าช้ารีบคลาไคล

ผ้ายอาสาทั้งสามกรายงามแล้ว ผ่อง
แผ้วยินดีจะมีไหน คลานคล้อยถอยมา
ด้วยทันใด ย่ายหน้าไปพระปฐมเจดีย์ วัน
หนึ่งก็ถึงพระปฐม ทั้งสามนิยมกระเษม
ศรี จึงรับศิลนุ่งขาวเข้าทันที ยังที่อาวาส
คอยกวาดวัด

จะกล่าวถึงกองทัพห้าพันถึง จึงคืน
แน่นไปในจังหวัด ทั้งแม่ทัพนายกองตรอง
มาชัด แต่ความสัตย์นั้นลองมาชิมลาง ครั้น
ค่ำนัดขึ้นนมัสการพระ เปนระยะตามขนัด
ไม่ขัดขวาง ท่านแม่ทัพเดินหน้าเปนท่าทาง
พลางเชิญเครื่องสักการะบูชา นมัสการ

แล้วเสร็จก็สวดมนต์ จึงทักศิลเวียนวน ซ้ายมาขวา แล้วนั่งเปนลำดับสลับมา พอเวลายามเศษก็อัศจรรย์ พระยรมธาตุปฏิหาร อาการสว่างแจ้งทรงแสงฉัน ณรังษีสว่างดังกลางวัน ก็พร้อมกันเห็นทั่วทุกตัวคน ต่างสยดสยองพองโลมา พร้อมหน้าเห็นหมดไม่ฉงน พอยามปลายก็หายไปยัดดล พวกพลเห็นจริงทุกสิ่งการ

คราน้ันแม่ทัพแลนายกอง ปรองดองกันว่าพระปฏิหาร พร้อมกันปฤกษาเปนช้านาน ประมาณสองยามก็กลับมา ยังที่ประชุมท่านแม่ทัพ ต่างกำชับพร้อมกันเปนหนักหนา จงนั่งยามตามไฟเดินไปมาตรวจตราอย่าเห็นแก่หลับนอน

คราน้ันอาสาทั้งสามนาย สบายกายอยู่ในโขสถ์สโมสร พอได้ฤกษ์ลมดีดีรีบจร เข้าในทัพมอญด้วยทันที ตรงถึงแม่ทัพปูนคาดคอ คาดต่อกันไปสอดใส่สี่คนละสองละสามดูงามดี คาดแล้วรีบรีกลับออกมา ทั้งสามนายเดินสบายทั้งเข้าออก มานอกเข้าวัดพลันด้วยหรรษา พอแสงทองส่องสว่างกระจ่างตา ทั้งสามราปฏิบัติกวาดวัดพลาง

คราน้ันแม่ทัพแลนายกอง ทั้งผองตื่นตาตาตวันสาง พร้อมกันทั้งทัพมาอัยปาง ต่างเห็นแม่ทัพกับนายกอง เห็นปูนคาดคอทั่วทุกตัวคน ต่างตนกลัวหมดสยดสยอง ทั้งแม่ทัพกลับกลัวหนังหัวพอง แล้วจึงร้องสั่งทัพให้กลับเมือง

ฝ่ายนายหมวดนายกองเที่ยวร้องสั่ง ให้กลับหลังยกหลามไปตามเรือง คืนยังธานีบุรีเรือง เดินทางเดือนครึ่งถึงธานี

คราน้ันแม่ทัพที่ยกมา เข้าเฝ้าเจ้าพาราอันเรืองศรี จึงทูลไปพลันด้วยทันที ว่าขัณฑ์ที่ยกไปชิมลาง ถึงพระปฐมได้ชมปฏิหาร ไม่ช้านานกลับมาก็หน้าหมาง เห็นปูนคาดขาวเหล่าขุนนาง เขาทำอย่างหยอกเล่นไม่เปนไร

คราน้ันพระเจ้าสิบสี่ทิศ ยิ่งคิดพวงไม่สงสัย ว่าคนดีมีแท้เปนแน่ใจ ถ้าเราไปเสียจริงทุกสิ่งอัน จะเสียยศเสียชื่อออกลือเล่า เสียแรงเสียเปล่าทุกสิ่งสรรพ์ เพราะโลภมากอยากได้เสียใจครัน พระทรงธรรม์เสด็จเข้ามณเฑียร

คราน้ันทหารทั้งสามนาย ครั้นข้าศึกแพ้พ่ายไปสิ้นเศียร กลับทัพอัยปางหนทางเตียน ต่างเกวียนไปหมดไม่มีใคร ทั้งสามนายเห็นทัพกลับหมดแล้ว ผ่องแผ้วยินดีจะมีไหน ก็กลับบุรีสองพันด้วยทันใด เข้าเฝ้าท้าวทัยยังคมทูล ขอเดชะข้าศึกที่

ยกมา อัปราพ่ายแพ้ไปสายสูญ ไม่มีใครเล่าเปนเค้ามูล ในตระกูลรามัญนั้นไม่มี

พระทรงพิ่งอาการทหารทูล ยิ่งเพิ่มพูลโสมนัสตัดวิถี ว่ากองทัพกลับหลังยังธานี พระเปรมปรีดิ์เพราะทหารเราชาญชัย จึงจัดเสื้อผ้าเงินตราพร้อม ขุนนางล้อมยินดีจะมีไหน ทั้งสามทหารชำนาญใจ ก็ได้คนละห้าชั่งทั้งสามคน พระราชทานแล้วถวายบังคมลา เดินมาคนหลามตามถนน ต่างแยกไปบ้านสำราญตน สิ้นทำวนอยู่บ้านสำราญกาย ฯ

ต้นฉบับจบเพียงนี้

๑๒. ความกล้าหาญย่อมเปนสิ่งนิยมของชนทุกชั้น แต่กล้าในสิ่งที่ควรกล้า ย่อมเปนสิ่งที่นิยมของนักปราชญ์.

ของ ฉ. ล. พิชยญาติ

บรรดาบุคคลผู้ข้องอยู่ใน “เลือดนักรบ” พึงได้ประสบแสงสุริย์แห่งความสันติสุขในเดือนนี้ พระพายอันพัดรำเพยอยู่รวยรินกระทำสำเนียงดังอู้ ๆ อยู่กลางทุ่งเปนเหตุให้กอพงกอหญ้าข้างถนนมิใยแลยอดเอนโอนกระทบกัน ณภาคพื้นอันไกลแทบสุดสายตา จะแลเห็นทุ่งนาแปลงหนึ่งตั้งเด่นอยู่เบื้องหน้าระดับพิภพซึ่งจรดกับขอบฟ้าสีน้ำเงิน ทุ่งนาตำบลนอร์มังด์ประดิษฐานอยู่ตรงระหว่างชายถนนหลวงซึ่งกอ

พงแลกอหญ้า ถูก ลม รำ เพย พัด กับทุ่ง นาแปลงที่จด กับขอบฟ้า นั้น เอง ที่หมาย แห่ง ทุ่ง ตำ บล นอร์ มังด์ คือ พุ่ม ไม้ อัน หนา ทึบมองเห็นเปนสี เขียว ฉอุ่ม ต้นแอปเยิ้ล แล พรรณ ไม้ อื่น ๆ ต่างก็รวมยอดเข้า ชุมนุม กัน เช่น กิริยา ของ ชาว ตำบล ที่ประชุม คับคั่ง รวบรวมกัน อยู่ แต่แห่ง เดียวกลิ่นแห่ง สรรพ ดอก ไม้ ใน ตำ บล นอร์ มังด์ นั้น หอม ตระหลบ ดุจ ข่าว เรื่อง ม้า แข่ง แล สุนักข์ ล่า สัตว์ซึ่งขจายแผ่สร้านจนเปนที่นิยมสรรเสริญ ขึ้นหน้าตำบลอื่นทั้งปวงในประเทศฝรั่งเศษ.

ขณะนั้นเปนเวลา เที่ยง วัน บุคคลใน ครอบครัว "เลือดนักรบ" ต่าง ประชุม รับ ประทาน อาหาร กัน อยู่ที่ใน เงา ร่มไม้ ใต้ต้น เบิร์ช หน้าบ้าน ในครอบครัวนั้น มีบิดากับ มารดาบุตร์เล็ก ๆ ๔ คน คนใช้ ๒ คนชาว นา ๓ ตลอดกาล รับ ประทานอาหาร คนทั้งนั้น เกือบมิได้สนทนากันเลย.

ประเดี๋ยว ๆ จะได้แลเห็นพวกผู้ หญิง ลุก ขึ้นทีละคน ถือเหยือกไปตักเหล้าซิดา มา จากห้องใต้ถุน เพื่อเสิ์ฟให้กับ พวก ผู้ ชาย บนโต๊ะอาหาร.

ชายผู้เปนเจ้าบ้านรูปร่างสูง อายุ ประมาณ ๔๐ ปี กำลังนั่งทอดสายตา เหม่อ มอง เถา องุ่นซึ่ง เลื้อยพัน กำแพงใต้ ชาย คา บ้าน เช่น อาการเลื้อยของงูนิ่งอยู่ นาน ใน ที่สุด จึง เอ่ยขึ้นคล้ายพูดแก่ตนเองว่า.

"ปีนี้องุ่นของคุณพ่อออก ดอก เร็ว ดี แท้ เห็นทีจะงามกว่าปีที่แล้วมา"

นางผู้เปนภรรยาก็ได้ ผินหน้าไป พิจารณา ด้วยเหมือนกัน แต่มิได้พูด โต้ตอบอย่างไร. เพราะความจริงองุ่นเถานี้ ได้ปลูกลง ตรงสถานที่ซึ่ง บิดา แห่ง คน ทั้ง ๒ ถูก นำ มา ยิงเข้า!

◎ ◎ ◎

สมัยของท้องเรื่องอุบัติขึ้นในยุคแห่ง การ สงครามระหว่าง ฝรั่งเศษ _ เยอรมัน แล กองทัพเยอรมันได้ครอบคลุมไปทั่วทั้งประเทศ ฝรั่งเศษ ผู้บัญชาการทัพทางฝ่ายเยอรมัน ณสมัยนั้นคือ นายพลเอกเฟดเฮอบิ แห่ง กองพลภาคเหนือ.

มิทหารเยอรมันกองพลหนึ่งยกมายึดเอา ตำบลทกล่าวนี้ไว้ แล พำนัก อาศัย อยู่ใน ทุ่งนาแปลงที่เปน กรรม สิทธิ์ ของ เฒ่าบิ เอร์มิลอง เจ้าของบ้านถูกบังคับให้ทำการ รับรองแลช่วยกระทำความ สดวกให้ แก่ กอง ทัพเยอรมันอย่างดีที่สุด ที่ สามารถ จะ กระทำ ไปได้.

ในเดือนแรกที่มาตั้งฐานทัพอยู่ ผู้บัญชา การกองพลได้สั่ง กอง ลาด ตระเวน แยก

ย้ายกันออกไปสอดแนมอยู่ตามชายตำบล ซึ่งห่างจากกองกำลังประมาณ ๕๐๐ เส้น หรือยิ่งกว่านั้น ส่วนกองทัพของชนชาติ ฝรั่งเศษขณะนี้ถูกยิบรัดและยอบช้ำจนขยับขยายตัว มิได้.....แลทุก ๆ คืน พลทหารม้าอูลานซ์ของเยอรมัน ได้สูญหายไป ครั้งละ คน ๒ คน โดยปราศจากร่องรอย ทหารยามหลายคนพลอยหายไปจาก น่าที่ด้วย ผู้ที่หายไปเหล่านี้ ยังไม่มีใครเลยที่กลับคืน มาได้.....ครั้นเช้าแห่งวันรุ่งขึ้น จึงจะมีผู้ได้พบศพนอนตายอยู่ในทุ่งนาข้าง ในบ่อหรือบึงข้าง แลตามใต้พุ่มไม้ข้างถนน หลวงข้าง ชั้นแต่ม้าก็ยังมีผู้พบนอนตายอยู่ข้างถนนโดยมีรอยเชือดเฉือน ด้วยดาบที่ลำคออย่างฉกาจฉกรรจ์

การฆาฏกรรมอันลึกลับเหล่านี้ มีลักษณะคล้าย ๆ กับจะแสดงว่า ผู้ร้ายทุกราย เปนคน ๆ เดียวกัน แต่ไม่สามารถจะสืบหาให้พบตัวได้.

ราษฎรในตำบลนั้นต่างพากันสะทกสะท้านหวั่นกลัวและตื่นเต้นเปนโกลาหล พลเมืองที่ปราศจากความผิดหลายคนถูกกล่าวหาในคดีนี้ ที่เปนชายก็ต้องรับโทษถึงถูกยิงเข้า ถ้าเปนหญิงก็ถูกจำคุกใช้การหนัก และพวกเด็กแทบทุกบ้านทุกเรือนถูกขับด้วยความประสงค์จะซักถาม หรือยังคับคาดคั้นให้ช่วยเปิดเผยตัวคนร้ายออก แต่ลงท้ายการกระทำทั้งนี้หาเปนประโยชน์ไม่ เพราะไม่พบผู้ร้ายตัวจริง และการฆาฏกรรมอันลึกลับนั้นก็มิได้สงบหรือลดน้อยลง.

กาลต่อมา ในตอนเช้าวันหนึ่ง มีผู้ได้พบเฒ่ามิลอง เจ้าของบ้านนอนขดอยู่บนพื้นหินแห่งโรงม้าของตน - ที่หน้ามีบาดแผล และตามตัวมีรอยถูกฟันอีกหลายแห่ง.

นอกจากนี้มีผู้ได้พบทหารม้าอูลานซ์ถูกฟันที่ท้อง ๒ คน นอนตายอยู่ห่างจากที่นาของเฒ่ามิลองออกไปประมาณ ๕๐ เส้น มือของศพทหารที่ตาย คนหนึ่ง ยังคงกำดาบที่เปื้อนเลือดแน่นอยู่ อันแสดงว่าเมื่อก่อนจะตายได้เกิดการต่อสู้กันขึ้น.

ในทันใดนั้น ศาลทหารจึงได้จัดตั้งขึ้นณที่หน้าโรงนา และเฒ่ามิลองได้ถูกนำตัวเข้ามาไต่สวนก่อน.

อายุของแกนับได้๖๘ปี _ร่างเล็กแบบบางหลังงอตามแขนขนดก คล้ายเท้าลิงทะโมน ศีรษะล้านและผมแดงเหมือนสีทราย ผิวหนังที่คอซึ่งเปนสีน้ำตาล แสดงให้เห็นเส้นโลหิตดำขนาดใหญ่ได้ถนัด ลักษณน่าจะเปนผู้มีความคิดเฉียบแหลม แต่คงจะประกอบกิจการใด ๆ ด้วยพละกำลังได้โดยยาก.

เหล่าสัตรูของฝรั่งเศษบังคับ เฒ่า มิลอง ให้ ยืน อยู่ ท่า ม กลาง ทหาร ที่ ควบ คุม ๔ คน ตรงหน้าโต๊ะกินเข้า (ซึ่งยกเอาออกมา จาก ห้องครัว) อันจัดเปนโต๊ะสำหรับการพิจารณา นายทหาร ๕ คน แล นายพันเอก ผู้ บังคับ การคน ๑ มีตำแหน่งหน้าที่เปนผู้ไต่สวน.

นายพันเอกผู้นั้นพูดนำขึ้นก่อน _ใช้ภาษา ฝรั่งเศษ.

"มิลอง นับแต่กองทหารของเรา เข้า มาพำนักอยู่ภายในที่ดินของท่าน แล การ ที่ ท่าน ต้อน รับ ให้ ความ สดวก แก่ เรา ด้วย ประการทั้งปวงนั้น เราไม่มีคำใดที่จะกล่าว ได้ นอกจากนึกขอบใจแลสรรเสริญความ เม็ตตาอาริย์ของท่านอยู่ทุกเช้าค่ำ แต่ วัน นี้มีผู้กล่าวหาท่านว่าเกี่ยวข้องอยู่ในคดีอันร้าย แรง เราเชิญมาที่นี่ เพื่อให้ โอกาศแก่ ท่าน ชี้แจงในข้อสงสัยแล้วแต่จะ เห็น ควร จนปราศจากความเปน มลทิน.... ยาด แผล ซึ่งปรากฏอยู่ที่หน้าท่านนั้น เกิดขึ้นอย่างไร?"

เฒ่ามิลองไม่ตอบ.

นายพันเอกกล่าวต่อ

"การที่ไม่ยอมให้ถ้อยคำเช่นนี้ ย่อม เปนผลร้ายเท่ากับเปนการปรักปรำตัวท่านเอง มิลอง แต่ฉันขอบังคับให้ ตอบ คำ ถาม จน ได้ ได้ยินไหม? แกรู้ไหมว่า ใคร เปนผู้ร้ายฆ่าทหารอูลานซ์ทั้ง ๒ คน ซึ่ง มี ผู้พบศพอยู่ข้างที่พักกองทหารม้า เช้า วัน นี้?"

ชายชราตอบด้วยสำเนียงอันแหบ แห้ง ว่า "ข้าเอง!"

ความประหลาดใจอันแรงกล้าทำ เอา นาย พันเอกผู้เปนประมุขในที่นั้น เพ่ง ตา จ้อง จับดูหน้าจำเลยแน่นิ่งอยู่เปนครู่ใหญ่ เฒ่า มิลองคงยืนอยู่ด้วยความ สงบ นัยตา อัน สัตย์ซื่อแห่งธรรมชาติชาวบ้านนอกของ แกนั้น ทอดต่ำลงสู่พื้นจะมีอากัปกิริยาอยู่ก็ แต่ เพียง อย่างเดียวเท่านั้นที่แสดงให้ พึงแลเห็นความ กระวนกระวายของ ดวง จิตต์ อิริยา บถที่ กล่าวถึงนี้คือ การกลืนน้ำลายตามกัน ลง ไปทีละอึก ๆ ด้วย ความ ยาก แค้น คล้าย กับคนที่รมควันจนคอแห้งผาก.

บรรดาครอบครัว ของ เฒ่า มิลอง คือ บุตร์ชายคนหนึ่งชื่อญัง บุตร์สะใภ้คนหนึ่ง กับหลานเล็ก ๆ อีก ๒ คน ยืนฟังความ ตัว สั่นเร่า ๆ อยู่ห่างออกไปประมาณ ๑๐ ก้าว.

นายพันเอกเยอรมันพูดต่อ.

"บางที แกอาจรู้ต่อไปอีกด้วยว่า ใคร เปนผู้ร้ายที่ลอบฆ่าคนรักษาโคมไฟ ของเรา _ ซึ่งต้องประสบความตายอย่าง ลึกลับ เมื่อ เดือน ก่อนนี้?"

ชายชราคงให้คำตอบด้วยสำเนียงอันดุดันแลหนักแน่นดังเดิมว่า.

"ข้าเอง!"

"แกน่ะริเป็นคนฆ่า-ฆ่าเองทั้งหมดเทียวหรือ?"

"เออ!"

"ด้วยมือของแกเองโดยลำพังหรือ?"

"เออ!"

"ขอให้บอกมาหน่อยเถิดแกฆ่าคนเหล่านี้ได้อย่างไรกัน?"

พอสิ้นกระแสร์เสียงที่กล่าวมานี้ เฒ่ามิลองยังเกิดอาการตัวสั่นแลสั่นลง ความจริงแกควรจะยังพูดไม่ได้ต่อไปอีกนาน แต่ด้วยเหตุเป็นผู้มีนิสัยใจร้อน จึงพยายามให้คำตอบอย่างฟังไม่ใคร่ได้ศัพท์ว่า.

"ข้าจะรู้ได้อย่างไร? มัน.....มันพึงจะเกิดขึ้น.....ข้าพึงลงมือเสร็จมาเมื่อสักครู่."

นายพันเอกคงซักถามต่อไป.

"ฉันขอเตือนสติแกอีกครั้งหนึ่งว่า แกต้องริบชี้แจงความจริงทั้งหมดให้เรารู้ และเพราะฉนั้นแกจงตั้งใจเสียให้แน่วแน่ เอ้าชี้แจงมา แกทำอย่างไรบ้าง?"

ชายชราเหลียวมามองดูหน้าบุตร์และหลาน เห็นกำลังยืนมุงดูอยู่ข้างหลังแลคอยฟังด้วยความเอาใจใส่โดยสุดที่จะวิตกทุกข์ร้อนแทนนั้นเปนเหตุให้นักรบเฒ่าต้องนิ่งอึ้งด้วยความลังเลใจอยู่ครู่หนึ่ง..ต่อภายหลังการตริกตรองตกลงใจโดยแน่วแน่แล้วจึงให้การว่า.

"คืนวันหนึ่งข้ากลับบ้านประมาณราว ๑๐ นาฬิกาหลังเที่ยง-คือในวันเดียวกับที่พวกแกมาถึงตำบลนี้นั่นเอง ตัวแกและพลทหารของแกได้ริบเอาบ้านวัว,และแกะของข้าเสีย ข้าได้นึกรำพึงอยู่ในใจว่า ถ้าพวกแกคงอยู่ที่นี่เพื่อรังแกแลกดขี่ข้านานเพียงไร ข้าจะต้องทำการตอบแทนให้สาสมกันเพียงนั้นสำหรับค่าของวัวตัวหนึ่ง ข้าจะต้องเฉือนกระบาลหัวพวกแกให้ได้แผลหนึ่ง_แลถ้าการขะโมยของพวกแกรุนแรงยิ่งขึ้นกว่านี้...ข้าก็จะต้องคิดตอบแทนให้ร้ายแรงยิ่งขึ้นดุจเดียวกันด้วย....เพราะข้าได้ตั้งใจเพื่อจะประหัตประหารพวกเองมานมนานนักหนาแล้ว.....ครั้นต่อมาข้าได้ลอยไปพบพลทหารของแกคนหนึ่ง นั่งสูบยาเพลินอยู่ที่หลังยุ้งเข้าของข้า.....ข้ากลับขึ้นไปเอาดาบบนบ้าน.....แล้วจึงย่องเข้ามาข้างหลังพลทหารผู้นั้น.....ด้วยเหตุผีเท้าข้าเบามันจึงไม่รู้สึกตัว.....ข้าฟันทีเดียวเท่านั้นคอขาดกระเด็น_มันไม่ทันร้องออกมาได้เลยแม้เพียงคำ

เดียว....แลถ้าแกไปเลิกขยะมูลฝอยที่หลุมน้ำมันดินออกแกก็จะพบศพ คอ ขาด ของ อ้าย พล ทหาร ผู้ นั้นได้ โดยง่าย.

"ครั้นแล้วข้าจึงเกิดความคิดขึ้น มาใหม่ ข้าเปลื้องเครื่องแต่งตัวของ ศพ นั้น ออก หมด ทุกชิ้น เอาซุกซ่อนไว้ ในที่ลับแห่งหนึ่งซึ่ง ข้ารู้ดีว่าจะไม่มีใครค้นพบได้เลย."

ในตอนนี้เสียงพูดของชายชราเงียบ หาย ไป พวกนายทหารเยอรมันเหล่านั้น รู้สึก สลดตกใจปานดังถูกสายฟ้าฟาด ต่าง คน ต่างไม่ทราบว่าจะควรทำอย่างไรได้ นอกจาก มองดูตากันด้วยความพิศวงงงงวย ถัดนั้น มาไม่ช้าการไต่สวนก็ได้เริ่มต่อไปอีก แล ความจริงได้ปรากฏออกดังต่อไปนี้คือ.

◎ ◎ ◎

เมื่อได้ทำการฆาฏกรรม พล ทหาร เยอร มัน คน หนึ่ง สำเร็จ ไป อย่าง สดวก ดาย แล้ว ชายชราผู้นี้คงมีความคิดแลความตั้งใจเหลืออยู่อีกอย่างเดียว คือ จะ พยายาม ฆ่า ชาว ปรัซเซียน (เยอรมัน) ให้ ได้จำนวนมากที่สุด ที่ จะ เปน ไป ได้ เฆ่า มิลอง เกลียด ชาว เยอรมัน เท่า กับ ความ เกลียด ของ ชาว บ้าน ตำบลนอร์มังด์ทั้งหลาย มิลองคง สกดใจ คอยดูการสืบสวนของพวกเยอรมัน เนื่อง ด้วย การฆาฏกรรมรายแรกที่สำเร็จไป นั้น อยู่ ๒ - ๓ วัน.

ความสงสัยจะได้พาดพิงมาถึงเฆ่ามิลอง ด้วยแม้แต่สักเล็กน้อย ก็ หา มิได้ แก คง ได้รับความอิสระภาพที่จะเดินเข้าออกได้ตลอด ที่พักของทหารเยอรมันตามชอบใจ ทั้งนี้ก็ เพราะเหตุว่ามิลองเปนเจ้าของที่ ดิน ซึ่ง กอง ทหารเยอรมันตั้งฐานทัพอยู่ แลทั้งได้กระ ทำความสดวกต่อ ความ ต้อง การ ต่าง ๆ ของ นายทหารเยอรมันโดยปราศจากความรังเกียจ ด้วย เนื่องด้วยความเอาใจใส่ในการเคลื่อน ไหวของพวกสัตรูนั้น มิลองสังเกตุเห็นพล ทหาร เยอร มัน แยก กัน เปน หมวด และ หมู่ เล็ก ๆ ออกไปทำการ ลาด ตระเวร ใน ที่ ต่าง ๆ ทุก ๆ เวลาเย็น คืนวันหนึ่ง มิลอง ลอบได้ ยินพวกกองลาดตระเวรปฤกษากัน ถึง ทาง ที่ จะไปสอด แนม แก จึง สกด รอย ตามไป ด้วย ระหว่างเวลาที่ กอง ทหาร เยอรมัน มา ตั้ง พัก อาศัยอยู่นั้น มิลองได้ พยายาม จำ คำ พูด ต่าง ๆ จนอาจพูดภาษาเยอรมันได้บ้าง และ เพราะเหตุที่ภาษาของแก เอง มิใช่ เปน ภาษา ปาริสแท้ สำเนียงจึง แปร่ง เพี้ยน มา ทาง เยอรมันมาก.

มิลองออกเดินทางจากสนาม หน้าโรง นา ลัดเลาะ แฝง ตน ไป ตาม ระหว่าง พุ่มไม้ ย่ายหน้าตรงไปยัง สถานที่ ฝั่ง เครื่อง แต่ง ตัว

ของทหารเยอรมันคนแรกซึ่งถูกฆ่าตาย เมื่อ ๓ – ๔ วันมาแล้ว..... พอลอยขุดขึ้นมาได้ แกก็สรวมเครื่องแต่งตัวนั้น.

ครั้นแล้วจึงออกเดินไปตามทุ่งนา ระวังกิริยาที่เดินให้เปนไปสมลักษณของทหาร แลหูผึ่งคอยสดับตรับฟัง ทุก ๆ สำเนียงที่จะเกิดมีขึ้น.

เมื่อบรรลุถึงเวลาซึ่งเชื่อมั่นว่าทหารเยอรมันจวนจะกลับอยู่แล้ว แกจึงเข้าไปซ่อนตัวอยู่ในพุ่มไม้อันหนาทึบ แลคอย...

ในที่สุด ประมาณเวลาเที่ยงคืน ปรากฏเสียงฝีเท้าม้ากระทบกับพื้นถนนแข็งดังกังวาล เสียงนั้นสันนิษฐานว่าเปนม้าวิ่งโขยกใกล้เข้ามา มิลองก้มหูลงฟังแนบกับพื้นดิน เพื่อให้เปนที่แน่ใจว่า ผู้ขี่ม้านั้นมีจำนวนแต่เพียงคนเดียว ครั้นแล้วแกจึงเตรียมตัวพร้อม เพื่อคอย.....

พลทหารอูลานซ์ผู้นั้นขับม้าตรงมาโดยเร็ว ถือคำสั่งนายพลแม่ทัพมาฉบับหนึ่งด้วย กิริยาอาการแสดงว่าไม่ใคร่จะไว้วางใจต่อสัตรูนัก ทั้งนี้ปรากฏโดยอาการหมั่นมองซ้ายแลขวาเรื่อยไป เมื่อทหารม้าคนนั้นใกล้เข้ามาจนเหลือระยะห่างกันอีกเพียงประมาณ ๒ – ๓ ก้าวแล้ว มิลองจึงถลันออกจากพุ่มไม้ที่ซ่อน.

"ช่วยด้วย! ช่วยด้วย!" มิลองร้องขึ้นเปนภาษาเยอรมัน.

ทหารม้าเยอรมันชักม้าให้หยุด เข้าใจผิดคิดว่าเปนเพื่อนทหารด้วยกัน กำลังตกอยู่ในระหว่างอันตราย หรือต้องได้รับบาดแผลสาหัส จึงรีบขับม้าตรงเข้ามาหาโดยปราศจากความเคลือบแคลงสงสัย ครั้นกระโดดลงจากหลังม้าแล้ว ก็ก้มตัวลงประคองชายที่นอนอยู่กับพื้นนั้น.

แต่ในทันทีทันใด พลทหารเยอรมันผู้อาจารย์กลับถูกฟันด้วยดาบเปนแผลฉกรรจ์ที่ช่องท้องจนแทบลำไส้จะทลักออกมาทั้งพวง ผู้ต้องบาดเจ็บมีอาการบิดตัวและดิ้นทุรนทุราย ครั้นแล้วก็ซวนเซล้มกลิ้งลงกับพื้น..และตาย

ต่อไปนี้ เฒ่าซราชาวนอร์มังด์ก็ลุกขึ้นยืนพร้อมด้วยความยินดีปราโมทย์อย่างยิ่งล้น คล้ายกับความรู้สึกของช่างเขียนที่พึงจะได้วาดภาพของตนแล้วเสร็จลงใหม่ ๆ ฉนั้น แกตัดคอผู้ตายหลุดออกจากลำตัว ลากศพไปทิ้งลงในบ่อลึกแห่งหนึ่งแลเอาขยะมูลฝอยกลบเสียจนปราศจากร่องรอย.....

ส่วนม้าที่พลทหารเคราะห์ร้ายนั้นขี่มาก็คงยืนคอยอยู่ในที่ใกล้ ๆ กันนั่นเอง มิลองเหยียบโกลนย่างขึ้นนั่งบนอานแลขับม้านั้นให้วิ่งโขยกไปตามทุ่งนา.

ประมาณ เวลา ชั่วโมง หนึ่ง ล่วง มา แล้ว หรือราว ๆ นั้น มิลองได้พบ ทหาร อูลานซ์ อีก ๒ คน วิ่งเคียงข้างกัน ตรงไป ยัง ที่ ตั้ง กองทหาร แกจึงเร่งม้าติดตามเข้า มา จน ใกล้ ร้องขึ้นด้วยเสียงอันดังว่า "ช่วย ด้วย! ช่วยด้วย!" พลทหารเยอรมัน ทั้งสองยอมให้ มิลองขับม้าตรงเข้า มาโดย มิ ได้ห้ามปราม เพราะเครื่องแบบแห่ง ทหาร เยอรมันที่ มิลอง สรวม อยู่ นั้น ทำ ลาย ความ เคลือบแคลงสงสัยอันจะพึงเกิดขึ้นเสียสิ้น ... ..ฝ่ายมิลอง ก็ขับม้า ผ่าน พล ทหาร เยอรมัน ทั้ง ๒ นั้นไปโดยรวดเร็วประดุจวิถีแห่ง กระสุน ปืน สังหารชีวิตสัตรูเสียคนหนึ่งด้วยความ เร็วแห่งคมดาบ แลยิงด้วย ปืน สั้น ถูก อีก คนหนึ่งล้มลงตาย.

ครั้นแล้วแกจึงตัดคอม้าเสีย _ เพราะ มัน เปนม้าเยอร มัน..... แล ริบ กลับ มา ที่ เดิม ฝั่งเครื่องแบบสำรับนั้นไว้ สรวม เครื่อง แต่ง กายตามแบบ ของ ชาว บ้าน นอก อัน สกปรก โสมมแทน.

ในคืนวันนั้นแกนอนหลับอย่างสนิท แล กรนดังเรื่อยจนรุ่งอรุณ.

มิลอง คง สุงบ นิ่ง อยู่ ต่อไป อีก ๒ _ ๓ วัน หวังเพื่อสดับฟังการไต่สวนของ พวก เยอรมัน เหล่านั้น แต่ในวันที่ ๕ แกได้ลงมือประกอบ การร้ายอีก คืนนั้นมิทหารเยอรมันต้องถึง แก่ความตาย เพราะความคิดและฝีมือของ แกรวม ๒ คน.

ความสำเร็จกิจในครั้งหลังนี้ เปนเหตุ ให้มิลองกระหายที่จะทำ ต่อโดยไม่ สามารถ จะหยุดยั้งเพื่อผ่อนเวลาให้นานออกได้ทุกๆคืน แกมิได้อยู่กับบ้าน เที่ยวด้อม มองไป ตาม ทุ่งนา ในเครื่องแบบ ของ ทหาร อูลานซ์ _ เพื่อดักประหารมนุษย์โดยใช้ความสว่าง ของ แสงจันทร์ ครั้นการกระทำ สำเร็จ ลง แล้ว ผลที่ปรากฏก็คือ อศุภของทหาร เยอรมัน นอนตายอยู่ตามใต้พุ่มไม้ แล ข้าง ๆ ถนน คืน ละคน ๒ คนเปนอาจิณ.

แต่คืนวันหนึ่ง เวลาดึกสงัด ทหาร เยอรมันที่ถูกมิลองลอบทำร้าย ได้แข็งใจ รวบรวมกำลังทำการต่อสู้ พันด้วยดาบถูก แกมิลองเปนขาด แผล อย่างไร ก็ ตาม แกได้ฆ่ามันเสียจนตาย แล้ว ริบ กลับ มา ยังที่ลับเพื่อผลัด เปลี่ยน เครื่อง แต่ง ตัว..... แต่พอเปลี่ยนเสร็จ แกก็เปนลมด้วยความ อ่อนเพลียจนถึง สลบ และไม่ สามารถ จะ เคลื่อนตนเองไปให้พ้นจาก โรงม้าได้.

เพราะเหตุดังกล่าวนี้ พวกทหารเยอรมัน จึงได้ไปพบเฆ่ามิลองนอนสลบอยู่บนกองฟาง เลือดที่ไหล ออกจากบาด แผล นั้น ก็ ยัง มิ ทัน

หยุด.....

◎ ◎ ◎

เมื่อเรื่องที่บรรยายถึงที่สุดแล้ว นักรบชราเงยศีรษะขึ้น มองจ้องดูหน้าบรรดานายทหารเยอรมัน นัยตา แสดง เต็มไป ด้วย ความโหดร้ายและเคียดแค้น.

นายพันเอกเยอรมัน ซึ่ง นั่ง ลูบ หนวด พึง อยู่นิ่ง ๆตั้งแต่ต้นจนอวสาร เอ่ยถามขึ้นก่อน.

"แกไม่ มี ถ้อย คำ อย่างไร จะ พูด อีกล่ะ หรือ ?"

"หมดแล้ว ข้าตั้งใจไว้อย่างไรบ้าง ก็ ได้ ชี้แจงให้ฟังโดยมิได้ ปิดบังจนสิ้น รวม พวกเอ็งทั้งหมดที่ตายเพราะมือ ข้า ๑๖ คนไม่ มากแลไม่น้อยกว่านี้."

"รู้ไหมว่าโทษของแกนี้เข้า บท ประหาร ชีวิต. ?"

"ข้ายังไม่ได้ร้องขอให้ มีการยกโทษ."

"แกเคยเปนทหารมา แต่ ก่อน หรือ ?"

"เออ ข้าเคยเปนทหารมาครั้งหนึ่งแล้ว เมื่อเวลาหนุ่ม...คราวนั้น พวกเอ็ง_อ้าย ชาวเยอรมัน ฆ่าพ่อของ ข้า ซึ่ง เปน ทหาร ใน สมัย พระเจ้านะโปเลียน ตาย และ ฆ่า ฟรังซัวส์ลูกคนเล็กของข้าเสีย ที่ ข้าง ตำบล อิ เรอซ์เมื่อเดือนก่อนนี้ อีก ด้วย ความ ตาย ของพวกข้าทั้ง ๒ คน นี้ เอ็ง เปน ถึ ข้า อยู่ แลข้าก็ได้ตอยแทนแล้ว ยังนี้ไม่นับว่าเรา ต้องเกี่ยวข้องกันอีกละ."

นายทหารเยอรมันมองดู หน้า ซึ่ง กัน และ กัน นักรบเฒ่าคงกล่าวต่อไป.

"ชีวิตพวกเอ็ง ๘ คนสำหรับทดแทน ชีวิต ของพ่อข้าคนหนึ่ง และ อีก ๘ คน สำรับใช้ ชีวิตให้ฟรังซัวส์ ก็นับว่าพอสมควรกันแล้ว ข้าไม่ต้องการจะวิวาทแก่ เอ็ง คนใด คน หนึ่ง เปนส่วนตัว เอ็งพากันมา ฟัก อยู่ใน บ้าน ข้า ถืออำนาจเช่นเดียวกับเปนบ้านของเอ็ง ข้า ไม่ต้องการต่อสู้กับใครตัวต่อตัว ถึงแม้ว่า เอ็งจะให้ โอกาศเพื่อต่อสู้ ได้ ก็ตาม ข้าต้อง การจะฆ่าเอ็งเสียให้หมดเท่ากับฆ่าหมา ถึง หากจะต้องตายเพราะการกระทำนี้ ข้าก็ไม่ เสียใจแล้ว."

พูดพลาง ชายชรานั้นก็ยกมือขึ้นกอดอก อากัปกิริยาอันแสดงความองอาจกล้าหาญคง มิได้ลดลงจากเดิมเลย.

เหล่าทหารเยอรมันต่างหัน หน้า มา ปฤก ษาซุบซิบกันด้วยสำเนียงแผ่วเบา นายร้อย เอกผู้หนึ่งซึ่งบุตร์ชายของตนตายเสียในคราว สงครามครั้งสุดท้ายก็พลอยนึกสังเวช สงสาร ไปด้วย เพราะโดนหัวอกอันเดียวกันเข้า.

ต่อนี้ไป นายพันเอกผู้เปน ประมุข ลุก ขึ้นยืน ขยับเข้าใกล้เฒ่ามิลอง กระซิบว่า.

"นี่แน่ะ ตาเฒ่า..... ยังมีหวังที่อาจช่วยชีวิตแกให้รอดได้แต่แกต้อง....."

แต่นักรบเฒ่าไม่ยอมฟังเสียงเสียเลย จ้องดูหน้านายทหารเยอรมันนั้นอย่างขมึงทึงยืดตัวตรง ทำท่าอกผายไหล่ผึ่ง แล้วถ่มน้ำลายให้รดหน้านายพันเอกนั้นทันที.

นายพันเอกย้ำไปด้วยโทษะเงื้อมือจนสุดแขน แต่เฒ่ามิลองหาครั่นคร้ามอย่างไรไม่ กลับถ่มน้ำลายรดหน้าซ้ำเข้าให้อีก.

บรรดานายทหารทุกคนต่างผุดลุกขึ้นยืนแลออกคำสั่งแก่พลทหารซึ่งยืนกำกับอยู่ทั้งซ้ายและขวา ภายในนาทีนั้น เฒ่ามิลองผู้มีสีหน้าอันเปนปรกติก็ถูกนำไปยิงเข้าที่ข้างกำแพง..... แต่เมื่อก่อนจะถูกยิง เฒ่ามิลองยังยิ้มกับญังบุตร์ชายและพวกหลานน้อย ๆ ซึ่งยืนเฝ้าดูการประหารรายนี้อยู่ใกล้ใกล้_เปนอาการยิ้มที่แสดงเต็มไปด้วยความรักความมองอาจกล้าหาญ แลปลุกน้ำใจบุคคลในคณะ "เลือดนักรบ" ให้มีความจงรักภักดีต่อชาติของตน ไม่นึกหวั่นหวาดหรือย่นย่อท้อถอยโดยเห็นแก่ชีวิต ในเมื่อความจำเปน เพื่อการสนองคุณแก่ชาติและแก่ประเทศของตนได้ เยีดโอกาศให้พึงกระทำได้ โดยเฉภาะหน้าแล้ว.

๑๓. ยังไม่ประสพภัยพิบัติ ดังเหมือนว่าไม่ต้องพึ่งอะไร ครั้นประสพเข้าสิท่านจะเห็นแม้สิ่งลามกว่าเปนที่พึ่งของท่านได้ทันที ใจคนจึ่งเปนของปลาดไม่น้อยเลย.

ของ ฉ. ล. พิชยญาติ

๓๖

สังเขปกถา

ใน

อายุวัฒนปาฐ

บรรพที่ ๑

อา! ท่านสหายหนุ่มคนองของข้าพเจ้าเอ๋ย ในการที่ท่านสู้อุส่าห์พากันมาประชุมสโมสรสันนิบาต เพื่อให้พรแก่ข้าพเจ้าผู้มีอายุศมัยาวยืนครบ ๖๐ ทัศณวาระนี้ ข้าพเจ้าช่างออกรู้สึกขอบน้ำใจเปนอันมาก ข้าพเจ้าจักหาสิ่งหนึ่งสิ่งใด เล่ามาทดแทนท่านได้แต่เอาเถิด ท่านสหายที่รักของข้าพเจ้าเอ๋ย! ท่านคงจะตื่นเต้นในลาภสักการ อันข้าพเจ้าจะขอนอบน้อมตอบแทนท่านในดีถีมงคลนี้ ด้วยความยินดีและเต็มใจ สิ่งนั้นคือประวัติกาลของข้าพเจ้า ผู้ได้อุปกรณ์กระทำกิจจานุกิจต่าง ๆ มาแล้วแต่ครั้งอดิตสมัยโพ้น ซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างย่อมจะปุรณเกียรติ และไพบูลย์วิระยศเปนคุณสมบัติ แห่งชายชาตินักรบไทยโบราณ อยู่ครบถ้วนทุกประการ จะได้มีการขาดตกบกพร่องไป แต่สักน้อยหนึ่งก็หามิได้ ท่านจงสงบสติอารมณ์คอยเงี่ยโสตถ์ไว้สดับตรับฟังให้จงดีเถิด

อนึ่ง, ก่อนที่ข้าพเจ้าจะตั้งต้นเริ่มบรรยายความทรงจำต่าง ๆ ซึ่งข้าพเจ้าได้ยึดยังมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕๐ ปีเศษ เพราะหมดยุคหมดสมัยเสียแล้วก็จริง แต่กระนั้นก็ดี

ขอให้ท่านพึงเข้าใจเถิดว่า ข้าพเจ้าจะขอกล่าวแต่เฉภาะสิ่งที่ข้าพเจ้าจะเล่าได้ อันเปนกิจส่วนตัวของข้าพเจ้าเอง ซึ่งมีความเห็นตามอัตโนมัตระคนปนเจืออยู่ด้วย นี่และเปนข้อใหญ่ใจความ ที่ข้าพเจ้าวิตกอยู่ หน่อยหนึ่ง เพราะว่าอาจจะผิดพลาดไปบ้างก็ได้ ขอท่านทั้งหลายผู้ฟัง จงได้ โปรดอภัยโทษให้แก่ข้าพเจ้าด้วย อนึ่งบางส่วนอาจจะเกี่ยวไปถึงราชกิจบ้างเล็กน้อย เท่าที่ยามข้าพเจ้าได้ปฏิบัติไป และพอจะเปิดเผยได้ ก็จะได้นำมาเล่าสู่ให้ท่านฟัง ฉนั้น, ก่อนอื่นข้าพเจ้าจึงใคร่ จะขอ แนะนำให้ ท่านสหาย ทั้งหลายจงได้ รู้จักบรรพบุรุษในต้นตระกูล ของข้าพเจ้าไว้เสียก่อนด้วย เพราะพอจะเปนประทีปส่องทางให้ท่านรู้จักสันชาติ เดิมของข้าพเจ้าได้ โดยไม่ต้องเสียเวลาไปเที่ยวไต่ถามใคร

กาลครั้งหนึ่งเมื่อรัชสมัยจุลศักราช ๘๒๓ แผ่นดินสมเด็จพระบิยะมหาราชเจ้า ในพระบรมโกษฐ กองทัพไทยเสียที่แก่รามัญอมิตร์ ต้องเสียอาวุธยุทธภัณฑ์ช้างเครื่องม้าเครื่องเปนอันมาก ในจำนวนเชลยที่ถูกฆ่าศึกคร่าห์เอาไปนั้น มีท่านผู้หนึ่งเปนบุตร์ท่านผู้มีบรรดาศักดิ์ฝ่ายมหาดไทย ซึ่งคนโดยมากย่อมรู้จักกันทั่วไปว่า นายหมู่จันทร์ครูมวย เมื่อท่านได้ตกไปเปนเชลยยังกรุงหงษาวดีแล้ว ครั้นต่อมาก็ได้แต่งงานกับยุตริเศรษฐีพานิชคนหนึ่งชื่อ เม้ยดาวนอง ตั้งเคหะสถานเปนปึกแผ่นอยู่ณะที่นั้น ภายหลังเกิดบุตร์ชายคนหนึ่งบิดาให้ชื่อว่านายหอม ท่านบิดารักใคร่ยิ่งค่าดวงตาเฝ้าทำนุถนอม สั่งสอนให้เล่าเรียนพิทยะต่าง ๆ ซึ่งท่านมีอยู่เปนสมบัตินั้น ด้วยความวิริยะพากเพียร เมื่อนายหอมมีชัณษาได้ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ความรักชาติและบิตุภูมิเดิม ก็พลันบังเกิดขึ้นในดวงหทัยประเทศ จึงลอยออกไปพยายามเกลี้ยกล่อมผู้คนทั้งไทยเดิมแลรามัญโลหิตผสม เข้ามาเปนพรรคพวกได้เปนอันมาก แต่เปนที่น่าสลดใจ ด้วยการยังมิทันจะบรรลุล่วงไปเปนผลสำเร็จตามความปราถนา ฝ่ายข้างท่านบิดาแลมารดา ก็พากันล่วงลับไปติด ๆ กันเพราะโรคบ่าจยุบัน เมื่อได้จัดการศพเมรุสนองคุณ พระ ทั้งสองสมควรแก่คุณานุรูปเสร็จแล้ว นายหอมซึ่งต่อไปชนทั้งหลายเรียกว่า พ่อครัวมอญ กับพวกประมาณ ๕๐๐ คนเศษ จึงแสร้งแปลงตัวเปนชาวบ่า พากันหาบคอนพักแฟงและผักหญ้าหนีเข้ามาในพระราชอาณาจักรสยาม เพื่อพึ่งพระบรมราชสมภารต่อไป ภายหลังได้

ถวายตัวเปนมหาดเล็กรับราชการอยู่ในกรมพระตำรวจน่า

ต่อมาครั้งหนึ่ง, เมืองมฤทธิ์และทวายแข็งเมืองเปนขบทเข้าด้วยพม่าข้าศึก ท่านเจ้าพญาจักรี ฯ รับพระบรมราชโองการให้ยกกองทัพออกไปปราบปราม นายหอมอาสาขอเปนคนธงไปในกองทัพด้วย ได้แสดงความกล้าหาญให้ประจักษ์แก่ปวงบรรดาทะแกล้วทหารทั้งหลาย ในท่ามกลางสมรภูมิชัยเปนอันมาก ท่ามแม่ทัพมิบอกเข้ามากราบทูลถึงความชอบก็หลายครั้งครันเสร็จพระราชสงครามแล้ว นายหอมได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เปนออกญาเกียรติราช มีน่าที่กำกับครัวรามัญต่อมา (ราชทินนามนี้เปนส่วนหนึ่งในทำเนียบพ่อครัวรามัญฝ่ายสยามประเทศ หาใช่เปนนามกรมแห่งพระราชบุตร์องค์ใหญ่ฝ่ายสนมของหงษาวดีไม่)

ท่านสหายทั้งหลาย, อันท่านออกญาเกียรติราชผู้นี้และ คือเปนเจ้าคุณบ่าทวดของข้าพเจ้า ท่านมิบุตร์ชายคนเดียวรับราชการอยู่ในกรมอาสาใหญ่ เปนที่สมิงสิทธิเดชา นามเดิมชื่อแก้ว และเปนผู้ที่ได้เคยสำแดงกำลัง กายประหารคอวัวกระทิงซึ่งกำลังอาลวาดวิ่งผ่านม้าพระที่นั่ง ด้วยดาบประจุพรายที่เดียวขาดกระเด็น ในขณะซึ่งไปล่าสัตว์กับกระบวนเสด็จ ฯ ท่านสมุหพระกระลาโหมให้รางวัลถึง ๑๐ ชั่ง โดยพระราชกระแสร์รับสั่ง ถ้าจะคูณจำนวนเงิน ๑๐ ชั่งในสมัยนั้นดูแล้ว ก็ไม่ใช่เปนเลขลัภอันเล็กน้อยเลย ท่านสมิงสิทธิเดชามิบุตร์ชายหญิงหลายคน แต่หาชีวิตร์ไม่คงเหลือคนหนึ่ง เปนคนแขยงไปทางมารดา มิอุปนิสัยเกลียดชังการกีฬาทุกชนิด สนใจแต่พระราชกำหนดกฎหมาย จนมิภูมิรู้ได้เปนตุลาการในตำแหน่งลูกขุนสำหรับชำระอรรถคดีของประชาราษฎร์ และมั่งมีมากมาย นามเดิมชื่อทอง ได้เปนที่พระครูพิเชตฯ ท่านเกิดบุตร์ด้วยท่านกลิ่นภรรยาหลวงเปนชาย ๒ หญิง ๒ ในจำนวนพี่หญิง ๒ พี่ชาย ๑ มีนิสัยสุภาพเรียบร้อยแหลมคมในฝ่ก แต่ข้าพเจ้าผู้เปนบุตร์สุดท้องออกจะเกเรเกตุงไปสักหน่อย คุณบ่าจึงรับเอาไปเลี้ยงไว้ ให้เล่าเรียนอักขระสมัยทัยขอม และเพลงอาวุธยุทธศาสตร์ตำราพิชัยสงคราม กับเวทวิทยอันเปนมฤดกแห่งตระกูลจนจบภาค ตามอย่างลูกผู้ชายชาตรีในสมัยนั้น ข้างฝ่ายท่านบิดาของข้าพเจ้าท่านปรามาสว่า ทำอย่างไรเสียข้าพเจ้าก็เอาตัวไม่รอด แต่ท่านคุณบ่า

กลับสนับสนุนว่า นี่และมันเอาถ่านละ!

ท่านสหายเอ๋ย, เพราะเหตุว่าข้าพเจ้ามิโลหิตอันอุ่นระอุสมควรแก่ชายชาติทหารอย่างแท้จริง ข้าพเจ้าจึงได้รับคำยกย่องจากท่านผู้ใหญ่ถึงปานดังนั้น มันเปนการน่าอัศจรรย์ใจในวุฒิของข้าพเจ้าอย่างแสนปลาด ท่านคิดดทีหรือว่า ครั้งกระนั้นอายุข้าพเจ้าเพียง ๑๙ ปีเศษ ๆ เท่านั้น บรรดานักมวยด้วยกันแล้ว ตลอดจนกระทั่งเขาขนานนามว่าท่านครูก็ตาม อาจารย์ก็ตาม ต่างคนต่างไม่ยอมที่เข้าคาดเชือกกับข้าพเจ้าเสียเลย เพราะไม่มีความสามารถพอที่จะเหนี่ยวรั้งการปราชัยแห่งตนไปให้ตลอดถึงยกได้สักคนเดียว อันการกระบี่กระบองนั้น ข้าพเจ้ายอมสารภาพว่า ข้าพเจ้าจะจำนนก็แต่ท่านบรมครูของข้าพเจ้า คือคุณปู่คนเดียวเท่านั้น ถ้ายิ่งข้าพเจ้าต้องตีต่อน่าที่นั่งเพื่อถวายทอดพระเนตร์ด้วยแล้ว ก็จงเปนที่ลืมเสียเถอะว่า เงิน ๓ ตำลึงซึ่งฝ่ายผู้ชำนะจะเปนผู้ได้รับพระราชทานนั้น ข้าพเจ้าเปนได้ชม! ได้ชมจริง ๆ !! ซึ่งมันล้วนแล้วแต่เปนของสดวกดาย คล้ายประดุจกับว่าจะปอกกล้วยเทพรสแล้วหย่อนลงในลำคอ แล้วแต่ข้าพเจ้าจะเคี้ยวมันหรือจะกลืนเลยก็ตามใจเท่านั้น และใช่แต่เท่านั้น ถึงในกระบวนขับขี่ม้าช้าง ซึ่งนับแต่เรียบไปหาพยศโลดโผนหรือซับมันอย่างใด ๆ ข้าพเจ้าก็ทรมานมันไว้ได้ด้วยความเหนียวแน่นและปรีชาชาญ ประดุจกับเลี้ยงสุนักข์เชื่อง ๆ ไว้ชมเล่นเท่านั้น ซึ่งข้าพเจ้าพอจะท้าพนันให้ท่านพิสูจน์ความจริงของข้าพเจ้าได้ จากนายม้าต้นและควานพัตโหนด ว่าได้เคยสั่นศีร์ษะมาแล้วไม่น้อยกว่าคนละตั้ง ๑๐ ครั้งจริงไหม? ในคราวที่เห็นข้าพเจ้าแสดงกิฬาณะสนาม ยุทธพลในกำแพงพระราชวังฝ่ายหน้า ซึ่งบ่หนึ่งมิหลาย ๆ หน เพื่อเปนทางฝึกฝนให้ชำนิชำนาญและประกวดความสามารถซึ่งกันแลกันในระหว่างนักรบต่อนักรบ แลยังเปนเกณฑ์ชาที่จะกระทำให้กระเถิบขึ้นสู่ความเปนผู้มีคนนับหน้าถือตา โดยได้รับคะแนนจากเจ้าขุนมูลนายปลูกตั้งให้ เออ! ท่านลองทำนายใจของท่านเองดทีหรือว่า ในจำนวนทะแกล้วทหารซึ่งจะประมาณว่าเปนตัวเบี้ยมในสมัยนั้นราว ๑๒๐๐ คนเศษ ก็ใครบ้างเล่าที่เปนผู้ที่มีน้ำหนักยิ่งกว่าใคร ๆ ทั้งหมด เปนต้นว่าออกญาจักรี ๆ เมื่อครั้งที่ท่านยังไม่ถึงอนิจกรรมนั้นหนึ่ง ท่านออกญากลาโหมหนึ่ง ท่านออกญาสุรสีห์หนึ่ง ท่านออกญายังสรรหนึ่ง รวม ๔ ท่านด้วยกันนี้ ก็คือใคร, คนไหน, ที่ท่านทั้งสี่ได้

เรียก เข้าไปลูบ หน้าลูบหลัง แล้ว ประทานพร และให้ โอวาทสั่งสอนประดุจดังเขาผู้นั้น เปนบุตร์อันเอากำเนิดสืบสายโลหิตมาจากท่านโดยตรง อา! ท่านสหายทั้งหลายเอ๋ย ถ้อยคำถ้วนทุก ๆ คำทุก ๆ ประโยค ข้าพเจ้ายังจดจำได้แม่นยำดี เสมือนหนึ่งว่าข้าพเจ้าได้ ยินฟังมาแต่วันวานนี้ก็ว่าได้

"ไอ้ลูกรักของพ่อเอ๋ย ขอความมีชัยและสิทธิโชคทั้งหลาย จงเปนบำเน็จมือแก่เจ้า ในงานพระราชสงคราม เทียบด้วยวายุบุตร์ผู้ตัวแกล้วกล้าเถิด"

ถ้อยคำเหล่านี้และ คือเมรัยอันมีนฉุนซึ่งข้าพเจ้าได้น้อยน้อมรับดื่มเอาไว้ และก็ยังจดจำได้มาจนกระทั่งกาลบัดนี้ด้วยความผยองยศ แต่นั่นแหละท่านสหายที่รัก วนาวันดงใดก็ตาม ย่อมจะเต็มไปด้วยจตุบาทและทวิบาทตลอดจนคลานเลื้อยแลโยยบิน ซึ่งกอบร์ไป ด้วยอำนาจ แห่งอสรพิศม์ใน กายตัวโดยธรรมชาติ เปนที่น่าสยดสยองยำเกรงแก่นรชน ผู้อันได้ เคณจรไปในพนัศนั้น ฉันใดก็ใช่ ว่าณะที่ถิ่นนั้น ๆ จะปราศจากความเกี่ยงแย่งในศักดิ์, ยศ, เพื่อจะช่วงชิงเปนเจ้าแห่งคฤหาศน์ชัฏ แต่ผู้เดียวก็หาไม่ โยราญย่อมว่า ราชสีห์จะอยู่ในถ้ำเปนศุขมิได้ ด้วยว่าจะมีราชสีห์อีกตัวหนึ่งจะเข้าไปอยู่ด้วย ดังฤๅ? อันตัวข้าพเจ้าเล่า ก็ไม่เปนที่ ๆ ท่านจะควรสงสัยว่า จะไม่มีคู่แข่งขันรัศมีไปเสียทีเดียว อุปมาฉันใด อุปไมยก็ฉันนั้น จริงอยู่, ก็พอมีอยู่บ้างดอก แต่นั้นและ ข้อสำคัญมีอยู่ว่า ท่านจะชอบใจฟังในเรื่องที่ข้าพเจ้าจะเล่าต่อไปหรือไม่เท่านั้น! อันการที่ข้าพเจ้าคุย มันก็ต้องเปนคุยอย่างศักดิ์ลูกผู้ชาย คงจะไม่ใช่เปนแต่เพียงคมคายเพราะค่าแห่งสำนวนโวหารเท่านั้นไม่

ฉนั้นและ,เมื่อข้าพเจ้าลาสิกขาบทออกจากเพศสมณมาแล้ว คุณบู๊จึงนำข้าพเจ้าไปฝากรับราชการอยู่ในกรมพระตำรวจน่า ในบังคับบัญชาของออกพระราชมานู โดยได้เปนโอกาศให้ข้าพเจ้าไปสงครามครั้งหนึ่งที่ด้านโพธิ์สามต้น และจะเปนด้วยประการใดก็ตาม เมื่อกองทัพได้กลับกรุงแล้ว ข้าพเจ้าก็ได้ รับยศ เปนนายหมู่ให้ควบคุมทหารตาบ ๑๒ คน ซึ่งต่อไปในจำพวกทหารเหล่านั้น ได้เปนเพื่อนร่วมชีวิตร์ของข้าพเจ้าทุก ๆ คนในยามราชกิจทั่วไป

แน่นอนละ, การคบเพื่อนฝูงย่อมเปนธรรดาแก่ผู้ที่ไฝ่ใจจะพิงพิเคราะห์ ว่าบุทคลชนิดใด จะควรสมาคมคบหาหรือไม่ นั่นมันแล้วแต่อัทธยาศรัยเปนที่ต้องใจกัน แต่สำหรับ ข้าพเจ้า ๆ หมดความ รังเกียจ กับชน

ทุก ๆ ชั้น เขาทั้งหลายเปนเพื่อนของข้าพเจ้าทั้งสิ้น อันการจะไว้วางใจกันหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าได้กำหนดไว้เปนประเภทหนึ่งต่างหาก

ณะวันหนึ่งในตอนจวนค่ำ จะเปนเวลาเข้าใต้เข้าไฟอยู่แล้ว ข้าพเจ้าออกจากกองทหารจะกลับไปบ้าน แต่เห็นว่าไม่จำเปนจะต้องรีบร้อนอะไร ก็เลยแกล้งทำเปนเดินเฉอย ๆ เพื่อจะตากลมแล้งเล่นให้สบายใจ หากแม้ว่าวันนั้นจะเปนวันข้างแรมเดือนค่อนข้างจะมืดอยู่สักหน่อย ด้วยพยัพฝนก็ดี อันลู่ทางที่จะไปต่อให้ข้าพเจ้าเดินหลับตาเสียซ้ำอีก ข้าพเจ้าก็ไปถูก อนึ่งถิ่นแถวก็เต็มไปด้วยผู้คนที่สัญจรไปมากันยังไม่ขาด และโดยมาก ข้าพเจ้าก็มักจะได้รับคำทักทายจากเขาอยู่ทั่วไป เพราะเขาย่อมจะรู้จักข้าพเจ้าได้ดี ว่าคือใคร ? ในขณะที่ข้าพเจ้ากำลังเดินแหงนคอชมดวงดาวในนภากาศไปอย่างเฉื่อยช้านั้น แต่พอเลี้ยวมุมวัดพระสรรเพ็ชพอดี ก็รู้สึกตื่นขึ้นจากภวังค์ด้วยความตกใจ ด้วยตัวของข้าพเจ้าพันเอิญไปปะทะเข้ากับบุทคลคนหนึ่งโดยไม่ได้ตั้งใจ เขาผู้นั้นสยถออกมาเบา ๆ แล้วหยุดยืนมองข้าพเจ้า พลางก็ซุดตัวลงนั่งยกมือไหว้ และเริ่มออกปากขอโทษขอโพยอย่างขนานใหญ่

"โธ่- ผมไม่ทันเห็นนายหมู่เลย ขอรับขอโทษผมทีเถอะครับ ผมกำลังเดินก้มหน้ามาเชียว นี่นายหมู่เห็นจะกลับไปทับกระมัง" เขาพูดอ้อแอ้มีกระแสร์เปนคนเมา

"อ้อ_ องนามหร็อกหรือ ?" ข้าพเจ้าขานชื่อออกไปเพราะจำเสียงได้ "ลุกขึ้นเถอะ กะอีโดนกันนิดหน่อยเท่านั้น" พลางข้าพเจ้าก็ตรงเข้าจับมือให้เขาลุกขึ้น "นี่ถ้าจะไปกินเลี้ยงกันที่ไหนมาละซี พ่งเสียงเปนคนลิ้นไก่สั้นอยู่นี่"

"จิบเดียวเท่านั้นและครับ" เขายกมือไหว้อีก

"จะไปด้วยกันอีกไหมล่ะ ฉันก็ยังไม่ได้กินเข้าเลย"

เขาทำเปนอิดเอื้อนไม่ใคร่จะเต็มใจอยู่ครู่หนึ่ง ครั้นโดนข้าพเจ้าปลอยบ้าง หนุนบ้างก็เลยยอมเดินตามไป ข้างทางแถบขวาที่จะไปมีโรงกับเข้าจีนตั้งอยู่หลังหนึ่ง ในกระบวนเครื่องกินชนิดโฮกอื้อด้วยกันแล้วร้านนั้นออกจะมีหน้ามีตาอยู่สักหน่อย ดังนั้นเมื่อเราพากันเข้าไปเรียกเหล้าแลกับแก้ลมเสร็จแล้ว กำลังจะลงมือรับประทานกันก็มีนายหมู่แลพลทหารเหล่าต่าง ๆ ที่ชอบพอกันกับข้าพเจ้าก็มี ไม่รู้จักกันก็มี ต่างพากันหย่อย ๆ เข้ามานั่งโต๊ะถัด ๆ ไป ประ

มาณได้สัก ๕ หรือ ๖ โต๊ะ ก็เริ่มลงมือคุยกันโผงไปโดยฤทธิสุรา ส่วนข้าพเจ้ากับองนามก็รับประทานกันไปพลาง พึ่งเขาโปกฮากันไปพลาง เปนที่สนุกสนานอย่างยิ่ง ครู่หนึ่งนายหมู่องกวางสี แลพลทหารในกองอาสายี่นใหญ่สนามฝ่ายอานัม รวมประมาณได้สัก ๑๐ คนเศษก็โผล่เข้ามา เอามือทั้งสอง เท้าขอบประตูโรง ยื่นทอดสายตากวาดมาดูทางพวกเรา เปนกิริยาคล้ายกับว่าจะหาใครสักคนหนึ่ง ทันใดนั้นดวงหน้าที่เคยยิ้มแย้มสรวยเก๋ของเขา ก็กลับขึงขมึงตึง เพ่งตรงข้องมายังองนามผู้เปนอาคันธุกะแห่งข้าพเจ้า และริบสับเท้าเข้ามาใกล้โต๊ะอาหารของเราประมาณได้สัก ๒ ศอก พลางเขาก็สำรากเอาถ้อยคำอันกักขลักออกมาอย่างใช่วิสัยของผู้ดี

"เฮ้ย_ อ้ายชาติหน้าด้าน! รางน้ำข้าวที่ใต้ฤนครัวญวนไม่มีใครดูแลหรือวะ เอ็งจึงได้เสือกกะลาหัวเข้ามาเห่าหอนอยู่ที่นี่!"

พลันสิรร่างองนามก็สั่นสท้านขึ้นมาทันใด ในขณะที่เหลียวหน้าไปประสบกับเจ้าของเสียงตวาดนั้นเข้า ใบหน้าซีดสลดด้วยความกลัวเกรง ลูกนัยตาแลละห้อยมาทางข้าพเจ้า เหมือนอย่างกับจะขอความกรุณาให้ข้าพเจ้าคุ้มครอง ปากคอสั่นขมุบขมิบพูดไม่ออก

"ยังไง, อ้ายเลือดผสม อ้ายชาติคริ่งหมา! ยังไม่ลุกมาอีกหรือวะ?" องกวางสีตวาดซ้ำ พร้อมกับทำสิงหนาศกระทืบเท้าลงโครมใหญ่ ปานประหนึ่งพื้นโรงอาหารจะพังทลายลง

โลหิตร้อนอุ่นวิ่งขึ้นสู่หน้าข้าพเจ้ารัว ๆ แต่หากยั้งสติได้ จึงลุกขึ้นแค่นเอาความยิ้มออกมา แลน้อมศีร์ษะถามเขาอย่างสุภาพว่า

"ดูก่อนองกวางสี ท่านดุด่าคนของท่านต่อหน้าข้าพเจ้านั้น เปนการสมควรอยู่แล้วหรือ? อนึ่งข้าพเจ้าขอบอกกับท่านว่า ท่านผู้นี้" ข้าพเจ้าชี้ท่องนาม "เปนสหายของข้าพเจ้า ผู้ซึ่งข้าพเจ้าได้เชื้อเชิญเอามารับประทานอาหาร ขอท่านจงกลับไปเสียก่อนเถิด อย่าว่าข้าพเจ้าดูถูกดูแคลนท่านเลย!"

"ใครมีความสามารถจะเฉดกะลาหัวกวางสี!" เขาลอยหน้าถาม "ท่านหรือ?" เขาเอามือป้องหน้า "อ้อ_ นายหมู่ขวัญทหารดาย ผู้มีสมญาว่า วายุบุตร์ตัวแกล้วกล้าหรือกหรือ? พวกเรา!" เขาหันหน้าไปร้องประกาศกับพวกของเขาเสียงดังลั่น "จงพากันรู้จักไว้ นี่และคือท่านนายทหารเอกแห่งพระนครศรีอยุทธยาละ!"

เสียงหัวเราะครื้น ซึ่งแกมไปด้วยความเย้ยหยันในหมู่พวกญวนก็เริ่มขึ้น ทันใดข้าพเจ้าก็เลยลืมตัวด้วยฤทธิโทษะ กำเริบหน้าเย็นชาวาบเพราะความละอาย เอามือปัดโต๊ะอาหารที่ขวางหน้าอยู่ล้มกระเด็นไปฉับพลัน โดดเข้าชกหน้าองกวางสีอย่างเต็มเกลียด แต่เดชะบุญสัตรูของข้าพเจ้า ได้เตรียมตัวมาเพื่อการวิวาทเสียแล้ว! ฉนั้นก่อนที่กำหมัดอันล่ำสันและแข็งประดุจเหล็กเพ็ชร์ของข้าพเจ้าจะทำงาน องกวางสีจึงรีบเบี่ยงตัวหลบเสียทัน หมัดเลยพุ่งคร่อมไหล่ไป ไม่ห่างจากนกกระจอกกินน้ำถึงอนุกระเบียด ในพริบตานั้น เขาก็ชักดายออกจากฝักซึ่งสรวมสพายข่าอยู่ โถมเข้าทลวงพันข้าพเจ้าทันที แต่เมื่อก่อนที่ดายจะลดต่ำลงมาถึงศีร์ษะข้าพเจ้า ข้าพเจ้าก็มีเวลาโดดสอึกเข้าไปจับต้นแขนของเขาชูไว้ได้ ฝ่ายข้างเขาจะกดดายลงก็หาได้ไม่ พอดีพร้อมกันกับข้าพเจ้าใช้เข่าถาเดาะเข้าที่เหนือสวาบทีหนึ่งอย่างงาม ดายก็หลุดจากมือกระเด็นไปตกอยู่ที่พื้น องนามเก็บได้เอาไปถืออยู่คุมเชิงอยู่ แต่พอข้าพเจ้าผละถอยออกมา องกวางสีก็กางมือคว้าลม ซุดตัวลงนั่งกุมท้องเพราะความจุกแน่น แล้วร้องให้ลูกสมุนช่วยเสียงขรม

"ฆ่ามันเสียซี เอา! พวกเราเอา!!"

พอขาดคำก็ได้ยินเสียงดาบกระทบกับฝัก ซึ่งเปนเครื่องหมายว่า พวกญวนได้เตรียมชักออกจะทำร้ายข้าพเจ้าแล้ว! องนามโดดเข้ามาเกาะแขนข้าพเจ้า และเอาดายมายัดเยียดให้ในมือ สัตรูผู้มีน้ำใจอันโหดร้ายตั้ง ๑๐ คน เหวี่ยงดายรายกันขนานเข้ามาเปนหน้ากลอง เหมือนพยัฆร้ายซึ่งกำลังอดผอมโซ ได้มาประสบลูกกวางอันเปนภักษาหารอันโอชารสดังนั้น เราต่างยืนคุมเชิงกันอยู่ โดยฝ่ายข้าพเจ้ากระเถิบเอาหลังติดเข้ากับฝา เพื่อมิให้เสียเปรียบ ฝ่ายเขารายตัวเปนแถวหน้ากระดานค่อย ๆ เขยิบเข้ามาทีละน้อย อาศรัยที่ชนพวกนี้ขาดหัวหน้า จึงยังริรออยู่ พลันปัญญาก็เร็วเท่าความคิด ทำให้ข้าพเจ้านึกขึ้นมาอยู่ในใจ กระโจนเข้าไปยืนอยู่ที่ข้าง ๆ ตัวองกวางสี ซึ่งกำลังเอกเขนกจุกแอ้ด ๆ อยู่ แล้วก็แกล้งทำเปนเงื้อดเงื้อดายขึ้นแลร้องประกาศว่า

"ช้า, พวกแกหยุดก่อน เห็นไหม? ถ้าแกก้าวเข้ามาอีกก้าวเดียว องกวางสีคอจะกระเด็นด้วยดายเล่มนี้!"

คำพูดของข้าพเจ้าออกจะศักดิ์สิทธิ์มาก สัตรูทั้งหมดต่างพากันหันหน้าไปมองดูตากัน

เปนเชิงปฤกษา ครั้นเห็นว่าอาการที่ข้าพเจ้าทำเงื้อดเงื้อดายอยู่นั้น ไม่เปนของที่ควรจะทดลองเล่นง่าย ๆ แล้ว ต่างก็เอาดายของตนยัดใส่ผ้กไว้เสียตามเดิม เหมือนกับบุตร์ผู้ฟังคำสั่งของบิดาก็เช่นเดียวกัน แล้วก็พากันเข้ามาพยุงอุ้ม เอาองกวางสิ ออกจากโรงอาหารไป ข้าพเจ้าเหลือบดูผู้คนตามโต๊ะที่ถัดต่อไป ๆ ซึ่งหวังว่าจะได้เห็นเขาเหล่านั้น เข้ามาอวยชัยให้พรแก่ข้าพเจ้า ที่ได้รอดจากอันตรายได้สิ ไม่รู้ว่าพากันเผ็ดไปข้างไหนหมด ตลอดจนเจ้าของร้านก็ไม่มีดูช่างเปนคนขี้ขลาดตาขาวไปหมด เมื่อความสำราญ แห่ง ภุตากิจ มีผล อัน ปลาศไปโดยได้ รับความร้อนใจ แลร้อนหูเข้ามาแทรกแซงดังได้กล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้าจึงชวนองนามออกจากโรงการวิวาทนั้น เดินผ่าไปในความมืดมนอนทกาลต่อไป โดยไม่ได้พูดจาอะไรกัน

"แหม_ ผมนึกว่าใต้เท้าจะแย่เสียแล้วนี่ครับ" ในที่สุดองนามเปนผู้ทำลายความเงียบขึ้น

"โธ่_ ก็ฉันพูดดี ๆ แท้ ๆ เทียวนี่นา ทำไมพวกของแกจึงบ้าเช่นนั้นนะ" ข้าพเจ้าซักว่า

"ก็มีอยู่แต่อ้ายคนนี้คนเดียวเท่านั้นและครับ" เขาว่า

"เออ- นี่แล้วแกจะกลับไป กอง ยีนใหญ่หรือยังล่ะ ฉันจะไปส่ง!"

"ใต้เท้าจะไปส่ง!" เขาทวนคำพิมพำ "ให้เทวะดาลงมาจากสวรรค์ ผมก็ไม่กลับไป!" เขาพูดแล้วหันข้างให้

"เอ๊ะ, ทำไมไม่กลับ?" ข้าพเจ้าจับมือให้เขาหันหน้ากลับมา

"ทำไมไม่กลับ? ใต้เท้าจะให้ผมกลับไปถูกเฆี่ยนหลัง และรับความทรมานจากมันถ้าถึงที่สุดผมก็ต้องตาย! ใต้เท้าพอใจอย่างนั้นหรือ? โธ่_" เขาซุดตัวลงคุกเข่าแลกอดขาข้าพเจ้าไว้ ไม่ยอมให้เดินต่อไป พลางก็สอึกสอื้นไห้ด้วยความจริงใจ น่าสมเพท ข้าพเจ้าจับมือเขาฉุดชักให้ขึ้นยืนเท่าใด ๆ เขาก็หายอมทำตามไม่

"โปรดช่วยชีวิตร์ผมไว้ด้วยเถอะขอรับ!" เขารำพรรณต่อ "ไหน ๆ ใต้เท้าก็ได้ช่วยมาถึงเพียงนี้แล้ว แล้วเมื่อต่อไปภายภาคหน้า ใต้เท้าจะมีบัญชาใช้ผมอย่างใด ๆ ผม จะสนองพระ เดชพระคุณจน สุดลมหายใจเข้าออกทีเดียว นึกว่ากรุณารับเอาผมไว้เปนทาษด้วยสักคนหนึ่งเถอะขอรับ" แล้วก็ร้องไห้ต่อไปอีก

"นี่แน่ะ, องนามเอ๋ย" ข้าพเจ้าปลอบ "แกจงนึกถึงสันชาติเดิมของเราดูก่อน ฉัน

เปนไทยทั้งชาติและน้ำใจ ส่วนแกเปนญวนด้วยกำเนิดแลตระกูล จะให้ฉันสำนองถ้อยคำของแกได้อย่างไร เราจงเปนเพื่อนกันแต่เพียงการคบหาสมาคมเถิด"

"ผมเปนญวนก็เพราะเกิดเปนญวน แต่ผมทำราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผมก็ต้องเปนข้าราชการไทยคนหนึ่ง ซึ่งมีน่าที่จะเอาเลือดเนื้อสนองคุณเมืองไทยได้เท่ากับใต้เท้าเหมือนกัน กองบิ๋นใหญ่หรือกองทหารดาย ก็มีน่าที่ที่จะป้องกันภัยเมืองไทยเช่นเดียวกัน ผมไม่ยอมกลับไป ผมจะอยู่เปนทาษใต้เท้า เพราะใต้เท้าช่วยชีวิตร์ผมไว้"

"แต่แกยังแต่งตัวแลโพกผ้าเปนญวนอยู่ จะไปรับราชการร่วมกรมร่วมเหล่ากันได้อย่างไร" ข้าพเจ้าค้าน

แต่พอเขาได้ฟังคำพูดของข้าพเจ้าเข้าเท่านั้น ก็เอามือกระชากผ้าแพรสีเขียวออกจากศีร์ษะขว้างทิ้งไปทันที พลางก็หัวเราะร่วนเหมือนกับเด็ก ๆ ข้าพเจ้าเห็นอาการเขาเช่นนั้น ก็รู้สึกชื่นใจแลยังเกิดความรักใคร่น้ำใจของเขาปานดังน้องในอก น้ำตาแห่งความยินดีซึมอาบออกมาจากครองจักษุ ตื้นใจเหมือนอย่างกับมีก้อนอะไรแล่นขึ้นมาจุกอยู่ที่ลำคอจนแทบจะพูดไม่ออก ข้าพเจ้าเอามือเอื้อมไปลูบศีร์ษะเขาเพราะความแสนรัก

"จงจำถ้อยคำของฉันไว้องนาม ตั้งแต่บัดนี้หรือเดี๋ยวนี้ แกเปนทหารในความบังคับบัญชาของฉัน และเปนเพื่อนที่รักของฉันคนหนึ่ง ลุกขึ้นเถอะ ดึกพอควรที่เราจะกลับบ้านกันได้แล้ว"

องนามดีใจเหมือนกับได้ขึ้นสวรรค์ทั้งเปนก็ว่าได้ เมื่อได้ยินข้าพเจ้าพูดดังนั้น เขาก็ลุกขึ้นโถมเข้ากอดเอาข้าพเจ้าไว้ จนข้าพเจ้าเซไปแทบล้ม และยังซ้ำรำพรรณขอบบุญขอบคุณจนเปนน้ำท่วมทุ่ง แล้วเราทั้งสองก็พากันเดินต่อไป ด้วยต่างคนต่างรู้สึกถึงความพอใจซึ่งกันแลกันเปนอันมาก แต่พอเดินพ้นหน้าเรือนจำ เราก็พากันเลี้ยวเลียบไปตามริมคลอง ตลอดทางเดินมีเรือพ่อค้าขายของสวนจอดนอนกันเปนหมู่ ๆ ตามท่าน้ำหมู่หนึ่ง ๓ ลำบ้าง ๔ ลำบ้าง ยังจุดไฟอยู่วามแวม เรียงรายกันไปทั้ง ๒ ฟากลำคลอง เมื่อพ้นไปจากชุมนุมนี้หน่อยหนึ่งตรง ฟาก ข้าม เปน น่า อุโบสถวัดสวน สวรรย์ภัยพิบัติก็บังเกิดแก่ข้าพเจ้า โดยไม่ได้นึกคาดทันที ด้วยมีพาลชนชายฉกรรจ์ ไม่น้อยกว่า ๑๑–๑๒ คน โผล่ออกมาจากเงามืดตรูเข้าชกต่อยข้าพเจ้า แลองนามทั้งหน้าหลัง

อย่างตลุมบอน

อา! ท่านสหายเอ๋ย อันวิธีลอบกัดอย่างไม่ใช่วิสัยลูกผู้ชายนั้น มันไม่ใช่เปนผลลัภที่ควรท่านทั้งหลายจะเอาเปนเยี่ยงอย่างเลย ยิ่งผู้ที่ถูกกัดเปนคนอย่างข้าพเจ้าด้วยแล้ว อันการได้และการเสียมันก็จะขาดทุนอย่างยับระยำทีเดียว แต่พอข้าพเจ้าต่อยซ้ายป่ายขวาไปตามแบบครูบ้าง มวยวัดบ้าง คือมีอาทิเช่น หมัดลุน ๆ เข่าตีคาง แข้งฟาดอก เหล่านี้ อยู่ประมาณสักชั่วเคี้ยวหมากแหลกเท่านั้น โสณฑทุจริต กล่าวคือฝูงจิ้งจอกทุก ๆ ตัว ซึ่งมีเจ้าหัวหน้าวิ่งร้องเอาหางจุกก้นเบียดปุเรง ๆ ไปก่อน แล้วเจ้าลูกสมุนก็ต่างพากันเอาตัวอย่างวิ่งไปข้างก็เปนการดีอยู่หรือกท่านสหายที่รักของข้าพเจ้าที่อยู่ดี ๆ มันก็พากันเอาโลหิตแลเพื่องฟ้นมาถอนทิ้งไว้ที่นั้น แทบจะทุก ๆ คนทีเดียว ข้าพเจ้ามองเที่ยวหาองนาม เห็นยังฟุบอยู่จึงเข้าไปประคองถามอาการ เขาก็ลับสั่นศีร์ษะว่าไม่เปนอะไรและพูดว่า "พวกอ้ายองกวางสี!" แล้วก็เคี้ยวฟันอยู่กรอด ๆ ด้วยความคั่งแค้น ข้าพเจ้าเข้าจับตัวเขาให้ลุกขึ้นยืน แล้วก็เข้ายึก พากันลากถูลู่ถูกังกลับไปบ้าน.

บรรพที่ ๒

"ใต้เท้าขอรับ! ใต้เท้าขอรับ!!"

เสียง เหมือน กับ ใคร คน หนึ่ง ร้อง เรียก และเอามือทุบ ประตูห้องนอน ข้าพเจ้าอยู่ปั่ง ๆ วันนั้นข้าพเจ้า ออกจะรู้สึกว่าได้ อ่อน เพลียไปมากอยู่สักหน่อย เนื่องจากไปออกกำลังกาย มา จากที่ น่าวัดสวนสวรรย์ตามที่ได้ เล่ามาแล้วนั้น ครั้นเมื่อได้ลุกขึ้นจากที่นอนแล้วแหงนหน้าขึ้นไปมองดูแสงตวันตามช่องฝาสี แหมเวลาได้สายไปออกโขทีเดียว ข้าพเจ้าไป เยี่ดประตู ออกดู นึกว่าใครเสียอีกคนที่ร้องเรียก ก็คือองนามนั่นเอง! ยะ, เขาแต่งกายเปนทหารไทยทุกอย่าง ตลอดขนผมก็ตัดตามแบบสมัย เสือเสนากุฎแลกางเกงมัศรู่ซึ่งเขาสรวมอยู่ก็ดูช่างสมกับรูปร่างกะทัดรัดขึงขังเข่นสง่าดีแท้ ๆ ซ้ำเดาะเอาหมวก ทรง ประภาศ เบ้ ๆ ไป ทาง หู ขวา นิดหน่อย ก็กระทำให้เก๋ไม่ผิดไปกว่าทหารดายจำพวกข้าพเจ้าเลย ไม่ทันที่ข้าพเจ้าจะออกปากติชมเขาว่าอย่างไร เขาก็รีบยื่นยัตร์หมายให้แก่ข้าพเจ้ากล่องหนึ่ง ซึ่งมีดวงตราประจำ ครั่ง รูปดายไขว้ ข้างบน มี พระมหามาลาเสร้าเสทินเปนสำคัญ ข้าพเจ้า

สดุ้งขึ้นทั้งตัว เพราะว่าดวงตราชนิดนี้มีผู้ที่จะใช้ประทับได้ ก็คือท่านออกพระราชมานู นายกอง ของข้าพเจ้าแต่ผู้เดียวเท่านั้น ข้าพเจ้าถือหันกลับเข้าในเรือน ชุดตัวลงนั่งอยู่กับตั่ง คิดร้อนใจแลลังเลมิค่อยจะกล้าเยี่ดผนึกเอาออกอ่านได้ หวนให้คิดไปว่าน่าที่ชรอยจะเปนคำสั่ง เรียกเอาตัวไปทำโทษในถาน ที่ไป วิวาทกับอง กวางสี ที่โรง ขายอาหารจีนก็เปนได้ เพราะเท่าที่ข้าพเจ้าทราบอัทธยาศรัยขององกวางสีมานั้น เขาเปนคนค่อนข้างมี ฝีมือถนัดใน ทางแต่ง พ้องร้องเหมือน เจ้า ถ้อย หมอ ความ ทั้ง หลาย ทั่วไป อนึ่ง, ถ้าเกิดเปนคดีพิพาทกันในระหว่างไทยกับเหล่าอาสาซึ่งเปนประเทศราชขึ้นแล้ว ถึงแม้จะหนักข้างเขาหน่อย ท่านก็มักจะกดหัวคนไทยไว้ โดยริยปะโลปะเลทำโทษให้แก่เขาเสีย ด้วยจะมิอยากให้เขาติฉินนินทาได้ ว่ามีน้ำใจเปนฉันทาคติ เข้าด้วยพวกเดียวกัน เพื่อเปนทางส่งเสริมแลปลุกน้ำใจทหารต่างชาติให้มีความนิยมมั่นคงอยู่ในความกตัญญูกตเวที แต่เมื่อมาพิเคราะห์ถึงเหตุการณ์อย่างอื่นต่อไป เช่น ๑ น้ำใจของท่านออกพระราชมานู นั้น ย่อมเต็มเปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณา ๒, รักข้าทหารในยังคับยัญชาประดุจดังบุตร์ในอุทร ๓, ไม่มีความอาฆาตมาตร์ร้ายกับ มิตร์หรือสัตรูทั้งหลาย เหล่านี้แล้ว ข้าพเจ้าจึงตัดใจกระเทาะตราเยี่ดผนึกออกอ่านดังมีข้อความต่อไปตามนี้

'ค่ายพระราชวังหลวง

สารตราออกพระราชมานู แจ้งข้อราชการมายัง นายหมู่ขวัญทหารดาย ได้ทราบ

วันนี้เวลา ๔ นาฬิกา ๒ บาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะเสด็จลงประทับพลับพลาชุมรุมพล เพื่อทรงทอดพระเนตร์การฝึกซ้อมกระบวนยุทธ ตามอย่างที่เคยมา ข้า ฯ เกรงว่าบรรดานายหมู่ ต่าง ๆ จะต้องถูกเรียกให้ลำพลองต่อน่าที่นั่งก็เปนได้ ฉนั้นจงจัดแจงเตรียมตัวไปในโอกาศนี้อย่าได้ให้ยกพร่องแลประมาทเปนอันขาด

ยอกมาณวัน ๓ ๓ ๓ ค่ำ ปีมะเมีย โทศก จุลศักราช – ๙๓๒

ออกราชมานู

ได้ประทับตราพระมาลาเลอศักดิ์มา เปนสำคัญ'

แต่พอข้าพเจ้าอ่านจบก็ออกนึกยิ้ม ยิ้มจนกลายเปนหัวเราะ เลยปล่อยให้ออกมาเสียก๊ากใหญ่ ลุกขึ้นเต้นแร้งเต้นกาและซ้อมเพลงมวยเล่น จนเกือบจะกระเดียดๆ ถึงเหนื่อยแล้วก็เลยไปห้องอาบน้ำแต่งตัวแล

โยชน์ด้วยกันทั้งสองทาง เอาเถอะ, เอาเปนตกลง แกเปนทหารดาบในหมู่ของฉันคนหนึ่ง เท่านี้พอใจหรือยัง?"

"พอใจซิขอรับ!" เขารีบรับคำโดยเร็ว "ทำไมผมถึงจะไม่พอใจ!" เขาพูดแล้วก็หัวเราะร่วนด้วยความดีใจ

"แน่, เสียงฆ้องตี ๒ แล้ว เราไปกันหรือยังล่ะ?"

"ไปซิครับ ผมเตรียมตัวพร้อมอยู่เสมอ" เขาพูดแล้วก็ลุกขึ้นขยับเสื้อกางเกงที่เปนรอยยับยู่ยี่ให้เรียบร้อย

ข้าพเจ้าก็ลุกขึ้นสรวมสายสพายดาบ แลหยิบเอาทรงประภาศมาใส่ เราสองคนพากันเดินออกจากบ้านไป

แต่พอพ้นธรณีประตูรั้วออกมาข้างนอกก็ให้ออกรู้สึกปลาดใจเปนอันมาก ที่ได้เห็นราษฎรชายหญิงพากันเดินไหลมาเทมาเปนหมู่ๆ ต่างคนต่างย่ายหน้าไปทางพระราชวังทั้งนั้น ข้าพเจ้านึกฉงนว่านี่เขาจะพากันไปดูอะไรหนอ! แต่ปากหนักไปหน่อยไม่ทันได้นึกว่าจะใต่ถามใคร และก็ลืมนึกถึงองนามซึ่งเดินร้องเพลงตามหลังมาหงิงๆ เสียสนิท ว่าเขารู้บ้างหรือไม่ว่านี่เปนเพราะเหตุใดกัน? แต่พอถึงหัวเลี้ยวกำแพงพระราชวัง ถนนตรงนั้นออกจะแคบอยู่สักหน่อย ต้องถึงกับสองคนช่วยกันเบียดแซกไปในหมู่คน จึงจะเดินต่อไปได้เปนเวลานานกว่าจะหลุดเข้าประตูได้ เหงื่อใหลหยดแหมะๆ เพราะความร้อน เมื่อถึงที่ตรงนี้ ข้าพเจ้าก็ตกตลึงทันที ด้วยได้ยินเสียงของชายฉกรรจ์ในหมู่ราษฎรเหล่านั้นคนหนึ่ง เพราะว่าเขารู้จักข้าพเจ้า ตะโกนร้องออกมาด้วยเสียงอันดังว่า "ไชโย_ขอให้นายหมู่ขวัญจงมีชัยชนะ! ไชโย! ไชโย!" แล้วราษฎรต่างๆ ทั้งชายหญิง ก็พากันร้องขึ้นพร้อมๆกันว่า "ไชโย! ไชโย!" เสียงสนั่นหวั่นไหวจนแสบแก้วหู บ้างก็โยกผ้าแลแพรสีบ้างก็โยกงอยลานอยู่กวักไกว เบียดหนทางให้ข้าพเจ้าแลองนาม เดินไปเปนช่องอย่างสบาย พลางข้าพเจ้าแลองนามก็ต้องโยกมือแลยิ้มรับให้แก่เขาไปจนตลอดทาง ให้รู้สึกใจเต้นเต็มตื้นไปด้วยความยินดีเปนล้นพ้น เมื่อเดินพ้นหมู่คนไปสู่ยังกลางสนามยุทธกิฬา ข้าพเจ้าเหลียวมองดูประชาชนรอบๆ ทั้งสามด้านพลับพลา ก็ให้นำมาซึ่งความปลาดใจมิรู้หาย ดูชั่งยัดเยียดเบียดเสียดกันดังกับแย่งยัดทนานที่เดียว ไกลกันกว่าแต่ก่อนร่อนชะไรมา ข้าพเจ้ายังไม่เคยได้พบเห็นเช่นนี้ ถึงจะเปนอยู่ข้างในคราวที่มีการแข่งขันยุทธกิฬา ก็คงมีคน

รับประทานอาหารเสร็จ ชะโงกหน้าต่างลงไปถามคนยามว่าเวลาได้กี่นาฬิกาแล้ว เขาร้องตอบขึ้นมาว่า ยังพึ่งจะบ่ายโมงเท่านั้น ดังนั้นข้าพเจ้าจึงสั่งทายให้ไปเบิดประตูกลางซึ่งเปนห้องรับแขกออก แลให้ไปบอกองนามให้ไปคอยอยู่ที่นั้นก่อน ประเดี๋ยวข้าพเจ้าจึงจะออกไป เมื่อข้าพเจ้าเสร็จธุระในเครื่อง แต่งกาย ตาม ตำหรับ ชายชาติ ชาตรี แล้ว ก็ออกไปพบกับองนาม เขายกมือขึ้นไหว้แลชมว่า ข้าพเจ้ามีสง่าสมควรเปนทหารเอกแท้

"ใต้เท้าไม่ช้าแต่จะมีลักษณงดงามเปนคุณสมบัติตามอย่างชายหนุ่มอย่างเดียว ถึงท่าทางก็เปนสง่าน่าเกรงขามอย่างยิ่ง ผมออกรู้สึกพองตัวขึ้นเปนอันมากที่มาได้มีนายที่ดีแลกล้าหาญเช่นอย่างใต้เท้านี้" เขาพูดแล้วก็ยิ้มน้อยยิ้มใหญ่ด้วยความพอใจในข้าพเจ้า

"งั้นหรือ?" ข้าพเจ้าเอามือตบบ่าเขาสัพยอก "แกก็แต่งตัวเปนทหารดาบสรวยดีเหมือนกัน ไงนั่งเปล่าๆ หล่ะ กินหมากสูบยุหรีซิองนาม แน่ะ, น้ำชาก็กำลังอุ่นพอดีที่เดียว!"

"ผมได้มีเกียรติยศสรวมเครื่องแบบนี้ได้ก็เพราะบารมีใต้เท้ารับเอาไว้ดอก ขอรับ" พลางเขาก็รินน้ำชาออกดื่ม

"แต่ต้องเข้าใจนะองนาม ว่าไม่ชั่วแต่เครื่องแต่งตัวเท่านั้น ที่เปนเครื่องหมายว่าแกเปนทหารพวกเดียวกับฉัน ร่างกายแลใจของแกก็ต้องเปนด้วย! แต่นี่ที่ฉันพูดน่ะ มันไม่ใช่เปนการบังคับหัวใจกันดอก แล้วแต่ใจจะสมัค"

"อพิโธ่_ ใต้เท้าไม่ควรจะระแวงใจผมอีกเลยทีเดียว!" เขาพูดเสียงดังด้วยความน้อยใจ "ขอให้ใต้เท้าได้ โปรดระฤกแต่เพียงว่า ผมก็เปนข้าราชการของพระเจ้าอยู่หัวคนหนึ่ง ย่อมจะมีความเต็มอกเต็มใจ ที่จะเอาเลือดแลเนื้อ ทาแผ่นดินไทยไว้ ให้ปรากฏเพื่อนาราชกิจของพระองค์ท่าน มิหนำซ้ำผมก็ยังได้มอบร่างกายให้เปนทายของใต้เท้า! เพื่อธุระทุกอย่าง ถ้าใต้เท้าจะมีความพอใจมอบภาระนั้นใช้สรอยผม เท่านี้แล้วใต้เท้ายังจะ ระแวง สงสัย อะไร อยู่ ใน ผม อีก หรือ?"

"หยุด,! หยุดเถอะ!!" ข้าพเจ้ายกมือขึ้นห้ามเปนเชิงบังคับ แต่ยิ้มไม่ให้เสียกิริยา "ฉันเชื่อแกแล้วองนาม อย่าเสียใจแลนึกเคืองฉัน ว่าฉันพูดประมาทแก มันเปนของธรรมดา ถ้าสิ่งใดยังน่าสงสัยอยู่ เรามีเวลาควรจะไต่ถามกันได้ ก็ควรจะทำความเข้าใจกันเสีย มันจึงจะไม่ขาดประ

มาดูโดยตามธรรมดาเท่านั้น เพราะว่าเป่นของเคยชินแก่หูตาของประชาชนมา แล้วไม่น้อยกว่าตั้งร้อยตั้งพันครั้ง แต่การครั้งนี้ชรอย ว่าน่าจะมี เหตุการณ์แปลก ปลาดกว่าเคยสักอย่างหนึ่งเปนแน่ ผู้คนจึงได้มากมายล้นหลามนัก ตำรวจหวายแทบจะห้ามปรามเอาไว้ไม่ไหว มีบรรดาเสียงโจทโฆษนาการชมเชย ออกชื่อข้าพเจ้าอยู่บ่อย ๆ ทั้งสามด้านสนาม ซึ่งข้าพเจ้าเองก็มิดไม่รู้เหนือรู้ใต้ว่าเป่นเพราะเหตุผลอย่างใดจึงเปนเช่นนั้น!

กษณะนั้น, ท่านผู้หนึ่งในจำพวกนายทหารซึ่งกำลังนั่งอยู่ที่น่าพลับพลา ได้ลุกขึ้นตบมือ เปนสัญญาณให้ข้าพเจ้า เข้าไปหา ข้าพเจ้าเหลียวไปก็จำได้ว่าท่านออกพระราชมานูนายกองของข้าพเจ้านั่นเอง! โดยไม่ทันให้ถึงสองคำ ข้าพเจ้ากรีวิ่งเข้าไปนั่งลงยกมือไหว้ ท่านด้วยความเคารพแลนับถือเหมือนดังเปนบิดา ท่านเอามือเอื้อมมาลูบศีรษะข้าพเจ้าด้วยความกรุณา และหันไปพูดกับท่านผู้หนึ่งว่า

"ท่านเจ้าคุณพิชัยขอรับ อ้ายลูกชายของผมคนนี้ มันเปนมือขวาของผมที่เดียวนา!"

"จริงคุณพระ" ท่านผู้นั้นเสริม แล้วหันหน้ามาถามข้าพเจ้าว่า "เจ้ารู้ตัวหรือยังล่ะ?"

"เกล้ากระผม ยังไม่ทรายมิได้ครับผม" ข้าพเจ้าเรียนตอบ

"พระเจ้าอยู่หัวมีพระราช ประสงค์จะทอดพระเนตร์ การต่อสู้ กันด้วยพลอง ตัว ต่อตัว" ท่าน ออกพระราช มานู หัวเราะ แล้วพูด ต่อว่า "เจ้าจะต้องต่อสู้กับเขา เจ้าขวัญ!"

ข้าพเจ้า "รับประทานจะให้กระผมได้รับเกียรติยศต่อสู้กับใครขอรับกระผม?"

ออกญาพิชัย "นายหมู่องกวางสีกองอาสาญวน"

ข้าพเจ้า "ถ้ากระนั้นก็คงจะเปนด้วยความอาฆาตมาตร์ร้าย!"

ออกพระราชมานู "ทำไมเจ้าออกรู้สึกหนักใจอยู่หรือ?"

ข้าพเจ้า "กระผมก็หนักใจอยู่บ้างธรรมดาเพลงพลอง ถ้านอกจากจีนแล้วกระผมก็เชื่อว่าจะไม่มีใครต่อสู้กับญวนได้"

ออกญาพิชัย "อือ_ข้อนี้ก็ออกจะจริงข้าคิดว่าเจ้ามันน่าจะเปนรองเขา ราว ๆ สามเอาสองทีเดียว!"

ออกพระราชมานู "คำว่าอาฆาตมาตร์ร้ายนั้น มันเปนเครื่องกีดขวางความกล้าหาญของทหารในบังคับบัญชาของข้าไปอย่าง

นั้นหรือ?"

ข้าพเจ้า "หามิได้, _ หามิได้ เป่นแต่เกล้าวิตกอยู่บ้างเท่านั้น"

ออกญาพิชัย "นั่นถูกหนทางนักเลงแล้ว การเกรงไว้ดี กว่าการกล้า เพราะอาจเปนช่องทางให้เกิดความประมาทขึ้นได้"

ข้าพเจ้า "และถ้าพลาดท่าก็ไม่ต้องสงสัยว่าจะต้องเสียชีวิตร์กันลงสักข้างหนึ่ง!"

ออกพระราชมานู "ชะๆ เจ้านายทหารเอก ช่างเข้าใจทำตนเหมือนอย่างกับกาตาแววเห็นธนู" ท่านพูดแล้วก็ตรงเข้ามากระชากมือข้าพเจ้าให้ลุกยืนขึ้นแล้วจ้องดวงตาอันเขียวขุ่นแลดูร้ายมายังข้าพเจ้าพูดต่อไปว่า "วิสัยทหารเว้ย! ย่อมจะไม่เหลียวแลถึงความตาย ความเปนผู้มีชื่อเสียง เปนผู้มีฝีมือเอกในเพลงอาวุธ เปนผู้มีใจคออันเยือกเย็นในขณะที่ต่อสู้อยู่กับสรรพภัยต่าง ๆ เหล่านั้น นายทหารเอกที่ดีทั้งหลายเขาย่อมจะเสาะแสวงหาเอามาไว้เปนบำเน็จมือนัก กระไรเจ้า! ยังมิออกศึกให้เห็นดำแลเห็นแดงเพียง แต่พ้ง ข่าว ก็ สยด สยอง ใจ เสีย แล้วเสมือนดังหนึ่งวิลาซึ่งเปนสัตว์ขี้ตกใจ ยังไม่ทันจะได้ประสบกลิ่นไอสุวานชาติ ก็ร่ำร้องเสียงขรมด้วยความเกรงกลัว เมื่อต่อไปภายหน้า ก็ใครเล่าเขาจะเชื่อถือและไว้วางใจในราชกิจทั้งหลาย เถอะ, เจ้าขวัญเอ๋ย! ถ้าเจ้าจะพอใจโยนดายทิ้งเสีย เพื่อจะไปเกล้ามวยแลห่มส่านนุ่งจีบยกทองกรองไหม ก็จะช้าอยู่ทำไมเล่า. ก็จงออกไปเสียจากสนามยุทธกิฬาแต่บัดนี้ ข้าจะพอใจมากเจ้ารู้หรือไม่วะ!" คำท้ายได้กระชากเสียงลงอย่างหนัก แล้วก็สบัดหน้าเดินไปนั่งหันหลังให้แก่ข้าพเจ้ายังที่เดิมด้วยความโกรธจัด

ท่านออกญาพิชัยหัวเราะเก้อ ๆ เดินเข้ามาลูบหลังข้าพเจ้าเปนเชิงปลอบ แล้วก็ไป ในขณะนั้นข้าพเจ้าสมองหมุนปั่นจนแทบจะไม่รู้สึกว่าตัวของตัวอยู่ที่ใด โทรมนัศหัวใจดังกับจะแตกออกไปตั้งร้อยภาค ถ้อยคำคำใดหนอ ที่กระทำให้เจ้านายที่นับถือของข้าพเจ้า โกรธแค้นเป่น สา หัส เห็น ปาน ดังนี้? จะได้พยายามนึกแล้วนึกเล่าเท่าใด ๆ ก็หานึกออกไม่ ท่านสหายผู้ฟังข้าพเจ้าเล่าโปรดอย่าพึ่ง ตำหนิติโทษว่าไฉน ข้าพเจ้าจึงมิใจย่อท้อต่อสัตรูจนกระทำให้ท่าน ผู้บังคับบัญชาชิงชังน้ำหน้าไม่ไว้เนื้อเชื่อใจถึงดังนั้น เปนความจริงข้าพเจ้าหาได้ครั่นคร้าม ขาม ข้อผู้ใดไม่อันนับชื่อว่าเปนมนุษเดินดินด้วยกันแล้วอย่าสาแต่ว่าจะเปนมนุษชนิดอย่างองกวางสีผู้มีฝีมือเอกในเชิงพลองนั้นเลย ถึงแม้ว่าถ้า

นายข้าพเจ้าท่านจะช่วงใช้ ให้ข้าพเจ้าสู้กับช้างหรือเสือสัตว์หน้าขนอันมีอาวุธพร้อมด้วยเขี้ยวเล็บแลงวงงาอย่างใด ๆ ก็ตาม ข้าพเจ้าก็หาเกรงกลัวมันไม่ น้ำตาแห่งความน้อยใจ ได้ไหลทันออกมาจากคลองจักษุข้าพเจ้า จะหักห้ามสกดกลั้นอย่างใด ก็ไม่หยุดได้ ร่างกายแข็งชายืนเซ่อเหมือนตอไม้ ทั้งหแลตาไม่รู้รสสัมผัสสิ่งใด ๆ หมด ต่อเมื่อท่านออกญาพิชัย ย้ายพุงออกมากระซิบเตือนว่าจวนจะได้เวลาเสด็จออกแล้ว เมื่อข้าพเจ้าจะตกลงปลงใจอย่างใดก็ให้คิดเสีย ข้าพเจ้าจึงได้สติ ไม่มีหัวคิดที่จะรอมัวร่ำลาใครทั้งสิ้น ผละออกได้ก็วิ่งไปยังหมู่ทนายเลือกซึ่งกำลังนั่งกันอยู่เปนกลุ่ม และแจ้งความประสงค์กับเขาว่า ข้าพเจ้าจะขอเข้าไปแต่งตัวในฉนวน เมื่อเขาได้ยินข้าพเจ้าดังนั้น ก็ต่างพากันลุกขึ้นพาเอาข้าพเจ้าเข้าไปในม่านทันที ที่ไหนได้คุณปู่ของข้าพเจ้ากำลังยืนยิ้มอยู่ในนั้นด้วยแล้ว เมื่อท่านเห็นข้าพเจ้าเข้าไป ท่านเออมมือมาฉุดให้ข้าพเจ้าเข้าไปชิดตัวแล้วกระซิบว่า "ระวังไม้บ้น แลไม้สามให้จงมากหลานรัก!" ข้าพเจ้ายกมือไหว้รับคำท่านแล้ว ก็เริ่มไปจัดแจงเปลี่ยนกางเกง โดยทางผ่ายข้าพเจ้าเลือกได้สีน้ำเงินแก่ องนามเอาพลอง สำหรับติมาให้ ข้าพเจ้าเลือกดู ๒ อันอันหนึ่ง ข้าพเจ้าเห็นว่าน้ำหนักกำลังเหมาะเจาะดี จึงมอบให้ทนายเลือกเขาถือไว้เปนส่วนของข้าพเจ้า คุณปู่เรียกเอาข้าพเจ้าเข้าไปนั่งปลุกเศกพระพุทธคุณตามลัทธิมีการเบ่ากระหม่อมแล ทาไพล ทาว่านให้เสร็จแล้ว ทนายเลือกก็พาเอาข้าพเจ้าออกไปพักอยู่ที่น่าฉนวนข้างหลังพลับพลา ณะที่นั้นมีเตียบใส่อาหารทั้งคาวหวานขันน้ำพานรองตั้งไว้ให้ข้าพเจ้ารับประทาน องนามรับน่าที่เปนคนคอยปฏิบัติพัดโบกให้ ทนายเลือกผู้หนึ่งเข้ามาไต่ถามว่า ข้าพเจ้าจะรับประทานอะไร เขาจะเปนผู้ย้อนให้ เปนเวลาประจวบกับเวลานั้นข้าพเจ้ายังอิ่มอยู่ แต่ใคร่ที่จะได้รับของพระราชทานไว้เพื่อเปนสิริมงคลก่อนออกสนาม เพื่อความสิทธิชัยจะได้ยังเกิดมีแก่ข้าพเจ้า ดังนั้นข้าพเจ้าจึงตอบแก่เขาว่า ข้าพเจ้าต้องการน้ำเย็นแต่เพียงสักจอกหนึ่งเท่านั้น ซึ่งเขาก็รีบตักเอามาให้ข้าพเจ้าดื่มโดยไม่ต้องขับ

อา! ท่านสหายเอ๋ย แต่พอน้ำอมฤทธิ์ตกต้องชะโลมทรวง ข้าพเจ้าช่างรู้สึกชุ่มชื่นหัวใจเสียนี่กระไร อันร่างกายซึ่งได้กระปรกกระเปรี้ยไปบ้างเพราะความหิวร้น ก็กลับยืนยงคงคืนมาสู่ที่เดิม สรรพร่างกาย

ก็ขึงขังเกิดพละกำลังอยู่ทุกข้อลำ ข้าพเจ้าเตรียมพร้อมแล้ว เตรียมที่จะเข้าสู้กับเสือโคร่ง! หรือพญาช้างสารซึ่งกำลังซับมันได้ทุกเมื่อ อ้อกระนั้สิหนอ! ประชาชนชายหญิงทั้งเด็กผู้ใหญ่ จึงได้พากันแตกตื่นมาเพื่อจะทัศนานัก ท่านสหายเอ๋ย! ท่านผู้มีอายน้อยอยู่ในปถมวัย ท่านได้ประสบพบเห็นมหุศวานุกิจอย่างมโหฬารมาแล้วที่ว่าสนุกสนานอย่างใด ๆ ก็ตาม ถ้าท่านไม่ได้ไปเห็นงานยุทธกีฬาในวันนั้นแล้ว ท่านก็ยังไม่เปนบุทคลที่ชื่อว่าได้ทัศนาความสนุกอย่างถึงพริกถึงขิงพร้อมบริบูรณ์จริง ๆ

ครู่หนึ่ง เจ้าพนักงานชาวประโคม กระทั่งมโหรทึกและเบ่าแตรสังข์ขึ้นอย่าง กังวาลวังเวงใจ เปนเครื่องหมายว่า พระยาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จออกแล้ว บรรดาข้าราชการทั้งผู้ใหญ่ ผู้น้อยที่หมอบเฝ้าอยู่ยังที่น่าพลับพลา ต่างก็ถวายบังคมลงคนละ ๓ ครั้ง แล้วต่อมา ออกขุนชนะเชิงชกเจ้าหมู่เลือกก็แหวกม่านเข้ามา เตือนให้ข้าพเจ้าออกไป ข้าพเจ้าลุกขึ้นจัดแจงให้ผ้าคาดกางเกงได้มั่นคงดีแล้ว ก็ก้าวตามเขาออกไป ขณะที่เดินออกมาสู่สนามยังน่าที่นั่ง เสียงตบมือโห่ร้องแลโยกผ้าโยกงอยตะโกนอวยชัยให้พรข้าพเจ้าจากรายฎรต่าง ๆ ก็ระเบ็งเซ็งแสร้ลั่นสนั่นขึ้นอีกวาระหนึ่ง ข้าพเจ้าไม่มีโอกาศจะตอบแทนเขาได้ด้วยอากัปกิริยา เพราะอยู่เฉภาะน่าที่นั่ง จึงเปนแต่หมอบยิ้มอยู่ เปนเวลาพร้อม ๆ กันทางหนึ่ง ออกขุนไชยโชคชกชนะก็นำเอาองกวางสีซึ่งแต่งกายล้วนแล้วไปด้วยแพรแดงทั้งตัว กล่าวคือ โพกผ้าแดง นุ่งกางเกงแดง พันน่าแข้งแดง ตรงเข้ามาหมอบอยู่ข้าง ๆ ข้าพเจ้าข้าง ท่านผู้นำทั้งสองหันไปเอาพานทองซึ่งมีดอกไม้ธูป เทียนมาจากทนายเลือก ส่งให้ข้าพเจ้าแลองกวางสีคนละพาน แล้วสอนให้ยกขึ้นถวายบังคม ๓ ครั้ง เมื่อเสร็จการถวายตัวแล้ว ออกขุนชนะเชิงชกจึงกรายบังคมทูลขึ้นว่า

"ขอเดชะฝ่าลอองธุลีพระยาทปกเกล้าปกกระหม่อม พระราชอาญาไม่พ้นเกล้า ๆ ฝ่ายน้ำเงินมีนามว่า นายหมู่ขวัญทหารดาย สังกัดกรมพระตำรวจน่า ฝ่ายแดงมีนามว่า นายหมู่องกวางสี สังกัดยี่ใหญ่อานัม ทั้งสองนายหาชีวิตร์บ่มิได้จะได้รับพระราชทานให้ลำพลองถวายทอดพระเนตร์ณะกาลบัดนี้ ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ"

สิ้นคำแล้วท่านสอนให้ถวายบังคมพร้อมกับท่านอีกคนละ ๓ ครั้ง แล้วท่านก็เก็บเอา

พานดอกไม้ธูปเทียนถอยออกไป พอทนาย เลือกเอาพลองสำหรับรำ ทำด้วยรากไทร ย้อยปลายพลองหุ้มต่วนตามหมายสีกางเกง ออกมาส่งให้คนละอัน แล้วก็จัดที่ให้อยู่ คนละด้านเสร็จก็กลับออกไป ขณะนั้นปี่กลองก็เริ่มทำเพลงขึ้นตามบท

ข้าพเจ้าแลองกวางสี ต่างก็เข้าที่บริกำมันต์ ตามลัทธิแห่งตนจนครบพิธีแล้ว ก็ถวายบังคมลงอีกคนละ ๓ ครั้ง จับพลองขึ้นแกว่ง กวัด รำไป ตาม ที่ได้เล่าเรียน มา โดยทางฝ่ายข้าพเจ้าขึ้นพรหมสี่หน้า แล้วก็สยัดพลองรำร่ายไปแต่เพียงเบาๆ พอเปนประมาณ ด้วยเกรงว่าจะเสียกำลัง สิ่งที่ข้าพเจ้าต้องพยายามพินิจพิเคราะห์มาก ที่สุดก็คือ สถานที่พันดินที่กำลังเหยียบย่างไป ด้วยต้องการจะจดจำว่าที่ตรงใด เปนโคกนนหรือหลุมบ่ออย่างไร เหล่านี้เปนหัวใจไว้เสียก่อนถึงคราวจริง ครั้นได้รำเฉวียงไปเกือบจะครบรอบหนึ่ง ข้าพเจ้าก็หยุดยืนดูองกวางสีเฉยเสีย อันท่าทางที่เขาแกว่งควงก็ดี สยัดก็ดี ช่างรวดเร็วดังกับจักร์ผันอันจะร่ายรำเล่า ก็เปนจังหวะจะโคนงดงามไม่มีที่ติเสียเลย ข้าพเจ้านิ่งรำพึงอยู่แต่ในใจว่า อันการที่จะเข้าต่อติด้วยแก่เขาผู้นี้ย่อมจะต้องเปนการยากยิ่งหาน้อยไม่ อนึ่งฝ่ายเขาๆ ย่อมจะทนงตนของเขาได้ดีว่าเขาคงจะพิฆาตข้าพเจ้าได้ โดยแน่นอน เขาจึงท้าให้ท่านผู้ใหญ่จัดการดังนี้ ไม่เปนที่ควรจะสงสัยอะไรเลย ถ้าข้าพเจ้ามีความประมาทแม้แต่เพียงพริบตาเดียวเท่านั้น ข้าพเจ้าก็เปนต้องได้เสียชีวิตร์ด้วยบรุษผู้นี้ทันที ย่อมเปนที่ทราบกันอยู่ทั่วไป ว่าอันสันชาติของญวนนั้นโดยมาก ไม่ชั่วแต่จะเปนคนที่มีใจผูกพยาบาทคอยแก้แค้นอย่างเดียว ซ้ำย่อมเต็มไปด้วยความอำมหิตโหดร้าย เหมือนกับยักษ์มารที่เดียว ฉนั้น, สำหรับน่าที่ของข้าพเจ้าในคราวนี้ก็ไม่มีอื่น "คือต้องฆ่าเขาเสียก่อน หรือจะยอมให้เปนผู้ที่ถูกเขาฆ่าเท่านั้น" ทั้งนี้ก็แล้วแต่โชคจะอำนวยให้เปนไปเถิด

ครั้นการรำได้เสร็จสิ้นเพลงไปแล้ว ข้าพเจ้าก็ชุดตัวลงนั่งตามเดิม ทางฝ่ายเขาก็นั่งลงอย่างข้าพเจ้าบ้าง ทนายเลือกเอาพลองสำหรับตีเข้ามาเปลี่ยนให้ใหม่ แล้วก็ออกไป องกวางสีหันมายิ้มกับข้าพเจ้าด้วยเล่ห์นัย พร้อมกับพยักหน้าเย้ยเยาะกำเริบใจ ข้าพเจ้าเห็นอาการกิริยาของเขาเช่นนั้นก็รู้สึกสลดใจสงสาร จึงนั่งนึกอยู่แต่ในใจว่า อันการตีพลองกันครั้งนี้ ถ้าข้าพเจ้าตายเสียก็ตาม หรือถ้าเขาพลาดท่าข้า

พเจ้าตีตายก็ตาม เราทั้งสองก็ต่างจะพากันอมเอาความเคียดแค้นไปสู่ยังยมโลกด้วยอย่าเลย จำข้าพเจ้าจะขยมือขออภัยกับเขาเสียก่อน จึ่งจะชอบด้วยวิสัยลูกผู้ชาย ครั้นคิดแล้วข้าพเจ้าก็วางพลองเสีย ลุกขึ้นเดินไปยืนอยู่เฉภาะหน้าเขา และกล่าวถ้อยคำออกมาด้วยความจริงใจดังนี้

"ดูก่อนองกวางสี วันนี้เปนวันสำคัญในชิวิตร์ของเรา ที่จะได้ต่อสู้กันโดยความยุกติธรรมณะน่าพระที่นั่ง อนึ่งอันการแข่งขันกันในเชิงยุทธวิธี ย่อมจักต้องมีฝ่ายหนึ่งปราชัยเปนธรรมดา ฉนั้นถ้าท่านเปนชาติชายใจทหาร ขอท่านจงมาจขมือขมาให้อภัยเสียแก่กันแลกันก่อน ว่าเราจะฉลองพระเดชพระคุณท่าน แต่ด้วยความสามารถของเราเท่านั้น หาใช่เปนการส่วนตัวเพื่อความ อาฆาตไม่ อย่างไร ท่าน จะเห็นดีด้วยใหม ?"

"ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง" เขาลุกขึ้นตอบโดยเร็ว

ทันใดนั้น เสียงตบมือและโห่ร้องของบรรดาคนที่ยืนดู ก็เกรียวกราวไปทั่วขอบรอบสนาม ข้าพเจ้าจึ่งเข้าไปจับมือเขาให้นั่งลง แลกล่าวคำขมากันเสร็จแล้ว ต่างก็ยกมือขึ้นไหว้กันตามพิธี แล้วเราต่างก็แยกกันไป พอดีกับกลองได้ทำเพลงเร้าขึ้นให้เราเข้าสังหารกัน เปนทำนองกระชั้นขึ้นทุกที

ข้าพเจ้าลุกขึ้นจับพลองสกัดก้าวย่างสามขุมอยู่ในท่าเตรียมประจันบาน ฝ่ายข้างองกวางสีก็ รำร่าย เข้าหาไม่ ละลดเช่นเดียวกัน ครั้นประชิดตัว เขาก็ควงศิร์ษะพลองเข้ามาในท่าจะกระทุ้ง ข้าพเจ้าอยากใคร่จะประลองกำลังทางฝ่ายเขาให้ตระหนักแน่เสียก่อน ว่าจะใช้วิธีแลกระทุ้งอย่างใด โดยว่ากันต่อสู้กันคราวนี้ มันเปนวิธีไทยแท้ฝ่ายหนึ่ง แลญวนฝ่ายหนึ่ง ทุก ๆ หยดโลหิตด้วยกัน ย่อมจะต้องผิดกันคนละแบบครูที่เดียว ฉนั้นข้าพเจ้าจึ่งแสร้งถอยขากลับมายืนอยู่ในท่ารับ ธรรมดาสันชาติเสือผอม เมื่อเห็นปรปักษ์หย่อนแต้มลงดังนั้น ความว่องไวไหวพริบอันเปนสันดานของนักรบประชิด ก็พลันบังเกิดขึ้นในหทัยของเขาทันที กระโดดเข้ากระทุ้ง, โขก, งัด, แล ติบน ด้วยพละกำยำ อยู่เปนพัลวัน เพื่อจะมิให้ข้าพเจ้าตั้งตัวติด อย่านับสิบของนับถึงเรือนร้อยครั้งที่ข้าพเจ้ารับไว้ได้ จนกระทั่งรู้สึก ว่า มือชา เพราะ ความ กระเทือนแห่งการรับนั้น สอง, สาม, สี่ห้า, อึดใจล่วงไปแล้ว สัตรูของข้าพเจ้าก็ยังไม่ผละถอยออกไปข้าง กลับประชิดติดพันลุกไล่

ข้าพเจ้าเรื่อยมา ฝ่ายข้าพเจ้าก็ได้แต่ป้ดป้างรับป้างถอยป้างตามกลยุทธ ยังไม่มีท่าจะตีตอบเขาได้เลยจนนิดเดียว เสียงเชียร์ของทหารปืนใหญ่ญวน ดังสนั่นหวั่นไหวด้วยความดีใจ ที่ได้เห็นองกวางสีได้เปรียบแก่ข้าพเจ้าอย่างงดงามถึงป่านนั้น อันการพนันขันต่อก็ตั้งต้นตะโกนถุ่มเถียงกันอยู่รอบ ๆ สนาม ในขณะนั้นถึงแม้ว่าข้าพเจ้าจะเปนรองเขาอยู่ก็ดี แต่โสตประสาทก็ยังพอจะสดับตรับฟังกิจการณ์อื่น ๆ อยู่ได้บ้าง ไม่ถึงกับจะมัวพวงใจอยู่ทางองกวางสีคนเดียว เพราะว่าข้าพเจ้าคุมสติของข้าพเจ้าได้เปนปรกติอยู่ อันการที่ข้าพเจ้าเปนฝ่ายถอย ก็มิใช่ว่าจะถอยเพราะหมดความสามารถ ที่ข้าพเจ้าถอยก็เพราะข้าพเจ้าต้องการจะถอยเขาเองต่างหาก ฉนั้นและการต่อรองซึ่งข้าพเจ้าได้ยินจึงได้ความว่าฝ่ายทหารญวนเอาองกวางสีต่อข้าพเจ้า ๓ เอา ๒ แล้วก็ขึ้นไป ๒ เอา ๑ แล ๓ เอา ๑ อยู่ไม่ขาดเสียง ซึ่งข้าพเจ้าก็ออกรู้สึกนึกยิ้มเยาะอยู่ในใจ

มาถึงที่นี้ข้าพเจ้าเห็นว่าสัตรูน่าจะกำเริบมากเกินไป จึงถอยฉะกระโดดออกไปเสียให้ห่างพอได้ระยะแล้ว ก็กลับปลายพลองกระทุ้งตอยไปบ้าง ที่นี้ก็เกิดเปนบทเรียนอย่างใหม่ขึ้นแก่ข้าพเจ้าอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งองกวางสีได้กลับเพลงจากฝ่ายรุก ยืนเอาพลองเท้าดินเฉยเสีย แลกำลังคอยที่อยู่ครั้น ข้าพเจ้าทำเปนกระทุ้งเข้าไปหาอีก ๒–๓ ครั้ง เขาก็แสดงอภินิหารความสามารถอย่างยิ่งให้แก่ข้าพเจ้าดูใหม่อย่างแปลกปลาดตา กล่าวคือควงพลองแต่มือเดียวบิดตัวของเขาไว้ทั้ง ๓ ด้านประดุจกังหันอันต้องสลาตัน จนกระทั่งลำตัวของพลองนั้น เหมือนกับมีอำนาจในตัวมันเอง กางแผ่ออกไปได้เปนแผ่นผืน มองดูเปนเงาขาวคล้ายใยแมลงมุมด้วยความเร็ว บิดยังผู้ชำนาญการควงไว้ ดังหนึ่งเสโลหะอันมหิมา ก็เช่นเดียวกัน อย่าว่าแต่ปลายศีรษะของพลองจะลอดเข้าไปถูกตัวเขาได้เลย แม้แต่แมลงหวี่หรือแมลงวัน ก็หาบินผ่านพ้นเข้าไปได้ไม่ ช่างน่าพิศวงสงสัยยิ่งนัก

ครู่หนึ่งออกขุนชนะเชิงชก ก็วิ่งถลันเข้ามาขวางกลาง กางมือทั้งสองข้างออกห้าม ซึ่งแปลว่า การสู้ได้ขยกลงแล้ว แลต่างฝ่ายผู้ถือหางก็มานำเอาคู่พลองทั้งสองออกไปให้น้ำแลบิบนวดกันคนละทาง คุณปู่ของข้าพเจ้าเข้ามาจับชีพจร แลเบ่าเศกให้แล้วพูดว่า “ปู่ไว้ใจเจ้านา หลานขวัญเจ้ารู้แล้วไม่ใช่หรือ ว่าสัตรูของเจ้าตีไม้

เชิงอะไร" ข้าพเจ้ายกมือไหว้แล้วก็ยิ้มตอบท่าน เพราะทราบความประสงค์ของท่านได้ดี ครั้นเวลาล่วงไปถึงคราวยกใหม่ทนายเลือกก็พาเอาตัวออกไปยังสนามอีก ข้าพเจ้าก็ยังคงใช้วิธีอย่างเดิมอีก กล่าวคือเดินแปลนเปนผ่ายรองเขาเรื่อยไป จนหมดยก

เข้ายกที่สามสัตรูของข้าพเจ้าได้อ่อนกำลังลงเพราะฤทธิ์ที่อวดดีมากเกินไป อนึ่งข้าพเจ้าลืมเล่าไปว่า อันตัวไม้พลองนั้นตามธรรมดาเขาย่อมจะทำกันด้วยรากไม้ไทรย้อยอยู่ทั่วไป เพราะว่าธรรมชาติของมันเหนียวแน่น และไม่หนักเกินกำลังผู้ถือ แต่ว่าพลองขององกวางสีนั้น น่าจะไม่ใช่เปนแน่แท้ เพราะเหตุที่ออกจะหนักมากอยู่สักหน่อย ถ้าไม่ใช่เปนไม้ชิงชัน ก็เกือบจะเปนไม้ที่มีลักษณร่วม ๆ เข้าไปในทางท่อนเหล็กมากกว่าเปนแน่นอน ฉนั้นถึงผู้ถือจะมีพละกำลังสักปานใดก็ตาม ถ้าไม่รู้จักผ่อนหนักผ่อนเบา ก็ย่อมจะกระทำให้เมื่อยล้าขาดความว่องไวลงไปได้ อันองกวางสีนี้เล่า ก็เปนเช่นเดียวกัน ดูท่าทางออกจะเงื่องหง่อยไปมาก ไม่เหมือนกับเมื่อยกแรก ๆ ซึ่งดูไม่ผิดกับลิงลครเลย เพราะฉนั้นข้าพเจ้าจึงลองทำเปนตีต่ำไปดูทีหนึ่ง ซึ่งเชื่อว่าทำอย่างไรเสียองกวางสีก็คงรับข้าพเจ้าไว้ไม่ได้ โดยองกวางสีถนัดตีบนในทำนองไม้สามของไทย ทั้งนั้นก็เปนจริงสมคาด กลางพลองของข้าพเจ้าฟาดไปถูกเอาตะโพกข้างซ้ายของเขาเข้าเปรี้ยงใหญ่ ตัวเซหันกระเด็นไปเกือบ ๒ ศอก ถ้าข้าพเจ้าซักพลองเข้ามาตีให้ถูกตรงปลายแล้ว ก็น่ากลัวว่าองกวางสีจะมีตะโพกอันเปนโรคพิการเสียแล้ว ทันใดนั้นโลหิตอันดุร้ายก็วิ่งขึ้นสู่หน้าขาวแลเหลืองงามของเขาจนแดงก่ำเพราะความโทษะ โดดเข้ารุกไล่ตีกระทุ้งข้าพเจ้าอีกเปนโกลาหล ทีนี้ข้าพเจ้าไม่ยอมถอยเปนผ่ายรับตามเดิม เผ่นเข้าประสารปลายพลองเข้าไปบ้าง เสียงโกกเกก, โป๊ง, เป๊ง, ของพลองที่ตีกระทบกันไม่ขาดเสียง จนกระทั่งร่างกายของเราทั้งสองเกือบจะประชิดกันก็ว่าได้ เพราะความที่ต่างคนต่างรุกไม่ละลดกัน

ณะขัดนี้ จะเปนด้วยข้าพเจ้าเกิดความประมาทอย่างใดก็หาทราบไม่ องกวางสีได้ที่ว่าง เอาปลายพลองตีต้องไหล่ขวาของข้าพเจ้าได้ครั้งหนึ่ง ไม่สู้จะจังนัก แต่ถึงไม่จังก็จริง กระนั้นข้าพเจ้าก็ยังกระเด็นไปไกลโขทีเดียว พร้อมกันกับที่ข้าพเจ้ากลับตัวตั้งหลักได้ดังเดิม เขาก็โผนเข้ามา

'ครั้นเสร็จการสังหาร

สัตรูพินาศชิวิตร์ไปแล้ว

ข้าพเจ้าก็รำถวาย'

ติข้าพเจ้าซ้ำ ข้าพเจ้าช่างรู้สึกชังตัวของตัวเสียจริง ๆ ในขณะนั้น ที่ได้หลงเอาเท้าโดดขึ้นถีบเอายอดหน้าอกของเขาไว้ ที่หนึ่งซึ่งข้าพเจ้าไม่ได้หวังจะปรารถนาใช้มันเลย องกวางสิเสีย หลักล้มกันจ้ำเข้าลงกลางดิน แต่ข้าพเจ้ากลับยั้งสติได้ไม่สอึกเข้าไปซ้ำยืนดูเฉยเสีย ครั้นแล้วความโกรธของเขาก็ถึงขีดที่สุด ริบทลึ่งผุดลุกขึ้นทันใด โถมเข้าติข้าพเจ้าด้วยท่าเสือลากหางทันที เดชะบุญที่อายุของข้าพเจ้าจะยังไม่ถึงฆาต ได้ริบถอยหลังลงมาเสีย ประมาณสัก ๓ ศอก ฉนั้นปลายพลองของเขาจึงเฉียดวืดลงสู่พื้นปถพิ แลก็จมลงไปในดินไม่ใช่น้อย ๆ เลย เพราะความแรงปลายนั้นหักสยั้นเปนป่ากฉลามอย่างแหลมคม ข้าพเจ้าริบเผ่นขึ้นเหยียบเข่าเขาได้ในวาระนั้น ซึ่งฝ่ายเขาก็ริบชักพลองขึ้นจากดิน เสือกกระทุ้งมายังหน้าอกข้าพเจ้าบ้าง แต่ข้าพเจ้าเอียวตัวหลบเสียทัน อาวุธอันน่าเสียวใส้นั้นจึงรอดช่องรักแร้ไป พลางข้าพเจ้าก็รูดปลายพลองของข้าพเจ้าขึ้นไว้เหนือศีรษะบ้าง เอาสองมือกุมทางหนึ่งไว้แน่น และโน้มกระแทกลงบนจอมกระหม่อมของเขาพร้อม ๆกัน เสียงดังสท้าน เหมือนกับคนทุบลูกมะพร้าวห้าว เลือดแลมันสมององกวางสีแตกกระจายล้มลงชักดิ้นงอ กระเดือกเสือกกายอยู่กับพระธรณี สักครู่หนึ่งก็สิ้นชีวิตร์ไป แต่มือยังหาปล่อยจากพลองไม่ เปนที่น่าสังเวชอย่างยิ่ง

เสียงร้องตะโกน ไชโย ! ไชโย !! เสียงตบมือดีดินด้วยความดีใจ ของผู้ที่ชนะการพนัน เสียงกรี๊ด ๆ ของพวกผู้หญิงที่ดูไม่ได้เพราะความเสียวใส้นั้น อึกกะทึกอึงคนึง ครั้นเสร็จการสังหารสัตรูพินาศชีวิตร์ไปแล้ว ข้าพเจ้าก็รำถวาย แล้วก็ซุดลงถวายบังคมถอยกลับเข้าม่านไป

ความอิ่มอาย ทราบซ่านใน ผลแห่งความชัยชนะนั้น ได้น้อมนำมาซึ่งความลิงโลดแลยินดีจนจะหาค่าสิ่งใดมาเปรียบปานแถลงเล่าให้ท่านทั้งหลายฟังได้ถูกถ้วนไม่ในขณะนั้น ครู่หนึ่งเสียงแตรสังข์และมโหรึกกระทั่งขึ้น เพราะพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จขึ้นแล้ว คุณบู๊แลงนามเบิดม่านพรวดเข้ามาพร้อม ๆ กัน คุณบู๊ของข้าพเจ้าได้กล่าวคำอวยชัยให้พร และชมเชยข้าพเจ้าเปนอันมาก ซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกเอิบอิ่มในถ้อยคำอันเปนสิริมงคลนั้นเปนอย่างยิ่ง แต่สำหรับองนาม ออกจะมีการพิเศษกว่าคุณบู๊สักหน่อยหนึ่ง ที่หอบเอาเงินพดด้วงเข้ามาด้วยเกือบตั้งตะพาย ซึ่งข้าพเจ้าคาดดูด้วย

ตาว่า คงไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่งเปนแน่นอน โดยเขายอกว่า เขาได้มาด้วยการพนันกับทหารญวน ในการที่เขาเปนผู้รองเอาข้าพเจ้าไว้ เราทั้งสามต่างนั่งล้อมวงคุยกันอย่างสนุกสนานบานใจ ทนายเลือกเข้ามาเตือนให้ลงมือรับประทานอาหาร ซึ่งเปนส่วนของพระราชทานแก่ผู้มีชัย ซึ่งข้าพเจ้าก็กำลังจะลงมืออยู่แล้ว ยังนั้นก็พอดีได้ยินเสียงตวาดแหวเข้ามาที่ประตูม่าน เหมือนกับพญาราชสีห์แผดสิงหนาท ข้าพเจ้าเงยหน้าขึ้นก็ประสบท่านออกญากลาโหม ผู้เปนประมุขแห่งยรรดาทหาร กำลังยืนหมุนไปหมุนมาอยู่ด้วยความเกรี้ยวกราด มีตำรวจหวาย ๒ คนหมอบแต้อยู่ข้างหลัง

"ตำรวจ จับเอาอ้ายคนนี้ไป ที่ทิมดาบ!" ท่านชี้นิ้วมืออันสั่นดก ๆ เพราะความโทษะปกาสิตมายังข้าพเจ้า พร้อมกันกับได้กระทืบเท้าลงโดยแรงหลายครั้ง

ข้าพเจ้าใจหายวาบปานประหนึ่งกับว่าต้องอสุนีบาตอันแรงร้าย หมดสติไม่มีความคิดอ่านที่จะกรายเรียนถามว่าตัวมีโทษานุโทษอย่างใด องนามก็หน้าซีดขาวเหมือนกับหน้าผีตาย ตัวนั้นสั่นงันงกเพราะความตกใจ แต่น่าสงสัยที่ว่าทำไมคุณปู่ของข้าพเจ้าจึงมีกิริยาเปนปรกติเฉยอยู่ ซึ่งในขณะนี้ตำรวจได้ตรงเข้ามาเอาผ้าผูกแขนข้าพเจ้าไพล่หลังไว้แล้ว คล้ายกันกับผู้ร้ายอุกฉกรรจ์มหันตโทษ

"กูห้ามนักแล้วไม่ใช่หรือวะ!" ในที่สุดท่านคำรามออกมา "ว่าการต่อสู้กันนั้นให้เปนแต่เพียงได้ราชการก็แล้วกัน ทำไมมึงจึงฆ่าเขาเสียวะ! โธ่, น่าสงสารองกวางสิแท้ ๆ กำลังหนุ่ม ๆ แน่น ๆ อยู่ทีเดียว!" สำเนียงของท่านเครือเพราะความอาลัยรักในองกวางสิ

"เกล้ากระผมทำเกินไป ก็เพราะเพื่อป้องกันตัวขอรับกระผม!" ข้าพเจ้าแข็งใจกรายเรียนท่านออกไป

"ไม่ได้! มึงได้ยินไหม? ว่ากูพูดว่าไม่ได้"

ขณะนั้นท่านออกราชมานูก็เข้ามาอีกคนหนึ่ง เมื่อได้ยินพูดดังนั้นจึงกรายเรียนขึ้นข้างว่า.

"เกล้า ๆ เห็นว่าการต่อสู้กันวันนี้ ได้เปนไปโดยความยุกติธรรมแล้วครับผม"

"ไม่ใช่เช่นนั้นน่ะคุณพระ ฝ่ายเขาเปนประเทศราชของเรา เรายังมีทางที่จะออมมือให้แก่เขาก็ได้นี่นา! คราวนี้ฉันเปนไม่ยอมเปนแน่ละ, ต้องทำโทษ! ทำโทษมันให้หนักทีเดียว!" ท่านพูดแล้วก็สร่าย

ตัวอยู่ไปมา

ออกพระราชมานู "แต่เกล้า ฯ เห็นว่าควรจะภาคทัณฑ์ไว้สักครั้งหนึ่งก่อน!"

ออกญากลาโหม "ก็คนอื่น ๆ ล่ะ ที่มันยังไม่ได้รับคำภาคทัณฑ์ มันก็จะต้องเอาอย่างบ้าง แล้วคุณพระจะว่าอย่างไร?"

ออกพระราชมานู "ข้อนั้นก็จริงอยู่ครับผม แต่นี่นายหมู่ขวัญเป็นคนแรกที่ได้ทำความผิดอย่างฉกรรจ์ขึ้น เกล้า ฯ เห็นว่าควรจะให้ได้รับความกรุณาก่อน แล้วเกล้า ฯ จะออกข้อบังคับให้กวดขันยิ่งกว่าเดี๋ยวนี้ ถ้าใครทำผิดอีกก็เป็นไม่ยกเว้นกันเลยทีเดียว"

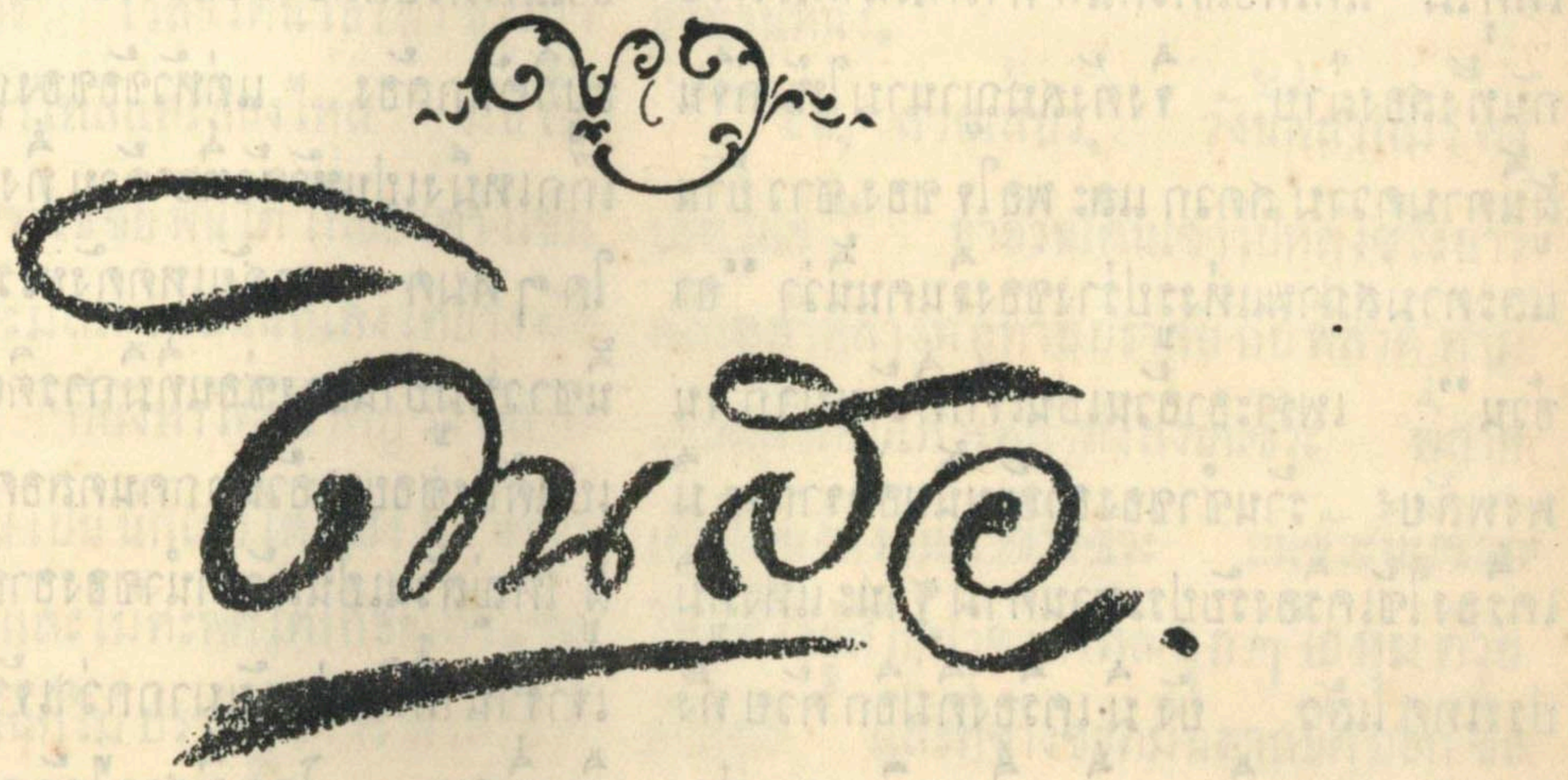
ออกญากลาโหม "ถึงอย่างนั้นก็ไม่ได้ ฉันไม่ต้องการจะมีทหารที่ดุร้าย เหมือนอย่างเจ้าขวัญ ฉันต้องทำโทษในถานปกครองเสียบ้าง"

ออกพระราชมานู "การต่อสู้เพื่อป้องกันตัว เกล้า ฯ ยังไม่เห็นว่าเป็นการดุร้ายอย่างไร ขอพระเดชพระคุณได้โปรดพิจารณาอีกสักครั้ง"

ออกญากลาโหม "เอาเถอะ เอาเป็นเลิกพูดกันที่สำหรับคุณพระ เพราะคุณพระต้องการจะถือหางคนผิด" ท่านหันหน้าไปทางตำรวจแล้วร้องสั่งว่า "เฮ้ย! ตำรวจคุมเอาตัวไปส่งกัยยุกรบัตร์ และบอกกับเขาว่า ข้าได้ไล่ให้อ้ายนี่ออกจากทหารในกองทัพของข้าแล้ว ให้เขาประชุมนายแลพลทหารอาสาเหล่าต่าง ๆ เป็นพิธีแล้ว ก็จงถอดมันออก เสียจาก ยศนายหมู่ ต่อหน้าเขาทั้งหลายนั้น และให้สูตร์นารายน์ไปรับหมายเนรเทศจากข้าในคืนวันนี้ เวลา ๒ ยามที่ศาลาพระกลาโหม แล้วรีบนำตัวมันไปปล่อยไว้ยัง พรหม แดน ทวาย บอก กับกรมการ อำเภอให้ทำ รูป พรรณ ของ มัน บัด ประกาศไว้ ถ้ามันยังอาจขัดขืนหรือหลบหลีก เข้ามาใน พระราชอาณาจักร์ อีก เมื่อใดก็ให้ เขาหมายจับตัว มันจำห้าประการ เข้ามายังพระนคร ข้าจะทำโทษให้จงหนัก" ท่านพูดแล้วก็สยัดหน้าเดินออกจากม่านฉนวนไป.

(เดือนหน้าจะเล่าถึงนายหมู่ขวัญตีกระบี่กับชนชาติครีกผสมคอซิกา)

ต้องเสียเหล้าหนึ่งขวด
เพราะเห็นซุนยัดเซ็น
ดีกว่า
"พี่สาด"

ที่หมู่บ้านริมแม่น้ำ เจ้าพระยาใน ตำบล บางซ่อนอันอยู่สุดปลายพระนครนั้น มีร้าน ชำร้านหนึ่งขาย ของ เบ็ดเตล็ด ต่าง ๆ ดุจร้าน ชำอื่น ๆ จะมีขายตามฐานะ แห่ง ภูมิ ประเทศ เจ้าของเปนจีนแต้จิ๋วไว้ผมสั้น หรือ ถ้า จะ พูดให้ถูกก็ต้องว่าไว้ผมเกรียน เพราะสังเกตุ ว่าเปนผมโกนมากกว่าผมตัด ซึ่งนับเนื่อง เข้าเปนสมาชิกแห่งคณะเก๊กเหม็ง ของ มหา ประเทศตงก๊กด้วยผู้หนึ่ง ส่วนคุณความดี อันจะได้เปน สมบัติ ติด อยู่ใน พงศาวดาร แห่ง เก๊กเหม็งชั่วกาลนานนั้นไม่ปรากฏว่าจีน ผู้นี้ จะได้กระทำไว้แก่คณะ เก๊กเหม็ง อย่างไรเท่า ไรและเมื่อไร ปรากฏแต่เพียงว่า จีน คน นี้ ได้มาตั้งร้านชำอยู่ณ ตำบล ที่ กล่าว แล้ว เปน

เวลานานก่อนสมัยเก๊กเหม็ง ครั้นเมื่อเจ๊กตั้งการเก๊กเหม็งขึ้นที่เมืองจีนก็ปรากฏว่าเปนสมาชิกแห่งคณะเก๊กเหม็ง และบูชาการะเก๊กเหม็งกับพวกบริษัทของเก๊กเหม็งอย่างเคร่งครัดด้วยผู้หนึ่ง จีนผู้นี้จะมีนามซึ่งเปนสมบัติอันแท้จริงของตนติดตัวมาจากมหาประเทศตงก็กว่าอย่างไรนั้น ชาวบ้านตำบลนี้หาได้พึงปราถนาค้นคว้าสืบสวนให้เปนการเสียเวลาทำมาหากินของตนโดยใช่เหตุไม่ แต่เพื่อสดวกแก่การคมนาคมด้วยกันทั้งสองฝ่าย จึงตั้งสมญานามให้แก่จีนผู้นี้ตามความสดวกและพอใจของชาวบ้านและตามสภาพแห่งรูปร่างของจีนคนนี้ว่า "อาอ้วน" เพราะอาอ้วนเปนเจ๊กที่อ้วนมาก จนพุงพลุ้ย ร้านชำของอาอ้วนนี้นอกจากจะมีเครื่องใช้เครื่องรับประทานตามฐานะแห่งภูมิประเทศแล้ว ยังมีเครื่องดื่มอีกด้วยทั้งสองประเภท คือ เครื่องดื่มชนิดสุราต่างประเทศประเภท๑ และเครื่องดื่มชนิดจิ๋วโวด้วยอีกประเภท๑ การงานของอาอ้วนนับว่าเจริญมากมาเปนลำดับ เพราะอาอ้วนได้ดำเนินกุศโลบายในการขายของโดยถูกต้องตามหลักแห่งพณิชกรรมประกอบทั้งมีน้ำใจเปนนักกีฬาด้วย กล่าวคือ หากที่ตำบลนี้จะมีร้านชำแต่ร้านอาอ้วนแห่งเดียวก็ดี อาอ้วนก็มิได้ขายของอย่างที่เรียกว่ามัดมือชก แต่ขายอย่างอะลุ่มอล่วยไม่ขูดนักถือเอาการขายได้มากและคล่องเปนเกณฑ์ สมควรแถมก็แถมสมควรลดราคาก็ลด นอกจากนั้นยังยอมเบิดบาญชีเชื่อด้วยอีกแพนกหนึ่ง ซึ่งทำให้พวกนักซื้อเชื่อร้องว่าฮ้อมาก ส่วนอัทยาศัยในตัวอาอ้วนก็นับว่าเรียบร้อยเปนที่ถูกใจของผู้ซื้อทั่วไป อาอ้วนชอบคุยเรื่องเมืองจีน เวลาคุยมักสูบยาแดงด้วยกล้องค่อนข้างยาวมีกระเป๋ายาผูกอยู่ที่คันกล้อง แต่หัวข้อของการคุยนั้นการเก๊กเหม็งเปนหัวข้อที่อาอ้วนทึ่งยิ่งกว่าเรื่องใดๆหมด อาศัยเหตุดังบรรยายมาแล้วนี้ชาวหมู่บ้านบางซ่อนที่มีการติดต่อกับอาอ้วนเปนต้องชอบอาอ้วนทุกคนตลอดทั้งเด็กและผู้ใหญ่ล้วนเปนเจ้าจำนำของอาอ้วนทั้งนั้น แต่เจ้าจำนำที่ติดต่อกันมากกว่าเจ้าจำนำอื่นๆก็คือพี่สาด โดยพี่สาดได้มาอุดหนุนร้านของอาอ้วนในแพนกเครื่องดื่มชนิดจิ๋วโวในตอนบ่ายทุกวัน บางทีก็พาเพื่อนฝูงมาเลี้ยงที่ร้านอาอ้วน และอาอ้วนก็รับรองและปฏิบัติเปนอย่างดี พี่สาดจะมาคนเดียวหรือมากับบริษัทของพี่สาดก็ตาม อาอ้วนยินดีจัดหาลูกไม้ดีๆให้เปนของแกล้มเช่นพิเศษ เช่นมะม่วงดิบย้าง พุดซาย้าง ปะเหมาะก็มังคุด

บ้าง แทนส้มมะขามเปียกจิ้ม เกลือ เสมอ ดังนี้อาอ้วนกับพี่สาดจึงเปนที่ต้องอัทยาศัย ต่อกันและเปนเจ้าจำนำต่อ กัน สนิท สนม ยิ่ง กว่าเจ้าจำนำอื่น ๆ บางทีเมื่อดื่มแล้วก็เลย คุยกับอาอ้วนอย่างสนุกสนาน.

พี่สาดเปนชาวบ้านแถบนั้น อายุราว ๆ สามสิบ และมีอาชีวะในทางทำสวน เปนคนชอบแต่งตัวติดแผน นักเลง หน่อย ๆ เช่น ตัดผมรองทรงนุ่งผ้า พิ้น โจง กะเบน หาง หงส์ ใส่เสื้อยืดมิศกริ เวลา เดิน เอา ผ้า ขาวม้าไหมลายใส้ปลาไหลแตะสองไหล่ มือ ถือไม้ตะพดปล้องจรเข้ขบ พ้นโต เกือบ เท่า แขน แต่หากพี่สาดจะมีสภาพเปนนักเลงโตบ้าง ดังกล่าวแล้วก็ดี ก็ยังหาได้ปรากฏ ว่า พี่สาดได้เคย ใช้ความ เปน นักเลงโต ของ พี่สาดทำร้ายใครไม่ และไม้ตะพดโตเกือบเท่าแขนที่ถืออยู่เสมอนั้นก็ไม่ ปรากฏ ว่า จะ สำหรับ ตีศีร์ษะใครยิ่งกว่าสำหรับโชว์ปล้องจรเข้ขบ พ้น ของไม้นั้นเท่านั้น ตรงข้ามพี่สาดกลับเปนคนชอบคุยเมื่อมีสติมบ้างและไม่ว่าเด็กและผู้ใหญ่คุยด้วยทั้งหมด ถ้าไม่มีใครคุย ด้วย ก็ร้องเพลงเล่นแล้วเดินไปมาในท่า คด กฤช และเพลงที่ร้องนั้นมีผู้สังเกตุว่าพี่สาดชอบร้องเพลงก้านเชามากกว่าเพลงอื่น ๆ เพราะได้ ยินร้องแต่เพลงนี้ เพลง เดียว มา หลาย ปี แล้ว อาศัยเหตุผลดังกล่าวแล้วนี้จึงมี คนชอบพี่สาดมากนับตั้งแต่เด็กอายุสิบขวบ จน ผู้ใหญ่อายุหกสิบก็พากันนับถือพี่สาดเปนพี่หมด เพราะคนเหล่านั้นเรียกพี่สาด ว่า "พี่สาด" เสมอ ดังนี้พี่สาดจึงเปนคนที่นับได้ว่า ป๊อปยิ่วล่าร์ที่สุดคนหนึ่งในแถบบางซ่อนนี้.

"เฮ้ย, อาอ้วนตักเหล้าแก้ว นึง เร็ว,วันนี้ไม่สบายใจต้องว่าให้เมา" พี่สาด ออกคำสั่งในขณะที่กำลังก้าวเข้ามาใน ร้าน อาอ้วน ย่ายวันหนึ่ง.

"ฮ่อ, ล่ายเลี้ยว, วังนี้พี่สากมา คงเลี้ยวแฮ่" อาอ้วนเดินเข้าไปหลังชัวะยาวตักเหล้าพลางทักทาย ปราสัย กับ พี่สาด ตามเคยแล้วเอาแก้วเหล้าตั้งลงบนชัวะ พี่สาดเดินไปนั่งลงบนม้าข้างชัวะ บนชัวะนี้มีขวดโหลตั้งอยู่สี่ใบฝาขวดโหล ทุก ๆ ใบ หุ้ม ด้วยผ้าแดง และที่ข้างขวดมีฉลากยี่ห้อ บอก ชื่อและสรรพคุณแห่ง วัตถุ ภายใน ต่าง ๆ กัน คือ ๑ สุรารัฐบาลอย่างเข้มรัย ประทาน แล้วทำให้นอนหลับ ๒ ยาดองศีร์ษะงูเห่าแก้วรรณโรค, ๓ ยาดองกระดูกควายเผือกแก้กะษัย ขับ ตามข้อ และ ๔ ยาดอง ซี่โครงอ่อน แรด แก้ช้ำใน ส่วนสุราต่างประเทศตั้งเรียงไว้ บน ชั้นข้างหลังชัวะ.

"บ๊ะ อาอ้วนโว้ยเหล้าของลื้อวันนี้ไงมัน

จิดจัง ท่าจาดันเติมน้ามลงไปลาซิเจ้า” พี่สาดดื่มเหล้าเข้าไปอีกใหญ่ประมาณค่อนแก้วทำหน้าเบ้บ้วนน้ำลายซึ่งเหนียวไม่ค่อยจะยอมออกจากปากหมดแล้วก็หยิบชิ้นมะม่วงดิบในจาน ซึ่งอาอ้วนหั่นส่งมาให้ทั้งเปลือกเปนพิเศษใส่ปากเคี้ยวสวย ๆ พลางกล่าวคำดังปรากฏข้างบนนั้น.

“ช่อ, ล่ายเลี้ยว” อาอ้วนตักเหล้าเทพรวดลงไปในถ้วยแก้วของพี่สาดซึ่งดื่มยังไม่หมดดี โดยได้ยินคำติของพี่สาดในเรื่องเหล้าจืดว่าเปนคำสั่งให้เติมอีก.

“อูวะ, อ้ายกันยอกว่าเหล้าจืดคงเติมน้ามลงไป นิแพ่นมาเติมเหล้าลงไปในแก้วที่เขากินยังไม่หมด อาอ้วนนี่เซียวเสียแล้ววันนี้” พี่สาดหัวเสียโดยวันนี้พนไม่ดีมาจากบ้าน.

“ม่ายเปงลายช่อ เอาอกตอเลี้ยวกันอ้วล่ายยิงลืว่าเอาอิด หล้าวเขาเปงยังงั้งเอง อั้วตอไม่ล่ายเติมล้ำ” อาอ้วนเอากระยอกตวงเหล้าในแก้วพี่สาดเทคืนลงไปในขวดโหล.

“อ้าว, ไหงเอาของข้าออกมากเกินไปล่า เมื่อกิมันเหลือมากก่านี่น่าหว่า” พี่สาดท้วงอย่างฉิวโดยเห็นว่าเหล้ากลับเหลือน้อยกว่าเก่าตามความคาดคะเนของพี่สาดด้วยตาออกจะลาย ๆ.

“ม่ายเปงลายช่อ เอาใส่อีกโหน่ยตอเลี้ยวกัง” อาอ้วนเอาเหล้าเติมให้พี่สาดอีกเกือบครึ่งกระยอกเล็กด้วยใจบ้ำ และพี่สาดเห็นเหล้ามากขึ้นกว่าเก่าโขอยู่พี้นก็ค่อยดีขึ้นและชักคุย.

“อาอ้วน เมืองจีนมีมาม่วงไหม” พี่สาดถามพลางยกชิ้นมะม่วงดิบให้อาอ้วนดูแล้วใส่ปากเคี้ยวช้า ๆ มีอาการโยกไปมาบ้างเล็กน้อย.

“ลาบ้วนหา ยังจินตอมีเยะ,ลาบ้วนโอกล่งตอมี ซิมเสงตอมี”

“ทู่เรียนมีแมะ”

“โทเหลี่ยงตอมี”

“มังคุดล่า”

“ตอมี”

“ลังสาด”

“ตอมี”

“ทำไมไม่ส่งมาขายเมืองไทยมั่งล่า”

“ยังจินตอม่ายโพไขลี่, เจ็กโซยกิงมาก”

“ลิ้นจี่เจ็กชอยกินมากแมะ”

“เหม, ลิ้งจี่ตอเจ็กโซยมาก, โซยก่าอาล่าย ๆ หมก, ยังจิน ใค ๆ ตอกิงลิ้งจี่”

"อ้าว ลื้นจ๋เจ๊กชอบมากทำไมส่งมาขาย เมืองไทยเปนกองสองกองล่า เมืองจีนไม่กลัวหมด และไม่ พอ ขาย ร๋อ ลื้อ มัน คุย เหลว ๆเสียลามั้ง มันจาไม่มีจริง น่า ซิ ว้า อาอ้วน, ลื้อมันอวดแต่เมืองจีนของลื้อ เท่านั้นแหละ ไม่ว่าใคเขามีอาไรกัน เมือง จีน ของลื้อเปนต้องมีกาเขาด้วยซาเหมอ" ดื่ม อีกเอือกหมดแก้วแล้วเคี้ยว มะม่วง สวย ๆ มี อาการส่ายไปมามากขึ้น.

"อ้ออาอ้วน อั๊วไปที่แพ อาทั้ง วาน ซืน นี้ค้ายยินเขาว่าเขาติดเงินค่า ทู่เรียน ลื้อ ๆ ไม่ชำยเขา ๆ จายอกโปลิศจับ"

"ม่ายจิน อาทั้ง ตอโกฮก, อีโข ยิ่ม เงิง อั๊วสัมยากอี๋ตอไม่ชำย อั๊ว ตอ เอา โท เหลี่ยง โชงอิมาน่าคาสี่ยากตอหายกัง เจี๊ยะ โยกโปลิกจับยังไน ไม่มีเที่ยมเนี่ยมไม่มี สังคังสังญา เจี๊ยะเอาอาลายกังไป ฮั้ง ศาง อิเจี๊ยะต้งติกคก"

"อ้าว, ลื้อติดเงินเขาเพี่ยง สาม ยาท ทำไมเอาของเขามาสี่ยาทล่า"

"อิ กง อั๊ว, อั๊ว เจี๊ยะ เก้ง เอา มา ยัง ง้งเอง"

"อ๋าย, ลื้อมันโกงเขาน่ะ"

"ป๋าว, อั๊วไม่ล่ายกงอิ, อั๊วเก้ง อิ เท่านั้น"

"ลื้อมันหมอความจัดนัก, เอา เหล้า มาอีกแก้วเถอะ เอายาดองกาสายมั้ง"

"ฮ่อ, ล่าย เลี้ยว" อาอ้วน ตวง เหล้ารวมทั้ง ยาดองให้ พี่สาด อีก ห้า หก ครั้ง แล้วก็ออกมานั่งที่ม้ายาวตัวเดียวกับ ที่ พี่สาด นั่งและสนทนากันถึงเรื่องอะไรต่อมิ อะไร ต่าง ต่างแต่จะนึกได้ ในเวลานั้นไม่ช้าพี่สาด ก็ ซัก ตาลายมากเข้า เห็นถ้วยแก้วเหล้าของ พี่ สาดที่ตั้งอยู่บนชั๊วะ นั้นมากกว่าใบหนึ่ง ทำ ให้จับผิดย่อย ๆ และพูดก็มีอาการ ลิ้นไก่ สั้นเข้าทุกที วันนี้รู้สึกว่าสติมออกจะขึ้นสูง กว่าที่เคยมาหลายสิบดีกรี.

ส่วนอาอ้วนเมื่อคุยเพลินเข้าก็งัดเรื่องเก๊ก เหม็งขึ้นมาคุยด้วยอาการภูมิใจตามเคย.

"ซุนยุ๋ง (ดอกเต้อร์ซุนยัดเซ็น) อิ ตอเก่งจีน ๆ (ยกนิ้วแม่มือขึ้นแกว่ง) อิ ตอเปงคงเบ็งมาเกิกใหม่"

"เก่ง ยังไง" พี่สาด ซัก ด้วย เสียง อ้อแอ้.

"แหม, เก่งไหลหย่ัง, พูกปุกยา ตอเก่ง, ปุกยาอังกิด, เม่ลี่กัน, ชั๊วะ หลั่งเค็ก ยิปุ๋ง อา ลาย ๆ ตอ พูก เก่ง ลบต่อเก่ง เหม อิตอมิ เค็ก หางเยะ เป่งเม่ ทัพหญ่ายพวกกี๊ดเหม็งตอลับฎูทูดคน อั๊ว ตอลับฎูหมองกัง"

"ล้อรู้จัก แลชอบ กา เขา ริ่อ"
อั้วลู้จากขาวเลโชบ กัง ก๊ะ ขาว"
"ล้อพบกาเขาที่ไหน"
"ที่มั่งก๊ก"
"ที่บางกอก"
"แฮ่"
"เขาเคยมาที่บางกอก"
"แฮ่"
อั้วทำไมไม่เห็นพบมั่งล่าหว่า"
"ล้อไม่ลู้จากขาวตอไม่พบขาว"
"ล้อคุยกาเขามั่งหริ่อปล่าว"
"บ่าว"
"อ้าว ก็ชอบกันทำไมพบกันไม่คุยกัน ล่าหว่า ไอ้นี่พูดยังไงไม่เข้าใจ"
"ทำลายไม่เข้าจาย อั้วพบขาวตอโชบ ขาว อั้วม่ายลู้ว่าขาวลู้จากอั้วเลโชบอั้วหลู บ่าว โพะขาวยังไม่โบกอั้ว"
"อูวะ ไอ้นี่พูดพิลึก ก็ว่าเคยพบ แลชอบกันทำไมรู้ว่าเขารู้จักล้อล่าหว่า ไอ้นี่บ้าเสียแล้ว"
"ตอบ้ายังไน, อั้วพบลูบขาวที่ ล้าง ซูหนง พา ฮู ลัก มีไข โถม ปาย ใค ๆ ตอพบ อั้วตอพบเลโชบมาก ขาว เปง คง ลิ เท้ ๆ ตัวขาวอั้วยังไม่ล่ายพบกังเท่าน้าง"
"ไอ้ตูดซาเหม็ด, กาอิไปพบ รูป ของเขาก้อเอามาคุยด้าย เปน ค่อนวัน อิตาซุน บุ่นซุนแบ่นไม่เห็นวิ่เศษ อาไร เลย วะ" พิสาดซักโยโดยกำลังแห่งยาดองอุดหนุน.
"ทำลายไม่วิ่เศก, ไม่วิ่เศกอิเจียะตั้ง กีดเหม็งล่ายหลู, พวดกีดเหม็งตอมิไหล ซาก, ตังลับถืออิทั้งงั้ง" อาอ้วน ออก รับแทนหมอซุน.
"ไหนมิชาติอาไรมั่งว่าไปถิ"
"ล้อโคยพั่ง, มิเยะจิน ๆ"
"เออน่า ว่าไปเถอะน่า ไม่ต้องมา สั่งข้าหร็อกน่าไอ้นี่" พิสาดซักโยจัดขึ้น.
"มิเต้จิว, มิกังตุน, มิเคะ มิ หกเกี่ยน, มิไฮหนำ"
"แล้วพวกนี้นับถืออิตาซุนบุ่นทั้งนั้นริ่อ"
"ถุด, ลับถูทั้งงั้ง"
"เห่ย, ข้าไม่เห็นน่านับถือนับแถ อาไร เลยวะ พวกล้อมันบ้า ไปนับถือทำอาไร ไม่เห็นทำปราโหยดอาไรดีแต่ไป รบ กัน บ้า ๆ คนตายเปนกองสองกอง ไม่เข้าเรื่อง,เซ้ยว" พิสาดออกความเห็น.
"เซ้ยวทำลาย เซ้ยวอิเจียะ ลบ ช้านะ เม่งจิวล่ายหลู, โหนยเน่เซ้ยว, เซ้ยว ยังลาย" อาอ้วนถอนฉิวที่ว่าหมอซุนเซ้ยว.
"เซ้ยวซิวะ"
"เซ้ยวยังลาย"

"เซ้ยวยังงั้นลาวะ" พี่สาดพูดโยอย่างค้อ ๆ โดยสติ่มกำลังขึ้นสูงขัด

"โหนยเน่, เซ้ยว, อิตอเก่งก่าล้อม่ักอ้า"

"หนอยแน่ เก่งลองยอกมาเล่นกันตัวกาตัวหน่อยเถอะวะ พ่อจาหวดให้ซุนบุ๋นซนแบ๋นล่องไปเดี๋ยวนี้แหละ ฮึ่ม อ้ายอ้วนนี่ไม่รู้จักสังข์ จาวอนเสียแล้ว" เมื่อสติ่มของพี่สาดยิ่งขึ้นขัด โมโหของพี่สาดก็ยิ่งมีมากและง่ายเข้าตามกำลังของสติ่มด้วย.

"วอนทำลาย" อาอ้วนไม่รู้จักคำว่าวอนจึงพูดย้อนไปดังที่พูดย้อนในประโยคอื่น ๆ ตามเคยของอาอ้วน และคิดว่าเปนการเถียงกันเล่น ไม่รู้สึกว่าอาจเปนคำท้า ทั้งไม่เชื่อว่าพี่สาดคนชอบ ๆ กันจะโกรธมากถึงกับจะทำสงครามกัน ส่วนพี่สาดเมื่อได้ยินอาอ้วนย้อนเช่นนั้นก็เข้าใจว่าอาอ้วนท้าและประกาศสงครามแล้วเลยบรรดาลโทษะจัดขึ้นยั้งสติไม่อยู่หรือถ้าจะพูดให้ถูกก็ไม่มีสติจะยั้งเพราะกำลังอยู่ใต้บังคับของยาดองแก้โรคต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วโดยบริบูรณ์ จึงลุกขึ้นเต้นตึงตังถลกกันและทิ้งแขนทั้งสองกลอกหน้าไปมาอย่างที่เรียกว่าแบะท่าแล้วเลยย่างสามขุมตรงเข้าใส่อาอ้วน ซึ่งทำให้อาอ้วนปลาดใจและตกใจระคนกัน จึงกระโดดแผลวเข้าไปหลังชัวะด้วยความว่องไว และยึดที่นั้นเปนที่มั่น เพราะเปนที่ซึ่งต้องด้วยยุทธวิธี โดยชัวะนั้นอยู่ใกล้กับประตูห้องนอน ถ้าหากว่าจำเปนก็จะได้ถอยเข้าห้องนอนและยึดประตูลงกลอนต่อไป ตกลงเวลานี้การสงครามระหว่างอาอ้วนกับพี่สาดเปนสงครามย้อมค่ายประชิด โดยมีชัวะเปนสนามเพลาะกันอยู่คนละข้าง.

"น้อย, ไอ้อ้วน ไอ้โลซกอวดดีไม่รู้จักสังข์ ไอ้นี่ไม่รู้จักสังข์ ชะเก๊กเหม็ง, ถือว่าเปนพวกเก๊กเหม็งรึอ เดี๋ยวพ่อล่อกาบานแล่ง ไอ้นี่จาวอนเสียแล่ว, วัดธ่อ, ไอ้หมาวัด เดี๋ยวพ่อฟาดเสียให้เซ็กเทาเดี๋ยวนี้ วัดธ่อ" พี่สาดพูดด้วยเสียงอันแสดงว่าลิ้นไก่เหลือสั้นเต็มที.

ส่วนอาอ้วนยืนหน้าขาวอยู่หลังชัวะพยายามจะหาโอกาศแขวนเมียนเจียนบ่ายพักรบเพื่อทำไมตรี จึงค่อย ๆ ยื่นหน้าข้ามชัวะออกมานิดหน่อยด้วยความระมัดระวังและกล่าวด้วยเสียงอันพยายามทำให้อ่อนหวานว่า.

"ยีกโธ่, พี่สาก คงโซย ๆ กัง ทำลายทังยังงี้ อั๊วไม่ล่ายว่าล้อนอ เต๊อ๊วมังพูกปุกยาไม่ถูด ล้อเปนคงลี ลี ก๊าใคๆ หมก ล้อเปงฮ้อนั้งฮ่อ, เหล่าซิกนั้งฮ่อ

ตอไม่เซียวพ่ะย่อ, ล้อกั๊ยไปยั้งนองหลัย ลิ่ก่าช่อ"

"หนอยไอ้นี่ยังจาท้า" พี่สาดได้ยินไปว่าอาอ้วนท้ากลัยฉุนจัดขึ้นอีก จึงยกไม้ตะพดปล้องจรเข้ขยับพื้นโตเท่าแขนที่ถือติด ตัวเปรียบประดุจอาวุธคู่มือนั้นวาดไปข้างหลัง จนสุดแขนและวิ่งปราดไปที่อาอ้วนในท่าเสือลากหางจนชนชัวะ แต่ก็หาได้พยายามข้ามสนามเพลาะชัวะไปไม่ เปนแต่เต้นและกวัดแกว่งไม้ตะพดไปมาในท่าต่าง ๆ คล้ายจะติกระยิกระยองและว่า "วันนี้ลาวะ พ่อจาทาลายร้านพวกเก๊กเหม็งเสียหละ วั๊ดอ่อดูถูกกันง่าย ๆนี่หว่า"

ส่วนอาอ้วนเห็นพี่สาดวิ่งปราดมาชนโต๊ะก็ตกใจหงาย ผงะหลังไปติดชั้นที่วางขวดเหล้าต่างประเทศ ส่วนแขนทั้งสองข้างก็ยึดกางติดอยู่กับชั้นวางเหล้า มีอาการคล้ายพระเยซู ซึ่งพวกยิบรูนำขึ้นประดิษฐานไว้บนไม้กางเขน และเมื่อได้ยินคำประกาศของพี่สาดว่าจะทะลายร้านเสียก็ยิ่งเพิ่มความตกใจมากขึ้นจนขวัญบิน เพราะอาอ้วนเปนผู้ที่ถือว่า ถ้าจะถูกติหัวเสียสามแผลยังดีกว่าที่จะเสียของขาดทุนไปสามสตางค์ และอนึ่งหากอาอ้วนจะบูชาพวกเก๊กเหม็งอย่างเคร่งครัดเพียงไรก็ดี แต่ก็ยังไม่เคร่งครัดยิ่งไปกว่าอาอ้วนบูชาเงิน เพราะฉนั้นอาอ้วนจึงเห็นว่าที่จะเสียเครดิตในทางไม่รักษาความกล้าหาญของเก๊กเหม็ง โดยยอมยกธงขาวขออย่าทัพและขอจิ้มก้องแก่พี่สาดเสียนั้นเปนการดีกว่าที่จะยอมให้พี่สาดทะลายของทั้งร้าน โดยจะรักษาออนเน่อร์ของคณะเก๊กเหม็งอันเปนแต่ของภายนอก เมื่อตกลงใจเช่นนั้นแล้วและยังกำลังดำริห์อยู่ว่าจะใช้อะไรเปนของจิ้มก้องให้แก่พี่สาดเพื่อขอให้ถอยทัพ ทันใดนั้นมือขวาของอาอ้วนซึ่งยังคงกางติดอยู่กับชั้นวางเหล้าต่างประเทศด้วยความตกใจในคราวที่ถูกพี่สาดรุกเข้าไปจะประจันบาล แต่ไม่ได้ประจันบาลเพราะติดสนามเพลาะชัวะเสียนั้นก็ไปพบวัตถุเข้าอย่างหนึ่งและอาอ้วนรู้สึกว่าวัตถุนั้นเปนขวดเหล้าต่างประเทศเลยนึกอะไรขึ้นมาได้อย่างหนึ่งจึงหยิบขวดเหล้านั้นลงมาจากชั้นเห็นเปนเหล้าตราววัชนกัน จึงริบเปลี่ยนจากท่าพระเยซูเปนท่าเตียวหุยเมื่อคราวพะบู๊กับม้าเฉียวทันทีกล่าวคือ ยกมือขวาที่ถือคอขวดเหล้าชูขึ้นเหนือศีรษะจนสุดแขน มือซ้ายชี้ตรงไปยังพี่สาดด้วยนิ้วกลางและนิ้วชี้ยึดแนบกันส่วนนิ้วอื่น ๆ งอติดกับฝ่ามือ แล้วเก็งข้อตะเข็งเสียงคล้ายเสียงหน้าดำถวายปลาว่า.

"อาพี่สาก, วังนี้อั๊วพูกปูกยาไม่ลิ

ทำห้ายล้อกก อั๊วต้งยมเสี่ยโขง เจี๊ยะเปนน่าคาเท่าลายอั๊วไม่ว่า ไม่ต้งกัว,อั๊วห้ายล้อเอาหล้าวยี่โห้ "งูชงกัง" ไป กิงฮ่อกินอาโหล่ยๆเลี้ยวตอนองหลับสิกบาย ๆฮ่อ" พลางค่อย ๆ ลดแขนที่ยกขวดเหล้า ชูขึ้น นั้นให้ ต่ำลงมาและยื่นขวดเหล้าให้พี่สาด.

ส่วนพี่สาดเมื่อได้เห็นท่าของอาอ้วนในชั้นต้นคล้ายจะพะยู่เช่นนั้นก็เล่นเอาพี่สาด ซึ่ง ทั้งทั้งกำลังสติมจัดตกตลึงจนสติมลดลงมา นิดหน่อยและริบเปลี่ยนการ รุกให้เปน การ ถอยออกมาจากชัวะทันที เพราะเกรงว่าอาอ้วนจะเอาขวดเหล้าใช้ต่างลูกบ็อมขว้างลงมา ทำให้ศีร์ษะแตกได้ ครั้นแลเห็นตระหนักแน่ ว่าอาอ้วนไม่ใช้ขวดเหล้านั้นในท่าที่ของลูกบอมอย่างที่คิดแต่ กลับใช้ ในน่าที่ของ เครื่อง บรรณาการดังนั้นก็กลับมี ความ กล้า ขึ้น ดุจ เดิม เดินก้าวหน้าขึ้นมาให้ ใกล้อีกหน่อย ซึ่งทำให้อาอ้วนเตริยมจะถอยอยู่แล้ว แต่เห็นไม่ทำอะไรก็คงยืนอยู่ในท่ายื่นขวดเหล้าให้ พี่สาดต่อไป.

"อา อ้วน" พี่สาดเริ่มจะกล่าวสุนทรพจน์ และเปลี่ยน คำ ว่า "อ้าย" ซึ่งกำลังใช้อยู่เมื่อสักครู่นี้เปน "อา" เพราะเห็นแก่หน้าเหล้าตราวัวชนกัน.

"นี่แน่, อั๊วขาว่าให้ล้อพ่ง อั๊ว ก้อนับว่าเปนลูกพูชายคนหนึ่ง จาทำ อาไร ทั้งหมดอั๊วต้องทำเพื่อ เกียติยศ ของ อั๊ว ไม่ใช่ทำเพื่อของกำนันหรือสินบล ถ้าใครอวดดีมาติดสินบนอั๊ว ๆ ต้องหาว่าดูถูกและต้อง กดให้กายานแยกเปนสองซีก ทันที (อาอ้วนยืนเข่าส่นดีก ๆ คล้ายจับไข้ เมื่อได้ ยิน พี่สาดกล่าวดังนี้) แต่ส่วนล้ออั๊วเห็น ว่า เปน คนชอบกันจึงยก โทษให้ ไม่ทำ แต่ ถ้า คราวหลังขืนมาทำติดสินบลอั๊วยังงี้อั๊วขาไม่ยอมยกโทษเปนอันขาด"

พอพูดขาดคำพี่สาดก็ฉวยขวด เหล้า จาก มืออาอ้วนเดิน ออก จาก ร้าน ตุ่ม ๆ ไปโดยไม่เหลียวหลัง อาอ้วน มอง ตาม ด้วย ความโล่งใจแล้วค่อย ๆ เดินตามไปยืนดูที่หน้า ร้านจนพี่สาดเลี้ยวลับตาไป.

"ฮ้า" อาอ้วนถอนใจใหญ่,

"เค้าเย่, วังลี้ซวยเท้ ๆ"

ไรบ้าง ?"

นายแดง "ครูสอนว่าการคุยกันในเวลารับประทานอาหารเปนจรรยาที่เลวขอรับ งั้นคุณพ่อโปรดเงียบไว้ก่อนดีกว่า"

"สมุห์หอม"

สามีภริยาคู่หนึ่งไปไม่ทันรถไฟเที่ยวแรก จึงเกิดต่อว่ากันขึ้น

สามี "เราจะไม่คลาดรถเปนแน่ ถ้าหล่อนไม่แต่งตัวช้าเกินไป"

ภริยา "แน่เทียวค่ะ ถ้าคุณไม่เร่งดิฉันจนเกินไป เราก็จะไม่ต้องคอยรถเที่ยวที่ ๒ นานถึงอย่างนี้"

"นายจันตะบูน"

ครู "นักเรียนทั้งหลาย 'ปาก' ของคนเราอยู่ที่ไหน ?"

นักเรียนทั้งชั้น, นอกจากนายสติคนเดียว ตอบพร้อมกันว่า

"อยู่ใต้จมูกครับ"

ครูเห็นนายสติคนเดียวที่ไม่ตอบกำลังตาปรือนั่งสัปโหงกอยู่จึงถามว่า.

"นายสติ 'ตา' ของเธออยู่ที่ไหน ?"

นายสติตกใจโงเงลุกขึ้นยืนตอบว่า.

"ตาอยู่กับยายผมครับ"

"ศริ้นพรัก"

นายตำรวจ "โจทก์เขาหาว่าคุณพระทำทารุณกรรมแก่เขา คือเจตนาเตะเขาทั้งเกือก"

คุณพระฯ "ก็จะให้ผมทำอย่างไร ผมใส่เกือกเสมอ ชั่วแต่เวลานอนเท่านั้น กระมัง เปนเวลาที่ผมไม่ใส่รองเท้า ถ้าผมถอดเกือกออกเตะโจทก์ซิ จึงจะควรหา ว่าผมเจตนา นี่ผมทำแก่โจทก์เช่นนั้นก็เพราะผมฉิวจึงเตะทั้งๆ ที่ผมใส่รองเท้าอยู่เปนปรกติ"

นายตำรวจ "จริง! คุณพระท่านไม่ได้เจตนาอย่างแกว่า"

"พ.ศ."

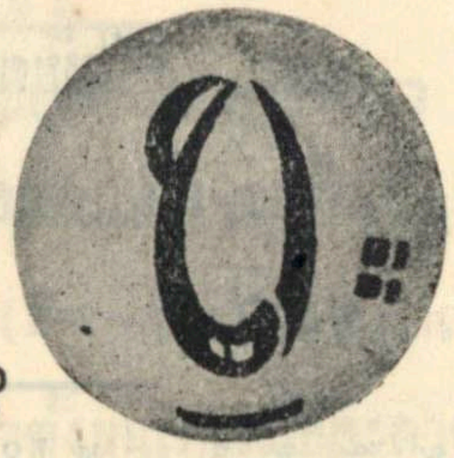
หญิงกลางคนชาวบ้านนอกผู้หนึ่ง ขณะเมื่อโดยสารรถรางชั้นที่สองขึ้นไปทางยศเสได้ยินคนโดยสารชั้นเดียวกันร้องว่า "เขา" ตรงช่องเครื่องหมาย

แห่งหนึ่ง และได้พรวดพราดลงจากรถ ครั้นรถแล่นไปจวนจะถึงธงเครื่องหมายอยุดอีกแห่งหนึ่งหญิงชาวบ้านนอกได้แสดงท่าทางกระสับกระส่ายและร้องขึ้นสุดเสียงว่า "เบา" เมื่อรถอยุดให้เรียบร้อยแล้วแกลุกขึ้นจากที่นั่งเก้กังอยู่บนรถพลางใช้สายตาส่ายไปมาคล้ายกับค้นหาของบางสิ่งแต่มิปรากฏนาลงไปจากรถตามเสียงซึ่งบัญชาให้หยุดเปนนาน

"อ้าว ยายทำไมไม่ริบลงล่ะ รถหยุดให้นานพอแล้วนี่" คนขายตั๋วพูด

หญิงชาวบ้านนอก "พ่อคุ้น ที่โล่งออกยังงี้ พ่อจะให้ฉันลงไป "เบา" ตรงไหน" แกทรุดตัวลงนั่งต่อไป

"ช่อยานเย็น"

พ่อทอง เขาว่าแกมีสุนัขดีๆไม่ใช่หรือ?

พ่อเงิน มีซี ของกันดีแท้ๆ

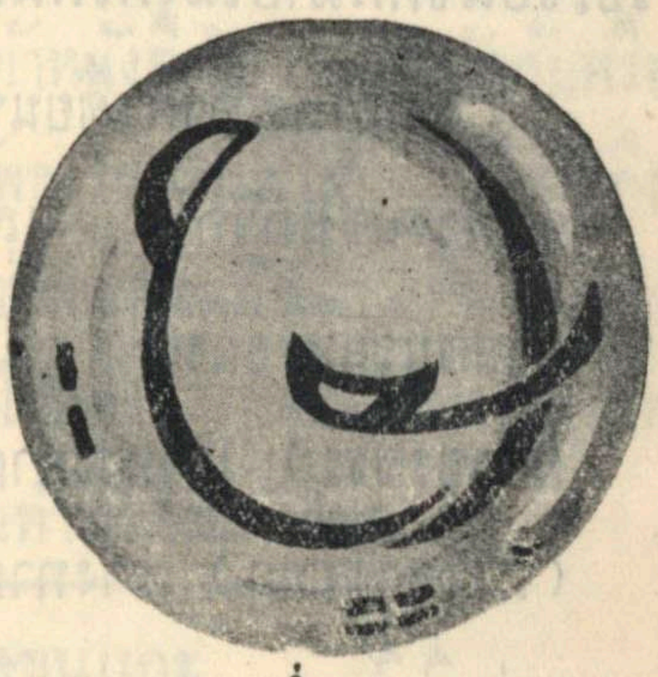
พ่อทอง ไหนของแกดียังไง?

พ่อเงิน สุนัขของกันนั่งได้ ใช้ให้คาบตะกร้าไปตลาดก็ได้

พ่อทอง สู้ของกันไม่ได้ ของกันน่ะต่อให้หมูย่างอยู่บนเตาไฟร้อนๆ มันก็ยินไปเอาได้.

'ไชยามพวาน'

ทิดหงอยกับทิดก๋อย พึ่งรู้จักกันใหม่ๆ ต่างก็อยากแสดงความสามารถในอวัยวะของตนว่ามีสิ่งไรที่ดีเลิศ

ทิดหงอย. "แน่ะๆ เห็นไหม กันเห็นหนูกำลังวิ่งอยู่บนยอดภูเขาทองนั่นแน่ะ"

ทิดก๋อย "ไหน! อ้อ! กันไม่เห็นหรอก แต่กันได้ยินเสียงมันวิ่ง"

"แก้วยอดเกาะ"

วิธีทำต่างๆ

ศรีนพรก

รวบรวม

วิธีเขียนจดหมายไม่ให้เห็นตัวอักษร

ให้เอากระดาษเขียนจดหมายแผ่น ๑ ชุบน้ำจนชื้นทั่วกัน แล้ววางไว้บนกระดานชนวนหรือกระจก (กันไม่ให้กระดาษขรุขระ) เอากระดาษแห้งอีกแผ่น ๑ (ไม่ต้องชุบน้ำ) วางทาบลงบนกระดาษแผ่นที่เขียก เวลาจะเขียนข้อความให้ใช้ดินสอคำเขียนลงบนกระดาษแผ่นแห้งที่ทาบ กดดินสอหนักๆ หน่อย เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ลอกเอาแผ่นแห้งออกทิ้งเสีย ผึ่งแผ่นที่เขียกนั้นไว้ระวังอย่าให้ถูกแดด เมื่อแห้งดีแล้วจะปรากฏว่าเปนกระดาษเปล่าไม่แลเห็นตัวอักษรเลย ถ้าจะต้องการอ่านข้อความเมื่อใดให้เอากระดาษแผ่นนั้นลงชุบน้ำ จะแลเห็นตัวอักษรเด่นชัดขึ้นทันที

อย่าทิ้งยาสีฟันที่ใช้ไม่ได้แล้วเสีย

เมื่อยาสีฟันชนิดที่เปนครีม(Cream) เสียแข็งเปนก้อนใช้สีฟันอีกต่อไปไม่ได้แล้ว ให้บดให้ละเอียดใช้เปนผงขัดเพชร, เงินแลทอง ฯลฯ จะทำให้ขึ้นเงางามดี

กันตัวสัตว์และไม่ทำให้แถบหรือดื้นดำ

ให้เอาพริกไทยร่อนทุบให้แตก แล้วโรยไว้ในที่ๆ เก็บเครื่องยศที่ทำด้วยผ้าสักหลาด จะป้องกันตัวสัตว์ไม่ให้ทำอันตรายแก่สักหลาดทั้งจะรักษาไม่ให้

แถบ หรือ ดิ้น ที่ ติด อยู่ กับ สักหลาด นั้น ดำได้ ด้วย

ยากันสิว

ให้เอาปูน สำหรับกินกับหมากใส่ ลง ในฝา กระป๋อง เหล็กวิลาศแล้ววางไว้ ใน ไฟขนปูนนั้นสุกระอุขาวทั่วกันดีแล้ว ยก ให้ละเอียดให้เอา น้ำ มะนาวผสมกับปูนที่

"จ. จันทรอุทัย"

รวบรวม

วิธีขัดสนิมทองเหลือง

เอาอิฐตำป่นให้เลอียด แล้วเอา ผ้าบาง ๆ กรอง เอาแต่ผง ขัดถูลงบนภาชนะที่ทำด้วยทองเหลืองซึ่งขึ้น สนิมให้ ทั่ว จึงเอาน้ำมาล้างออกให้หมด ภาชนะนั้นจะใหม่สอาดแลดูสุกเปนเงา.

การป้องกันไม่ให้ผ้ามือแตกในฤดูหนาว

หั่นขิงผงออกเปนชิ้นเล็ก ๆ ใส่ลง ในขันกับน้ำมันถั่ว (Sweet oil) ประมาณ ๑ ถ้วยไข่ไก่ เอาตั้งบนเตาเมื่อละลาย แล้วจึงค่อยคนจนกว่าจะเย็น แล้วเอา ขึ้นบี้นเปนลูกกลม ๆ วิธีใช้ คือเอามา ถูบนผ้ามือเมื่อฟอกล้างเสร็จแล้ว จะ รักษามือให้สอาดไม่แตก

เผาไฟนั้น ทาหน้า จะป้องกันสิวได้ อย่าง วิเศษ

วิธีห้ามเลือดกำเดา

เวลา เลือดกำเดาออก ถ้าต้องการจะ ให้หยุด ให้เอากระดาดฟางจุดไฟแล้ว สูด ควันของ กระดาดฟาง นั้น เข้าไป ทาง จมูก เลือดกำเดาจะหยุดทันที

รองเท้าที่คับ

รองเท้าหนังที่คับ อาจกัดส้นหรือ นิ้วเท้าให้พองในขณะที่ใส่ วิธีแก้ คือ ต้องเอาแช่ในน้ำร้อนสัก ๒–๓ คืน แล้ว เอาผึ่งไว้ ให้แห้ง หนังรองเท้าจะยืด ออก ไม่ทำให้เจ็บเท้าเลย.

วิธีฟอกหมวกขนแกะ

เอาน้ำมันเย็นซินทาให้ ทั่ว แล้ว จึง เอาแปรงขัดไป ทาง เดียว กัน จน รอย ผงหรือเขม่าจะออกหมด เมื่อเสร็จ แล้วจงแขวนไว้ ในที่แจ้ง เพื่อให้หมด กลิ่น

การรักษาเข็มให้สอาด

เอากาแฟผงที่แห้งใส่ใน เบาะเล็ก ๆ

ให้เต็ม แล้วเอาเข็มหมุด หรือเข็มผ้าปักลงไว้ จะทำให้เข็มนั้นสอาดอยู่เสมอ

วิธีตอนต้นไม้ที่ออกยาก

จงเลือกเอากิ่งกระโดงต้นไม้ที่งามๆ ขวั้นด้วยมีดเหนือโคนกิ่งประมาณ ๓–๔ นิ้วให้รอยขูดผิวออกให้หมด เอาปลายมีดพับเล็กๆ แทงตรงกลางกิ่งที่ขวั้นให้ทลุ จึงเอาดินเหนียวหุ้มตรงที่ขวั้นนั้นให้รอย แล้วเอากาบมะพร้าวที่ทุบแช่น้ำแล้ว หุ้มพันทับอีกชั้นหนึ่งจนมิด เอาเชือกมัดหัวท้ายให้แน่น รดน้ำให้ชุ่มอยู่เสมอ ต้นไม้นั้นจะออกรากงาม

รอยผ้าที่ไหม้

เอาน้ำหัวหอม (Onionjuice) ถูตรงรอยผ้าที่ไหม้เกรียมโดยเร็วทันที รอยนั้นจะหายไป

วิธีฟอกผ้าน้ำมันหรือผ้าใบ

ถ้าพรมผ้าน้ำมันหรือผ้าใบสกปรกควรฟอกซักด้วยน้ำที่ร้อนขัดกับสบู่ แล้วใช้แปรงขัดถูออกโดยเร็ว สักครู่หนึ่งจึงเช็ดให้แห้ง

วิธีเช็ดยางผลไม้

ถ้ายางผลไม้ต่างๆ ติดมือหรือติดตามร่างกายก็ดี จงเอาเศษผ้าสอาดชิ้นหนึ่ง จุ่มน้ำมันมะพร้าว หรือน้ำมันหมู เช็ดถูตามรอยที่เปรอะเปื้อนนั้นไปมา ยางที่ติดอยู่จะร่อนออกหมด แต่ต้องระวังอย่าให้ถูกน้ำเย็นเลยเป็นอันขาด แล้วหาน้ำอุ่นมาล้างแลฟอกด้วยสบู่ที่หลังอีกครั้งหนึ่ง ยางผลไม้ที่ติดสกปรกจะออกหายหมด

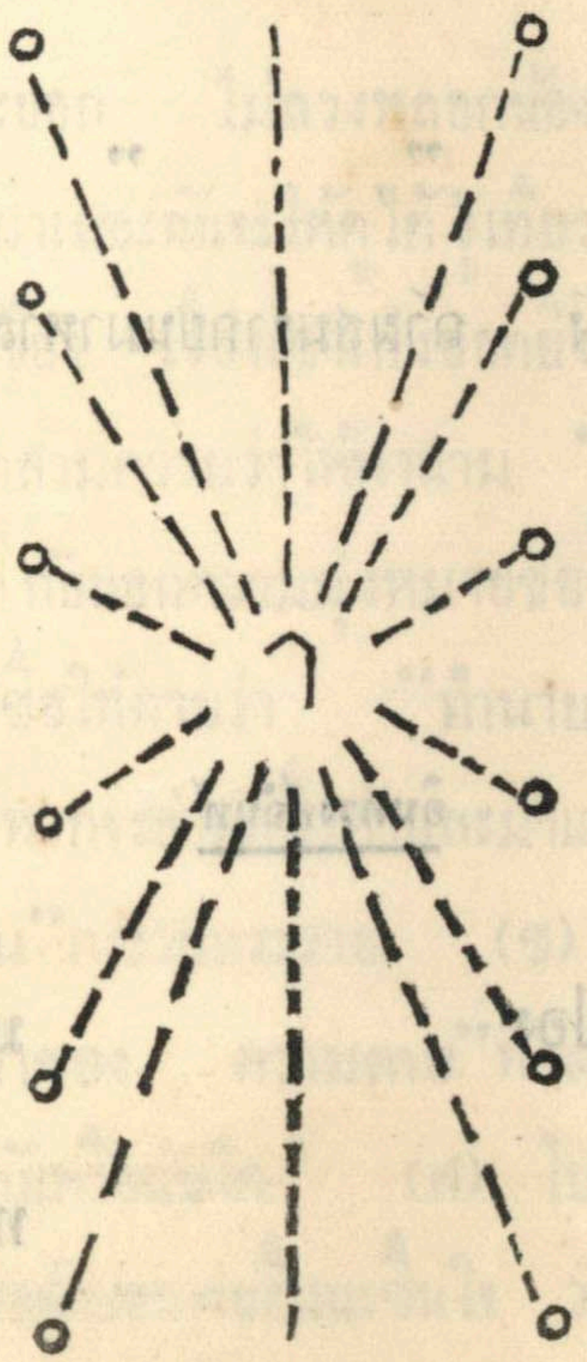
ถ้าเปนยางกล้วย ควรใช้น้ำมะนาวเช็ดถูแทนจึงจะออกดี

ปริศนาโศลก

ศ. เทศะแพทย์

ภาค ๔

จงหานามเมือง ๆ หนึ่ง ที่ใช้นามของสถูปเจดีย์ นำมาเรียงตาม ○ แถวน่า
จากบนลงมาล่าง แล้วใช้อักษรในนามเมืองนั้น ตัวละกี่ครั้งก็ตาม มาเรียงตาม ○

แถวหลัง ผสมเปนบรรทัดใช้สระ ไ อยู่กลางทั้ง ๖ บรรทัด

บรรทัดที่ ๑	จะได้คำแปลว่า	ช้า
,, ,, ๒	,, ,,	เรือน
,, ,, ๓	,, ,,	ความยินดี
,, ,, ๔	,, ,,	คล้าย
,, ,, ๕	,, ,,	ที่ตั้ง
,, ,, ๖	,, ,,	ผู้ฆ่าบุญ

อนึ่ง อักษร ที่ อยู่แถวหลัง ถ้าผสมจากบนมาหาล่าง เปน คู่ ๆ ได้ ๓ คู่ คู่ที่ ๑ กับคู่ที่ ๓ จะได้คำแปลจากคู่ที่ ๒

อินทวงศ์ฉันท์

๏ เพียรพิศพินิจปอง มนตร่องคเนคนึง
เปลื่องกาลมินานถึง ทวิภาคจะยากไฉน ฯ
๏ ยามว่างก็ร่างทำ คตินำพินิศพินัย
เพื่อสุขสนุกใจ กลล้วนย่ายวลกมล ฯ

ไขปริศนาภาค ๓

ม	ฤ	ค
๑	๒	๓
ท	า	ย
๔	๕	๖.
วั	น	
๗	๘	

นามราชนิเวศน์ มฤคทายวัน

(ศ) แม่ชิดจ๋ามานี่พี่จะบอก ไม่ลวงหลอกน้องเล่นพอเห็นขัน (ช) ทำไมคะเรียกทำไมอะไรกัน (ศ) มาเถอะฉันจะให้ดูได้รู้เที่ยว นี่ยังไงไทยเขมเล่มที่สาม (ช) อุ๊ยซั่งงามทั้งใบย่กยกพื้นเขียว เรื่องเขาเก่งยอดยิ่งจริง ๆ เจียว (ศ) รอประเดี๋ยวเถอะแม่ชิดคิดคำทาย นี่ภาคสามความว่าให้หานาม **"ราชนิเวศน์"** บ่งความขอกขยายบรรจุตัวแทนเลขเสกธิบาย กับยอกความมุ่งหมายขยายมา หนึ่งสองสามความแท้แปลว่า**"เนื้อ"** สี่ห้าหกยกเชื่อให้ทายว่า **"ทำนาย"** ความตามที่คิดในกิจจา เจ็ดแปดว่า**"เวลา"** ท้าให้ทาย หากจะอ่านหนึ่งห้าและมาแปด ไม่ออดแอดหักโหมดอกโฉมฉาย แปลว่า**"การถือตน"** กระวนกระวาย (ช) มันไม่ง่ายหรอกคุณพี่น้องนี่กลัว (ศ) ส่วนหกหนึ่งนั้นหนาว่า**"เจ้าของ ความตาย"** ทั้งผองมิใช่ชั่ว เจ็ดแปดว่า**"อายุ"** (ช) จ๊ะ! ชั่งนัว จะพึ่งหัวคิดกันหรือฉันใด (ศ) โปรดสักหน่อยเถอะแม่คุณอุดหนุนพี่จะได้มีชื่อเสียงถึงไหน ๆ น้องอย่าบอกคนอื่นนะชื่นใจ ว่าอะไรบอกพี่อย่าริรอ (ช) ดิฉันนึกว่า**"มฤคทายวัน"** (ศ) เห็นจะนั่นแน่แล้วแก้วจริงหนอ หนึ่งสองสามคือ**"มฤค"** รู้สึกพอ สี่ห้าหกยกต่อก็คือ**"ทาย"** เจ็ดแปดนี่ได้ต้องใช้**"วัน"** เพราะมีหันอากาศสมมาดหมาย น้องชั่งเก่งจริงครันกว่าฉันชาย (ช) อย่าอายน้องมากมายไม่อยากฟัง

อ่านหนึ่งห้าแปดนั้นคือ"มาน" (ศ) ชั่งคิดอ่านคมคายน้องทายชั่ง งั้นหกหนึ่งว่า"ยม" พอสมดัง เจ็ดแปดยังว่า"วัย"ถูกไหม? น้อง (ช) ถูกแล้วค่ะน้องทำนายทายถูกมั่นไหนรางวัลพี่จะให้ ว้าย!ไม่ต้อง (ศ) พี่สูดแต่น้อย ๆ ค่อยประคอง (ช) รางวัลของเช่นนี้ไม่ดีเลย

สำเร็จกิจคิดออกดังยอกไว้ และตั้งใจยึดความตามเฉลย แสดงตนเก่งกล้าถือว่าเคย แล้วจึงเลยเขียนความตามขยวน พยักระดาดเขียนสารวานเด็กถือ มาหารือคำตอยให้สอยสวน นึกยิ้มกริ่มว่าอย่างไรใครครงชวน ชมกันถ้วนล้วนนักเลงว่าเก่ง เอย.

ศุข ทิมศิลป์

วงเวียนเพียรคิดแล้ว	เวียนวง
ค้นคิดข้อความตรง	คิดค้น
ว่างกิจคิดยามคง	กิจว่าง
ขยายอัดถ์มินานค้น	คิดได้อัดถ์ขยาย
ทายความมิถูกต้อง	ความทาย
ยิ้มอย่าขอทีนาย	อย่ายิ้ม
แต่งริเริ่มคิดทาย	ริแต่ง
หมายดั่งข้อความพริ้ม	เพราะพร้องดั่งหมาย
◎ ขอทายหนึ่งสองสามต้น	รวมคำดนูค้น
แคะได้'มฤค'เนื้อทราย	ฯ.
◎ สี่ห้าหกว่า'ทาย'	แปลว่าทำนาย
ถูกต้องตามข้อกติกา	ฯ.
◎ เจ็ดแปดว่า'วัน'ชิหนา	แปลเปนเวลา
ตามกฎปรากฏวาที	ฯ.

◎ หนึ่งห้าแปดรวมความมี
แปลว่าการถือตนตรง
◎ หกหนึ่งนั้นได้ความคง
คือว่าเข้าของความตาย
◎ เจ็ดกับหกมีตัวราย
ว่า'วัย'แปลเปนอายุ
◎ รวมความทั้งสิ้นนั้นดนุ
'มฤคทายวัน'
◎ พระราชนิเวศน์อัน
จังหวัดเพ็ชร์บุรี
◎ ถูกต้องตามกฎอันมี
ช่องให้ดูคันความ
◎ เขียนเสร็จพอดีสองยาม
วัยเผ่ามณีขอลา

'มาน'นี่พอดี
ฯ.
'ยม'ดั่งจำนงค์
ฯ.
มุ่งตามข้อทาย
ฯ.
คิดค้นความดู
ฯ.
ตั้งณเขตร์ขัณฑ์
ฯ.
บอกตรงกฎชี้
ฯ.
ดูมีนาม
ฯ.

ว. เผ่ามณี

อักษรและสระใช้
ตามเลขซึ่งมีนาม
ประสมหนึ่งสองสาม
"มฤค" ว่าเนื้อ
เฉลียวจิตต์คิดสี่ห้า
ตรงกับศัพท์ทำนาย
และเจ็ดแปด"วัน"หมาย
การีเวลานี้

เชื่อมความ
แนะเกอ
ปรากฏ
แน่แท้ทีเดียว
หก"ทาย" เทียบเชย
เช่นชี้
ความว่า
แน่แท้ทีเดียว

"มาน"เกี่ยวแปดหนึ่งห้า
ตรงกับการถือตน
"ยม"เอาหนึ่งหกปน
เจ้าแห่งความตายไซร้
เหลียวมองหกเจ็ดนั้น
ปรากฏอักษร"วัย"
ซึ่งตรงต่อคำไข
ถูก! ปราศความผิดกั้น
อ่านรวดเดียวเล่ห์นี้
"มฤคทายวัน"
นามราชนิเวศน์อัน
ตอบหมดถูกหมดแล้ว
หากระคน
บอกไว้
แปลว่า
แน่แท้ ทิเดียว
เมื่อใด
เมื่อนั้น
อาย
แน่แท้ ทิเดียว
ปนกัน
ไม่แคล้ว
สราญจิตต์
แน่แท้ ทิเดียว.

ป. ชมโชติ

ภุชงคปายาตรฉันท์

๑๒
◎ อนาถอกวิตกตน
หทัยงงณวงเวียน
◎ ผดุงเชาว์ประเทาโฉด
ลิขิตเขียนและเพียรยาม
◎ ลุคายไขอุทัยเหลือง
สอาดผ่องสมองปรี
◎ ผจงหยิบกระดายหมึก
ผินานเนิ่นผะเอินผลอย
สดับกลนิพนธ์เพียร
วิเศษชื่อระบือนาม ฯ
ขจัดโทษประโยชน์งาม
สงัดเงียบณราตรี ฯ
ระวีเรืองประเทืองสี
ชะเชาวน์โชติวิโรจน์ลอย ฯ
จะบรรทึกวิจิตอย
สกนธ์หลับจะลืมหลง ฯ

อินทรวิเชียรฉันท์

๑๑
◎ วรรคแรกสิพาวุ่น
หนึ่งสองและสามคง
จิตะหมุนและเวียนวง
จะคะเนก็ถูกยั่ง ฯ

◎ คำเนื้อ“มฤค”ให้ ยละใช้มิผิดหวัง
สี่ห้ากะหกยัง จะประดิษฐ์ประดอยเติม ฯ
◎ ทำนายก็“ทาย”ทัก กละยักพิเสริม
ไวพจน์ผจงเจิม ผิวแปลเสมอกัน ฯ
◎ วรรคสามดนูคิด วิปริตประหลาดขัน
เวลาก็คือ“วัน” สิไฉนฉงนนาน ฯ

อินทรลิลาตฉันท์

◎ สามวรรคประมวลเข้า สิเปนเค้าสดับอ่าน
นามราชนิเวศน์คราญ “มฤคทายวัน”เวียง ฯ
◎ หนึ่งห้ากะแปด“มา- น”ศัพท์หาเขม้นเมียง
หกหนึ่งลิขิตเรียง มิแผกผันฤผิดที่ ฯ
◎ คือ“ยม”ดิเรกอง- คฎูตพงศ์ณเวจิ
เจ็ดหกประชุมี ประมวลศัพท์ณคำ“วัย” ฯ
◎ เสร็จสิ้นสนองวากย์ ประพันธ์ภาคระเริงใจ
วานเด็กระริ่วไป ประคองส่งประจงเทอญ ฯ

ศิริวัฒโณ ภิกษุ (พล้อย พรปรีชา)

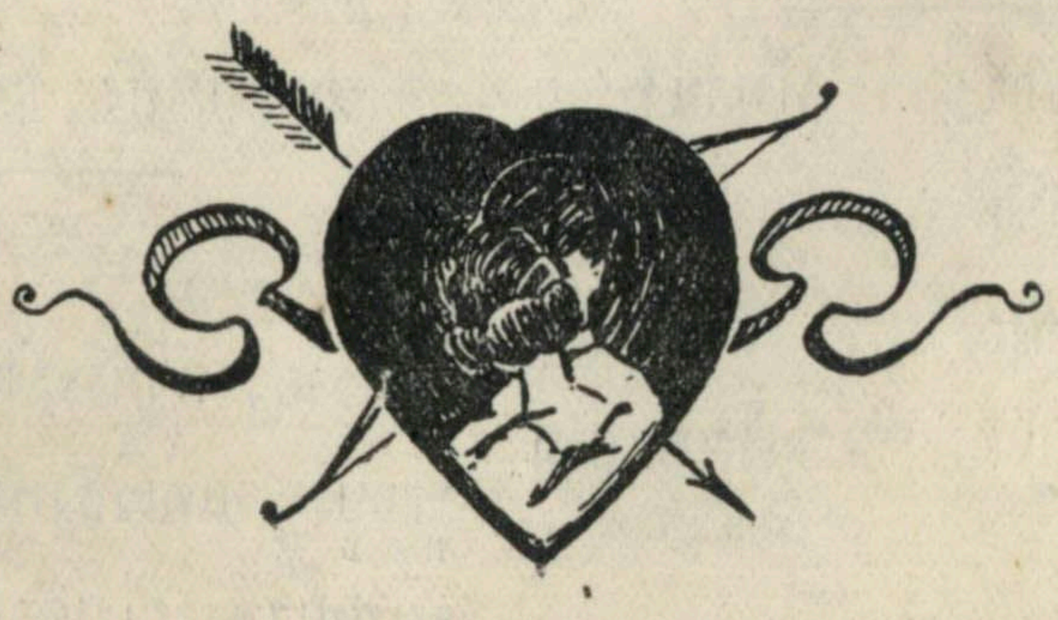
ยลวงเวียนท้าปริศ- นาทาย
รักสนุกจึงหมาย ตอบสู้
หากผิดโปรดขยาย พจนกล่าว
เพราะว่าข้าใช่ผู้ เทียบชั้นเมธิ
วิถีบรรทัดต้น เห็นควร
คำว่า“มฤค”มวล แน่แท้
เพราะแปลว่าเนื้อชวน คิดอยู่
บรรทัดสองคิดแก้ ศัพท์ด้วยคำ“ทาย”

ภิปรายบรรทัดท้าย
“วัน” ซิแปลว่าเวลา
แม้พลาดท่านเมธา
นิกว่าเมตตาผู้
ผิว่าอ่านสามวรรคนั้น
ได้“มฤคทายวัน”
ราชนิเวศน์ทรงธรรม์
สถิตย์ณหว้ยทรายแล้
ปริดินำเลขเข้า
ตามมตินิยม
หนึ่งห้าและแปดผสม
อ่านว่า“มานะ”ไซร้
อนุสนธิสับแก้
หกหนึ่งเข้าคำลอง
“ยม”ราชท่านเจ้าของ
ผิวะพลาดไปไซร้
จักผสมตอยโต้
เจ็ดกับหกรวมความ
อ่านได้ว่า“วัย”ยาม
แปลว่าอายุชี้
ขอเมธาได้โปรด
ผิวะถ้อยวาที
ขัดโสตร์ท่านกะวี
จุ่งเอ็นดูสักน้อย
ปริศนา
จุ่งรู้
อย่าค่อน ขอดเลย
สติน้อยเชาวน์ทราม
รวมกัน
แน่แท้
จอมราช สยามเชย
เขตร์แควันเพ็ชร์บุรี
ผสม กันเฮย
บ่งไว้
พอเหมาะ
แม่นแท้ ถือตน
ข้อสอง
รวยไว้
ความดับ
โปรดให้อภัยตู
ข้อสาม
เฉกนี้
ขนาด
ยอกชั้นปูนชรา
ปราณี
แห่งข้อย
ชาญฉลาด
อย่าได้เย้ยหยัน
ปริโยสาณ

◎ ได้ทราบข่าวปริศนาออกท้าถาม วงเวียนปริศน์คิดใหม่ให้ออกนาม ราชนิเวศน์เทศสยามตามนิยม พอตูนึกถึง **มฤคทายวัน** เห็นขบขันลั่นชื่อระบือสม ดังบ่ณหาท้าถามตามคารม จึ่งเดางมตอบไปดั่งใจปอง หากแย่งคัดสามบรรทัดท่านขัดไว้ ก็คงได้คุ้จศัพท์บังคับสนอง แรก **มฤค** "เนื้อทราย" **ทาย** แถวรอง คำศัพท์คล้องต้อง "ทำนาย" ได้เหมือนกัน แถวที่สามนามศัพท์บังคับไว้ แปลให้ได้ว่า "เวลา" อย่าสรวลสันต์ อื่นที่ไหนใครเห็นเว้นแต่ **วัน** แปลว่า "กาล" ถูกต้องดังปองทาย ก็ครบความสามแถวแล้วหนึ่งตอน เรียงอักษรอีกท่อนหนึ่งพึงขยาย ยาทแรกเลข ๑, ๕ มา ๘ ท้าย คือ **มาน** หมายศัพท์ขาน "การถือตน" ยาทที่สองแปล "เจ้าของความมรณะ" เลข ๖ คละ ๑ ต้องนุสนธิ์ **ยม** แหละแปลได้ความตามข้างบน ไม่เชื่อค้นศัพท์ดูคงรู้พลัน ยาทที่สามตามเลขซึ่งเสกขัด ๗ ไม้ผัดถัดมา ๖ สกดผัน คือว่า **วัย** แปลก็ได้ไม่ขัดครัน "อายุ" นั่นแหละแน่แปลตามตรง

ขบคำถามตามประดิษฐ์ปริศน์วงเวียน ตูพากเพียรเขียนไขไม่ไหลหลง เมื่อทวนทานอ่านเพ็นเห็นว่าคง สมประสงค์ตรงปริศน์บ้างดังจินดา ตูผู้เปนเช่นนักเรียนเริ่มเขียนอ่าน ย่อมไม่ชาญเชิงเชี่ยวเปรี้ยวภาษา เสมอปราชญ์ผู้ฉลาดวาดสาราพจนาท่านย่อมเพราะเสนาะ เอย ฯ

ส. มิมุทา

อินทาคี

เรื่อง **"ดาบศักดิ์เหล็กน้ำพี้"** โดย อายัณโฆษ ซึ่งลงในเดือนนี้ขอให้ท่านผู้อ่านจงพิเคราะห์ตัวสำคัญ ๆในท้องเรื่อง **"สร้อยสยมันตก์วดี"** ประจำเดือนกรกฎาคมไว้จงดีด้วย ซึ่งบางคนท่านจะได้พบความสัมพันธ์แลความพิศวงสงสัยของบุคคลเหล่านั้น ว่าได้ต่อเนื่องกันมาอย่างไร ?

ตามที่ อายัณโฆษ ให้ชื่อเรื่อง ประวัติกาลของนายหมู่ขวัญ ทหารดาบ ว่า **"ดาบศักดิ์เหล็กน้ำพี้"** นั้น ไม่ใช่ เพราะ อายัณโฆษจะเขียนคำรำพรรณถึงรูปร่างหรือลักษณของดาบที่มีศักดิ์เป็นเหล็กตระกูลย่อน้ำพี้นั้นมิได้ แท้จริงเป็นความประสงค์ของอายัณโฆษใคร่จะแสดงศักดิ์ของนายหมู่ขวัญ ทหารดาบแห่งพระนครศรีอยุธยา ว่ามี "เกียรติยศ" ถึงปานนั้นเท่านั้น.

อายัณโฆษได้รับรอง ว่าจะให้ท่านทราบลักษณและคุณสมบัติของดาบศักดิ์เหล็กน้ำพี้ แลตระกูลอื่น ๆ อีก ในภายหลังเมื่อประวัติกาล ของ นายหมู่ ขวัญ ทหาร ดาบได้อวสานไปแล้ว.

เรื่อง **"สหายของข้าพเจ้า"** รสชาติช่างไม่ผิดยอน_สมชื่อ หวังใจว่าอย่างน้อยก็คงจะกระทำให้ท่านผู้อ่าน ได้อ่านแล้วและรู้สึกเสียวโคนลิ้น นิกอยากจะยอน_ยอน_ยอน_ย้างเปนแน่.

โคลงศรีอนุสร ตั้งใจ ว่าจะ พยายามลงให้จับทันใจท่านผู้อ่านในเดือนน่า.

เสภา พระยากงพระยาพาน ได้พิมพ์แล้วไปตอนหนึ่งนั้น ถ้าจะนึกถึงเนื้อเรื่องก็ออกจะดี ๆ แต่ตอนใหม่ที่พิมพ์ในเล่มนี้คมคายขึ้น บรรพชนของขุนช้าง ขุนแผนก็แทรกอยู่ในตอนนี้ด้วย จึงระบุนามไว้เพื่อทราบ.

ขุนไชย นางตื้อ ปู่ย่า ขุนช้าง
นายเสถียร นางเทียน ปู่ย่า ขุนแผน
ปลัดสน นางอ้น ตายาย ขุนแผน
ขุนศรีเชียง นางเอี่ยง ปู่ย่านางวันทอง

เข้าของเรื่อง **"ความแค้นของสตรี"** ได้ทราบว่ากำลังจะให้นายหมู่อิน ต้องอนังคาวุธอยู่ แต่เรื่องที่จะปรากฏในไทยเขษมนั้นจะเป็นเรื่องอะไรเดายาก แต่ถ้าหากจะให้

เดาก็ต้องเดาว่า เปน เรื่อง "เบียดพงยาวดาร"

นักแต่งเรื่องเบียด พงยาวดาร กำลัง เริ่มเรื่อง **"การยุทธบางระจัน"** มาได้ประมาณครึ่ง หนึ่ง แล้ว หวัง ใจ ว่าในไม่ ช้า คง จะปรากฏ ใน หนังสือ ฉบับใดฉบับหนึ่ง.

คณะ **"ไทยเขษม"** ขอ ขอบ คุณ ท่าน **"หัสชัย"** ที่มีจิตต์เออเพื่อส่ง เรื่อง **"เทพสำนักชั้น ๒ ดาวดึงส์"** คณะมีความเสียใจที่ จะ นำ ลง ยังไม่ได้ เพราะ **"เทพสำนักชั้น ๑"** นั้นยังหาได้รับไม่ เปนความพลั้งเผลอของท่าน **"หัสชัย"** ซึ่ง มิได้แจ้งนามจริงมาให้ทราบด้วย คณะไทยเขษมจึงไม่สามารถ ทำ ความ ติด ต่อได้ จึง ขอโอกาศแจ้งมาให้ทราบในที่นี้ด้วย.

เปนด้วยความพลั้ง เผลอ เพราะ เร่ง มือจะให้หนังสือไทยเขษม ออก ทัน กำหนดการพิมพ์จึงยกพร่อง เรื่องสหายของข้าพเจ้า น่า ๔๕๗ คอ ลัม สอง บรรทัด ที่ ๒๑ คำ ว่า **"หล่อน"** ขอแก้เปน **"หลาน"**

อนึ่งเล่มประจำเดือนกรกฎาคม ในเรื่อง **"วิชชาน่ารู้"** ของ **"จ.จันทรอุทัย"** นั้น ผิด ขอแก้เปนของ **"ช. ประเสริฐธรรม"** คณะไทยเขษม ขอ ประทาน โทษ ท่าน **"ช. ประเสริฐธรรม"** มาในที่นี้ด้วย.

เจ้า ของ เรื่อง หนังสือ **"ความเสน่หาของหญิงหม้าย"** และ **"คุณหญิงลวงโลก"** ได้ มีแก่ใจส่งหนังสือมาให้เปนสมบัติแก่ ห้องสมุด ของไทยเขษม อย่าง ละ เล่ม นั้น ได้รับไว้แล้ว ด้วย ความ ขอบใจ หนังสือทั้ง ๒ เล่มนี้ เปนเรื่อง คม คำ น่า ชวน อ่าน อยู่มาก เรื่องหนึ่ง เล่มเดียว จบ ราคา เล่ม ละ ๑๕สตางค์ มีขายตามร้านขายหนังสือทั่วไป.

น้ำใจทหารหาญ

โดย

เรืองศิลป์

เรื่องนี้เป็นเกล็ดพงษาวดารตอนบีซาโรปรารปประเทศบีรู แปลงจากบทลครอังกฤษ ๆรอังก เนื้อเรื่องสนุกโลดโผน มีการพันดาบอย่างฉกาจฉกรรจ์ที่สุด ท่านจะได้เห็นน้ำใจของ ทหารหาญ ผู้หนึ่ง ซึ่ง ทำให้ ท่านใจเต้นและสงสารแทบน้ำตาร่วง เรื่องนี้เปนชิ้นเอก ของผู้เขียน

๒ เล่มจบ เล่มละ ๒๕ สตางค์

ท่านจะหาซื้อได้ตามร้านขายหนังสือทั่วไป

สั่งซื้อได้ที่ "เรืองศิลป์" **บางกอกบรรณกิจ** พระนคร

แจ้ง ความ

ด้วย โรงพิมพ์อักษรศรีสมิต ซึ่งตั้งอยู่ถนนน่าพระลาน พระนคร รับพิมพ์แบบฟอร์ม. นามบัตร์. ก๊าศ เชิญ. ใบเสร็จ. ฎีกา. หนังสือเรื่อง. รับเข้าเล่ม ทำปก หนังสือ ทุก ชนิด,

เมื่อ ท่าน ผู้ ใด มี ความ ประสงค์ โปรด มา ตก ลง กับ ข้าพเจ้า ส่วน ราคา นั้น ข้าพเจ้า รับรอง ว่าไม่ แพงกว่า ที่ อื่น แล จะ รับ ทำ ให้ ท่านได้ ตาม ความ พอ ใจ ของ ท่าน ทุก เมื่อ.

นาย พัน ลักษณสุต ผู้จัด การ